

Danviksområdet

Oxelösunds kommun

INVENTERING AV NATURVÄRDEN OCH FRILUFTSLIV

Linnea – Natur och Ekologi
December 2019

Innehåll

Förord	4
Bakgrund	4
Sammanfattning	5
Områdets läge och avgränsning	5
Karta med delområden	6
Tidigare undersökningar	7
Metodik	8
Naturförhållanden	9
Geologi och klimat	10
Vegetationstyper	11
Markanvändning	15
Analys från ett naturvårdsperspektiv	16
Rödlistade arter	18
Artstatistik	19
Bristanalys	20
Friluftsliv	20
Hur området kan utvecklas	32
Värderingsmodell	32
Karta med naturvårdsklassade områden	34
Områdesbeskrivningar	35
Använd litteratur	162
Bilaga – Lista över funna arter	166

Förord

Oxelösunds kommun är en till markytan liten kommun men med en vidsträckt skärgård. Kommunen är en mycket stor markägare och äger stora delar av den skogsmark som är tillgänglig för friluftslivet men som också delvis äger höga naturvärden. Genom inventeringar, främst under perioden 2000 – 2018, har områden av värde för naturvård och friluftsliv identifierats. Dock har det funnits kunskapsluckor, särskilt påfallande har dessa varit i den västra kommundelen, där delvis felaktiga bedömningar tidigare gjorts på grund av ett alltför bräckligt faktaunderlag.

Den undersökning av västra kommundelen (Danviksområdet - se karta nedan) som genomfördes främst under 2019, har eliminerat en stor del av dessa brister och vi har nu en god kunskap om områdets natur- och friluftsvärden.

Undersökningen har gjorts av Linnea – Natur och Ekologi, Hans Rydberg, som utfört huvuddelen av fältarbetet och dessutom författat rapporten. Inventeringen har delvis finansierats av medel från LONA – Lokala Naturvårdssatsningen.

Fältarbetet utfördes under perioden april – november 2019 samt under ett par dagar i september 2018 för inventering av svampar. Då svampfloran på grund av långvarig sommartorka var dåligt utvecklad sköts huvuddelen av denna inventering upp till 2019.

Naturvårdsintressanta lavar har inventerats av Mikael Hagström, Fennicus Natur AB, fjärilsfaunan har undersökts av Jan Sjöstedt och fågellivet av Jan Gustafsson, båda genom fågelföreningen Tärnan. Insamlade skalbaggar har artbestämts av Hans-Erik Wanntorp, Koleoptera Biokonsult. Kartan med områden har digitaliserats av Sara Lundkvist, Naturföretaget, som också gjort beräkningen av arealer för områdena. Områdena följer i viss utsträckning den indelning som gjorts i kommunens senaste skogsbruksplan (Sjölund 2018).

Så gott som samtliga fotografier i rapporten är tagna av Hans Rydberg. Omslagsbilden föreställer en äldre mossrik granskog väster om Inskogen, område 21.

De bedömningar och värderingar som gjorts i rapporten är författarens egna, men stöder sig på inventeringsresultatet.

Bakgrund

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i Oxelösunds kommun har i en ansökan till den lokala naturvårdssatsningen, LONA, begärt medel för en inventering av naturvärden och friluftsliv i ett tätortsnära skogsområde i västra Oxelösund, i denna rapport kallat Danviksområdet. Inventeringen var tänkt att genom kunskapsuppbyggnad skapa underlag för framtida åtgärder inom naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv och resultera i en rapport som ligger till grund för kommunens fortsatta arbete. Rapportens syfte var att identifiera delar av särskild betydelse för naturvård och friluftsliv och belysa nutida och framtida förutsättningar för friluftslivet. Länsstyrelsen beslöt 2018-03-14 att bevilja medel till projektet.

Sammanfattning

Det undersökta området, kallat Danviksområdet, är beläget i västra delen av Oxelösunds kommun och omfattar fyra större skogsområden, Fåfängsbacken, Inskogen, Basttorpsskogen och Danviksskogen. Dessa skiljs åt av åkermarker. Skogsområdena är en mosaik av hällmarker med gammal tallskog, barr- och blandskogar på morän och mellanliggande sänkor med sumpskog och kärrmarker. Det har tidigare varit påverkat av ett aktivt skogsbruk, som under senare decennier varit mer extensivt. Genom att kunskapsläget om detta områdes naturvärden och värde för friluftslivet bedömdes vara ofullständigt beställde kommunen med hjälp av LONA-medel en fördjupad naturinventering, som i huvudsak utfördes under 2019. Särskilda artinventeringar gjordes av kärlväxter, mossor, lavar, svampar, fåglar samt vissa insektsgrupper som storfjärilar och skalbaggar. Närmare 2 000 arter har rapporterats från detta område och lagts in i Artportalen. Områdets friluftsliv har undersökts i fältarbetet och en enkät till intresseorganisationer och privatpersoner har legat till grund för en speciell utredning i rapporten om områdets betydelse för rekreation.

Danviksområdet har delats in i 55 delområden, fortsättningsvis kallade områden, som till viss del följer gränserna för kommunens skogsbruksplan från 2018. Den totala undersökta arealen var omkring 205 hektar. Resultatet från inventeringen visade att 7 områden har högt naturvärde, 22 områden påtagligt naturvärde, 18 områden visst naturvärde och bara 8 områden har lågt naturvärde. Inventeringen av friluftslivet visar att hela området, med få undantag, utnyttjas för rekreation och olika aktiviteter. Av särskild betydelse är Danviksskogen, området mellan Inskogen och Mygghem, samt stora delar av Basttorpsskogen.

Inventeringen visade också att delar av kommunens naturvårdsplan och utsträckningen av Danvik – Peterslundskilen i redovisningen av kommunens gröna kilar är i behov av revision. Orsaken är att viktiga områden för naturvård och friluftsliv saknas i dessa dokument.

Områdets läge och avgränsning

Danviksområdet ligger i Oxelösunds kommun i Södermanlands län, söder om motorvägen och väster, sydväst och söder om Stjärnholm, och väster om bebyggelsen vid Inskogen och Peterslund. Området har den utsträckning som den bifogade kartan i kommunens LONA-ansökan har. Inventeringen har omfattat all skogsmark och ohävdade gräsmarker inom Danviksområdet, men uteslutit all produktiv åkermark.

Områdets mittpunkt är WGS 84: 58°41'10.4"N 17°1'20.8"E; SWEREF99: 6506881 617239 och RT90 (gon): X6507724 Y1570597.

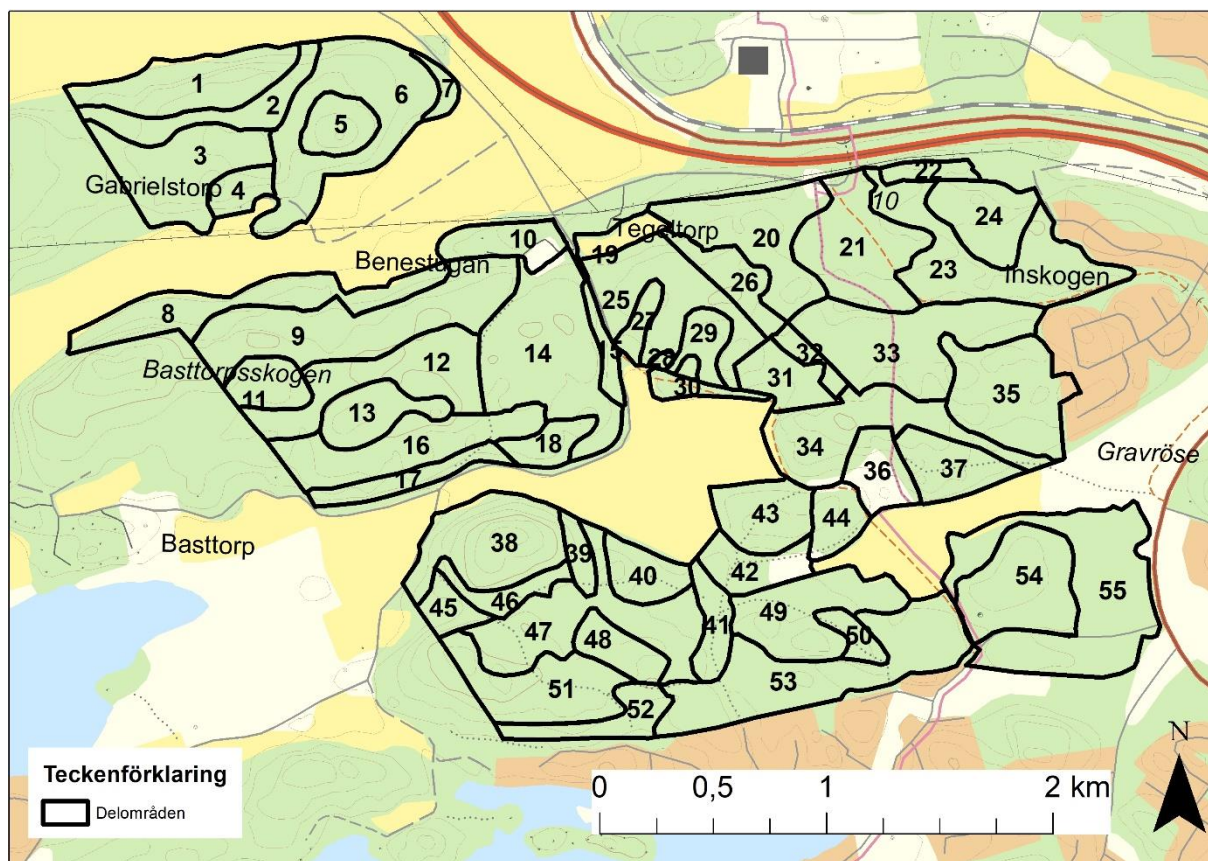

Fig. 1. Danviksområdets ungefärliga läge

Fig. 2. Karta över inventerat område

Karta över Danviksområdet med (del)områden

Beskrivningar på sid 35

Tidigare undersökningar

De första noteringarna från Danviksområdets natur gjordes i en översiktlig naturinventering av Oxelösunds kommun (Freundin 1982). Samtliga skogsområden behandlades översiktligt och i svepande drag och inga särpräglade naturvärden framhölls. Områdena bedömdes vara representativa för kommunen.

I arbetet med Sörmlands flora (Rydberg & Wanntorp 2001) gjordes inga besök i detta stora område, vilket är anmärkningsvärt med tanke på att fältarbetets metodik gick ut på att få en någorlunda jämn täckning av insatserna i landskapet. Det verkar som om fältarbetet i Oxelösund till Sörmlands flora i första hand gått ut på att kartlägga floran i skärgården och i de urbana miljöerna i tätorten.

Skogsstyrelsen registrerade 1996 en nyckelbiotop i nordvästra delen av Danviksskogen, denna rapport – område 38. Informationen om biotopen är knapphändig och några arter nämns inte.

Kommunen genomförde senare en inventering av närströvområden (Rydberg 2006). Då undersökningen omfattade hela kommunen blev resultatet översiktligt men Danviksskogens naturvärden blev rättvist bedömda. Vad gäller de övriga områdena fanns stora brister, som hade kunnat undvikas vid en mer noggrann genomgång. Exempelvis var skogen vid Gabrielstorp inte ens inventerad. Genom att jämföra fältanteckningarna mellan 2006 och 2019 tycks områdets värden för naturvård och friluftsliv emellertid ha ökat. Skogarna har blivit äldre och allt fler besöker och vistas i skogsområdena.

Under perioden 2006 – 2017 besöktes området sporadiskt, främst genom Lars Pettersson (fjärilar) och Jan Gustafsson (fåglar), vilka båda rapporterat sina fynd i Artportalen.

Naturvårdsplanen för fastlandet i Oxelösunds kommun (Rydberg 2011) baserades till stor del på ett bristfälligt inventeringsunderlag när det gäller Danviksområdet. Naturvårdsplanens värderingar och avgränsningar bedöms efter årets inventeringar därför vara i stort behov av revision. Detta är särskilt angeläget då kommunala beslut angående detta område i framtiden måste baseras på aktuell kunskap och inte på en inaktuell naturvårdsplan. Detsamma gäller arbetet med de gröna kilarna (Rydberg 2018a), som till stor del baserades på naturvårdsplanen. Den kil som kallas Danvik-Peterslundskilen bör utifrån resultatet av 2019 års inventering kompletteras med skogen vid Gabrielstorp, området öster om Mygghem och hela Träskbacken med Utterkärret.

En skogsbruksplan för kommunen upprättades förra året (Sjölund 2018) och en detaljerad sammanställning av samtliga skogsbestånd togs fram. Denna plan har varit ett oundgängligt hjälpmedel under naturinventeringen 2019, inte minst för att avgränsa områden med likartad sammansättning och åldersstruktur. Planen gav ingen information om arter, men väl av naturvärden och målsättning för skogliga åtgärder.

Då kunskapsläget för Danviksområdet varit mycket magert har tidigare bedömningar av områdets naturvärden och lämplighet för friluftsliv fått grundas på otillräckliga data. Årets

undersökning har emellertid eliminerat så gott som alla tidigare brister och det finns nu ett fullgott underlag för kommunen i kommande planering.

Metodik

Inventeringen av Danviksområdet utnyttjade inledningsvis de kartor som togs fram till Skogsbruksplanen (Sjölund 2018), där det fanns en beståndsindelning att utgå ifrån. Under arbetets gång blev det dock aktuellt att många gånger justera gränser, dela upp eller slå ihop områden. Skogsbruksplanens drygt 40 bestånd, hade under arbetets gång utökats till 55 områden.

Varje delområde besöktes i fält vid minst ett tillfälle under perioden april – november 2019. En fältblankett togs fram som en checklista på vilka parametrar som skulle undersökas. Exempel på sådana parametrar var biologisk mångfald, ekologiska strukturer, terrängformer, geologi, naturbeskrivning, arter och friluftsliv. Förutom blanketten fanns också ett fältprotokoll för att notera de arter som anträffades i områdena i ett stort antal stickprovsytor, totalt över 700 ytor, vilket motsvarar ett snitt på cirka 10 – 15 ytor per område. Dessa artlistor varierade i omfattning från bara någon enstaka art till förteckningar på mellan 50 och 100 arter. Genomsnittet per stickprov beräknades till cirka 30 arter.

I fältarbetet kontrollerades om skogsbruksplanens beståndsgräns var relevant för inventeringen eller om den behövde justeras. I stort sett varje delområde dokumenterades med foto. För de flesta områden finns i rapporten ett foto som visar ett mer eller mindre karaktäristiskt parti av skogen.

Vissa områden återbesöktes, i regel för att täcka upp olika säsongsaspekter för artgrupper i syfte att fånga ett områdes variation i förhållande till flora, fauna och funga. Insekter och många växter är lättast att samla in eller identifiera under sommaren, medan svamparna har sin högtidsstund under hösten eller efter regnrika väderperioder.

Kärlväxter, mossor, lavar och svampar artbestämdes i fält och/eller samlades in för kontroll. Insekter (utom fjärilar) och spindeldjur samlades in genom handplockning, slaghåvning eller bankning på örter, buskar och träd. Svåra arter samlades in för studium i litteratur och mikroskop. Många intressanta arter avslöjades först efter en sådan genomgång. Särskilt intressanta partier som solbelysta skogsbryn, torrbackar eller träd- och buskmarker i öppet läge, prioriterades. Många insekter och spindeldjur placerades i kylskåp och fotograferades och ett antal experter kunde via olika grupper på Facebook hjälpa till med eller verifiera en artbestämning. För ett antal identifierade svampar har belägg samlats in, etiketterats och skickats till Fytoteket vid Uppsala Universitet.

Arter som noterats under fältbesöken lades vid hemkomsten in i Artportalen. Totalt sett rapporterades omkring 20 000 fynd.

Fjärilsinventeringen gjordes dagtid med hjälp av kikare och håv. Nattfångsten av fjärilar skedde med speciella lampor som attraherar nattflygande insekter. Till det användes ett portabelt elverk samt stora vita dukar som insekterna sätter sig på så att de kan

artbestämmas. Vid all inventering av insekter, särskilt då fjärilar, är vädret av största vikt. Dagtid måste det vara solsken och inte för blåsig. Nattetid ska det inte vara klart väder, då det blir kallare, dessutom blir det mörkare när det är låga moln och lamporna drar till sig insekterna bättre. Det är viktigt med vind nattetid då alla nattflygande arter orienterar sig utifrån olika doftämnen.

Inventeringstillfällena valdes utifrån väderförutsättningar och tidpunkt under sommaren. Vid samtliga tillfällen var förutsättningarna bra, vilket till stor del förklarar det höga artantalet fjärilar under en så begränsad tidsperiod. Nattfjärilsinventeringen skedde vid Träsket. Platsen valdes på grund av den ligger centralt i området och för att naturen är varierad och bland annat innehåller en fuktäng (Sjöstedt 2019).

Fågelinventeringen utfördes i fyra skogsområden, vilka täcker större delen av Danviksområdets areal. För varje skogsområde upprättades en artlista med särskild notering av intressanta arter samt en bedömning av varje skogsområdes värde för fågellivet. Inventeringen skedde under våren 2019, främst genom direkta observationer och avlyssning (Gustafsson 2019).

Inom inventeringsområdet har naturvårdsintressanta lavar eftersökts med den metod som brukar kallas fritt eftersök. Den innebär att inventerare lägger mest kraft på att söka dessa arter på de substrat där sannolikheten att hitta naturvårdsarter är som störst. I skogsmark innebär det ett riktat sök på trädstammar på riktigt gamla träd, döda träd (ved) och lodytor i bergbranter. När naturvårdsarter ur andra grupper påträffades noterades även de, men riktat eftersök har bara gjorts efter lavar. Området fältbesöktes 23:e och 26:e april samt 7:e maj 2019 (Hagström 2019).

För inventering av friluftsliv har olika kartunderlag granskats just för att se stigars sträckning och frekvens. I fält har sedan gjorts bedömning av besöksstäthet, spår av aktiviteter och områdenas attraktionsvärden som tillgänglighet, framkomlighet, tillgång på bär och svamp samt naturskönhet. Vidare noterades störningar, som buller från biltrafik. I några fall har viktiga kompletteringar gjorts efter samtal med personer som dykt upp under inventeringsarbetet. För att få ytterligare kunskap om områdets värde för friluftslivet idag, utformades en enkät som skulle ge svar på frågor om hur och i vilken omfattning de olika skogsområdena utnyttjades (se kapitlet om friluftsliv nedan).

När alla data kring naturvärden och friluftsliv samlats in har områden beskrivits, avgränsats och bedömts utifrån inventeringsresultatet.

Naturförhållanden

Danviksområdet utgörs av ett kustnära landskap där skogspartierna är delar av en gammal innerskärgård och lermarkerna omkring gamla havsbottnar som genom landhöjningen blivit fastmark. Skogsmarkerna är svagt till måttligt kuperade och det finns inga dramatiska branter eller andra höjdskillnader. Berg går i dagen på många håll och ned mot lerslätterna uppträder morän av varierande djup och omfattning. Då berggrunden ofta är ojäm och orienterad i parallella stråk uppträder allmänt torvfyllda sänkor med svag avrinning. Genom

berggrundens och moränens kalkfattiga mineral dominerar växter som tål näringsfattiga, urlakade jordmåner. Det undersökta området är ett gammalt kulturlandskap där jordbruk och betesdrift format vegetationen, men under den senaste 50-årsperioden har skogsbruk i allt högre omfattning omvandlat skogarna som nu till stor del är planteringar eller självsådda bestånd efter avverkning. Vissa av de här bestånden bär idag uppvuxen skog och är trevliga strövmarker med god tillgång på bär och svamp. På några håll finns rester av äldre skogstyper med en speciell, ofta sällsynt fauna och flora.

Geologi och klimat

Området är mycket låglänt. Åkermarkerna ligger blott 0 - 5 meter över havsytans nivå och ingen punkt i skogsområdena ligger högre än 15 meter över havet. Under tidig bronsålder hade de områden som idag utgör den högt belägna hällmarkstallskogen, nätt och jämnt börjat titta upp över havsytan och så sent som vid tiden för Kristi födelse var skogsområdena ännu en del av Oxelösunds innerskärgård och åkermarkerna var havsbottnar. Terrängen är inte heller särskilt dramatisk. Den är mjukt böljande utan tvära kast och över tid påtagligt formade av havsvågors inverkan.

Berggrunden i området, liksom resten av Oxelösund, ingår i den svekokarelska bergskedjebildningen. Området har blivit utsatt för kraftig påverkan och bergarterna har omvandlats under högt tryck och hög temperatur. Berggrunden i Danviksområdet består till 100% av ytbergartsgnejser av vulkaniskt ursprung, vilka är kalkfattiga och mycket svårvittrade.

Moränmarker uppträder i hela området, i regel utgörs de av en sandig morän, där den dominerande partikelstorleken utgörs av sand. Morän fyller svackor mellan bergshöjder och i sluttningar mot lermarker. Moränen är till stor del svallad med ytliga, låga block vilka ger marken en kullig struktur.

Fig. 3. Typiskt för området är den småblockiga, svallade ytmoränen.

Blocken är i regel överväxta med mossor (fig.3). Större moränblock är ovanliga men uppträder ibland på hällmarkerna. Sekundär torvbildning, som bildats genom försumpning i skogsmark, är

vanlig på många håll där grundvatten ligger kvar under längre tid och där marken så småningom blir syrefattig. Sådana miniatyrmossar, eller kärrmarker, där markinflödet är stort, uppträder här och var till exempel väster om villabebyggelsen i Inskogen, norra delen av Danviksskogen, stråkvis i Basttorpsskogen och på några håll norr om Gabrielstorp. Genom tidigare dikningar har en stor del av yttorven förmultnat, men äldre torv kan ännu ligga kvar i botten.

Jordmånstypen är en näringsfattig råhumus, som genom urlakning blivit skiktad. Övergång till mulljordar förekommer i fuktiga partier med lövskog, främst al och björk, och i bryn med mycket asp och ek, men mullhalten är ändå låg, vilket ses på de örtfattiga vegetationstyperna.

De hydrologiska förhållandena i Danviksområdet är normala för en lätt kuperad skogsmark med flöden som följer berggrundens former ned mot lägre nivåer. Antingen uppträder lokala flöden som samlas i terrängens svackor och magasineras där eller transporteras grundvatten via berget ned under moränlagren och bryter fram i gränsen mot omgivande lermarker, där det samlas upp i åkerdiken och leds bort. Eftersom lågmarkerna är förhållandevis plana är avrinningen från dikena emellertid mycket svag. Inga vattendrag eller källor uppträder i området, öppet vatten enbart i kärrhål or dikes efter regnperioder eller snösmältning.

Danviksområdet befinner sig nära Östersjön och är påverkat av havsvattnets temperaturer, särskilt under vår och höst. Hösten varar något längre, de tidiga frostnätterna uteblir ofta och under våren utvecklas vegetationen någon vecka senare på grund av att havsvattnet värms upp långsammare än fastlandet. Oxelösund ligger också i ett stråk med hög sommarnederbörd beroende på att havsbris tar med sig fuktig luft som sedan stiger över inlandet och bildar regnmoln. Lokalklimatet är präglad av exponering och skogarnas karaktär. De glesa skogarna, brynen och hyggena är generellt varmare än de skogsklädda inre delarna. Lokalklimatet, dvs det som påverkar växt- och djurlivet lokalt, t.ex. inne i en skog, uppvisar dock inte några avvikande drag utan äger en för trakten normal variation.

Vegetationstyper

Danviksområdet är fattigt på variation och skogarna är tämligen ensartade med ett mycket ringa lövinslag. Åldersvariationen är dock hög och det finns allt från unga trädplanteringar till mer ursprungliga tallskogar på hällmark med upp till 200 år gamla träd. Tallen dominerar på de flesta marker medan granen blir vanligare på större morändjup med mindre torra markförhållanden. Lövträd uppträder främst i sumpskogar, kärrkanter, i skogsbrun och som rester från tidigare hyggen, där de ofta fått stå kvar efter utförd gallring. Unga småplantor av ek, rönn, asp och björk är vanliga nästan överallt, men de når sällan någon större höjd och torkar ofta bort under perioder med långvarig sommartorka.

Hällmarkstallskog är en av området vanligaste vegetationstyper och finns i stor omfattning i cirka 1/3 av områdena och beräknas uppta ungefär 50 hektar, vilket innebär knappt 25% av områdets vegetation. Naturtypen har uppstått i utsatta lägen där havet vid landhöjningen sköljt bort lösa avlagringar och lämnat stora bergytter kala. Jordmån har sedan bildats, men bara i berggrundens sänkor och sprickor. Den består av vinddriven humus och förna, bildad av vegetationen på platsen. Hällmarkstallskogen är mycket mager och lågproduktiv. Tallen är vanligaste trädslaget och kan bli mycket gammal, i området är tallar över hundra år mycket

vanliga och kan bli uppemot 150 – 200 år. Markvegetationen domineras av renlavar och blåmossa, i sänkor uppträder ljung, lingon- och blåbärsris samt kruståtel. Fina hållmarkstallskogar med mycket gammal skog finns vid Gabrielstorp och i nordvästra delen av Danviksskogen, den senare avsatt som nyckelbiotop.

Fig. 4. Hållmarkstallskogen är områdets mest värdefulla naturtyp, då den i regel är orörd av skogsbruk.

Blåbärstallskog uppträder på moränmarker, såväl på höjdplatåerna som i sluttningar med djupare moräntäcke. I högre delar växer också en del lingonris. Ett mycket fint exempel på blåbärstallskog finns centralt i Bastorpsskogen, område 12, men naturtypen uppträder också norr om Bastorpsvägen, område 16 och i västra delen av Danviksskogen, område 51.

Barrblandskog uppträder där morändjupet är större. Här växer tall och gran blandat. I regel är dessa skogar olikåldriga och ett resultat av kontinuerlig gallring. De kan vara rika på blåbär eller i skuggiga partier mer mossrika och då litet trolska till sin karaktär. Skogstypen uppträder ofta i gränslandet mellan hållmarkstallskogen och fuktigare skogstyper som sumpskogar och skogskärr. Fina exempel finns på södra sidan av Träskbacken, område 54, väster om Inskogens villaområde, område 33 och i slänten ovanför Gabrielstorp, område 4. Barrskogar av denna typ är ofta rika på svamp och strövvänliga.

Sumpskog upptar en mindre del av områdets vegetation och återfinns vanligtvis i terrängens sänkor. Sumpskogarna är ofta rika på ormbunkar och örter, ibland av starr. Mossor och svampar är vanliga på vedsubstrat då områdena i regel har en hög mark- och luftfuktighet. Intressanta gransumpskogar finns i området väster om Inskogen, söder om cykelbanan, område 33, där också skogen har en relativt hög ålder. En intressant gransumpskog finns också i västra delen av Bastorpsskogen, område 11, med vit- och björnmossor i bottenskiktet samt nordväst om Ängtorp, område 27, där det också finns rikligt med död, grov ved. Tyvärr har flertalet sumpskogar i Danviksområde utsatts för dikningar, men då

dikena är grunda och avrinningen svag har dikena ofta vuxit igen och förlorat mycket av sin dränerande förmåga.

Fig. 5. Blandsumpskog i kanten av område 22

Lövsumpskog med ört-gräsvegetation, där gräset grenrör kan dominera över stora ytor, har vi längs cykelleden söder om Mygghem, område 21, i västra delen av Danviksskogen, område 46, där det växer mycket björk och gran samt cirka hundra meter åt sydost, område 48, som består av en dikad lövsumpskog. Ett tidigare slätterkärr, Utterkärret, gränsar till område 55. Det består idag av en gles lövskog med gräsrikt fältskikt.

Lövblandskog uppträder i Danviksområdet mest i bryn mot åkrarna, där det ofta växer medelålders ek, asp, björk och sälg. Exempel på sådana lövrika brynbestånd finns kring Gabrielstorp och Träsket samt nedanför berget söder om Basttorpsvägen, område 38. En gräs-ormbunksrik typ påträffades i område 7, nordöst om Gabrielstorp, där det också finns inblandning av ädla lövträd. Örtfloran visar på tidigare slätter med bland annat ängsskära och svinrot. Strax öster om Benestugan finns en ekbacke med stora tallar som är röjd under senare år. En värdefull lövblandskog, som också bildats efter en gallringsinsats, är en skog öster om Basttorp, vid torpet Gröndal, där det finns ett par mycket grova ekar. Hundraåriga ekar bildar en ensidig allé invid vägen. Av stort värde är också lövblandskogen kring Utterkärret, område 55, där också stora barrträd ingår i vegetationen.

Ädellövskog är en skog bildad av värmekrävande stora lövträd som ek, alm, ask, lönn, lind, bok, sötkörbär och avenbok. Den finns inte som renodlad vegetationstyp inom Danviksområdet. Ett ekbestånd finns mellan Basttorpsvägen och åkern i söder och vid

Benestugan finns ett ädellövbestånd med ask, alm och sötkörbär. Här finns också en del död grov ved av ädellövträd.

Öppna kärr, med endast sparsamt trädskikt, och med en örtflora av gräs, starr och andra våtmarksväxter uppträder i område 24, där det också finns ovanliga svampar i vitmossa samt rikligt med tuvor av björnmossa. Stråk av vitmossrika kärr finns också norr om Gabrielstorp, i område 3.

Miniatyrmossar. Uppe på hållmarkerna uppträder allmänt sänkor med ren mossevegetation där det förutom blåbär och vitmossor även finns skvattram, odon och tuvull.

Brynmiljöer med ört-gräsvegetation är de sista resterna med ängsflora som finns i området. Flera av de här ängsväxterna är sällsynta i västra Oxelösund, där det inte funnits hävd under lång tid, varför flertalet sådana refugiemarker vuxit igen. Vid f.d. Ängtorp finns rester av en tallhage med sydvända, örtrika bryn där det bland annat växer småfingerört och knölsmörblomma. Andra brynmiljöer finns vid Gabrielstorp med gullviva, backlök, vårstarr och backglim.

Gräsmark med ört-gräsvegetation är en vegetationstyp på försvinnande, då samtliga sådana marker vuxit igen. Allt som oftast saknar de kontinuitet och har sekundärt uppstått på en tidigare åkermark. Endast vid Tegeltorp, Benestugan och Träsket finns rester av sådana gräsmarker, men vegetationen är starkt förändrad genom igenväxning och består främst av högorter, högväxta gräs och lövsly. Endast vid Ängtorp finns en mindre gräsmark med rester av en torrängsvegetation.

Hygge är egentligen ingen vegetationstyp – det är ett tillstånd som uppstår efter en slutavverkning och som gynnar en del arter knutna till solexponerad mark, kväverik jord och död solexponerad ved i form av stubbar. Hygget kan vara tämligen artrikt, särskilt om markägaren lämnat naturvårdshänsyn, men är en kortvarig företeelse där i princip alla arter försvinner när skogsplanteringarna växer upp och skuggar marken. I området finns sex mindre hyggen om totalt 10 hektar, vilket motsvarar mindre än 5% av områdets totala areal.

Granplantering är en odling av gran, en monokultur som oftast är tät och i avsaknad av fältskikt. Sju områden är helt eller delvis granplanterade och ungefär 18 hektar av skogsmarken befinner sig i detta tillstånd, vilket motsvarar ungefär 8,8% av totala skogsarealen. Tillsammans med hyggerna upptar de idag knappt 14% av skogsmarken i undersökningsområdet.

Berg och branter. Klipphöllar med torrängsvegetation och en rik flora av blad- och skorplavar finns på några håll vid de tidigare torpen, till exempel Ängtorp, Benestugan och Träsket. Typiska kryptogamer är tuschlav, bergraggmossa, kakmossa, kaklav och färglav. Bergbranter är ovanliga i området. De är intressanta för sin lav- och mossflora. Det finns i gränsområdet mellan områdena 31 och 34 en beskuggad hållbrant med mussvansmossa, opalmossa och äppelmossa. En annan brant finns i Danviksskogen söder om Basttorpsvägen, område 38, där det på nordvända lodytorna växer flera sällsynta lavar som blodplättlav, korallav och skuggblåslav.

Markanvändning

Det finns mycket få data kring den tidigare markanvändningen. Vi vet att det finns ett antal torp i området, varav de flesta idag är försvunna. Det förefaller dock troligt att markerna under 1700- och 1800-talen utnyttjades för slätter. Det gäller då framför allt de låglänta lermarkerna som skjuter in som kilar mellan skogsholmarna. Slätterängarna som var av typen sidvallsängar, kom senare att odlas upp till åker och de brukas än idag på detta sätt. Markerna kring Träsket var tidigare brukade. Sven Lind, son vid Träsket, har berättat att de hade 3 - 4 kor och att fyra tunnland åker ingick i arrendet. För att få ihop hö till djuren fick de lov att slå vägdiken och skogsängar. Tidigare slogs våtängen Utterkärret för att få vinterfoder till de kor som hölls av torparen på Träsket.

Gräsmarkerna kring torpen har till stor del vuxit igen. På den ekonomiska kartan "Stjärnholm" (Lantmäteriet 1958) framgår att gräsmarkerna vid Träsket och vid Tegeltorp och Benestugan ännu brukades som åker. Det finns anledning att tro att många av de våta skogsmarker som idag är igenväxande kärr eller sumpskogar i ett tidigare skede, troligtvis så sent som in på 1900-talet, brukades som slättermarker för att få vinterfoder till betesdjuren. De sura, lågproduktiva skogsmarkerna gav ett dåligt sommarbete, varför efterbetet på slättermarkerna säkert blev ett viktigt tillskott för djuren inför vintern.

På den Häradseconomiska kartan Stjärnholm (Lantmäteriet 1898 - 1901) framgår att så gott som all skogsmark betecknats som barrskog. Tidigare gick sannolikt betesdjur fritt över stora arealer och betade där det fanns gott gräs, medan improduktiva håll- och rismarker mest påverkades av tramp och inte tjänade så mycket till bete. Trampet höll sannolikt tillbaka markvegetationen och i stormluckor kunde säkert tillfälligtvis grönt gräs skjuta upp och bidra till kosten. Idag finns inga tydliga spår av tidigare skogsbetesdrift i form av gamla stängsel eller hävdgynnade indikatorarter i skog. Markerna har växt igen med blåbärsris och tjocka mosstäckan väller över marker som tidigare var mer påverkade av trampsitage och troligtvis mer örtrika. Man kan i skogsbryn och intill de gamla torpen fortfarande hitta rester av ängsvegetation som tyder på tidigare hävd, men i skogarna verkar sådana marker vara borta sedan lång tid tillbaka.

Under hela 1900-talet och troligen tidigare än så, har den dominerande markanvändningsformen i området varit skogsbruk. Spår av gallring finns i de flesta skogar och det är bara vissa hållmarker med gamla tallar där skogen är mer orörd. Fynd av brandgynnade arter på död tallved signalerar att det förekommit lokala bränder uppe på dessa hållmarker, vilket förklarar att det i dessa miljöer även finns uppslag av yngre, självsådd tallskog.

Området har varit kraftigt utsatt för dikningar och i stora delar också ett aktivt skogsbruk. Många idag medelålders skogsbestånd tycks likåldriga och har planterats eller uppstått genom självsådd på tidigare hyggesmark. Idag finns kalhyggen på cirka 10 hektar och granplanteringar på ytterligare 18 hektar, vilket tillsammans motsvarar ungefär 14 procent av skogsarealen. Resterande 86 procent är skogar i olika faser från gallrad tallungskog till gammal hållmarkstallskog. En ringa del av arealen är kraftledningsgator.

Analys från ett naturvårdsperspektiv

Sverige har genom Konventionen om biologisk mångfald förbundit sig att bevara sin biologiska mångfald på ekosystem-, art- och genetisk nivå. Skydd och bevarande preciseras närmare i artikel 8 där det anges att varje part i konventionen skall så långt möjligt och lämpligt främja skyddet av ekosystem, naturliga livsmiljöer och bibehållandet av livskraftiga populationer av arter i sina naturliga miljöer. EU arbetar aktivt för att bidra till att uppfylla de globala åtaganden om biologisk mångfald som gjordes i Nagoya 2010. I maj 2011 antog Europeiska kommissionen en ny strategi med en ram för EU:s åtgärder under de kommande tio åren för att uppfylla EU:s överordnade mål om biologisk mångfald (Europeiska Kommissionen 2011).

Behovet av att skydda eller på annat sätt bevara natur mer långsiktigt är således mycket stort såväl från ett globalt, nationellt som ett lokalt perspektiv. I det lokala sammanhanget framstår kommunens roll som mycket viktig, särskilt där kommunen själv är markägare och som dessutom har som uppgift att garantera marker för allmänhetens friluftsliv.

Danviksområdet är i princip obebyggt och mycket litet påverkat av annat än det pågående skogsbruket. Markerna är ur naturvårdssynpunkt tämligen ordinära men samtidigt mycket representativa för det sörmländska kustområdet. Mosaiken av gammal tallskog på hällmark, mellanliggande moränmarker med barr- eller blandskog samt sänkor med sumpskog och kärrvegetation är intressant ur ett ekologiskt perspektiv. Många arter och ekologiska strukturer har en hög representativitet och i det till synes ensartade landskapet gömmer sig höga naturvärden knutna till död ved, uråldriga träd och gamla kulturmarksrester.

Flera områden har idag kvalitéer av nyckelbiotopklass (NVI-klass 1), ytterligare områden är att jämföra med naturvärdesobjekt i Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (NVI-klass 2). Andra områden har stort värde för det rörliga friluftslivet.

I redovisningen nedan görs en bedömning av område för område. På kartan över områden kan man också se hur de värdefullaste är fördelade. För varje område redovisas också ett antal arter som på något sätt är intressanta från ett naturvårdsperspektiv. En del av dessa är naturvårdsarter, det vill säga rödlistade arter, signalarter, fridlysta arter eller arter förtecknade i habitatdirektivets eller fågeldirektivets listor över arter vi i olika sammanhang åtar oss som medlemsland att skydda.

Det finns också en avdelning för övriga intressanta arter. Här finns ofta växter, djur, lavar och svampar som vid kontroll över rapporter i Artportalen visat sig vara sällsynta eller till och med mycket sällsynta i Sörmland eller längs Sörmlandskusten. Många av dem är också nya för Oxelösunds kommun. Förteckningen av olika intressanta arter är en del av områdenas dokumentation. Vid fortsatta inventeringar kan det visa sig att flera av de här arterna är vanligare än vad antalet rapporter ger uttryck för. Det kan bero på att de inte uppmärksammas vid inventeringar, är svårbestämda, svåra att upptäcka och lätta att gå förbi, har en väldigt kort säsong och därför sällan rapporterade. Man kan dock med fog påstå att om ett område innehåller många arter som hamnar i gruppen "Övriga intressanta arter",

så är det säkert intressantare än ett område som har få sådana. Det visar sig också att områden med många naturvårdsarter också har många andra arter som är intressanta genom att de är sällsynta från ett sörmländskt perspektiv (fig. 6).

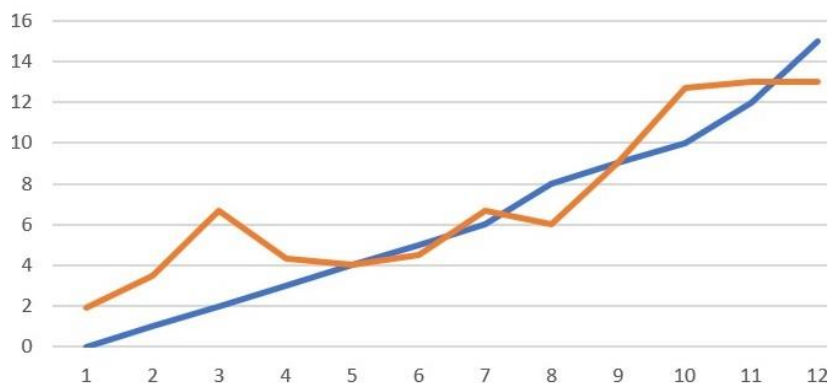

Fig. 6. Graf som visar sambandet mellan naturvårdsarter och andra sällsynta eller i övrigt intressanta arter. Blå linje anger antal naturvårdsarter i ett område, den röda linjen det genomsnittliga antalet "övriga intressanta arter". Grafen visar att ett område med många naturvårdsarter också har ett stort antal arter som är intressanta ur ett annat perspektiv, t.ex. att de är ovanliga.

Ett undantag kan vara varma skogsbryn eller ängsrester där insekter samlats in och som visat sig vara nya för Sörmland eller mycket sällsynta i landskapet. Det är knappast troligt att de bara skulle finnas i just de här utpekade områdena. Troligen finns de i likartade miljöer på andra håll utmed Sörmlandskusten, men den låga rapporteringen antyder nog ändå att det rör sig om mindre vanliga arter som är värda att framhålla.

Karta över fynd av rödlistade arter (gula ringar)

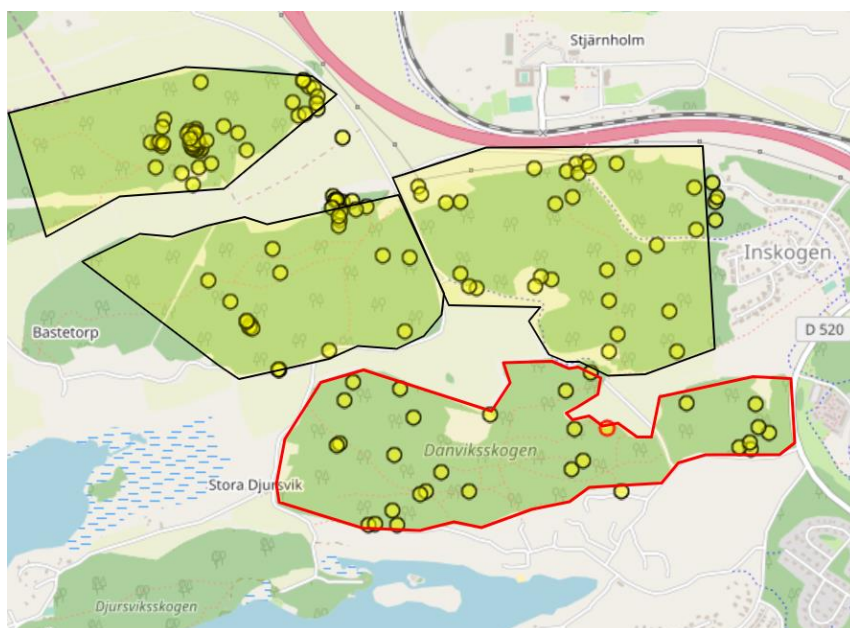

Fig. 7. Fynd av rödlistade arter under perioden 2005 – 2019 (nästan alla fynd från 2019). Varje fynd är markerat med en gul ring.

Rödlistade arter

Sammanlagt gjordes 175 fynd av totalt 45 rödlistade arter. De rödlistade arterna återfanns i grupperna svampar 16 st., fåglar 9 st., lavar 8 st., kärlväxter 4 st., och evertebrater 8 st. I Artportalen finns också ett fynd av rännformig brosklav – en uppgift som inte gått att verifiera.

Skogsalm och ask befinner sig i de högsta hotklasserna, men är i Sörmland triviala arter, vilka båda förekommer i vilda populationer och i bestånd som uppstått genom förvildade plantor uppkomna från frön spridda från parker och trädgårdar.

Båda arterna har i Sverige en kraftigt negativ populationstrend, för almens del beroende på stora utbrott av den holländska almsjukan, orsakad av en blånadssvamp, *Ophiostoma ulmi*, som även i Sörmland ödelagt stora almbestånd, och för asken av askskottssjukan, som alstras av en sporsäckssvamp, *Hymenoscyphus fraxineus*. Asken har klarat sig bra i Sörmland. Rödlistan utgår från IUCN:s kriterier som mäter nationella trender, vilket innebär att även idag vanliga arter kan hamna i en hög hotklass. Ur naturvårdssynpunkt kan förekomsten av alm och ask i områden inte värderas utifrån deras position på rödlistan.

Följande rödlistade arter är påträffade i området

Skogsalm	CR* (se ovan)	Gultoppig fingersvamp	NT
Ask	EN* (se ovan)	Ullticka	NT
Gammelekslav	VU	Tallticka	NT
Liten blekspik	VU	Brandticka	NT
Guldtrattskevlings	VU	Koralltaggsvamp	NT
Almrostöra	VU	Tallrisk	NT
Rynkskinn	VU	Grantaggsvamp	NT
Kungsfågel	VU	Orange taggsvamp	NT
Brandkronad kungsfågel	VU	Motaggsvamp	NT
Stare	VU	Triplax rufipes	NT
Gulsparr	VU	Humlerotfjäril	NT
Knärot	NT	Siversmygare	NT
Ängsskära	NT	Violettkantad guldvinge	NT
Orangepudrad klotterlav	NT	Jättesvampmal	NT
Rödbrun blekspik	NT	Sexfläckad bastardsvärmare	NT
Kolflarnlav	NT	Bredbrämad bastardsvärmare	NT
Dvärgbägarlav	NT	Mindre bastardsvärmare	NT
Hjälmbrosklav	NT	Duvhök	NT
Vedskivlav	NT	Spillkråka	NT
Barrviolspindling	NT	Gröngöling	NT
Kungsspindling	NT	Sånglärka	NT
Barrmusseron	NT	Ängsoplärka	NT
Vintertagging	NT		

Artstatistik

I Danviksområdet rapporterades under 2018 – 2019 inte mindre än 22 620 fynd i Artportalen. Totalt sett påträffades 1 859 arter. Bara en liten del rör inventeringar för 2018. Antalet rapporter fördelar sig på följande sätt:

Grupp	Antal obs	Antal arter
Kärlväxter	8 210	426
Mossor	3 142	100
Lavar	3 850	168
Svampar	5 895	600
Alger	8	2
Evertebrater	1 254	488
Fåglar	447	69
Grod- o kräldjur	3	3
Däggdjur	11	3

TOTALT: 22 620 1 859

Följande arter är i området rapporterade minst 100 gånger och kan säga utgöra områdets karaktärsarter.

Blåbär	412	Rönn	259	Tuvtåtel	130
Väggmossa	396	Asp	251	Stensöta	126
Kvastmossa	395	Granskytte	248	Vågig kvastmossa	122
Lingon	379	Mjölrig trattlav	221	Pluggskivling	120
Gran	376	Glasbjörk	218	Pukstocklav	116
Tall	369	Gällav	206	Blåmossa	109
Husmossa	350	Vårfryle	200	Hallon	109
Blåslav	343	Örnbräken	187	Harsyra	106
Kruståtel	338	Grå renlav	169	Fårsvingel	104
Ek	307	Gulvit renlav	160	Luddig skägglav	103
Barrsprickling	302	Ljung	154	Skogsbräken	103
Vårtbjörk	281	Enbjörnmossa	150	Rödven	102
Cypressfläta	277	Flarnlav	136		
Blågrå mjöllav	265	Sälg	131		

Dokumentationen inriktar sig på alla arter, både vanliga och sällsynta, i alla organismgrupper, detta för att få en detaljerad bild av området genetiska och biologiska mångfald. Många arter saknas, särskilt bland evertebraterna (insekter, spindeldjur mm), vilket beror på att dessa djur insamlats stickprovsvis med få metoder och att många arter i brist på resurser för bestämningshjälp fått släppas. När det gäller svampar är det många arter som på grund av sitt oregelbundna uppträdande inte bildat fruktkroppar under inventeringen. Exempelvis är det många arter knutna till barrskogar med lång kontinuitet

som inte visade sig under 2018 och 2019, trots att miljön för dem på många håll är lämplig. Se vidare under kapitlet Bristanalys.

Bristanalys

Bedömning av områdets naturvärden har gjorts utifrån företagets kompetens och tidsram för inventering och utifrån de förhållanden som rått på platsen vid tidpunkterna för undersökningen. Det bör tilläggas att svamptillgången i Oxelösunds-trakten var dålig 2018, relativt normal under 2019 men med mycket få indikatorsvampar för gammal kontinuitetsbarrskog. I välkända, tidigare undersökta områden i angränsande kommuner, där sådana viktiga indikatorsvampar normalt brukar finnas, gjordes stickprov 2019, men även där saknades dessa svampar till mycket stor del. Detta kan visa på att flera områden i Danviksskogen underskattats från mykologisk synpunkt och att relevant kunskap bara kan nås genom kompletterande inventeringar under svamprika år då sådana svampar brukar visa sig. Det finns också en normal variation mellan tider på året och mellan åren, som gör att vi inte heller kan få en fullständig bild av ett områdes mykologiska värden förrän efter flera undersökningstillfällen, något som belysts av Rydberg (2018).

Friluftsliv

I preciseringen till miljö kvalitetsmålet "Levande skogar" framhålls skogars betydelse för friluftslivet och vikten av att tätortsnära natur finns tillgänglig för människan. Utöver miljö kvalitetsmålen är därför även friluftsmålen viktiga för strategin för formellt skydd. Friluftspolitikens övergripande mål är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv. Den tätortsnära naturen är av största vikt för vardagsfriluftslivet och sådana områden bör skyddas och förvaltas med stor hänsyn till friluftslivet (Regeringen 2009). I en nationell strategi för formellt skydd av skog (Naturvårdsverket & Skogsstyrelsen 2017) framhålls att kommunalt bildade naturreservat är ett viktigt verktyg för att skydda naturområden med betydelse för människors rekreation, hälsa och utbildning.

Spaltkilometer har skrivits om skogens betydelse för människors hälsa och välbefinnande. Detta inrymmer inte minst barnen, vilka behöver utrymme och få plats. För att pröva sina kroppar, sitt mod och sociala förmågor, söker de sig till utemiljöer som erbjuder fysiska utmaningar och som väcker nyfikenhet och engagemang. När städerna växer och förtätas minskas utrymmet för barn och unga. Det påverkar deras möjligheter att röra på sig i sin dagliga närmiljö, vilket i sin tur påverkar deras välbefinnande negativt med risk för försämrad hälsa. För att säkra bra förutsättningar för barn och unga att leva och utvecklas i städer behöver vi ta tillvara och utveckla utemiljöerna. Studier har visat att barn som inte får möjlighet att regelbundet vistas i naturen drabbas av en förhöjd risk för ohälsa. De vanligaste hälsoproblemen relateras med bland annat fetma, depression och koncentrationssvårigheter (Ekologigruppen 2016).

Fig. 8. Barn behöver naturen för att träna sin motorik och för att röra på sig, till exempel att klättra i träd eller berg.

För vuxna personer, inte minst i åldrar mellan 30 – 65 år och som omfattas av ett aktivt yrkesliv, är vistelser i skog och mark av avgörande betydelse för att kunna hantera den stress som det dagliga arbetet ofta för med sig. Man har funnit att antalet tillfällen man lider av stress avtar med minskat avstånd till tillgängligt grönområde. Förmågan att koncentrera sig förbättras vid naturupplevelser som skogspromenader, bär- och svampplockning och man kan även registrera positiva förändringar av blodtryck och puls (Rydberg & Aronsson 2004). Man vet även att träd och grönska har gynnsamma effekter på människors rehabilitering efter sjukdomar och svåra skador. Kontakt med naturen har också visat sig lindra eller helt eliminera ångest och andra psykiska tillstånd hos äldre personer.

I undersökningar har det visat sig att tidsbrist varit en vanlig orsak till utebliven rekreation. Om man har natur nära där man bor, blir det av att ta en kortare tur i skogen, men om strövområdet (skogen) ligger längre bort tar det för lång tid att ta sig dit, varför besöket ofta helt uteblir. Den faktiska tiden för rekreation anses ha minskat för personer i arbetslivet medan den istället ökat för personer som gått i pension och där tidsfaktorn har fått mindre betydelse.

Förutom skogens/närnaturens enorma betydelse för människors välbefinnande erbjuder den också populära aktiviteter som promenader, löpning, skidåkning, cykling, ridning, geocaching, orientering, jakt, promenader, bär- och svampplockning samt naturupplevelser av olika slag.

Promenader

Det finns många stigar i Danviksområdet, betydligt fler och mer utnyttjade än vad som kan förklaras av antalet boende i skogarnas närhet, vilket betyder att området även attraherar besökare från andra delar av Oxelösund och Nyköping. Man använder för promenader i huvudsak de större stigarna samt cykelvägen förbi Träsket, men även vägarna mot Basttorp och Djursvik. De mindre stigarna i skogen är sannolikt mest använda under bär- och svampsäsong. Flest människor bor i Danvik och i Inskogens villaområde. Det finns flera stigar som utgår från dessa bostadsområden och som sannolikt främst utnyttjas för närrekreation som korta promenader, med eller utan hund.

Löpning

Löpning är en aktivitet som är populär inom området. Det verkar mest vara personer i närområdet som utnyttjar stigar, cykelvägar och vägar för löpning. Under inventeringen sågs dagligen personer som var ute och sprang, mest på större stigar, cykelvägar och vägar. Mest populär verkar vägarna Basttorpsvägen, Djursviksvägen och cykelvägen förbi Ängtorp vara. Området är väl lämpat för löpmotion och promenader på grund av att det är förhållandevis litet biltrafik.

Skidåkning

På grund av de senaste decenniernas allt mildare vintrar har längdskidåkning på dessa breddgrader blivit en alltmer sällsynt motionsform. Under 1960-talet hade Friluftsrådet sin stuga och verksamhet vid Träsket, där man också ordnade "Skidans dag". Idag är torpet borta och inga skidaktiviteter finns längre kvar. Under perioder med snö utnyttjas idag bilfria större stigar och vägar extensivt för skidåkning.

*Fig. 9. Skidans dag i Träsket, fotograf okänd: Hembygdsföreningens arkiv.
Bilden tagen 1966.*

Cykling

Genom den låga trafikintensiteten i denna del av Oxelösund lockar de befintliga vägarna för cykelturer. Vissa som bor i närområdet tar cykeln till Oxelösunds centrum och/eller till sitt arbete. En mycket populär cykelväg är den som går från Stjärnholm, under motorvägen, och vidare mot Inskogens villakvarter. På flera av stigarna i områdets skogar, bland annat på Sörmlandsleden, sågs spår av cykeldäck som visar att området även används för terrängcykling med mountainbikes.

Ridning

I området kommer ryttare på hästar då och då. Dels finns privata hästägare som vid Lilla Emtnäs dels finns vid Stjärnholms stiftsgård en ryttaförening som ofta är ute och rider i skogarna söder om motorvägen. Motorvägen passeras genom en gångtunnel strax söder om Stjärnholm. Ridning sker under alla årstider utom på vintern, i större delen av området, särskilt i området väster om Inskogen och i Basttorpsskogen.

Geocaching

Inga spår av geocaching eller tecken på att sådan verksamhet sker i Danviksskogarna har kunnat konstateras.

Orientering

Området används av OK Måsen för orienteringar, tävlingar och ungdomsverksamhet i form av träningar. Man kan på många håll stöta på plastcylindrar som hänger i buskarna och som är kontroller för nattorientering. De har reflexband och lyser upp i pannlampans sken. En viktig del av verksamheten är träning för barn och unga. Verksamheten kräver lättsprungna marker och gynnas av att det bara är ett fåtal hyggen och ungsogar i området.

Jakt

Jakt för enskilda äger inte rum i området, men jaktlag från kommunen och Stjärnholm kommer ibland och har en begränsad jakt på i huvudsak vildsvin och klövvilt. Jakten bedöms inte vara av den omfattningen att den kommer i konflikt med det rörliga friluftslivet. Enligt några närboende är det väl skyltat vid de tillfällen jakt äger rum.

Bärplockning

Markerna är mycket attraktiva för bärplockning. Blåbärsris växer allmänt, ibland mycket rikligt, över stora arealer och de flesta år är bærtillgången mycket god. Även lingon växer i mängd, dock på betydligt mindre ytor än blåbär. Andra bär som smultron och hallon har föga betydelse då det bara finns små mängder. Under bärsäsong vistas många människor ute i skogarna här för att plocka bär, ofta i kombination med svamp, och utgör en viktig attraktion för friluftslivet.

Svampplockning

Ur svampsynpunkt kan skogarna här sägas vara ordinära. Det finns många arter, men sett till matsvamp normala mängder. Bäst svampmarker är de olikåldriga, uppvuxna barrskogarna, gärna med stort inslag av gran, där mycket mossor täcker marken och bestånd av asp och björk. Även yngre skogar kan ibland vara goda svampmarker för Karl Johan, blodriskor och kantareller – under hösten trattkantareller. Det finns en del fuktmarker i området, där det även under torra år går att hitta svamp. Under inventeringen fanns en hel del svampplockare (med korgar) som skulle "gå till sina ställen".

Fig. 10. Blåbär och svamp – får många att lockas ut i skogen.

Lek

Barn är ofta ute och leker i skogen, vilket kunde ses på flera håll där de byggt riskojor. Barn utnyttjar dock bara närområdet, d.v.s. inom hör- och synhåll från bebyggelsen. Sådana skogspartier har en mycket viktig funktion för barn på fritiden som motvikt mot ett alltmer stillasittande liv bakom skärmar av alla de slag.

Övriga naturupplevelser

Det finns också andra, mer passiva sätt att vistas i naturen, till exempel att gå ut och lyssna till fåglarna, njuta av skogens ro och närhet, titta på de första vårblommorna, fotografera, undersöka växter och djur eller helt enkelt bara vara i stunden som ren kontemplation. Sådana aktiviteter lämnar sällan spår, men förekommer i olika omfattning, och är mycket viktiga för de personer som utnyttjar dem. Personer som behöver naturen för rehabilitering återfinns till stor del i denna grupp eftersom vistelsen i skogen är relativt kravlös och själva naturupplevelsen viktigare än aktiviteterna i sig.

Hälsa och välmående

Intresset för att vara i skog och mark har ökat bland vissa grupper, varit konstant eller minskat för andra. Det finns idag en hälsotrend som har sin grund i ny eller snarare nyförmedlad forskning som visar på motionens grundläggande betydelse för vår hälsa. Lagom träning kan ge stora hälsofördelar, både fysiskt och mentalt. Regelbunden rörelse

stärker musklerna, som i sin tur skyddar leder och skelett. Det ökar också vår rörlighet och balans som i sin tur minskar risken för fallskador och benbrott. Man blir också piggare, fysiskt starkare och minnet förbättras avsevärt.

Vårt välmående ökar genom att signalsubstanser som dopamin och serotonin frigörs i hjärnan vid motion, vilket ökar glädjen och livskvalitén i stort. Minnet och receptiviteten, det vill säga förmågan att lära sig nya saker, blir bättre, förmågan att koncentrera sig ökar avsevärt. Många upplever också att smärta i kroppen minskar eftersom smärtstillande proteiner bildas i kroppen och sprids med blodet.

Slutligen, och inte minst viktigt, minskar risken för flertalet så kallade välfärdssjukdomar som högt blodtryck, hjärtinfarkt, stroke, cancer och psykisk ohälsa.

Detta sammantaget har inneburit att många människor idag rör på sig väsentligt mer. Även om många söker sig till gym och andra inomhusanläggningar eller motionerar inomhus hemma, är det stora flertalet utomhus, vilket är positivt då man dessutom ökar mängden D-vitamin i kroppen. D-vitamin kan man få via maten, men den största mängden bildas i huden vid exponering av solljus, även under mulna dagar. D-vitamin är livsviktigt för kroppen för att kunna ta upp kalcium och fosfor från den mat vi äter. Brist på dessa ämnen ger benskörhet och ökad risk för höst- och vinterdepressioner.

Av det sagda framgår att det viktigaste för oss alla och för att vi ska få ett hälsosamt liv, är att röra på oss utomhus. Och det är detta faktum, understödd av modern forskning, som gör det så viktigt att bevara skogar och andra områden i vår närhet för rörelse och rekreation. Att bygga bort områden lämpliga för friluftsliv är negativt för folkhälsan. Och ju fler vi blir, desto fler måste trängas på de återstående spillrorna av natur. För kommunbefolkningen är det således av yttersta vikt att stora sammanhängande områden för natur och friluftsliv bevaras för framtiden. Många barn och unga upplever idrott i form av lagidrotter som fotboll och bandy som roligare än att vistas i naturen. Därför är det också viktigt för kommunen att ha idrotts- eller träningsanläggningar av hög kvalitet.

Enkät

Under hösten 2019 genomfördes en mindre enkät riktad till skolor, förskolor, intresseorganisationer och privatpersoner i undersökningsområdet. Totalt gick den ut till drygt 30 adresser. Privatpersonerna, cirka 15 stycken, var slumpvis utvalda och de fick enkäten nedstoppad i sin postlåda. Svarsfrekvensen var cirka 50%, vilket var en relativt hög siffra. Enkäten var mycket enkel att besvara. Frågorna som ställdes var

1. Använder du/ni området och i så fall vilka delar – ringa in på karta nedan.
2. På vilket sätt använder du/ni området?
3. Hur ofta och när på året?

Betecknande var att ingen av de 8 skolor och förskolor som fick enkäten besvarade den, trots att naturen bevisligen är en mycket viktig del för barn och för utomhuspedagogiken. Detta kan inte tolkas på annat sätt än att skolans personal idag är utsatt för en stark press

där förutom ordinarie verksamhet även en ökande mängd administrativt arbete ska rymmas inom arbetstiden. Det är då lätt att "frivilliga enkäter" blir bortprioriterade.

Svar från OK Måsen

För orienteringsövningar använder vi hela området. Vi använder även områden som angränsar till kommunens mark (Basttorp och L.a Ämtnäs)

Vi använder området för orienteringsträning för barn och ungdomar. I träningen ingår förutom att förstå kartan också kunskaper och regler om hur vi skall uppträda i naturen så vi kan fortsätta att vistas där år efter år. Många medlemmar som bor i närområdet (Sunda, Peterslund, Inskogen och Stjärnholm) använder området för egen träning (löpning, MTB mm) samt bär och svampplockning. Barnen brukar leka och bygga kojor på egen hand.

Vi använder området mellan 10 och 20 gånger per år för organiserade aktiviteter. OK Måsen har också ungdomsträningar, oftast förlagda till tisdagskvällar, ibland även torsdagskvällar. Vi använder Danviksskogen frekvent för orienteringsträning, då skogen är relativt öppen med ett ganska tätt stignät, vilket passar bra för ungdomar.

Svar från Friluftsförbundet, Oxelösund

Vi använder framför allt området närmast kring Inskogen-Basttorp-Träsket- Danvik. Vid några tillfällen har vi varit i området med friluftsförbundets strövar- och frilufsargrupper. Då har vi bland annat plockat svamp, gått reflexbanor och provat snöskor.

Vi använder stora delar av området för att springa, gå, plocka svamp, gå på utflykt, orientera, för längskidåkning och cykling, under barmarksäsong ca 3 - 4 gånger / vecka, under vintersäsong ca 1 - 2 gånger i månaden.

Ännu ett svar från Friluftsförbundet, Oxelösund

Friluftsförbundet använder området för sina träffar. Vi har cirka fem grupper barn som vi tar ut i naturen. Vi är mycket i det här området för att det är en så fin skog med mycket att upptäcka. Vi använder skogen också för att plocka svamp och bär och för vandring och orientering. Friluftsförbundets grupper, Strövarna, Frilufsarna och TVM:arna med cirka 10 - 12 barn träffas året runt cirka en gång i månaden ungefär 3 - 4 timmar och cirka en gång per termin med övernattnings i tält/vindskydd. Friluftsförbundets mulle-grupp, med de minsta barnen, träffas varje vecka, cirka 1,5 timmar vid 8 tillfällen per termin.

Svar från Föreningen Sörmlandsleden

Sörmlandsleden använder området då en del av Sörmlandsleden passerar skogen från Stjärnholm - Mygghem och söderut mot Danvikshagen. Leden utnyttjas hela året. Leden utnyttjas i huvudsak för vandring.

Svar från Fågelföreningen Tärnan

Området besöks sällan av fågelskådare, men inventerades med avseende på fågellivet 2019.

Svar från Oxelösunds Brukshundklubb

Vårt träningsområde ligger utanför det markerade området (=Danviksområdet). Det händer dock att vi lägger spår i vissa skogspartier i det aktuella området, under ett fåtal tillfällen under vår och höst.

Svar från PRO Oxelösund

Föreningen använder inte området för friluftsliv.

Svar från SPF Seniorerna Oxelösund

Vi genomför vandringar varje torsdag mellan mitten på mars till slutet av oktober med uppehåll under halva juni till halva augusti. Varje vandring är mellan 5 och 7 km.

Vi har genomfört vandringar i hela området, bland annat på en del av Sörmlandsledens etapp 44:1 som går genom området från tunneln under motorvägen vid Stjärnholm till Träsket och vidare på grusväg ut till Danviken för att fortsätta till Jagersö.

Friluftsförbundet, som tidigare hade bostadshuset på Träsket, la ut skidspår 2,5, 5 och 10 km-spår i området via Bastorp - gårderna vid Ämtnäs och ner till Inskogen. Man fortsatte med det tills Inskogen bebyggdes. Stigarna finns kvar än idag och nyttjas för skidåkning, promenader och annan rekreation.

Området frekventeras hela året, framför allt en stig som går söder om Inskogens ekbackar utmed odlingsmarkerna mot Träsket för att sedan gå på grusvägar. Stigen är väl upptrampad. Delar av skogen är lite risig och framkomligheten är utanför stigarna inte alltid god.

Svar från Stjärnholms Ryttarförening

Området används för uteritter under vår, sommar och höst.

Svar från Jarno Hassinen (privatperson)

Vår familj med två vuxna och två barn använder området till att plocka bär och svamp och till motion. Motionen består främst av promenader och mountainbike, under bär- och svampsäsong 3 ggr/vecka, under vår och sommar för motion 3 ggr/vecka, under höst och vinter för motion 1 ggr/vecka.

Svar från Christian Ölwing (privatperson)

Vi använder hela området, året runt till rekreation, bär- och svampplockning.

Svar från Chatarina Åberg (privatperson)

Uppskattas att vi som använder området tillfrågas.

Min familj och jag använder stora delar av det inringade området dagligdags för rekreation och friluftsliv. Mestadels använder vi det till långa promenader, jogging, cykelmotion men även skidor i den mån det finns spår. Bär- och svampplockning är också något vi sysslar med.

Svar från Lena Näslund, L. Emtnäs (privatperson)

Hela området används för ridning. Den västra halvan, dvs skogen vid Gabrielstorp, skogen väster om Ängtorp och nordvästra delen av Danviksskogen, används för hundpromenader, svamp- och bärplockning m.m. samt till picknick med barnen. Ridning sker 4 - 5 ggr/vecka, promenader ca 2 ggr/vecka.

Svar från Christer Moche (privatperson)

Området vi använder är hela Danviksskogen bort mot Basttorp. Området används mycket av boende vid Djursvik som promenad- och strövområde. (Djursvik = ca 45 fastigheter, både permanent- och fritidsboende). Vi använder området ofta och året runt, vissa går varje dag. Finns idag mycket bra promenadstigar inom området.

Svar från Lars Jonsson (privatperson)

Området mellan Mygghem – Tegeltorp – Ängtorp och Träsket, dvs västra sidan av Inskogen utnyttjas ett tiotal gånger under sensommar - höst för svamp- och bärplockning.

Svar från Clas Röyern (privatperson)

Jag använder hela området under hela året för skidturer under vintern, bär och svampplockning under hösten, promenader/orientering/MTB cykling under sommarhalvåret.

Erik och Margrita Sjöqvist (privatpersoner)

Vi använder området mycket för återhämtning efter arbetsveckan. Vi vandrar, orienterar, plockar bär och svamp och njuter av denna fina skog. Vi anser att skogen är mycket fin och en riktig bra plats för återhämtning. Vi är 2 - 3 gånger i veckan i området året runt.

Områdets förutsättningar för friluftsliv – idag och i framtiden

Danviksområdet bedöms ha en hög potential för friluftsliv såväl idag som kanske än mer i framtiden. Detta beror i huvudsak på följande:

1. Avsaknad av större hyggen och/eller täta ungskogar
2. Ett etablerat stignät
3. Opåverkat av bebyggelse, större vägar och industrier
4. Marker rika på bär och svamp
5. Pågående friluftaktiviteter
6. I stora delar opåverkat av buller från biltrafik
7. Kommunen äger större delen av marken

Avsaknad av större hyggen och/eller täta ungskogar

Genom att svårframkomliga hyggen och ungskogar är relativt få till antalet, saknar området stora barriärer för friluftsliv. Det går lätt att med markerade stigar övertvåra hyggen eller leda vandraren genom täta ungskogar utan några större skogliga ingrepp. Som i alla större skogsområden kan vissa delar vara svårframkomliga även där skogen är uppvuxen, vilket ofta

beror på terrängens beskaffenhet, till exempel att terrängen är starkt kuperad, bergig eller blockig. Det finns i området inte heller några vidsträckta kärrmarker som hindrar framkomligheten. De som finns är få och ofta smalt långsträckta då de fyller sänkor i en i övrigt bergig topografi. Små våtmarker går lätt att korsa om spänger byggs längs stigar.

Ett etablerat stignät

Det finns i området många stigar som delvis binds samman i nät. Ett sådant nät är tydligt i Danviksskogen där norrgående stigar från villaområdet vid Danvik leder upp till tvärgående strövstigar som leder till Träskbacken, cykelvägen mot Träsket och åt nordväst mot Djursviksvägen.

Ett annat stignät finns väster om villaområdet vid Inskogen där Sörmlandsleden passerar i nord-sydlig riktning. Ett antal strövstigar korsar Sörmlandsleden och leder mot cykelvägen förbi Ängtorp och cykelleden mellan Stjärnholm och Inskogens villaområde.

I Bastorpsskogen finns en större väl använd stig från avtaget till Djursviksvägen norrut mot Benestugan. Flera stigar utgår denna huvudstig och leder österut mot Bastorp.

Skogen vid Gabrielstorp har inget större stignät, men ett antal mindre stigar går kors och tvärs i hela skogsområdet.

Opåverkat av bebyggelse, större vägar och industrier

Som framgår av kartan nedan (fig.11) har bebyggelsen i tätorten expanderat västerut till Inskogen och Danvik, medan de västra delarna av kommunen i princip är opåverkade av bebyggelse, industrier och större vägar. Motorvägen skär av området i norr, men en vägtunnel förbinder området vid Stjärnholm med skogarna i Danviksområdet. Andra områden opåverkade av bebyggelse är Brannäshalvön, vilken är ett tänkt expansionsområde för industri och i SSAB:s ägo samt Femöre, som till stor del avsatts som kommunalt naturreservat. Jagersö är förvisso ett viktigt område för friluftsliv, men till stor del exploaterat för bebyggelse.

I kommunens översiktsplan anges området väster om Inskogens villaområde som utvecklingsområde för bebyggelse, vilket inte är förenligt med de höga värden för naturvård och friluftsliv som framkommit vid inventeringen 2019.

Fig.11. Karta över bebyggelsen i Oxelösunds kommun

Marker rika på bär och svamp

I mer än hälften av redovisade 55 områden anges blåbär som dominerande växt och det beräknas växa blåbärsris på minst 150 hektar, vilket innebär >50% av områdets areal. Lingon trivs i de torrare delarna av blåbärsmarkerna och ytterligare några hektar utgörs av lingonmarker. Dessa siffror pekar på att markerna är närmast optimala för bärplockning och under säsong vistas många människor i skogarna här för att plocka bär. Svampplockning sker också i stor skala, även om markerna är mer ordinära när det gäller matsvamp. Många kombinerar bär- och svampplockning när säsongerna sammanfaller.

Pågående friluftaktiviteter

Området används främst för motion, i organiserad form för orientering och för Friluftsrådet barn- och ungdomsverksamhet. Med tiden bedöms det organiserade friluftslivet kunna öka i omfattning, till exempel genom elljusspår och utegym.

I stora delar opåverkat av buller från biltrafik

Vissa områden i norr som norra delen av Inskogen, vid Benestugan och Gabrielstorp är påverkade av buller från motorvägen, men generellt sett är påverkan av buller ringa, särskilt i låglänta delar inne i skogsdjupet, där skogen fungerar som ett effektivt ljudfilter.

Kommunen äger större delen av marken

Det är av väsentlig betydelse att marken ägs av Oxelösunds kommun, som därigenom kan planera för att långsiktigt kunna bedriva en skogsskötsel och ett bevarandeperspektiv som idag och på längre sikt skapar goda förutsättningar för ett aktivt friluftsliv.

Fig. 12. Orientering är en sport som kräver stora arealer friluftsskog.

Områdets nyttjande för friluftsliv

Följande karta (fig. 13) visar områdets nutida nyttjande (grön färg) för områden med värdepoäng 2 eller 3 nedan och framtida potential för friluftsliv (gul färg) såvida det nutida nyttjandet är lågt. Ytor utan intresse för friluftsliv är omarkerade = vita. Större stigar i området är streckade med svart, vägar och cykelvägar med heldragen röd linje.

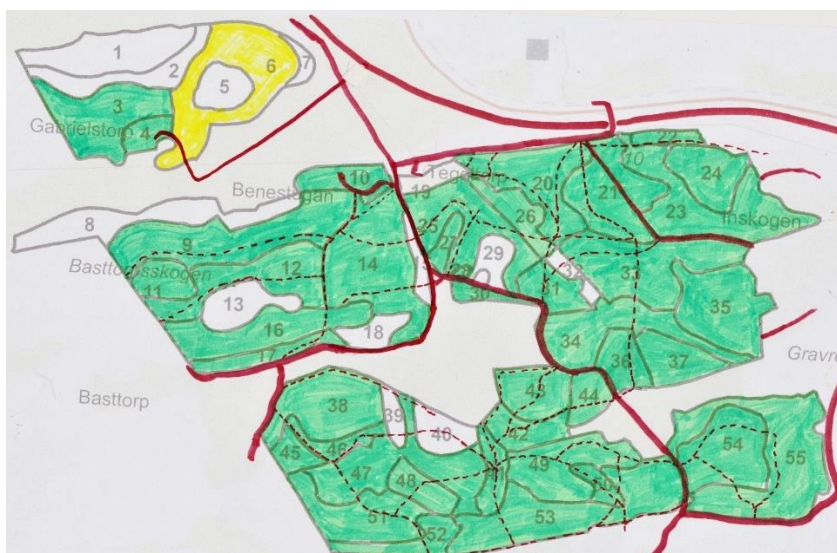

Fig. 13. Karta över området med områden av betydelse för friluftsliv och rekreation.

Följande områden har i inventeringen av friluftslivet fått högsta klass

Fig. 14. Karta över områden med högsta klass för friluftslivet

Områden med gul färg är de idag mest använda. Det betyder inte att ett gult område är utnyttjat överallt, men det kan gå stigar och vandringsleder som är mycket frekventerade och markerna kan vara lättframkomliga och ha mycket goda förutsättningar för friluftsliv, såväl idag som i framtiden. Genom område 36, 42 och 43 ovan går en väl utnyttjad strövstig som knyter samman det gula området vid Inskogen med det gulfärgade Danviksområdet.

Hur området kan utvecklas

Idag finns inga egentliga anordningar för friluftsliv mer än den cykel- och promenadväg som går mellan Ängtorp och Danviksvägen. Föreningen Sörmlandsleden underhåller en sträcka som går från Stjärnholm i norr ned till Vallsund och vidare ut på Jagersö. Befintliga stigar har trampats upp av människor som regelbundet vistas i området. Även om området är lämpligt för spontana besök och närrekreation kan vissa områden utvecklas så att friluftslivet i framtiden kan utnyttja området på ett mer aktivt sätt. Detta är särskilt viktigt om kommunen expanderar västerut och vissa områden i Danviksskogen skulle bli föremål för exploatering.

1. Anlägg en mindre parkeringsplats centralt i området för de besökare som behöver använda bilen för att ta sig hit.
2. Anlägg en naturstig, där olika naturföreteelser förklaras på skyltar.
3. Ordna årliga naturguidningar och/eller svamputflykter för allmänheten
4. Anpassa skogsskötseln så att skogen blir mer varierad och lättgången
5. Märk upp ett antal rundslingor och utnyttja befintligt stignät.
6. Bygg en agilitybana för hundar med naturliga hinder kombinerat med rastgård där hundar kan få gå lösa.
7. Anlägg en handikappanpassad promenadslinga, där det finns möjlighet att ta sig fram med rullstol.
8. Glöm inte barnperspektivet – bilda aktivitetsområden för barn och ungdomar lämpade för lek och rörelse, till exempel ett utegym.
9. Bilda kommunalt naturreservat vid Mygghem – Inskogen (område 20 och 33)
10. Bilda kommunalt biotopskyddsområde vid Gabrielstorp (område 3) och norra sidan av Danviksskogen (område 38) samt Utterkärret (område 55).
11. Anlägg två blomsterängar, till exempel vid Benestugan och Gabrielstorp

Värderingsmodell

För varje område 1 – 55 görs en bedömning av värdet för biologisk mångfald och naturvård – MSA och dess värde för friluftsliv, både nuvarande och framtida potential – FN-FF.

Sammanlagd poäng är 5 – 17 för varje bestånd. Ju högre poäng desto större skyddsvärde för naturvård och friluftsliv. Bedömningen utgör prioriteringsgrund för skydd, skötsel och hänsyn samt satsningar för friluftsliv. Vid eventuella exploateringar är bestånd med lägst värde de som ger minst påverkan på natur och friluftsliv.

Mångformighet inkl. död ved (M)

1 – 3

3 = stor variation av olika trädslag, åldrar, måttlig – rik förekomst av död ved

2 = liten variation men förekomst av gamla träd och/eller måttlig – rik förekomst av död ved, hit räknas även områden med en för trakten ovanlig eller avvikande naturtyp.

1 = liten variation och få värden för biologisk mångfald

Skoglig ålder och kontinuitet (S)

1 – 3

3 = mycket gammal skog och/eller stort inslag av gamla träd

2 = gamla träd finns men i mindre omfattning och/eller skog som börjar bli gammal

1 = mycket litet inslag av gamla träd och unga skogar och trädplanteringar

Arter – naturvårdsarter, sällsynta arter (A)

1 – 5

5 = förekomst av minst 10 naturvårdsarter och flera andra sällsynta arter.

4 = förekomst av 4 – 9 naturvårdsarter och flera andra sällsynta arter

3 = förekomst av 1 – 3 naturvårdsarter och även andra ovanliga arter eller minst en mycket sällsynt art.

2 = förekomst av flera ovanliga arter, men inga naturvårdsarter

1 = Inga naturvårdsarter och högst någon enstaka mindre vanlig art

Friluftsliv – nutida (FN)

1 – 3

3 = flitigt utnyttjat strövområde av intresse även för boende i andra delar av kommunen

2 = området har en eller flera stigar väl använda stigar och andra tecken på att det är intressant för friluftsliv.

1 = området används i princip inte för friluftsliv

Förutsättningar för friluftsliv (FF)

1 – 3

3 = området är lättgånget, fina bär och svampmarker, framtida potential

2 = området har i vissa delar förutsättningar att bli attraktivt för friluftsliv

1 = området har på grund av terräng och andra egenskaper små förutsättningar för friluftsliv

Totalpoängen för ett område visar områdets värde ur naturvetenskaplig synvinkel och värdet för friluftsliv. För varje bestånd har dessutom gjorts en klassning enligt NVI-standard (ftSS 199000:2013), som är ett nationellt mått för ett områdes värde för den biologiska mångfalden. Följande värdeskala tillämpas i standarden:

Klassificering enligt NVI-standard

Klass 1a Högsta naturvärde = områden med kontinuerlig ekologisk funktion som livsmiljö för ett stort antal naturvårdsarter eller flera rödlistade arter. Förekomst av arter och ekologiska förutsättningar kan inte bli avsevärt bättre med svenska förhållanden som referens.

Klass 1b Högt naturvärde = motsvarar i skog ungefär Skogsstyrelsens nyckelbiotoper

Klass 2 Påtagligt naturvärde = område med särskild betydelse för biologisk mångfald, har hög artrikedom men som inte uppfyller kriterier för klass 1. Klassen motsvara ungefär Skogsstyrelsens naturvärdesobjekt.

Klass 3 Visst naturvärde = område med vissa förekomster av naturvårdsarter, har hög artrikedom, har vissa ekologiska förutsättningar, men uppfyller inte kriterierna för klass 2

Klass 4 Lågt naturvärde = område utan naturvårdsarter eller med enstaka sådan art med svagt signalvärde. Hit hör ofta granplanteringar, hyggen och andra ensartade biotoper i produktionslandskapet.

Observera: Då inget område i undersökningsområdet bedömdes ha högsta naturvärde (klass 1a) från ett nationellt perspektiv, används beteckningen "Klass 1" för de områden som bedöms ha "Högt naturvärde", motsvarande klass 1b.

Karta med naturvårdsklassade områden

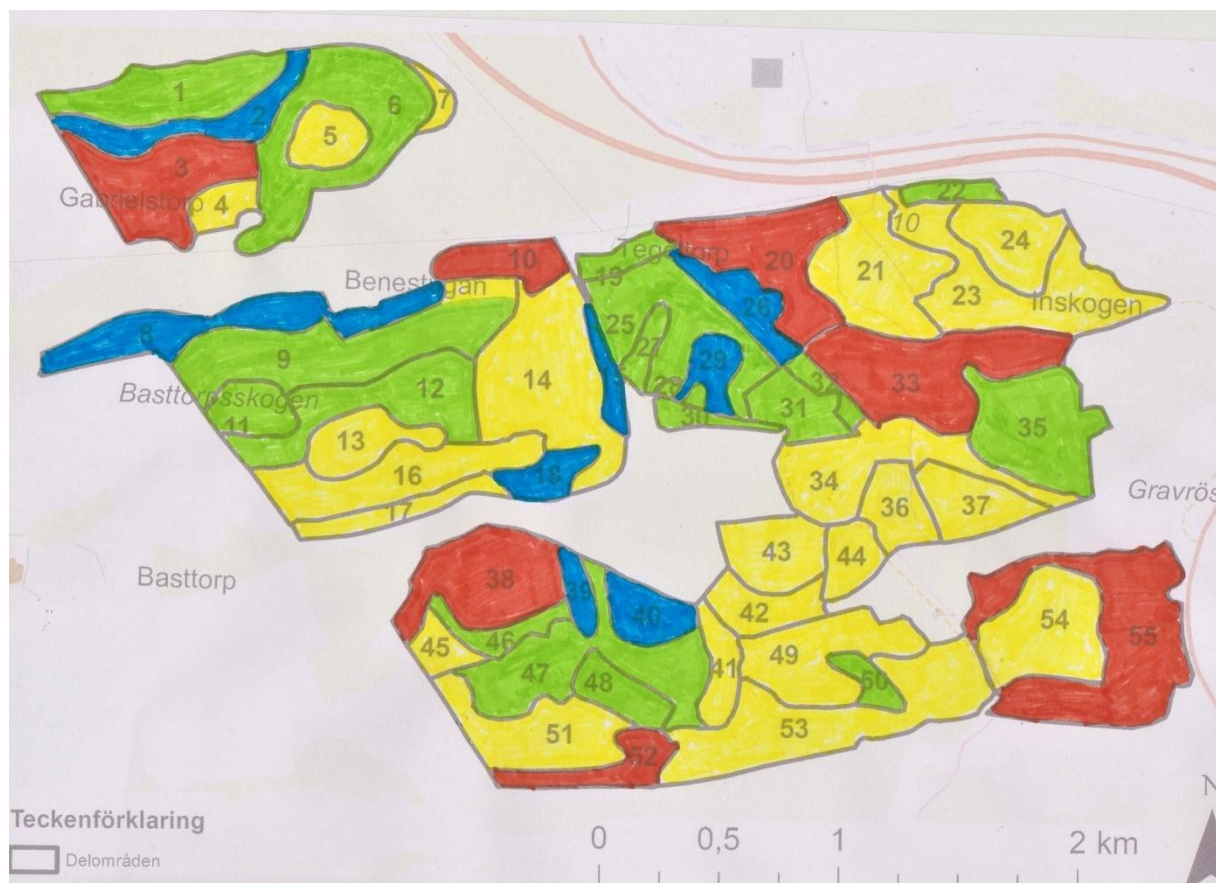

Fig. 15. Karta över Danviksområdet med områdesnummer och värdering enligt NVC-standard

De fyra skogsområdena omfattas av följande områden:

Fåfängsbacken – område 1 – 7

Bastorpsskogen – område 8 – 15

Inskogen – område 16 – 37

Danviksskogen – område 38 - 55

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

Område 1

Värde: 8 p (M2 S1 A3, FN1 FF1)

Motivering: Förekomst av död ved, fin brynmiljö i norr med lövträd, ovanliga arter. Annars rätt "tråkig" skog.

Läge: Norr om Gabrielstorp, mot åkern

Datum för fältbesök: 1.8.2019, 4.8.2019, 10.9.2018

Areal: 5,1 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Bergig, kuperad terräng, som gränsar mot hygge i söder. Mot norr en moränsluttning med uppstickande bergknallar. Moränen består av en del ytligt liggande block. Såväl berggrund som morän domineras av kalkfattiga bergarter. Där berg i dagen blottas konstaterades gnejs med fältspatgångar. Jordmånstypen är en podsoljord med hög grad av urlakning. Ett skyddsdikey i söder fångar upp överskottsvatten från bergsplatån, annars leds vattnet genom moränen åt norr och samlas i ett dike mot åkrarna.

Naturtyper: Tallskog, lövskogsbryn

Ekologiska strukturer: Död ved finns i måttlig omfattning, främst medelgrova – unga lågor av tall, det mesta från en tidigare gallringsfas. Vid gallringen har också vissa träd gjorts om till högstubbar. Förekomsten av död ved gynnar många insekter, lavar och svampar. Mest död ved finns i skogsbrynet mot norr. Den småkuperade terrängen medger en viss variation i ljus- och vindexponering samt fuktighet. Branter saknas liksom fuktstråk med ytligt vatten.

Naturbeskrivning: Ung – medelålders, efter gallring tämligen gles tallskog som sannolikt uppstått genom självföryngring. Sura markförhållanden ger en artfattig vegetation med blåbär, lingon, ljung och skogsmossor. En del kvarstående björkar finns i tallbeståndet samt en del enar som vuxit till efter gallringen. I brynet mot åkern i norr växer mycket lövträd som björk, asp, ek och sälg men också stora granar. Här finns också en del hävdgynnade arter, t.ex. gökärt och blodrot, som tecken på att det tidigare förekommit slåtter eller bete.

Fig. 16. Området domineras av en medelålders tallskog.

Nuvarande markanvändning: Pågående skogsbruk.

Eventuell skötsel: Fortsatt gallring bör ske men i brynet mot norr bör alla lövträd sparas och den döda veden ligga kvar för att förstärka den biologiska mångfalden i området. Enligt skogsbruksplanen (bestånd 40) föreslås PG = Produktion – gallring.

Friluftsliv: Svaga förutsättningar för friluftsliv. Den småbergiga terrängen är inte attraktiv för detta ändamål. Det förekommer även bullerstörningar från den närliggande skjutbanan.

Biologisk mångfald: Brynmiljön i norr med mycket lövträd är värdefull för fåglar, insekter och lavar. Bland annat finns några stora aspar. Allélaven, *Anaptychia ciliaris*, är en karaktärsart för gamla aspar och växer i stor mängd. Här växer även andra lavar, mossor och svampar på de gamla träden, bland annat finns det gott om aspticka.

Naturvårdsarter

Jättesvampmal, *Scardia boletella* Grova, raka gångar i fnöskticka visar alltid på förekomst av jättesvampmal. Gånghål funna i en fnöskticka på en gammal björk i den östra delen av området. RÖDLISTAD SOM NT (nära hotad)

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. SIGNALART

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea*, uppträder på en gammal tall i området. Arten signalerar gamla tallar och björkar i skogsbestånd. SIGNALART

Andra intressanta arter

Phyllocolpa leucaspis är en bladstekel, som bildar typiska galler på *Salix*-arter. Arten har ett fåtal fynd i Sverige, men såväl insekten som gallen är sannolikt dåligt uppmärksammas. Ny för Oxelösunds kommun.

Dropplav, *Cliostomum griffithii* Liksom signalarten gul dropplav en mycket bra karaktärsart för äldre lövträd i odlingslandskapet. Laven växte på en grov ek i brynet i områdets nordvästra del. Det är i Sörmland en sällsynt art, som i länet tidigare bara har påträffats vid Östermalma.

Småspik, *Mycocalicium subtile*, en spiklav som är ganska vanlig på stående död ved av i huvudsak tall, där den kan täcka stora ytor. Påträffades i tallskogen på en avbarkad torraka av tall.

Större tallkvistbock, *Pogonocherus fasciculatus* Denna bagge räknas som en av de vanligaste långhorningarna i barrskog och trivs främst på tallar, där den lever i innerbarken på nyligen döda grenar. Ett 60-tal fynd i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 2

Värde: 6 p (M2 S1 A1, FN1 FF1)

Motivering: Hygge med viss naturvårdshänsyn.

Läge: 300 m nordväst om Gabrielstorp

Datum för fältbesök: 5.7.2019, 3.8.2019

Areal: 3,1 ha

NVI – klass: 4 Lågt naturvärde

Naturgeografi: Småbergig terräng, bitvis med nakna eller lavbevuxna berghällar. Morän uppträder i svackor, denna är sur och svårvittrad. Jordmånstypen är en typisk råhumuspodsol med urlakat ytskikt. Bitvis högt vattenstånd men ett skyddsdikey finns i söder som fångar upp överskottsvatten.

Naturtyp: Hygge med enstaka frötallar

Ekologiska strukturer: Död ved finns i viss omfattning, mest rör det sig om rent hyggesavfall, mest klenved av björk men det finns också några äldre lågor. Vissa hänsynsträd, bland annat aspar, har sparats, men inga riktigt grova träd. Tillfälligt god miljö för insekter i solexponerade lägen, men förhållandena kommer att försämrast i en kommande ungskogsfas. I övrigt inga spännande ekologiska strukturer.

Naturbeskrivning: Bågformigt skogsbestånd som nyligen avverkats. I trädskiktet förekommer några sparade frötallar, ojämnt utspridda över ytan. Även några äldre aspar har sparats som naturhänsyn. En ny skogsgeneration är på väg med spontan föryngring av tall, gran och björk. Markfloran domineras av hyggesvegetation som olika gräs och örnbräken. Tillfälligt rikare flora finns i störda miljöer som i hjulspår och ännu ej igenväxta mineraljordsfläckar.

Fig. 17. Svarta fruktkroppar av bräkenkorpa på undersidan av ett örnbräkenblad.

Nuvarande markanvändning: Pågående skogsbruk.

Eventuell skötsel: Löpande skogsskötsel förespråkas. Enligt SPL, bestånd 44, föreslås PG, produktion – gallring.

Friluftsliv: Området är genom avverknings svårframkomligt, den enda framkomliga vägen är ett par gamla körspår som tidvis är vattenfyllda. Området saknar värde för rekreation.

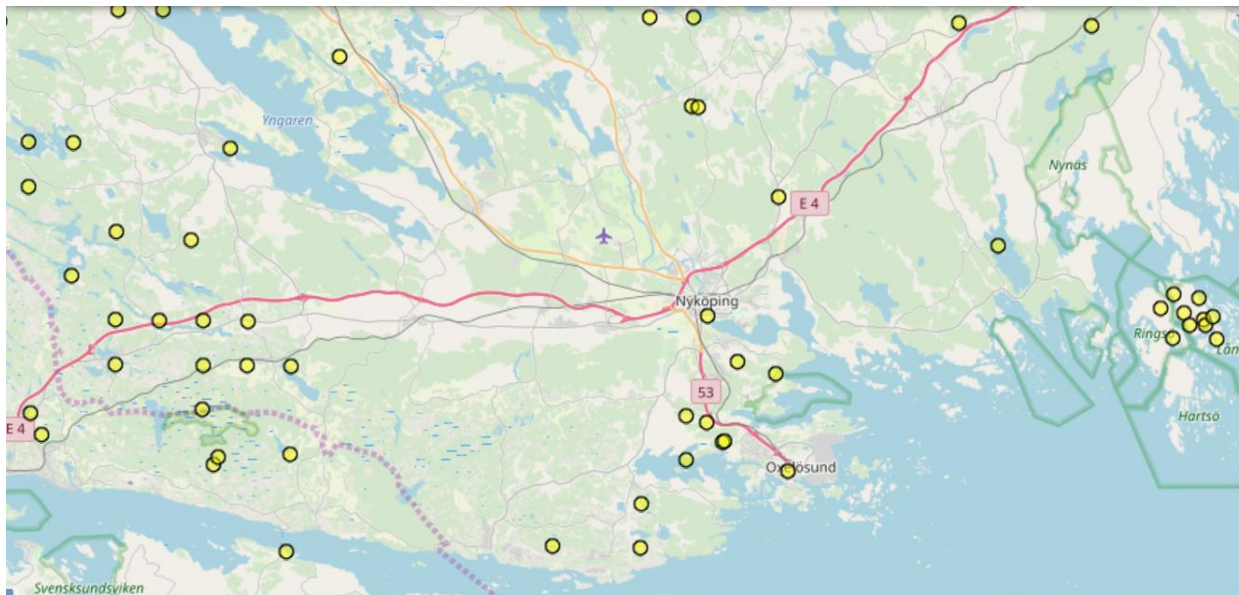
Biologisk mångfald: Enstaka fläckar med avvikande vegetation bryter monotonin, men annars är artfattigdomen påfallande. Några få arter förtjänar ett viss omnämnande.

Intressanta arter

Bräkenskorpa, *Cryptomycina pteridis*. På undersidan av många örnbräkenblad växer en svamp som liknar sporgömmen, men till skillnad mot dessa bildar den svarta krustor. Angripna blad blir ofta litet högre än dem som inte är angripna. Arten är ganska vanlig vissa år, men ofta förbisedd. Svampen växer här nära ett körspår i ungsbogen.

Brunrör, *Calamagrostis phragmitoides*. Brunrör är ett högvuxet gräs med yvig vippa och med strån där nya skott skjuter upp i bladvecken. Den liknar därigenom grenrör – ett betydligt vanligare gräs på våra breddgrader. Brunrör är en nordlig art med spridda förekomster över hela landet och är funnen på ett fåtal platser i Oxelösund.

Utbredningskarta – brunrör (Artportalen 2019-12-07)

Område 3

Värde: 15 p (M2 S3 A5, FN2 FF3)

Motivering: Barrnaturskog med kärrfyllda sänkor.

Många rödlistade och andra sällsynta arter. Mycket goda förutsättningar för friluftsliv.

Läge: Skog nordväst om Gabrielstorp

Datum för fältbesök: 4.10.2019, 7.5.2019, 7.6.2019

Areal: 5,8 ha

NVI – klass: 1 Högt naturvärde

Naturgeografi: Höjdplatå med berghällar av gnejs och mellanliggande sänkor. Marken är vackert böljande och moränmarker omger de långsträckta bergspartierna. På flera håll är det rikligt med små block i ytmoränen. I de djupaste sänkorna har det bildats torv. Torvdjupet är i regel ringa och ligger direkt ovanpå moränen. Mot söder leder en jämnt sluttande moränmark som ansluter mot bryn intill åkrarna. Jordarna är kalkfattiga till följd av höga silikathalter i berggrund och morän. Marken är mindre näringsurlakad i söder där det skett ett tillskott från lövträdsförna och inblåsta stoftpartiklar från lermarkerna.

Naturtyper: Gammal tallskog, i höjdlägena hållmarkstallskog, björnmoss- eller vitmosskärr

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer i sparsam omfattning, troligen har äldre vindfällen och torrträd tidigare tagits till ved. Det finns inga grova lågor, men medelgrova lågor i hög grad av förmultning finns litet överallt. De äldsta tallarna har troligen en ålder mellan 150 och 200 år. Typiskt för dem är den storrutiga barkstrukturen, de grova, knotiga, delvis vridna grenarna samt rotben överväxta med mossor och lavar. Mot vitmosskärren finns övergångszoner av sumpskogskaraktär.

Naturbeskrivning: Strax nordväst om Gabrielstorp ligger en höjdplatå med dominerande tallskog. Tallen är i regel gammal, vissa träd troligen äldre än 150 år, och återfinns främst på hållmarkerna men också på moränmarkerna omkring. Mellan partier av äldre hållmarksskog uppträder självföryngrade tallbestånd av betydligt lägre ålder. I sänkor finns delvis öppna fattigkärr med björnmosstuvor, vitmossor samt enstaka örter och starr. I kanterna uppträder en mossevegetation med gråvide, skvattram, odon och tuvull. Smärre terrängsänkor är fyllda med vitmosstorv.

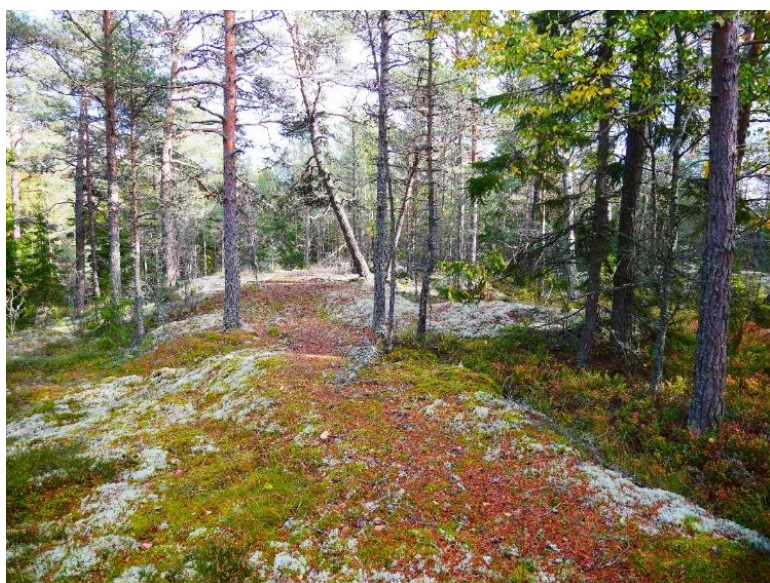

Fig. 18. En liten stig övertvåras hållmarken i den gamla tallskogen.

Moränmarkerna domineras oftast av blåbärs- och lingonris. Där berg går i dagen utbreder sig vackra renlavsmattor, där man kan hitta motaggsvamp – en rödlistad art knuten till äldre tallskog. I sluttningen mot Gabrielstorp växer en grov barrblandskog på mossrik mark och närmast brynet med inslag av en del grövre lövträd.

Nuvarande markanvändning: Det var länge sedan skogsbruk bedrevs i beståndet och nuvarande skötsel bör tolkas som naturvård.

Eventuell skötsel: Enligt SPL, bestånd 47, klassas beståndet som S3, dvs skogen är avverkningsbar, med tillägget att en avverkning inte bör ske. Målsättningen är fri utveckling. Resultatet av inventeringen visar att bedömningen är riktig. En viss bevakning bör ske på sikt att inte granen tränger in i bestånden och hotar, dvs växer in i de grova tallarna. I sådana fall kan det bli aktuellt att fälla granar. Dessa bör fällas som högstubbar och resterande lågor ligga kvar på marken. Genom de höga naturvärdena bör i området inrättas ett biotopskydd.

Friluftsliv: Många rör sig i området på de stigar som finns men även mellan dessa, särskilt i bär- och svamptider. Markerna är rika på blåbär och lingon. Speciellt vid Gabrielstorp finns fina rid- och promenadstigar. Viss störning av biltrafiken kan upplevas uppe på hållmarkerna. Området har goda förutsättningar för friluftsliv. En viss kanalisering är nödvändig för att värna de lavrika mattorna på berget.

Biologisk mångfald: Området är en mycket viktig lokal för motaggsvampen, en rödlistad art som i bergen här påträffades på inte mindre än 17 olika platser.

Naturvårdsarter

Kolflarnlav, *Carbonicola anthracophila* Denna lav är brun med ljus kant, taktegellik och växer på oftast bränd tallved i gamla naturskogar med tall. Arten kräver ständig tillgång på grov, bränd tallved i skogar där bränder varit cykliskt återkommande. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Vintertagging, *Irpicondon pendulus* Vintertagging är en vit skinnsvamp med undersidan uppsplitsad av långa taggar. Fruktkropparna visar sig främst under vintern. Den växer på döende eller nyligen döda grenar av gamla, flerhundraåriga tallar, ofta högt uppe i trädkronorna. Oftast påträffas svampen i starkt skyddsvärda naturskogar. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad). Ny för Oxelösunds kommun.

Tallticka, *Phellinus pini* Talltickan är en flerårig ticka som växer, ofta högt upp på stammen, av levande, grova, mycket gamla tallar. Även om den ännu är vanlig i gamla tallbestånd, inte minst i våra skärgårdar, minskar den stadigt i områden där skogsbruket är för intensivt eller där granar växer upp i tallarnas kronor och förkortar deras livslängd. Talltickan är i våra trakter en av de mest pålitliga karaktärsarterna för gamla, skyddsvärda tallbestånd. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Motaggsvamp, *Sarcodon squamosus* Denna svamp påminner mycket om fjällig taggsvamp men bildar mykorrhiza med tall i gammal hållmarkstallskog. Den är kompakt, välvd och med fjällen mer samlade mot mitten. Arten är en bra indikator på gamla tallhållmarker med lång kontinuitet. Arten finns rikligt i hållmarkstallskogen i ett mycket skyddsvärt bestånd. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Spillkråka, *Dryocopus martius* Spillkråkan, som är Europas största hackspett, lever i gamla barr- och blandskogar med rik tillgång på död ved och gamla träd. Genom ett alltmer intensivt skogsbruk har arten minskat under de senaste decennierna. Ingår i FÅGELDIREKTIVET ANNEX 1. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin art som signalerar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. SIGNALART

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soledier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikatorart när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Barkkornlav, *Lopadium disciforme* Barkkornlaven är en skorplav med grynig bål. Fruktkropparna är kolsvarta. Den växer på barken av löv- och barrträd och är i östra Sverige en fin signalart för gamla fuktiga granskogar med lång skoglig kontinuitet. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART

Broskvaxskivling, *Hygrocybe laeta* Flera hagvaxskivlingar, släktet *Hygrocybe*, växer ibland även i skog och indikerar då tidigare hävdade miljöer. Broskvaxskivlingen växer, som här, företrädesvis i kanten av berg med renlavar och mossor. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART

Gul fingersvamp, *Ramaria flavescens* Gul fingersvamp är en av flera liknande arter som växer i gamla barrskogar ofta tillsammans med andra mykorrhizasvampar knutna till äldre träd och/eller lång skoglig kontinuitet. Till följd av skogsbruket minskar nu arten i Sverige. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART

Svavelrisk, *Lactarius scrobiculatus* Svavelrisk bildar mykorrhiza med gran. Den är stor och köttig med gula zoner på hatten och avger, om man bryter den, en vit mjölksaft som snabbt övergår till att bli svavelgul. Svampen är kalkgynnad och återfinns ofta i kärrkanter och i skogar med rörligt grundvatten. I urbergsbygder är svampen en mycket bra signalart på små och begränsade rikmarksfläckar, vilka ofta har höga naturvärden. Svampen är ganska vanlig men indikerar alltid intressanta skogsmiljöer. SIGNALART

Svart praktbagge, *Anthaxia similis* Svart praktbagge har en i Sverige sydöstlig utbredning och tycks vara vanligast vid kusterna. Den lever på tall, både i döda tallar men också inne i barken på solexponerade tallar på hållmarker. Arten var tidigare rödlistad. SIGNALART

Andra intressanta arter

Puderfläck, *Arthonia cinereopruinosa* Arten växer på en senvuxen ek cirka 150 m norr om Gabrielstorp. Arten är mycket sällan rapporterad och från länet finns tidigare fynd från Äspskär och Hasselö i Oxelösund samt på Lövgårdsholmen i Bälinge skärgård.

Skägglav, *Usnea dasypoga* Skägglaven var förr en vanlig art och draperade många träd i våra skogar med sina ofta flera decimeter långa skägg. Det moderna skogsbruket och sura luftföroreningar har gjort att arten minskat i södra och mellersta Sverige. I Oxelösund är det en sällsynt art på utdöende. Den växer här på en gammal björk i en bergkant.

Tunn flarnlav, *Xylopsora friesii* Denna lav växer främst på bränd tallved i gamla tallskogar. Den påträffades cirka 200 m nordost om Gabrielstorp.

Mjölig klotterlav, *Zwackhia soreidifera* Fynd av denna lav brukar indikera intressant lavmiljöer. Den är ganska vanlig i Oxelösunds kommun. Arten växte här på lövträd 250 m VNV om Gabrielstorp.

Pigglumtermossa, *Barbilophozia attenuata* Denna moss, även kallad trefliksmoss, är lätt att känna igen på de skorstenslika skottspetsarna. Arten växte på murken ved cirka 150 m VNV om Gabrielstorp. Arten påstås vara ganska allmän. Ny för Oxelösunds kommun.

Asphättemossa, *Orthotrichum gymnostomum* Asphättemossa skiljer sig från närstående hätt mossor genom sina inrullade bladkanter. Den växer på asp och påträffades på en asp mitt i skogen NV om Gabrielstorp. Ny för Oxelösunds kommun.

Citronticka, *Antrodia xantha* Citrontickan växer främst i gammal tallskog på grova lågor av tall och gynnas av tidigare brandpåverkade miljöer. Arten kan även finnas på tallågor i kulturskog. I detta område växer arten dock i gammal hällmarkstallskog. Ny för Oxelösunds kommun.

Myrnavling, *Arrhenia philonotis* Arten är känd från ett drygt 10-tal platser i Sörmland. Den växer i vitmossa i kärr, i området 150 m NV om Gabrielstorp tillsammans med rothätta. Ny för Oxelösunds kommun.

Rothätta, *Mycena megaspora*. Tämigen ovanlig svamp i vitmossa. Cirka 15 fynd i Sörmland. Arten växer i ett par kärr cirka 150 – 200 m NV om Gabrielstorp. Ny för Oxelösunds kommun.

Cinnoberröd grynskevling, *Cystoderma cinnabarina*. Denna ovanliga grynskevling är en vacker prydnad i barrskogen med sin livligt röda färg på hatt och fot. Den är rätt sällsynt med i Sörmland ett 40-tal kända förekomster. Den har i Danviksområdet ovanligt många växtplatser och inte mindre än ¼ av landskapets lokaler finns i detta begränsade område.

Klibbflamskevling, *Pholiota spumosa* Denna svamp är mindre allmän och förekommer ibland utmed barriga skogsstigar. Den växer här i bergig barrskog utmed en mindre stig. Ny för Oxelösunds kommun.

Psilocybe turficola Denna oansenliga svamp är liten och brun med starkt välvd hatt och lång fot. Den är sällsynt och växer på flera platser tillsammans med andra vitmoss svampar i kärret sydväst om villabebyggelsen. Tredje fyndet i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Slemsopp, *Suillus flavidus* Denna sopp är ovanlig i Sörmland och växer helst i kärr och sumpskogar. Växer här tillsammans med andra ovanliga våtmarkssvampar. Ny för Oxelösunds kommun.

Bruchus rufimanus Skalbagge i familjen bladbaggar med äggformad kropp och speciella antenner med avlångt triangulära antennleder. Arten håvades in bland örter och buskar i ett skogsbryn väster om Gabrielstorp. Sjunde fyndet i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Skogsduva, *Columba oenas*. Denna duva har minskat mycket i Sverige, vilket anses bero på konkurrens med kajor och brist på bohål. Den är i barrskog som här beroende av spillkråkan som hackar ut bohål i gamla barrträd. Tidigare rödlistad.

Färgkulla, *Cota tinctoria* Färgkullan är en vacker, prästkragsliknande växt som i brynet väster om Gabrielstorp lyser upp åkerkanten. Lokalen är den enda i undersökningsområdet.

Område 4

Värde: 13 p (M3 S2 A4, FN2 FF2)

Motivering: Kulturmarksflora, rester av ängsflora, artrik insektsfauna, gammal granskog med lång kontinuitet, många sällsynta arter.

Läge: Gabrielstorp

Datum för fältbesök: 7.5.2019, 7.6.2019, 3.10.2019

Areal: 1,2 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Sluttning med sandig morän nedanför en bergsplatå, det översta moränlagret delvis småblockigt. Sluttningen är jämn utan avbrott av höjdparter. Jordmånen är en kalkfattig råhumus med urlakat ytskikt. Vattnet leds från högre nivåer, silar genom moränen ned mot ett dike som avvattnar de forna kulturmarkerna vid gården. I dessa delar av marken uppträder glaciallera.

Naturtyper: Kulturmark, äldre barrskog

Ekologiska strukturer: Måttlig omfattning av död ved, främst lågor av barrträd, men kontinuiteten av död ved verkar svag. Solbelysta bryn och lövträd. Delvis blottad mineraljord, örtrikt, grusmark vid väg och ruderatmarker med tippavfall.

Naturbeskrivning: Gabrielstorp fanns så tidigt som 1685, då under namnet Skräddarstugan. Idag är huset obebott men tjänar som jaktstuga för jägarna på Stjärnholm. Norr om vägen till torpet finns rester av en gammal smedja och på vägens motsatta sida en vattenkälla. Intill Gabrielstorp finner man en äldre granskog av 70 – 90 års ålder. Marken är bevuxen med mossor. Vissa spår tyder på att skogen betats i anslutning till torpet. I granbeståndet ingår en hel del tall och enstaka björkar. Död ved finns i viss omfattning, även grova lågor. Det finns en speciell funga i området, dels den rödlistade arten kungsspindling, som brukar indikera mycket fina svampmiljöer, dels den sällsynta fransriskan i en stor population nära stigen i söder. Ned mot torpet Gabrielstorp ökar örtrikedomen med bland annat rester av en torpträdgård och skogsbryn med örter och gräs.

Fig. 19. Gammal betespräglad granskog vid Gabrielstorp, som under goda svampår troligen är en lokal för flera rödlistade arter.

Nuvarande markanvändning: Friluftsliv, inga skogliga åtgärder under senare decennier.

Eventuell skötsel: Granskogen bör lämnas för fri utveckling tillsammans med område 3. Brynmiljöerna närmast Gabrielstorp bör hållas öppna för att bibehålla de entomologiska värdena här. Torpet är en viktig kulturmiljö som om möjligt bör bevaras. Enligt SPL (bestånd 46) föreslås slutavverkning av granskogen. Resultatet av inventeringen med förekomst av rödlistade svampar, duvhökhäckning i närheten och en fin uppgång till populära strövområden i skogen ovanför torpet, visar att en slutavverkning inte är lämplig med hänsyn till dessa värden.

Friluftsliv: Eftersom det med cykel (och bil) går att nå torpet, där det också finns parkeringsmöjligheter, har skogen ovanför (inklusive område 3) blivit intressant för friluftslivet för skogspromenader, bär- och svampplockning. Flera stigar leder från torpet upp i skogen.

Biologisk mångfald: Intressanta kulturmarksväxter nära torpet på öppen gräsplan med inslag av murreva, borstnejlika, gulltörel, humle, spansk klockhyacint, jättenattljus, parkslide, murgrönsveronika och i skogsbrynen en hel del ängsväxter som krusfrö, rödkörvel, bockrot och rödklint. Även insektslivet i de varma brynmiljöerna är rikt utvecklat och det fanns vid besöket stora populationer av olika arter skinnbaggar, främst bärfisar och ängsskinnbaggar. Strimlusen, Sörmlands landskapsinsekt, räknades vid besöket till 120 individer. Inte mindre än fyra rödlistade arter fjärilar, varav tre bastardsvärmare är funna här. Dessutom förekommer en vivel, som indikerar varma miljöer med getväppling. Den är tidigare inte funnen i Sörmland. Sannolikt är området ett av de förnämsta i kommunen med hänsyn till insektslivet.

Naturvårdsarter

Duvhök, *Accipiter gentilis* Duvhöken är en stor fågel, karaktäristisk genom sin ljusa undersida som hos vuxna fåglar är tvärstrimmig. Denna hök lever på fåglar och små däggdjur. Boet, ett risbo, läggs högt upp i träd. Tidigare var arten hårt drabbad av jakt och miljögifter, men stammen har under senare tid återhämtat sig. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Silversmygare, *Hesperia comma* Till skillnad mot ängssmygare, en vanlig fjäril, har silversmygaren silvervita fläckar på vingarnas undersida. Förr var silversmygaren en allmän art, men har minskat och är numera mycket lokal och mer frekvent i kalktrakter. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Sexfläckig bastardsvärmare, *Zygaena filipendulae* Sexfläckig bastardsvärmare har sex röda fläckar på framvingen. Den var förr den absolut vanligaste arten bland bastardsvärmarna, men har liksom de övriga gått mycket starkt tillbaka till följd av förändringar i odlingslandskapet. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Bredbrämad bastardsvärmare, *Zygaena lonicerae* Denna bastardsvärmare har fem röda fläckar på varje framvinge och ett relativt brett svart kantband på bakvingarna. Den har minskat mycket i landet till följd av förändringar inom jordbruket med färre blomrika marker. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Mindre bastardsvärmare, *Zygaena viciae* Mindre bastardsvärmare har fem röda fläckar på framvingen och är mindre än övriga arter. Liksom de andra bastardsvärmarna har den minskat väsentligt de senaste decennierna, vilket har att göra med förändringar i odlingslandskapet som minskad blomrikedom. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Kungsspindling, *Cortinarius elegantior* Arten hör till ädelsspindlingarna. Den indikerar en barrskogstyp med tidigare kontinuitet av barrträd och skogsbete, en skogstyp som är starkt minskande i landet. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Fig. 20. Kungsspindling, *Cortinarius elegantior*

Lönnlav, *Bacidia rubella* Lönnlaven är en ljus- och näringsälskande art som växer på barken av olika lövträd. Den har en grå, grymig bål med rödbruna fruktkroppar. SIGNALART

Sotlav, *Cyphelium inquinans* Sotlaven förekommer på näringsfattigt substrat, mest på barken långt ned på stammen av gamla ekar. Arten är en mycket bra signalart och visar alltid på skogsmiljöer och/eller träd med höga naturvärden. Den indikerar långvarig förekomst av gamla eller döda träd. Laven har fått sitt namn av spormassan som är svart och sotar av sig om man stryker över laven med fingret. SIGNALART

Andra intressanta arter

Fransriskan, *Lactarius citriolens* Fransriskan är en sällsynt svamp, känd från 10 – 15 lokaler i Sörmland. Den blir stor, är vitgul med skäggig kant, får vid brytning svavelgul saft med brännande smak och lukt av citron. Den växer vid Gabrielstorp strax öster om torpet ganska ymnigt på en gräsbevuxen stig. I Oxelösund finns ett tidigare fynd vid Djursvik.

Räfflad kastanjemusseron, *Tricholoma stans* Denna barrskogsart liknar kastanjemusseron, men har räfflad hattkant och växer ofta i stora samlingar. Den växte med ett tiotal fruktkroppar i den grova granskogen rakt norr om torpet. Ny för Oxelösunds kommun.

Lövgetingbock, *Clytus arietis* Arten är svart med gula tvärstreck. Den är typisk för ädellövskog men kan också finnas i brynmiljöer med ek. Skalbaggen kan dock färdas mindre sträckor då den besöker blommor. Ett exemplar av långhorningen håvades på ängsblommor vid Gabrielstorp. Ny för Oxelösunds kommun.

Hypera venusta En brokigt tecknad skalbagge inom familjen vivlar. Den är extremt värmegynnad och lever på *Anthyllis* (getväpplingar). Getväppling finns närmast i det varma skogsbrynet vid Basttorpsvägen några hundra meter åt söder. Ny för Sörmland!

Blanksvart trädmyra, *Lasius fuliginosus* Denna myra är knuten till gamla lövträd, där den bor inne i veden. Den patrullerar längs stammen för att mjölka bladlöss i trädkronorna – de på uppväg är smalare än de sockerstinna myror som är på väg ned i boet. Fin indikatorart för gamla, rötade lövträd. I Oxelösund tidigare funnen på Femöre och Jogersö.

Område 5

Värde: 10 p (M2 S3 A3, FN1 FF1)

Motivering: Gammal orörd tallskog, berg med rik lavflora.

Läge: Berg nordost om Gabrielstorp

Datum för fältbesök 28.10.2019

Areal: 2,0 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Bergkulle med öppna berghällar. Ojämn bergsstruktur med parallella ribbor och sänkor med issprängda block. I bergets kanter finns partier med blockig ytmorän. Bergarten är gnejs och moränblocken är av samma slag. Hydrologiskt leds vatten ned i sprickor och vidare ut i omgivningarna, främst åt söder och sydost.

Naturtyp: Hällmarkstallskog

Ekologiska strukturer: Död ved i viss omfattning på berget och längs sidorna med delvis grova lågor av tall och gran. Vertikala hällmarks- och blocktytor skapar fina mikromiljöer för såväl solälskande som uttorkningskänsliga lavar och mossor.

Naturbeskrivning: Bergknalle med ojämn, splittrad struktur med bergtytor bevuxna med renlavar samt block med en rik förekomst av skorp- och bladlavar. Mellan berghällarna partier med mossor och lingonris. På berget växer en del mycket gamla, 100 – 150-åriga tallar samt en hel del låga martallar. I sydslutningen en bård av lövträd med hänglavar, i övrigt gränsar berget mot ungskogar av gran.

Nuvarande markanvändning: Ingen markanvändning. Impediment.

Eventuell skötsel: Området bör bevaras som ett skogsimpediment. Berget är även i SPL undantaget från skogliga åtgärder.

Friluftsliv: Bergets renlavshällar är fria från slitage och besöks troligen mycket sällan av skogsvandrare.

Fig. 21. Orörd hällmark med tallar

Biologisk mångfald: Intressant lavflora på block och hällar, men också på gamla tallar och död ved. Trots sin ringa storlek är hållmarken ovanligt artrik och representativ med flera arter som indikerar lång beståndshistorik. Närvaron av hänglavar på träd i sluttningen är också intressant i en tätort där luftföroreningar under lång tid inverkat negativt på denna ekologiskt intressanta lavgrupp.

Naturvårdsarter

Motaggsvamp, *Sarcodon squamosus* Denna svamp påminner mycket om fjällig taggsvamp men bildar mykorrhiza med tall i gammal hållmarkstallskog. Den är kompakt, välvd och med fjällen mer samlade mot mitten. Arten är en bra indikator på gamla tallhållmarker med lång kontinuitet. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Svart praktbagge, *Anthaxia similis* Svart praktbagge har en i Sverige sydöstlig utbredning och tycks vara vanligast vid kusterna. Den lever på tall, både i döda tallar men också inne i barken på solexponerade tallar på hållmarker. Arten var tidigare rödlistad. SIGNALART

Andra intressanta arter

Gulkantad spiklav, *Calicium trabinellum* Arten växer på barrträdsstubbar eller död ved av tall. I detta område växer den på en torrare av tall. Bålen är insänkt och fruktkropparna är korta med svart spormassa och på undersidan av "hatten" med gul beläggning. Arten är vanligast i norra Sverige men förekommer i äldre skog även söderut. Ny för Oxelösunds kommun.

Lecanora aitema Denna skorplav är relativt okänd och troligen mycket förbisedd. Växte på hållmarken nordost om torpet på tall. Första fyndet i Södermanland.

Lecanora hypoptella Denna skorplav växer på bark och ved av tall. Ny för Oxelösunds kommun.

Hällav, *Melanelia hepaticum* Laven bildar halvdecimeterstora kakor på berghällar. Apothecierna sitter i kanten av de centrala loberna. Arten är kustbunden och funnen på några platser längs Sörmlandskusten, närmast på Stora Mellskär i Oxelösunds skärgård.

Xylographa rubescens Denna art är mycket ovanlig och endast rapporterad från en handfull växtplatser i Sörmland. Den påträffades på liggande död ved av tall i södra kanten av hållmarken.

Gråporing, *Cinereomyces lindbladii* Denna vedsvamp växer här på en död tall i kanten av hållmarken. Svampen blir med tiden gråfärgad och då lätt att känna igen. Ny för Oxelösunds kommun.

Barktrådfoting, *Nemasoma varicorne* Denna mångfoting är centimeterlång med ett pärlband av mörkare fläckar längs kroppens sidor. Punktögat liknar en liksidig triangel. Arten lever under barken på nedfallna, döda trädstammar och stubbar. Djuret påträffades under barken på en död enbuske uppe i tallhållmarken. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 6

Värde: 9 p (M2 S1 A3, FN1 FF2)

Motivering: Påverkat av skogsbruk. Fin ängsflora i sydvända bryn, lövrikt kärr. Märkligt fynd av murgröna.

Läge: Nordnordost om Gabrielstorp

Datum för fältbesök 5.8.2019

Areal: 8,1 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Växelkuperad terräng med små bergknölar och torvfyllda kärrstråk. Området är till övervägande del täckt av en sandig morän. Bergarten är gnejs. Jordmånen är en typisk råhumus med urlakat ytskikt. Hydrologin är ett resultat av berggrundens topografi. Vatten stannar dels i sänkor med svag avrinning, där vattenståndet växlar över året, men i den sandiga moränen sker avrinning ned mot åkrarna där diken skär av vattenflödet ut över lermarkerna.

Naturtyper: Granplantering, lövkärr, hållmarkstallskog, örtrikt bryn

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer i måttlig omfattning, främst i form av klenved av gran, björk, tall och sälg efter tidigare röjningsinsatser i planteringen. Viss variation i lutning och exponering, fuktstråk och lövrikt kärr ger ökad diversitet och artrikedom. Få äldre träd på grund av skogsbruk.

Naturbeskrivning: Området består till övervägande del av granplanteringar på tidigare hyggesmark. Kring hållmarken (område 5) sumpskogsstråk med bitvis vattenfyllda sänkor, där olika starr, främst blåsstarr, dominerar. I trädskiktet märks främst medelålders klibbal, glasbjörk och *Salix*-arter. Norrut finns flera hållmarksstråk bevuxna med ljung och renlavar. I söder uppträder örtrika skogsbryn, som tidigare påverkats av slåtter och/eller bete. Här möter vi rester av en ängsflora med bland annat ängshavre, backglim, vårstarr, gullviva och luddros.

Fig. 22. Lövskärr med blåsstarr, *Carex vesicaria*

Nuvarande markanvändning: Pågående skogsbruk.

Eventuell skötsel: Granskogen bör gallras enligt Skogsbruksplanen (bestånd 41). Dock bör inga åtgärder ske i lövkärren. Igenväxning av skogsbrynet i söder riskerar att slå ut ängsfloran och en viss uthuggning skulle kunna vara positiv.

Friluftsliv: Genom aktivt skogsbruk och kuperad terräng är området inte utnyttjat för friluftsliv i någon större omfattning. Några smärre stigar finns, troligen viltstigar, som också kan utnyttjas av vandrare, till exempel under svampsäsong. På längre sikt, när skogen blir mer uppvuxen, kan området bli aktuellt för rekreation i anslutning till område 3.

Biologisk mångfald: Området består till stor del av gammal hyggesmark och den biologiska mångfalden är kraftigt reducerad. Rester av mer ursprunglig natur finner vi i det lövbevuxna kärret och i ängsbryn mot söder, där det sannolikt också finns en intressant insektsfauna, som dock inte studerats i detalj.

Naturvårdsarter

Motaggsvamp, *Sarcodon squamosus* Denna svamp påminner mycket om fjällig taggsvamp men bildar mykorrhiza med tall i gammal hållmarkstallskog. Den är kompakt, välvd och med fjällen mer samlade mot mitten. Arten är en bra indikator på gamla tallhållmarker med lång kontinuitet. Växer här i torr tallskog intill en granplantering väster om hållmarken i område 5. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Murgröna, *Hedera helix* Fyndet av murgröna i brynet mot åkrarna i norr är sensationellt. Murgrönan är en gammal värmetidsrelikt med bara få nutida förekomster i Sörmland, där lokalerna sedan länge är väl kända. Murgrönan odlas även i trädgårdar men då fröna inte gror i vårt klimat kan den inte spridas annat än genom dumpade revor som kan slå rot på avfallsplatser. Fyndet i skogsbrynet i detta område har inte detta ursprung. Den verkar inte heller särskilt gammal på platsen. Det kan röra sig om en fågelspridning från en odlad, tidigblommande sort, där mogna frukter kan ha utvecklats. FRIDLYST. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART

Lönnlav, *Bacidia rubella* Lönnlaven är en ljus- och näringsälskande art som växer på barken av olika lövträd. Den har en grå, grynig bål med rödbruna fruktkroppar. Laven växte på ett lövträd i nordvästra delen på gränsen mot område 7. SIGNALART

Gullviva, *Primula veris* Gullvivan är en välkänd, något kalkgynnad art, som hör till det äldre odlingslandskapet och därför minskat i landet. I det kalkfattiga Oxelösund är gullvivan relativt ovanlig som vild, men har på många håll planterats in på tomter och i trädgårdar. Gullvivan växer här i brynet mot söder bland andra ängsblommor. FRIDLYST MOT UPPGRÄVNING OCH FÖRSÄLJNING.

Andra intressanta arter

Harmandiola populi En gallmygga som angriper löv av aspar. Enligt Artportalen 5:e svenska fyndet, troligen mycket förbisedd. Ny för Oxelösunds kommun.

Göktyta, *Jynx torquilla* Göktytan är en liten hackspett, som till skillnad mot övriga hackspettar flyttar söderut under vintern. Arten finns mest i glesa skogar med grova lövträd där det finns naturliga bohål. Sedan 1980-talet har göktytan minskat kraftigt med i stort sett en halvering fram till 1992. Antalet häckande par är nu nere i 5000 till 10 000. Orsaken till tillbakagången är ännu inte helt klarlagd.

Område 7

Värde: 10 p (M3 S2 A3, FN1 FF1)

Motivering: Igenväxande hagmarksrest med artrikt träd- och buskskikt, förekomst av ängsskära och violkremla. Rikligt med död ved.

Läge: 400 m nordost om Gabrielstorp

Datum för fältbesök: 29.8.2019

Areal: 0,6 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Småkuperad terräng med vegetationsklädda bergryggar, moränstråk och ett parti med glaciallera i söder. Detta är sannolikt gammal åker men är nu dikat och planterat med gran. Ytmorän med 20 – 50 cm stora block. Jordmånen är en råhumus med urlakat ytskikt men näringsberikad under större lövträd.

Naturtyper: Granplantering, gammal hagmark

Ekologiska strukturer: Rikligt med död ved av olika trädslag, mest triviallövträd som sälg, rönn och björk, i söder även gran. Det finns även gamla stubbar av olika ålder. En stor del av den döda veden är tidigare gallringsrester. Stor ekologisk variation på grund av stort lövinslag och äldre träd, till exempel sälg, ask, lönn och rönn. Fuktstråk finns som bidrar till variationen.

Naturbeskrivning: Gammal hagmarksrest som vuxit igen, delvis dikad och planterad med gran. Över en stor del av marken växer rikligt med ormbunkar, främst träjon som ockuperat den steniga marken. I övrigt är vegetationen rik på mossor och gräs. Området är mest intressant som gammal hagmarksmiljö – en ängsrest med gamla lövträd, varav flera ramlat, samt nyinvandrade träd och buskar. På en liten bergkulle står en mycket grov tall, som ingick i den gamla hagmarksvegetationen. Det finns även ett bestånd av sparade grova lönnar och aspar samt en högstubbe och en grov låga av asp. I södra delen mot åkern finns ett bryn med flera medelålders ekar.

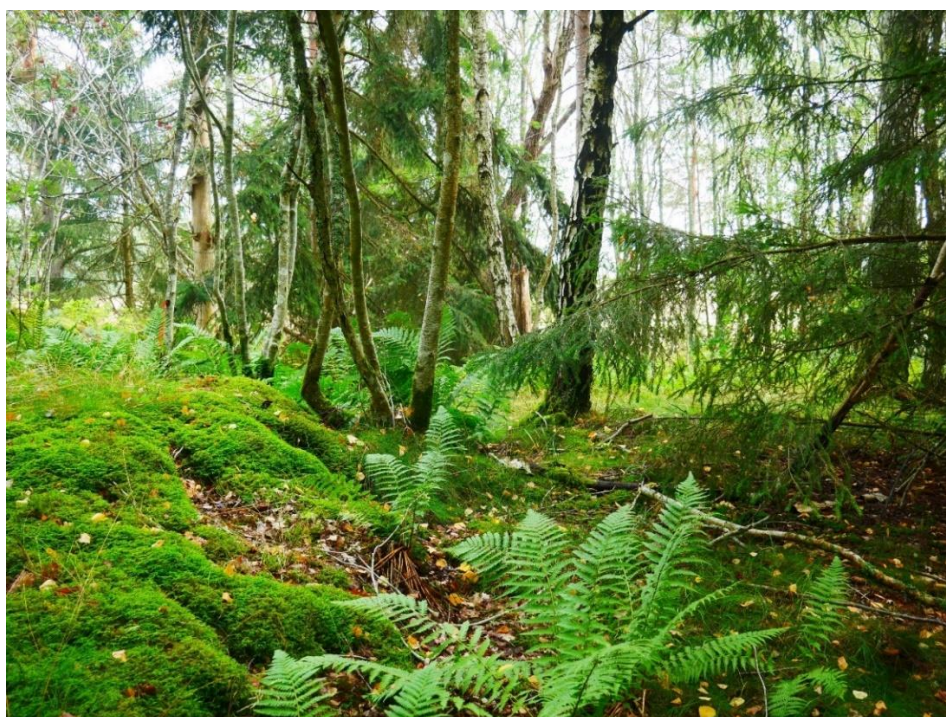

Fig. 23. Intressant hagmarksrest med mycket lövträd, bl.a. ask.

Nuvarande markanvändning: Ingen skötsel, tidigare skogsbruk som granplantering på gammal åker.

Eventuell skötsel: I skogsbruksplanen, bestånd 42, föreslås Naturvård – orört. I huvudsak rätt bedömning, men i den granplanterade delen bör granen tas bort i syfte att skapa en lövrik miljö på den fuktiga marken. Åtgärden kan inte anses prioriterad. Det är desto viktigare att se till att granen inte tar över i den gamla hagmarken, där det är viktigt att lövrikedomen består.

Friluftsliv: Trots närheten till väg utnyttjas inte denna hagmarksrest för friluftsliv. Inga stigar eller andra spår tyder på mänskliga aktiviteter.

Biologisk mångfald: Örtrik mark med brynvegetation som ängsskära, svinrot, midsommarblomster och vitmåra. På ogräsgärdet nedanför växer bland annat ekorkorn. Tämligen rik förekomst av ängsskära som indikerar gammal slåtterhävd. Många arter knutna till död ved finns i området liksom insekter som gynnas av solexponering, lövrikedom och död ved.

Naturvårdsarter

Ängsskära, *Serratula tinctoria* Ängsskäran är en tistelliknande växt, men utan tornar, och cirka meterhög. Blomkorgarna är rödvioletta och bladen sågade, upptill flikiga, nedtill nästan hela. Arten är ovanlig i Sverige, något vanligare i östra delen, och har minskat betydligt sedan förr på grund av upphörd ängsslåtter, igenväxning av bryn och hagmarker. Ängsskäran växer här på några fläckar och populationen bedöms som tills vidare stabil. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Barkticka, *Oxyporus corticola* Barktickan är en vitrötesvamp som vanligen växer på ännu barkklädda stammar och grenar av grova aspar. Arten pekar ofta på områden med förekomst av rödlistade arter och höga naturvärden i övrigt. SIGNALART

Grovicka, *Phaeolus schweinitzii* Denna svamp återfinns så gott som enbart som rotparasit på mycket gamla tallar och återfinns därför i naturskogar med tall eller under kvarstående överåriga tallar i skogar eller i hagmarker. Arten är lätt att känna igen även då man ser fjolårets fruktkroppar, då dessa är mycket lätta (nästan som frigolit!) samt att de är stora, ofta 15 - 30 cm breda och växande intill foten av gamla tallar. SIGNALART

Andra intressanta arter

Lövvedsnål, *Chaenotheca xyloxa* Arten kännetecknas av att bålen är helt insänkt i substratet och att undersidan av fruktkroppens huvud undertill har en tydlig, vit beläggning. Fruktkropparna är långa och slanka med brunaktig spormassa. Arten är östlig och föredrar skogar med förekomst av död ved i något beskuggade lägen. Här växer den på en död gran. Sannolikt inte ovanlig, men sällan rapporterad. Ny för Oxelösunds kommun.

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad moss, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Violkremla, *Russula violacea* Denna kremla är liten, violett och något klibbig. Köttet gulnar vid brytning och har en svag doft av äpple. Smaken är pepprig. Kremlan är funnen på nio lokaler i Sörmland. Här växer den under en stor björk. Ny för Oxelösunds kommun.

Askbladloppa, *Phyllospis fraxini* Denna bladloppa angriper askblad och rullar in bladkanterna. I rullarna lever platta, kraftigt villulliga larver. Tredje fyndet i Södermanlands län. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 8

Värde: 5 p (M1 S1 A1, FN1 FF1)

Motivering: Granplantering av föga värde för naturvård och friluftsliv.

Läge: Väster om Benestugan

Datum för fältbesök: 9.10.2019

Areal: 5,5 ha

NVI – klass: 4 Lågt naturvärde

Naturgeografi: Brant moränsluttning mot en åker med glaciallera. Nederbördsvatten leds längs sluttningen och överskottet samlas i ett dike mot åkern. Jordarten är en sur urbergsmorän och jordmånen är starkt urlakad. Längst i väster finns ett stråk av grusiga svallsediment.

Naturtyp: Granplantering

Ekologiska strukturer: Visst inslag av död klenved av lövträd som rester från en tidigare röjning av brynet. I övrigt liten ekologisk variation.

Naturbeskrivning: Tät, orörd, cirka 20-årig granplantering i nordsluttning mot en åker på tidigare hyggesmark. Området sträcker sig nära en kilometer från Benestugan västerut. I de täta granbestånden kan man skönja några grova frötallar och någon enstaka medelålders björk. Marken är i princip fullständigt blottlagd i mörkret under granarna men där ljus kommer in växer mest blåbärsris. Mot åkern i norr en smal brynzon med gallrad lövskog, mest unga träd, främst björk och en gräsrik vegetation. Längst i väster finns en tät asp-björkdunge med inslag av ung gran.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk

Eventuell skötsel: Bör skötas enligt skogsbruksplanen, bestånd 55, med gallring i det uppväxande granbeståndet.

Friluftsliv: Tidigare fanns en ridstig nära brynet som utnyttjades av de närboende. Den raserades i samband med avverkningen. Området är idag helt utan intresse för friluftsliv.

Biologisk mångfald: Den biologiska mångfalden är till stor del utarmad även om det generellt sett är intressant med brynmiljöer mot öppen mark. Frånvaron av äldre träd och blommande örter gör dock brynet mindre värdefullt i detta sammanhang.

Intressanta arter

Dynrödögömming, *Dialonectria episphaeria* s.lat. På grenar och tunna stammar av fälld björk är det gott om en kärnsvamp, slätnästing, som bildar svarta beläggningar i partier med uppfläkt bark. På dessa fruktkroppar ser man ibland röda små prickar, vilka hör till svampen dynrödögömming. Den är inte vanlig, men troligen mycket förbisedd. Ny för Oxelösunds kommun.

Klibbflamskivling, *Pholiota spumosa* Denna svamp är mindre allmän och förekommer ibland utmed barriga skogsstigar. Svampen växer i ett örtrikt skogsbryn väster om Benestugan. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 9

Värde: 13 p (M2 S2 A4, FN2 FF3)

Motivering: Många sällsynta arter knutna till död ved, bland annat ullticka och brandticka. Fin skog för friluftsliv.

Läge: Västsydväst om Benestugan

Datum för fältbesök: 9.10.2019

Areal: 9,1 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde, i Ö delen klass 2

Naturgeografi: Området består till största delen av en låg bergsrygg med småblockig ytmorän i svackor och sekundärt bildad torv i djupare sänkor. Berggrunden består av gnejs och sura mineral dominerar även i moränen. Detta framkallar starkt sura, urlakade råhumusjordar. Terrängen sluttar mot norr och marken avvattnas mot åkrarna. På själva planet stannar vatten kvar i fördjupningar och svackor.

Naturtyper: Likåldrig tallskog med risvegetation, skogskärr

Ekologiska strukturer: Död ved finns spritt i skogsområdet, mest medelgrova tallar och granar samt klen lövved av olika dimensioner. Nära Benestugan förekommer död ved i större omfattning och här finns också flera ovanliga svampar. Topografisk variation och fuktighetsförhållanden är positivt för diversiteten.

Naturbeskrivning: Till största delen en låg bergsplatå som till största delen är täckt av ett ytligt moränlager, där det växer rikligt med blåbärsris och här och var även fläckar med ljung och lingonris. Trädskiktet domineras av tall men det finns även partier med blandbarrskog med inslag av björk. Vegetationen är mycket ensartad. I skogen finns en del äldre träd och mot Benestugan även grova träd och en hel del grov död ved med bland annat ullticka och litet längre åt väster även brandticka. I området sydväst om Benetorp finns också ett mindre skogskärr med en öppen vattenspegel som har betydelse för den biologiska mångfalden och för viltet. I kanterna växer skvattram, kråkbär och tuvull.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, inga åtgärder de senaste decennierna.

Eventuell skötsel: Skogsbruksplanen, bestånd 56 (V delen) föreslår slutavverkning, men inte inom den närmaste 10-årsperioden. Oavsett åtgärder är det viktigt att spara död ved på nordsluttningen V om Benestugan med flera rödlistade arter. Med tanke på områdets potential för friluftsliv och förekomsten av flera rödlistade arter finns bättre alternativ än att avverka skogen.

Friluftsliv: Området har en fin potential som rekreationsskog. Enstaka rid- och promenadstigar visar att området nyttjas redan idag. Markerna är lättgångna och rika på bär och svamp.

Biologisk mångfald: Trots att området mest består av medelålders tallskog med en ensartad vegetation av blåbärsris finns rester av äldre skog, grov död ved och flera rödlistade arter och signalarter. Förekomsten av kolflarnlav visar att det tidigare brunnit i området.

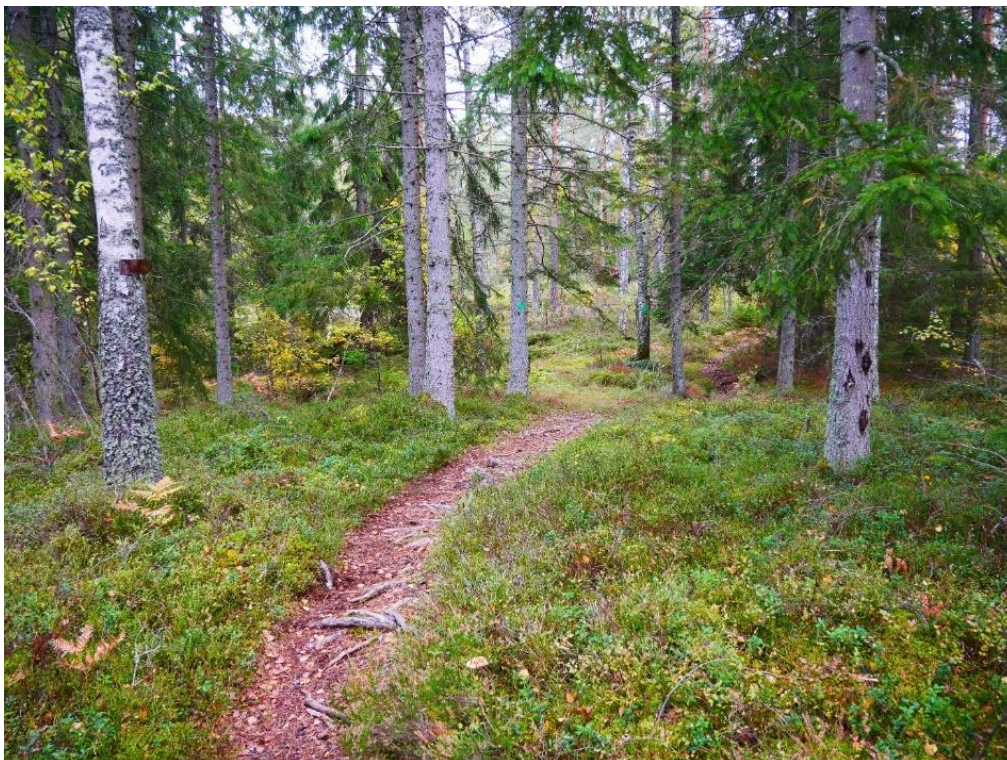

Fig. 24. Strövstig i vacker barrskog.

Naturvårdsarter

Kolflarnlav, *Carbonicola anthracophila* Denna lav är brun med ljus kant, taktegellik och växer på oftast bränd tallved i gamla naturskogar med tall. Arten kräver ständig tillgång på grov, bränd tallved i skogar där bränder varit cykliskt återkommande. Växer här på minst en tall. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Tallticka, *Phellinus pini* Talltickan är en flerårig ticka som växer, ofta högt upp på stammen, av levande, grova mycket gamla tallar. Även om den ännu är vanlig i gamla tallbestånd, inte minst i våra skärgårdar, minskar den stadigt i områden där skogsbruket är för radikalt eller där granar växer upp i tallarnas kronor och förkortar deras livslängd. Talltickan är i våra trakter en av de mest pålitliga karaktärsarterna för gamla, skyddsvärda tallbestånd. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Brandticka, *Pycnoporellus fulgens* Denna vackert orangefärgade ticka växer oftast ihop med klibbticka och indikerar skogsområden med höga naturvärden. Den växer nästan alltid på grova, förrötade gränlångor, gärna i miljöer med hög luftfuktighet. Brandtickan är sällsynt, men tycks ha blivit vanligare kanske till följd av ett allt varmare klimat. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Ullticka, *Phellinus ferrugineofuscus* Ulltickan lever på undersidan av gamla gränlångor. Den är mörkbrun med en rostbrun ullig tillväxtzon. Arten är i huvudsak knuten till restbestånd av barrnaturskog, gärna med en lång kontinuitet av död ved. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresdier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bälens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikator när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin signalart som visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. Gammelgranslaven växer här på flera granar i nordsluttningen. SIGNALART

Andra intressanta arter

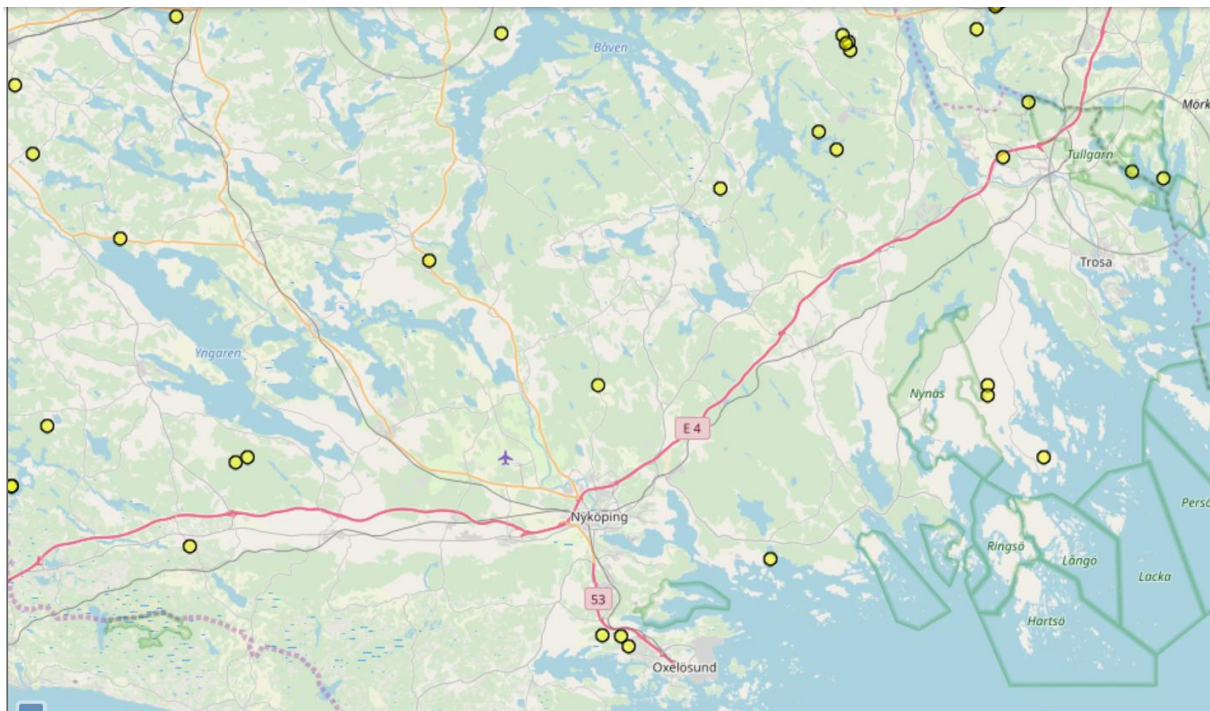
Linnea, *Linnaea borealis* Linnean har blivit allt ovanligare i Sverige, liksom i Oxelösund och Sörmland i övrigt. Den missgynnas av ett rationellt skogsbruk, även om den ibland kan överleva skogsbrukets olika faser och dyka upp i yngre skogsbestånd. En äldre skog med linnea är skyddsvärd, särskilt om där förekommer andra arter som signalerar äldre skog.

Cinnoberröd grynskevling, *Cystodermella cinnabarina* Denna ovanliga grynskevling är en vacker prydnad i barrskogen med sin livligt röda färg på hatt och fot. Den är rätt sällsynt med i Sörmland ett 40-tal kända förekomster. Den har i Danviksområdet ovanligt många växtplatser och inte mindre än ¼ av landskapets lokaler finns i detta begränsade område.

Spetspucklig kanelspindling, *Cortinarius croceoconus* Denna småväxta spindelskevling växer tillsammans med gran, har en brun, mycket spetstoppig hatt och rödbrunt velum (trådbeläggning) på foten. Den är ganska ovanlig men inte speciellt knuten till skyddsvärda skogsmiljöer. Ny för Oxelösunds kommun.

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad mossas, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Utbredningskarta – brandticka (Artportalen 2019-12-07)

Område 10

Värde: 14 p (M3 S2 A5, FN2 FF2)

Motivering: Ädellövskog, gamla lövträd, kulturmarksflora, rikt fågelliv, många naturvårdsarter.

Läge: Benestugan

Datum för fältbesök: 8.4.2019, 7.6.2019, 9.10 2019, 28.10 2019

Areal: 2,3 ha

NVI – klass: 1 Högt naturvärde

Naturgeografi: Småkuperad topografi med bergkullar, moränslänter med sandig morän och i lägre partier glaciallera. Berggrunden består av gnejs. Mullartad jordmån i torpträdgården och längre åt väster i lövdominerade partier. Vattnet leds ned mot lövskogen, genom vilken det går ett brett dike.

Naturtyper: Gräsmark (torpträdgård), ädellövskog, tall-ekbacke, lövbryn, hållmark

Ekologiska strukturer: Rik variation av gamla och unga lövträd, busksnår, solexponering, beskuggning och blommande örter och buskar, även variation i fuktighet. Död ved förekommer ganska rikligt, mest lövträd. Sammantaget en variationsrik miljö av stor betydelse för artdiversiteten.

Naturbeskrivning: Vägen mot Benestugan passerar en igenväxt åkermark med bryn av lövträd. På vägens norra sidan växer en ek-tallskog i en backe med blockig ytmorän. Ekarna är omkring 50-åriga och vegetationen gräsrik. Mot torpet växer en blandskog med tall, ek och sälg samt några stora fina aspar av betydelse för fågellivet. Vid torpet står en stor välvuxen ask, som troligen är ett gammalt vårdträd. Stigen förbi torpet går åt sydväst genom en lövskog på stenig, dels fuktig mark. I lövskogen finns en del körsbär, ask, alm och asp samt en hel del död ved av lövträd. På platsen lär det tidigare funnits inte mindre än fyra torp med tillhörande uthus m.m. Det nyaste av dem är Benestugan, som numera är sommarbostad. Marken kring tomtten är något vildvuxen. På berget, cirka 40 meter öster om torpet, finns delar av en husgrund, som troligen varit ett uthus samt två äldre källargropar.

Nuvarande markanvändning: Ingen. Området är igenväxande och extensivt skött (trädgård).

Eventuell skötsel: I skogsbruksplanen, bestånd 52, är naturvårdsmål ett orört bestånd med bevarande av naturvärden som syfte. Det råder ingen tvekan om bedömningen. Död ved av lövträd är en bristvara i kommunen och det är angeläget att den lämnas kvar och att andra lövträd får möjlighet att växa sig stora.

Friluftsliv: Området ligger nära privat torp. Den lilla vägen nyttjas ibland för närrekreation. På sikt kan stigen bli en port upp till område 9.

Biologisk mångfald: Vid torpet blommar under våren flera lökväxter som *Scilla*, vårstjärna, vårlök, krokus, snödroppar, påskilja och våkrage. Det finns också fruktträd och bärbuskar av olika slag samt en del torrmarks- och kulturväxter som brudbröd, mandelblomma, silvergröe och rosenrips. Väster om torpet finns det lövskog med äldre träd, bland annat gamla askar och lönnar. Miljön är viktig för insekter, såväl pollinatörer som vedlevande arter. Vid ett stickprov insamlas sex arter bärfisar. Det finns även en intressant fågelfauna med bland annat sparvhök, törnskata, kattuggla och skogsduva

Naturvårdsarter

Almrostöra, *Hymenochaete ulmicola* Almrostörat är en skinnsvamp som växer på grov bark av alm. Hatten har oftast en utböjd kant och en rostbrun undersida. Arten beskrevs så sent som 2005. Genom att almarna minskar katastrofalt i Sverige är även almrostörat en hotad art. Den växer på en gammal alm strax väster om Benestugan. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Orangepudrad klotterlav, *Alyxoria ochrocheila* Som det svenska namnet på arten antyder har fruktkropparna på ovansidan en orange mjölik beläggning, som ibland kan saknas. Arten som växer nära Benestugan vid basen på en gammal alm är beroende av lång lövträdiskontinuitet. Ny för Södermanlands län. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad).

Sånglärka, *Alauda arvensis* Vårens sändebud, den välkända sånglärkan, som brukar fylla fälten med sin smattrande drill, har blivit allt ovanligare på grund av minskad variation i odlingslandskapet. Detta missgynnar bland annat fågelns häckningsbiotoper. Vid Benestugan finns fortfarande lämpliga häckningsmiljöer för sånglärka. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Spillkråka, *Dryocopus martius* Spillkråkan, som är Europas största hackspett, lever i gamla barr- och blandskogar med rik tillgång på död ved och gamla träd. Genom ett alltmer intensivt skogsbruk har arten minskat under de senaste decennierna. Ingår i FÅGELDIREKTIVET ANNEX 1. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Skogsalm, *Ulmus glabra* Arten är rödlistad som CR (akut hotad), men är ännu vanlig i Sörmland och tillmäts ännu inte så högt naturvärde. Almarna vid gården är dessutom möjligen planterade. Viktig som värdträd för den hotade svampen almrostöra!

Grå punktlav, *Acrocordia gemmata* Denna skorplav hittades nära och strax öster om Benestugan på lövträd. Den växer på gamla lövträd, är inte ovanlig, men har ett visst indikatorvärde, i Oxelösund tidigare funnen på flera av öarna i skärgården. SIGNALART

Lönnlav, *Bacidia rubella* Lönnlaven är en ljus- och näringsälskande art som växer på barken av olika lövträd. Den har en grå, grymig bål med rödbruna fruktkroppar. Den växer på flera av lövträden vid Benestugan. SIGNALART

Slanklav, *Collema flaccidum* Slanklav hör till gelélavarna. Bålen är mörkt olivgrön och sväller i väta. Arten växer på lövträd vid Benestugan. Arten visar alltid på skogsmark med höga naturvärden. Den indikerar miljöer med hög och jämn luftfuktighet och skoglig kontinuitet. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART

Barkticka, *Oxyporus corticola* Barktickan är en vitrötesvamp som vanligen växer på ännu barkklädda stammar och grenar av grova aspar. Arten pekar ofta på områden med förekomst av rödlistade arter och höga naturvärden i övrigt. Svampen växer här på en asplåga i blandskog med asp i områdets västra del. SIGNALART

Fig. 25. Barkticka på undersidan av en asplåga.

Vit vaxskivling, *Cuphophyllus virgineus* Vit vaxskivling växer ofta i gräsmarker, ibland också i lövskog. I denna miljö indikerar den artrika svampmarker, som ofta har sitt ursprung i en tidigare hagmark/löväng. Vit vaxskivling växer i gräs under lövträd nära Basttorpsvägen. SIGNALART

Gullviva, *Primula veris* Gullvivan är en välkänd, något kalkgynnad art, som hör till det äldre odlingslandskapet och därför minskat i landet. I det kalkfattiga Oxelösund är gullvivan relativt ovanlig som vild, men har på många håll, som här vid Benestugan, en gång planterats in på tomter och i trädgårdar. FRIDLYST MOT UPPGRÄVNING OCH FÖRSÄLJNING.

Törnskata, *Lanius collurio* Törnskatan är tämligen allmän i södra Sverige och längs Norrlandskusten. Den är ett utpräglad rovdjur och fångar möss, grodor och småfåglar. Häckar i öppna buskmarker, hagar och skogsbyn. Arten minskade under lång tid men populationen har blivit mer stabil. LISTAD I FÅGELDIREKTIVET, ANNEX 1

Andra intressanta arter

Groporangelav, *Caloplaca obscurella* Denna art är ovanlig och har en bål med både sorall och apothecier, de förra med skålformat utseende. Arten växer på basen av lövträd strax väster om Benestugan. Andra fyndplatsen i Södermanlands län. Ny för Oxelösunds kommun.

Klotterlav, *Alyxoria varia* Laven har en tunn, skorplik, ljusgrå bål med svarta, ovala – långsmala apothecier. Den växer nästan enbart på grova ädellövträd. Arten växer här på en gammal alm.

Sparvhök, *Accipiter nisus* Denna hök lever av småfåglar och häckar nu relativt allmänt i våra trakter, efter att tidigare varit ovanlig till följd av den då allmänt utbredda biocidanvändningen inom jordbruket.

Kattuggla, *Strix aluco* Kattugglan häckar tämligen allmänt i löv- och blandskog med mera, där det finns tillgång till ihåliga lövträd. Man känner igen den på storleken och på det typiska hoandet.

Skogsduva, *Columba oenas* Denna duva har minskat mycket i Sverige, vilket anses bero på konkurrens med kajor och brist på bohål. Vid Benestugan finns gott om bohål för skogsduva. Tidigare rödlistad.

Purpurbrun spindling, *Cortinarius anthracinus* Arten som är mörkt purpurbrun med vackert rödbruna skivor, är i Sverige mer eller mindre sällsynt. Den är kalkgynnad och växer i såväl barr- som lövskog. Vid Benestugan växer den i ädellövskogen strax väster om torpet. Ny för Oxelösunds kommun.

Askskinn, *Peniophora limitata* Detta skinn är utan tvekan vanligast på ask. Då asken minskar i Sverige på grund av askskottsjukan är det troligt att askskinnet kommer att rödlistas inom kort. Arten påträffas på undersidan av nedrasade askgrenar i lövskogen väster om torpet. Ny för Oxelösunds kommun.

Taggticka, *Sistotrema confluens* Ny för Oxelösunds kommun. Marklevande ticka med taggar istället för porer, starkt vaniljdofande. Mindre vanlig, ofta bra indikator för intressanta svamplokaler.

Rutsopp, *Xerocomellus chrysenteron* Rutsoppen är ofta typisk för ekbackar och andra ekmiljöer med bördig jordmån. I området växte den på en märklig växtplats – en igenväxande åker på lera. Ny för Oxelösunds kommun.

Liten fläckhätta, *Mycena maculata* Denna lilla hätta växer på död ved som grenar och stubbar av lövträd, främst ek, och utmärks av rödbruna fläckar under hatten på skivorna. Svampen upptäcktes 75 m SV om torpet på en lövträdsstubbe. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 11

Värde: 10 p (M1 S2 A3, FN2 FF2)

Motivering: Dalgång med gransumpskog, värdefulla svampar bland annat gultoppig fingersvamp och ringskräling. Friluftsliv.

Läge: Nordost om Basttorp

Datum för fältbesök: 2.9.2019

Areal: 1,9 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Dalsänka med slänter av sandig morän. På sluttningarna talrika mossöväväxta ytnära block, i dalsänkan inblandning av lera och lövmull. Marken lutar svagt åt väster, men avrinningen är svag vid normala nederbördsöverskott. Jordmånen är en kalkfattig, urlakad råhumus.

Naturtyper: Olikåldrig, grandominerad barrskog, gransumpskog

Ekologiska strukturer: Sparsam förekomst av död ved, mest av klenare dimension. En del stubbar visar på en tidigare gallringsfas och bidrar till död ved. Ekologiskt intressant tuvbildning i den fuktiga skogen.

Naturbeskrivning: Olikåldrig grandominerad barrskog med undertryckta björkar och enstaka större tallar, de senare i en moränsluttning mot norr. Tallarna är tämligen likformiga, cirka 80 - 90 år gamla. I det centrala partiet växer en värdefull gransumpskog med omgivande ris-mossrika marker. Här finns en hel del linnea – en art som minskat oroväckande mycket i Sörmlands skogar. Sumpskogen omges på båda sidor av berg.

Nuvarande markanvändning: Tidigare skogsbruk, inga sentida åtgärder.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 63, bör området lämnas orört. Resultat av inventeringen visar att förslaget är riktigt. Den fuktiga granskogen med äldre björkar utgör efter några decennier en viktig del av den biologiska mångfalden då det kommer att alstras en hel del död ved i ett område med hög mark- och luftfuktighet.

Friluftsliv: Området är väl utnyttjat för rekreation. Stigen som leder genom område 12, norr om sumpskogen, går även igenom detta skogsbestånd. Stigen med omgivning används för skogspromenader, ridning och annan rekreation som bär- och svampplockning. Fin friluftsskog, lättgången terräng.

Biologisk mångfald: Sumpskog med avvikande flora med bland annat topplösa, mannagräs, björnmossa, klubbvitmossa och granvitmossa samt bland svampar rödgul trumpetsvamp, ringskräling, vitmosskremla, gultoppig fingersvamp och kärrsopp.

Naturvårdsarter

Gultoppig fingersvamp, *Ramaria testaceoflava* Denna fingersvamp är ganska liten med vackert gula fingertoppar på unga exemplar. Arten förekommer nästan bara i något rikare granskogar och är hotad på grund av det rådande intensiva skogsbruket. Svampen växer utmed en stig i mossig granskog i västra delen av området. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Spillkråka, *Dryocopus martius* Spillkråkan, som är Europas största hackspett, lever i gamla barr- och blandskogar med rik tillgång på död ved och gamla träd. Genom ett alltmer intensivt skogsbruk har

arten minskat under de senaste decennierna. Ingår i FÅGELDIREKTIVET ANNEX 1. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Rödgul trumpetsvamp, *Craterellus lutescens* Denna välkända svamp är en fin indikator på fuktiga skogsmiljöer som normalt har höga naturvärden. Den är sällsynt i urbergsbygder men är där en fin karaktärsart för sumpskogar med visst ytligt vattenflöde. I kommunen endast känd från Basttorpsskogen, där den 2019 hittades i två fint utbildade sumpskogar. SIGNALART. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART.

Fig. 26. Rödgul trumpetsvamp växer i kanten av sumpskogen.

Andra intressanta arter

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad mossa, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Sparvhök, *Accipiter nisus* Denna hök lever av småfåglar och häckar nu relativt allmänt i våra trakter, efter att tidigare varit ovanlig till följd av den då allmänt utbredda biocidanvändningen inom jordbruket.

Skogsbjörnbär, *Rubus nessensis* Skogarna vid Danvik är fattiga på björnbär. Den minst klimatgynnade arten, skogsbjörnbär, finns på några få håll, däribland här i kanten av sumpskogen.

Ringskräling, *Tubaria confragosa* Denna sällsynta art avslöjas bland annat genom den fotens tydliga ring och växtplatsen på murken lövved. Arten växer här ganska rikligt på murken lövträdslåga i fuktig barrskog nära en stig. Funnen på sex lokaler i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 12

Värde: 10 p (M1 S1 A3, FN2 FF3)

Motivering: Fina marker för friluftsliv.

Läge: Väster om Ängtorp

Datum för fältbesök: 2.9.2019

Areal: 5,7 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Småkuperad bergig terräng med en bred höjdplatå i söder. Längre åt norr moränmarker i svag sluttning men med uppstickande berghällar. Jordarten är en sandig morän med hög genomsläpplighet. Den är rik på små – medelstora, ytliga, i regel mossöverbäckta block. Jordmånen är en råhumus med urlakat ytskikt, i svackor med tendens till sekundär torvbildning. Hydrologin lokal, regnvatten samlas i terrängens svackor, troligen mycket svag avrinning mot omgivningarna.

Naturtyper: Medelålders, risrik tallskog, hållmarkstallskog

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer i viss omfattning, mest taniga – medelgrova lågor av tall samt enstaka torrakor. Området är annars fattigt på variation.

Naturbeskrivning: Talldominerat skogsområde med medelålders, cirka 90-årig tallskog, där vissa träd sannolikt är en bra bit över hundra år. Träden är inte speciellt grova, troligen har de uppstått genom självföryngring på tidigare hyggesmark. Berghällar förekommer i mosaik med sänkor där det växer blåbär, lingon, ljung och kråkbär. Norrut är marken mindre bergig och blåbärsris uppträder över stora ytor. Vegetationen i området är påfallande homogen. I östra delen av området växer blandbarrskog med tall, gran och björk och mycket blåbär.

Fig. 27. Tallskog med fina blåbärsmarker.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk genom gallring, dock har inga åtgärder vidtagits under senaste decennierna. Många stubbar visar på att det nuvarande tallbeståndet utvecklats genom gallring.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 62, föreslås slutavverkning, dock inte under det närmaste decenniet. Området bör prioriteras för friluftsliv.

Friluftsliv: Området är idag bara extensivt utnyttjat för friluftsliv men äger en stor potential för friluftsliv på grund av lättgången terräng och marker rika på blåbär och lingon. Genom att det ligger centralt i Bastorpsskogen är det också till stor del avskärmat från vägtrafik och buller. Små smala stigar finns, oklart om viltstigar eller om de även utnyttjas för promenader och liknande.

Biologisk mångfald: Området är fattigt på biologisk variation, vilket är en följd av få trädarter, litet lövinslag och ensartade växtsamhällen i kombination med en jämn topografi.

Naturvårdsarter

Gulsparrv, *Emberiza citrinella* Gulsparven är en gulbrokig långstjärtad sparrv. Den häckar i snåriga och täta skogs- eller buskområden. Arten har drabbats hårt av bekämpningsmedel inom jordbruket och stora delar av populationen dog ut under senare hälften av 1900-talet. Den har dock återhämtat sig under senare år. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresdier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikator när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Krushättemossa, *Ulot crispa* Krushättemossan växer helst på tunna kvistar och grenar på buskar och unga lövträd. Den är vanligare i fuktiga miljöer med hassel och ofta där skogen innehåller andra naturvårdsarter. Hassel är sällsynt i skogarna i västra Oxelösund. I detta område växer mossan på tunna grenar av rönn. SIGNALART

Andra intressanta arter

Vedpyttelav, *Strangospora moriformis* Denna lav växer på död ved av tall, här funnen på två lågor i hållmarkstallskog. Arten har spridda förekomster i Sörmland, i Oxelösunds kommun tidigare på Ramnö.

Hamamelistes betulinus En gallbildande bladlus i familjen gömbenbladlöss. Den bildar karaktäristiska bladgaller på björk med konvexa, krusiga bucklor. Enligt Artportalen rapporterad 8 gånger i Sverige, men är sannolikt mycket förbisedd. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 13

Värde: 9 p (M1 S2 A4, FN1 FF1)

Motivering: Hällmark med mycket gamla tallar och värdefull kryptogamflora.

Läge: Skog NV om Danviksavfarten

Datum för fältbesök: 13.8.2019

Areal: 2,7 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Höjdplatå med nakna bergytter, småkuperad med mosaik mellan bergkullar och moränklädda sänkor. Svag dränering, det mesta vattnet samlats i bergets fördjupningar.

Naturtyp: Hällmarkstallskog

Ekologiska strukturer: Ett 20-tal tallar, nedfallna under de senaste 20 åren, utgör den döda veden. Annars liten ekologisk variation.

Naturbeskrivning: Bergig tallskog, småkuperad med mosaik av renlavklädda berghällar och mellanliggande ljung-lingonklädda moränsänkor. Ett typiskt mosaiksamhälle bildas av renlavsmattor, hällar och kuddar med blåmossa. Tallskogen är relativt tät, olikåldrig, mest 40 - 60 - åriga träd med inslag av mycket gamla, men ej särdeles grovvuxna tallar. Död ved förekommer i viss omfattning.

Fig. 28. Typisk hällmarkstallskog med renlavsmattor.

Nuvarande markanvändning: Impediment. Inget skogsbruk.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen ska området betraktas som ett impediment. En viss gallring av den yngre tallgenerationen gynnar tillväxten av de äldre tallarna och ljusmiljön i hällmarken.

Friluftsliv: Friluftslivet på hällmarken är mycket extensivt och renlavsmattorna saknar slitage.

Biologisk mångfald: Området har troligen en lång kontinuitet av tall och död ved, vilket signaleras av flera rödlistade arter och signalarter.

Naturvårdsarter

Vedskivlav, *Hertelidia botryosa* Vedskivlaven är en grågrynig skorplav som ofta bär tätt med fruktkroppar i täta gyttringar. Den växer på bränd ved eller som här på torra, gamla, solexponerade lågor av tall. Den indikerar ofta skyddsvärda tallskogsmiljöer, där det kan växa kolflarnlav och andra hotade arter knutna till bränd, död ved. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Tallticka, *Phellinus pini* Talltickan är en flerårig ticka som växer, ofta högt upp på stammen, av levande, grova mycket gamla tallar. Även om den ännu är vanlig i gamla tallbestånd, inte minst i våra skärgårdar, minskar den stadigt i områden där skogsbruket är för radikalt eller där granar växer upp i tallarnas kronor och förkortar deras livslängd. Talltickan är i våra trakter en av de mest pålitliga karaktärsarterna för gamla, skyddsvärda tallbestånd. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soredier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikatorart när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Blodticka, *Meruliopsis taxicola* Blodtickan är en vedlevande ticka på barrträd, norrut i landet ofta på grova granlångor, söderut mest på döda tallgrenar. Även om blodtickan är bättre som signalart i norr och där indikerar skyddsvärda skogar, är arten även i Sörmland rätt ovanlig och vanligare i äldre skog där det är gott om död ved av tall. SIGNALART

Revlumner, *Lycopodium annotinum* Denna lumner växer normalt i fuktig barrskog. Enda lumnerlokaler i hela Danviksområdet. FRIDLYST MOT UPPGRÄVNING OCH FÖRSÄLJNING.

Andra intressanta arter

Skägglav, *Usnea dasypoga* Skägglaven var förr en vanlig art och draperade många träd i våra skogar med sina ofta flera decimeter långa skägg. Det moderna skogsbruket och sura luftföroreningar har gjort att arten minskat i södra och mellersta Sverige. I Oxelösund är det en sällsynt art på utdöende. Den växte här på en gammal björk i en bergkant.

Knölig flarnlav, *Xylopsora caradocensis* Denna lav är en viktig signal på gammal tallskog med solbelyst, hård tallved och hittades här på en av tallarna. I kommunen tidigare funnen på Ramnö och Vitholmen.

Xylographa rubescens Denna art är mycket ovanlig och endast rapporterad från en handfull växtplatser i Sörmland. Den påträffades på ljus, solexponerad ved av tall i hällmarksmiljö.

Lövvedsnål, *Chaenotheca xyloxena* Arten kännetecknas av att bålen är helt insänkt i substratet och att undersidan av fruktkroppens huvud undertill har en tydlig, vit beläggning. Fruktkropparna är långa och slanka med brunaktig spormassa. Arten är östlig och föredrar skogar med förekomst av död ved i något beskuggade lägen. Sannolikt inte ovanlig, men sällan rapporterad. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 14

Värde: 12 p (M2 S2 A3, FN2 FF3)

Motivering: I sydost ovanliga insekter i bryn mot söder, längre norrut partier med gammal barrskog.

Läge: Skog väster om Ängtorp

Datum för fältbesök: 20.8.2019

Areal: 9,0 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Topografin är mycket varierad med små höjder och berggribbor i mosaik med små kärr- och mossestråk. Morän dominerar i gränspartierna och är i regel relativt blockig. I sänkorna uppträder vitmosstorv. De lösa jordlagren är en starkt urlakad urbergsmorän. Hydrologin är anpassad till terrängens kupering, där kärr och mossestråk tar emot vatten från omgivningen. Då området befinner sig på en relativt jämn platå, stannar det mesta vattnet kvar i dalstråken.

Naturtyper: Blåbärstallskog, asp-granskog, lavrik hällmark, fattigkärr

Ekologiska strukturer: Området äger inga berg eller branter. En kvalitet i beståndet är att död ved förekommer allmänt, mest tall, men även gran och enstaka lövträd som asp och björk. Det finns både vindfällan som träd som brutits av och kvarlämnat naturliga högstubbar. Det finns även stående döda tallar, s.k. torrakor och döda stående granar. Lågorna är av olika ålder och nedbrytningsgrad vilket är positivt för kontinuiteten. Av död ved finns också gamla stubbar samt solexponerad död ved på hygget mot landsvägen.

Naturbeskrivning: Medelålders – något äldre, oftast olikåldrig barrdominerad skog, som till huvuddelen består av tall, särskilt i höglänta partier, på ren moränmark med inslag av gran och enstaka lövträd. Flera av tallarna är minst hundra år gamla. I västra delen av området finns en fin dalgång med gran och asp. Skogen har gallrats kontinuerligt och har en luftig karaktär. Terrängen är småkuperad vilket ger en stor variation i fuktighet, jordtäckets mäktighet och vegetationens karaktär. På berghällarna förekommer många renlavar, bägarlavar, islandslav, enstaka ljung och kruståtel, på moränsluttningar dominerar blåbärsmarker med ett ofta stort inslag av lingon och i sänkorna är det mest vitmosstorv, starr och enstaka örter som topplösa och vattenklöver. Även om naturtyperna är triviala ger variationen en viss artmångfald.

Nuvarande markanvändning: Inget skogsbruk för närvarande, men beståndet har tidigare gallrats. Sluttningen mot vägen är nyligen avverkad.

Eventuell skötsel: Skötseln bör i framtiden inriktas mot friluftsliv.

Friluftsliv: Området har en hög potential för friluftsliv och utnyttjas redan idag för olika aktiviteter som promenader, svamp- och bärplockning, ridning och orientering. Ett par relativt frekventerade stigar går från landsvägen upp i skogen. Den södra stigen försvinner ut i fält av lingon och blåbär och utnyttjas troligen av bärplockare och för kortare promenader. En stig litet längre norrut utnyttjas bland annat för ridning.

Området är lättgånget om man går ovanpå bergshöjderna och undviker kärren. De stora förekomsterna av bärris som blåbär och lingon är en stor tillgång för friluftslivet. Likaså är närheten till väg viktig.

Biologisk mångfald: Gamla tallar och död ved förekommer och ökar diversiteten i området. Sydöstsluttningen mot vägen är intressant genom flera ovanliga insekter, gynnade av det klimatiska läget.

Fig. 29. Väl använd stig i barrskogen i område 14.

Naturvårdsarter

Tallticka, *Phellinus pini* Arten är knuten till mycket gamla tallar av minst 100 - 150 års ålder. Arten är signalart i skogsbruket och signalerar biotoper med mycket höga naturvärden. I beståndet påträffades arten på två ställen i ett par gamla tallar. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresdier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikatorart när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Andra intressanta arter

Clypeococcum hypocenomyces Denna art hör till lavarna men parasiterar på flarnlav hos vilken den bildar svarta fläckar. Ny för Oxelösunds kommun.

Cis glabratus – en skalbagge funnen på klibbticka. Lik klibbticknagaren men är betydligt mindre (1,5 mm). Arten är sällan rapporterad. Ny för Oxelösunds kommun.

Röd vasspiga, *Coccidula rufa* Ljusröd, välvd skalbagge som hör till nyckelpigorna men som är ovanligt avlång för att vara en nyckelpiga. Normalt sett föredrar arten fuktiga marker, men kan flyga upp även mot torrare marker för att leta bladlöss. Baggen, som inte är ovanlig, är funnen på ett 10-tal lokaler i Södermanlands län, men sannolikt mycket förbisedd. Ny för Oxelösunds kommun.

Limnobaris dolorosa En 3 - 4 mm lång vivel. Håvad i solexponerad slänt mot Basttorpsvägen. Ny för Oxelösunds kommun.

Longitarsus melanocephalus En skalbagge inom familjen bladbaggar, kännetecknad av de kraftiga låren på bakre benparet. Håvad i solexponerad slänt mot Basttorpsvägen Sjätte fyndet i Södermanland, närmaste lokaler runt Nyköping. Ny för Oxelösunds kommun.

Plagiodera versicolora En skalbagge inom familjen bladbaggar med kort kroppsform, rödbruna täckvingar och mörkt huvud. Håvad i solexponerad slänt mot Basttorpsvägen. Ny för Oxelösunds kommun.

Stubbsmet, *Brefeldia maxima* – en myxomycet (slemsvamp) som bildar stora vita geggor på bland annat gamla stubbar. Arten är bara funnen en gång tidigare enligt Artportalen, men kan vara förbisedd. Ny för Oxelösunds kommun.

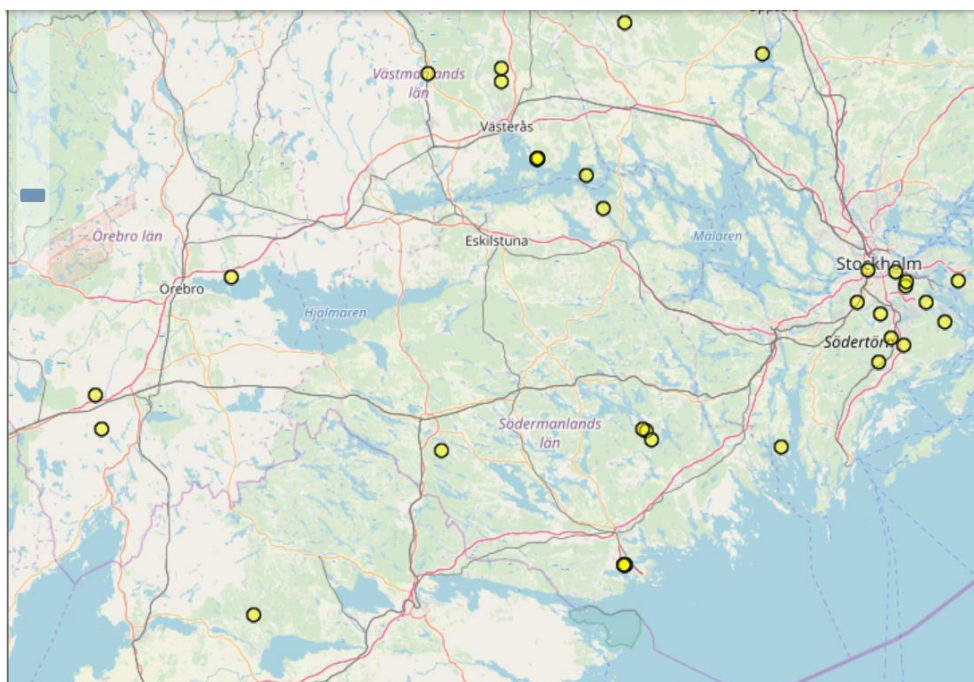
Svarteggad skölding, *Pluteus atromarginatus* – är relativt ovanlig. Den växer på gamla stubbar och är noterad från ett drygt 20-tal platser i länet, närmast på Arnö utanför Nyköping. Påträffad på en stubbe nära Basttorpsvägen SSO om Benestugan. Ny för Oxelösunds kommun.

Grå al buckla, *Taphrina tosquetii* – en rätt ovanlig, gallbildande blåssvamp som angriper blad av klibbal. Vid angrepp blir alens blad förstörade och från bladytan sväller det upp stora blåsor, som kan omfatta hela bladet. Svampen växer här rikligt på unga alkott i diket utmed Basttorpsvägen. Arten har rapporterats bara sex gånger tidigare i Södermanlands län. Ny för Oxelösunds kommun.

Skogsbjörnbär, *Rubus nessensis* Skogarna vid Danvik är fattiga på björnbär. Den minst klimatgynnade arten, skogsbjörnbär, finns på några få håll i området.

Purpurhätta, *Mycena purpureofusca* Purpurhättan är en mindre vanlig svamp med en vackert mörkviolett skivegg. Den växer på död ved av barrträd, oftast i litet äldre skog och upptäcktes här på en låga av gran nära stigen söderut från Benestugan. Ny för Oxelösunds kommun.

Utbredningskarta – grå al buckla (Artportalen 2019-12-07)

Område 15

Värde: 5 p (M1 S1 A1, FN1 FF1)

Motivering: Hygge med stor förlust av biologisk mångfald av skoglevande arter.

Läge: Söder om Tegeltorp

Datum för fältbesök 20.8.2019

Areal: 0,9 ha

NVI – klass: 4 Lågt naturvärde

Naturgeografi: Moränsluttning med en del ytnära block.

Naturtyp: Hygge

Ekologiska strukturer: Varm, östexponerad sluttning av värde för insekter (initialt). Död ved i form av hyggesavfall.

Naturbeskrivning: Tidigare barrskog av gran och tall som avverkats under 2010-talet. På det så uppkomna hygget växer idag kvarlämnade tallar och björkar samt en hyggesvegetation med lövboskar, kruståtel och kvävegynnade örter.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk

Eventuell skötsel: Avverkningen har skett på ett skonsamt sätt och en rejäl skärm av frötallar och björkar har lämnats. Målet bör vara blandskog, gärna med ökat lövinslag och att de kvarlämnade träden får växa vidare och på sikt alstra död ved.

Friluftsliv: Det smala hyggespartiet är idag ointressant för friluftsliv, då framkomligheten är begränsad.

Biologisk mångfald: Den varma hyggesmiljön är temporärt av intresse för vissa insekter som älskar ljus och värme. Kring en liten bod uppträder en del kultur- och ängsväxter som syltåg, vindaggekåpa, såpnejlika, ljust kungsljus, gökärt, blodrot, bockrot, ärenpris och skogsviol.

Intressanta arter

Vindaggekåpa, *Alchemilla vestita* Denna daggekåpa är tämligen allmän och känd från några få platser i kommunen. Beståndet vid den lilla boden är det enda i inventeringsområdet.

Syltåg, *Juncus tenuis* Syltåg är ett ljusgrönt halvgräs med långa, mycket smala stödblad som når långt ovanför blomställningen. Det är en nykomling i den svenska floran och har i många trakter expanderat starkt under senaste decennierna. Växer nära den lilla boden. Ny för Oxelösunds kommun.

Korstecknad svampbagge, *Mycetina cruciata* Arten är funnen under en hatt av ostronmussling på solbelyst asplåga på hygget mot landsvägen. Arten är mykofag (äter svamp). Arten är ovanlig i Sörmland, föga rapporterad, men har i kommunen tidigare påträffats av Hans Ahnlund 2012 på Stora Äpskärr.

Fig. 30. Korstecknad svampbagge

Område 16

Värde: 12 p (M2 S2 A3, FN2 FF3)

Motivering: Dalgång med stor variation av vegetationstyper och arter. Rik förekomst av död ved. Flera ovanliga arter, bland annat vednavling och vedsvartspik. Viktigt område för friluftsliv.

Läge: Basttorpsskogens södra del

Datum för fältbesök 13.8.2019

Areal: 5,6 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Mot landsvägen i söder en brant moränslänt, ovanför denna två höjdryggar. Mellan dessa urbergsryggar leder en dalgång. Moränen är relativt storblockig, jordmånstypen en råhumus med urlakat ytskikt. Inga ytliga vattenflöden, men ett grunt dike leder vatten från dalgången åt väster.

Naturtyper: Olikåldrig granskog, sumpskog, blåbärstallskog, mossrik barrskog

Ekologiska strukturer: Död ved, mest klena – medelgrova stammar och gamla stubbar av gran, även högstubbar, samt av tall och björk förekommer i hela området. Variation i vegetation och markfuktighet, fina strukturer i sumpskog med låga socklar och sänkor som tidvis kan vara vattenfyllda. Frånvaro av riktigt gamla träd. Cirka 75 m NV om vägvärfarten mot Danvik finns ett parti med stora mängder död ved, däribland grova, solexponerade tallågor. Dessa kan möjligen vara substrat för rödlistade skalbaggar.

Naturbeskrivning: Dalgång med olikåldrig, cirka 90-årig, moss-risrik, grandominerad barrskog. I högre terräng som i sluttningarna mot dalsänkan växer mest tall, i fuktigare partier även en del lövinslag som klibbal och glasbjörk. Vegetationen är rik på blåbär och skogsmossor, i fuktiga partier växer även en del sumpskogsväxter som stor kvastmossa, björnmossa, räffelmossa, gran- och spärrvitmossa, mannagräs och stjärnstarr. I områdets västra del växer en 60 - 80-årig tallskog med ett fältskikt av blåbär och enstaka död ved.

Nuvarande markanvändning: Gallringsskogsbruk, spår av gallring i form av äldre stubbar kan ha utförts för cirka 30 - 40 år sedan. Inga åtgärder tycks ha utförts därefter.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 68, bör skogen slutavverkas inom en 10-årsperiod. Med hänsyn till att skogen har stora värden för friluftslivet och även potentiellt kan hysa rödlistade arter, bör inte slutavverkning planeras. I området hittades vid inventeringen även sällsynta lavar och svampar.

Friluftsliv: Fantastiska bärmarker med stora mängder blåbär. En fin, väl utnyttjad skogsstig leder genom dalgången österut från stigen som går norrut till Benestugan. Längs dalgången kan man vandra i en fin skog med mjuka mossmattor. Inga sidostigar från denna kunde upptäckas. Idag är området mest utnyttjat för närrekreation men har förutsättningar att utvecklas till en fin friluftsskog med rik tillgång till bär och svamp.

Biologisk mångfald: Markerna är lämpliga för att kunna hysa rödlistade svampar som taggsvampar, fingersvampar med flera, vilka 2019 hade ett mycket dåligt år i Sörmland och inte visade sig ens på kända lokaler. Den skyddade dalgången med sin allt äldre skog och förekomster av död ved har en

stor potential att utvecklas till en nyckelbiotop med höga naturvärden. Intressant förekomst av den sällsynta svampen vednavling samt av två mycket ovanliga lavar.

Naturvårdsarter

Rödgul trumpetsvamp, *Craterellus lutescens* Denna välkända svamp är en fin indikatorart i fuktiga skogsmiljöer som normalt har höga naturvärden. Den är sällsynt i urbergsbygder men är där en fin karaktärsart för sumpskogar med visst ytligt vattenflöde. I kommunen endast känd från Bastorpsskogen, där den 2019 hittades i två fint utbildade sumpskogar. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART.

Andra intressanta arter

Linnea, *Linnaea borealis* Linnean har blivit allt ovanligare i Sverige, liksom i Oxelösund och Sörmland i övrigt. Den missgynnas av ett rationellt skogsbruk, även om den ibland kan överleva skogsbrukets olika faser och dyka upp i yngre skogsbestånd. En äldre skog med linnea är skyddsvärd, särskilt om där förekommer andra arter som signalerar äldre skog.

Vedsvartspik, *Chaenothecopsis savonica* Parasit på nållavar eller på frilevande alger i ved. Laven har blott en halv mm höga, svarta fruktkroppar. Den har en vidsträckt utbredning men troligen ganska ovanlig, om än säkert mycket förbisedd. Under 1990-talet påträffades den som ny för Sörmland på ett par lokaler på Mälarmården, senare även i Södertäljetrakten. Ny för Oxelösunds kommun.

Micarea lignaria var. **endoleuca** Denna lav lever på död ved, särskilt tall, i äldre skogar. Varieteten är tidigare inte rapporterad från Sverige, men är sannolikt mycket förbisedd i inventeringar.

Vednavling, *Gerronema xanthophyllum* Denna sällsynta vedsvamp växte vid basen av en grov tall i sumpskogen. Den är till färgen gråaktig men blir när den åldras nästan rostgul i färgen. Arten tycks vara vanligare i äldre skogar med förekomst av död ved. Sjunde fyndplatsen i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Fig. 31. Vednavling – en mässingsgul svamp på grov tall

Puckelkremla, *Russula caerulea* En ganska ovanlig kremla, igenkänd på den mörkt rödbruna färgen och att det mitt på hatten finns en tydlig puckel. Kremlan bildar mykorrhiza med tall. Arten har en i landet mycket ojämn utbredning, men är funnen på ganska många platser i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 17

Värde: 12 p (M2 S2 A4, FN2 FF2)

Motivering: Hygge. Fint ekbestånd närmast vägen med 100 – 150-åriga ekar.

Läge: Basttorpsvägen

Datum för fältbesök: 12.8.2019

Areal: 2,0 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Moränsluttning mot vägen i söder. Vattenavrinning sker längs berggrunden ned mot vägdiket. Berggrund och morän utgörs av silikatrika mineral och jordmånen är en tydlig råhumus. Mineraljorden är blottad på flera håll.

Naturtyp: Hygge med kvarlämnade enstaka tallar och björkar

Ekologiska strukturer: Solexponerad död ved som klenved, även varma fläckar med blottad jord, medelålders till äldre ekar längs vägen, men inga jätteträd. Brynmiljö med vissa botaniska värden.

Naturbeskrivning: Mot Basttorpsvägen i söder uppträder ett smalt hygge med kvarlämnade tallar och enstaka björkar. Hygget befinner sig på en kraftig, solexponerad sluttning med dominerande hyggesvegetation. Närmast vägen finns små klippavsatser och varma moränpartier med torrängsflora. Närmast vägen finns en del buskvegetation och medelålders ekar. De flesta ekarna uppträder nära vägen, där de delvis bildar en allé. Ekarna har stor betydelse för den biologiska mångfalden i den solexponerade miljön, men har ännu inte utvecklat specifika värden då de inte uppnått tillräckligt hög ålder. En av ekarna är emellertid uppemot 150 år och på den finns flera intressanta lavar.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 74, är ambitionen produktionsskog – gallring. Det är dock viktigt att spara de stora lövträd, främst ekar som uppträder i brynen och i allén.

Friluftsliv: Från vägavfarten mot Danvik, och vidare åt öster ligger en väl frekventerad promenadstig som fortsätter in i Basttorpsskogen upp mot Benestugan. Det är viktigt att stigen bevaras intakt och är lätt tillgänglig. Själva hygget är utan intresse för friluftslivet. För dem som färdas längs vägen mot Basttorp utgör ekmiljön en viktig ingrediens i landskapsbilden.

Biologisk mångfald: Den solexponerade miljön gynnar många arter av växter och insekter. Längs vägen och i bryn och vägslänter växer bland annat småborre, svartkämpar, getvädling och svinrot. Getvädlingen är viktig för en sällsynt skalbagge som samlades vid Gabrielstorp (område 4). De många ekarna längs vägen utgör det största ekbeståndet i Danviksområdet. Även om ekarna idag inte är mer än drygt 100-åriga och därför inte utvecklat så många mikromiljöer för bland annat insekter och lavar, kommer de på sikt bli mycket viktiga för den biologiska mångfalden och bör därför självklart skonas.

Naturvårdsarter

Hjälmbrosklav, *Ramalina baltica* Denna bladlav växer på gamla lövträd, är grågrön, de enskilda loberna är fästa i en punkt, långsträckta, platta och bredast i spetsen där de ofta har hjälmlika bildningar med soredier. Arten växer här på en av ekarna i allén. I Oxelösund tidigare känd från Aspaviken och Stora Äpskär. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Rödbrun blekspik, *Sclerophora coniophaea* Denna knappnålslav har mörkt skaft, och en rödbrun beläggning på fruktkroppens huvud. Den växer helst i djupa barksprickor i skuggiga partier av grova ekar, men har norrut i landet en annan ekologi som gammal sumpskog. I området växer arten på en gammal ek. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Fig. 32. I djupa barksprickor på gamla ekar kan man möta den rödbruna blekspiken.

Triplax rufipes Denna skalbagge lever på vedsvampar, främst ostronmussling, där den ofta delar plats med andra svampätande skalbaggar. Längs stigen fanns den i mängd, minst 50 ex, under hatten av ostronmussling tillsammans med den närbesläktade arten *Triplax russica*. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Grå punktlav, *Acrocordia punctata* Denna skorplav hittades på en ek nära väggkanten. Den växer på gamla lövträd, är inte ovanlig, men har ett visst indikatorvärde. I Oxelösund är den tidigare funnen på flera av öarna i skärgården. SIGNALART

Andra intressanta arter

Triplax russica Denna skalbagge sågs tillsammans med *Triplax rufipes* under fruktkroppar av blek ostronmussling på stubbe. Arten är tidigare känd från Oxelösund på Hasselö respektive Hasselö-Bergö i en liknande miljö.

Tetramesa hyalipennis En tvåvinge i familjen kragglanssteklar som bildar strutliknande galler på flera olika gräs. Påträffades i väggkant vid Basttorpsvägen strax öster om avfart Djursviksvägen. Bara rapporterad från tre svenska fyndplatser, men måste vara mycket förbisedd. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 18

Värde: 5 p (M1 S1 A1, FN1 FF1)

Motivering: Granplantering med förlust av biologisk mångfald.

Läge: Basttorpsskogens sydöstra del

Datum för fältbesök: 22.8.2019

Areal: 1,5 ha

NVI – klass: 4 Lågt naturvärde

Naturgeografi: Moränmark med svagt blockig ytmorän. Blocken är överväxta med mossor. Jordmånen är en råhumus med skiktad profil.

Naturtyp: Granplantering med björkinslag

Ekologiska strukturer: Död ved av björk, mest klenta dimensioner.

Naturbeskrivning: Granplantering på tidigare hyggesmark med ett fläckvis relativt stort inslag av björk. Planteringen är röjd och röjningsavfall ligger kvar på marken. Fältskiktet är starkt utarmat i skuggan under granarna, där ljuset kommer åt växer mossor och blåbärsris. Fläckvis förekommer också örnbräken.

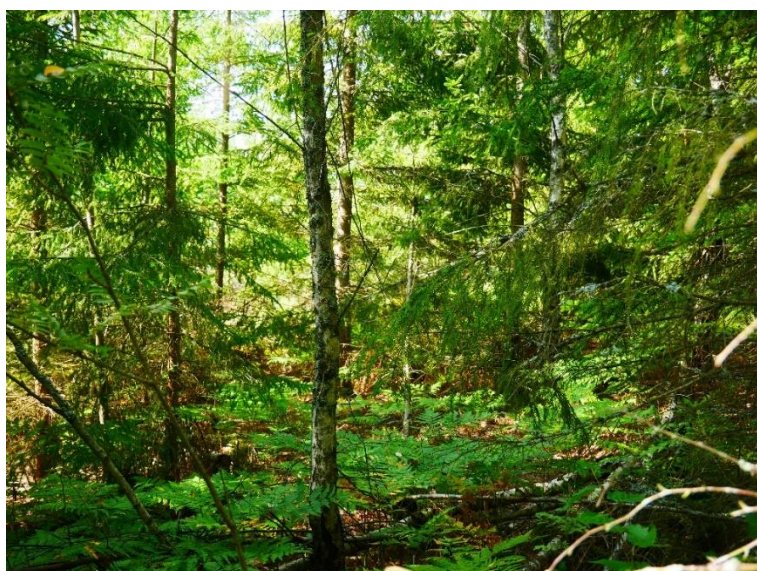

Fig. 33. En tät, djungellik granplantering dominerar området.

Nuvarande markanvändning: Pågående skogsbruk, senast röjning av lövsly och undertryckt gran.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 69, som bör skogen gallras, vilket är en naturlig åtgärd i detta bestånd.

Friluftsliv: Området är svårframkomligt och helt ointressant för friluftsliv. Inga stigar syntes.

Biologisk mångfald: Den biologiska mångfalden är till stor del utarmad genom de täta granbestånden.

Intressanta art

Blåsskinn, *Peniohora nuda* Arten är funnen på fyra lokaler i Sörmland och är sällsynt. Den växer här i ett sydexponerat skogsbryn på döda stammar och grenar av björk. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 19

Värde: 9 p (M2 S1 A4, FN1 FF1)

Motivering: Viktigt område för insekter och fåglar med fynd av många ovanliga arter.

Läge: Tegeltorp

Datum för fältbesök: 7.6.2019

Areal: 1,1 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Fält med glacial lera med svag lutning åt sydväst. Vatten flödar ned mot vägen och samlas i ett litet kärrstråk.

Naturtyp: Gräsmark

Ekologiska strukturer: Under blomningstiden rikligt med blommande örter viktiga för många fjärilar och andra pollinatörer. Gräsmarkerna är runtom kransad av lövträd viktiga för fågellivet.

Naturbeskrivning: Strax söder om Tegeltorp ligger en gammal äng, som under lång tid brukats som åker. I senare tid har den betats med hästar och stängslet finns ännu kvar. Gräset slås av regelbundet. Gammal vallflora av insådda gräs dominerar men fläckvis finns ytor med smörblommor, älggräs, tistlar med flera som attraherar pollinatörer. Gräsmarken omges nästan runt om av lövträd, som vackert ramar in den öppna marken. Vid Tegeltorp, som numera bebos permanent, växer lövträd som ask och lönn samt en hel del fruktträd och buskvegetation som utgör själva trädgården. Intill vägen finns ett par stora sälgar. Torpet har gamla anor och knutet till Stjärnholms ägor.

Fig. 34. En sen kvällsbild från den här slagna gräsmarken vid Tegeltorp, sommartid en fin äng för nektarsökande insekter.

Nuvarande markanvändning: Grässlätter

Eventuell skötsel: Gräsmarken bör fortsatt skötas med hävd.

Friluftsliv: Området utnyttjas inte för friluftsliv.

Biologisk mångfald: Intressant miljö med öppen, delvis blombärande mark omgiven av lövträd av olika slag och ålder, samt levande gårds-/torpmiljö. Viktig miljö för insekter och fåglar, bland annat är tre rödlistade fjärilar och flera mer eller mindre sällsynta skalbaggar noterade.

Naturvårdsarter

Violettekantad guldvinge, *Lycaena hippothoe* Denna lilla guldvinge är kopparröd med mörka, violettonade vingkanter. Den lever i frodiga, gärna litet fuktiga ängsmarker. Arten har blivit allt ovanligare under senare decennier. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Mindre bastardsvärmare, *Zygaena viciae* Mindre bastardsvärmare har bara fem röda fläckar på framvingen och är mindre än övriga arter. Liksom de andra bastardsvärmarna har den minskat väsentligt de senaste decennierna, vilket har att göra med förändringar i odlingslandskapet som minskad blomrikedom. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Sexfläckig bastardsvärmare, *Zygaena filipendulae* Sexfläckig bastardsvärmare har sex röda fläckar på framvingen. Den var förr den absolut vanligaste arten bland bastardsvärmarna, men har liksom de övriga gått mycket starkt tillbaka till följd av förändringar i odlingslandskapet. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad).

Törnskata, *Lanius collurio* Törnskatan är tämligen allmän i södra Sverige och längs Norrlandskusten. Den är ett utpräglat rovdjur och fångar möss, grodor och småfåglar. Häckar i öppna buskmarker, hagar och skogsbyr. Arten minskade under lång tid men populationen har numera blivit mer stabil. INGÅR I FÅGELDIREKTIVET, ANNEX 1

Andra intressanta arter

Guldornlöpare, *Amara aenea* En mässingsskimrande skalbagge i familjen jordlöpare, lik den betydligt vanligare ängskornlöparen. Skalbaggen hävdades in på högorter på den centrala delen av Tegeltorpsängen. Ny för Oxelösunds kommun

Bruchus rufimanus Skalbagge i familjen bladbaggar med äggformad kropp och speciella antenner med avlångt triangulära antennleder. Arten hävdades in bland högorter på Tegeltorpsängen. Endast funnen på sju lokaler i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Glocianus punctiger Skalbaggen som hör till familjen vivlar, är en kort och rund art med en ljus fläck på ryggen. Arten hävdades in bland högorter på Tegeltorpsängen. Funnen på fyra lokaler i Södermanlands län. Ny för Oxelösunds kommun.

Hypera viciae Denna skalbagge är ljusbrun och har svartprickiga täckvingar. Det finns bara ett par tidigare uppgifter från Sörmland (mest på *Vicia sylvatica*). Arten samlades på Tegeltorpsängen på kråkvicker. Ny för Oxelösunds kommun.

Sparvhök, *Accipiter nisus* Denna hök lever av småfåglar och häckar nu relativt allmänt i våra trakter, efter att tidigare varit ovanlig till följd av den då allmänt utbredda biocidanvändningen inom jordbruket.

Härmsångare, *Hippolais icterina* Härmsångaren är ovanlig i skogarna i västra Oxelösund. Den häckar framför allt i lövskog och parker som vid Tegeltorp där det växer mycket lövträd.

Göktyta, *Jynx torquilla* Göktytan är en liten hackspett, som till skillnad mot övriga hackspettar flyttar söderut under vintern. Arten finns mest i glesa skogar med grova lövträd där det finns naturliga bohål. Sedan 1980-talet har göktytan minskat kraftigt med i stort sett en halvering fram till 1992. Antalet häckande par är nu nere i 5000 till 10 000. Orsaken till tillbakagången är ännu inte helt klarlagd.

Område 20

Värde: 17 p (M3 S3 A5, FN3 FF3)

Motivering: Gammal barrskog, fuktig blandskog, rikligt med död ved, hög biologisk mångfald, många sällsynta arter, viktigt område för friluftsliv.

Läge: Mygghem

Datum för fältbesök: 28.8.2019, 17.6.2019

Areal: 5,9 ha

NVI – klass: 1 Högt naturvärde

Naturgeografi: Centralt ligger en bergkulle med delvis berg i dagen, sluttningarna är täckta av en sandig morän som i norra delen blandar upp sig med leror av glacialt ursprung. Marken är växelkuperad av berggrundens struktur. Vatten från berggrunden leds åt norr där lövkärr utbildats i en dalgång med tidvis högt vattenstånd. Här finns också ett dikessystem som idag har en begränsad dränerande effekt.

Naturtyper: Gammal granskog, fuktig blandskog

Ekologiska strukturer: Rikligt med död ved i större delen av området, särskilt i norra delen mot kraftledningsgatan. Här finns grova lågor av gran, sälg, asp och björk samt en hel del klenved. Lågorna är i olika stadier av nedbrytning.

Naturbeskrivning: Vid Mygghem finns en husgrund som markerar läget för det gamla torpet. Huset innehöll tre mindre lägenheter för anställda vid Stjärnholms gård. Eftersom redovisning av boende skedde gemensamt för alla vid Stjärnholms gård finns ingen uppgift om när huset byggdes. Däremot vet man att huset försvann på 1960-talet när motorvägen byggdes. I södra delen växer gammal granskog med tjocka mosstäcken, den övergår norrut i en mossbevuxen höjdrygg med blandbarrskog, ytterligare åt norr moränmarker med olikåldrig, cirka 100-årig barrskog. Längst i norr upp mot Mygghem växer en äldre blandskog på fuktig – våt mark. Här finns ett system av grunda, handgrävda diken med svag dräneringsförmåga. Blandskogen består av barrträd, asp, sälg, björk och klibbal. I denna del finns också rikligt med död ved och naturen har en påtaglig karaktär av naturskog. Stora mängder död ved finns också västerut längs kraftledningsgatan, där det på gamla aspar finns rikligt av en sällsynt slemsvamp, asptrollsmör, *Fuligo deviderma* – släkt med trollsmör, men helt annorlunda i sin färg och uppbyggnad.

Nuvarande markanvändning: Tidigare har ett skonsamt skogsbruk bedrivits, men inga åtgärder har gjorts under de senaste decennierna.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 51, ska området lämnas för fri utveckling. Skogen är redan idag en naturskog med kvalitéer av nyckelbiotop och bör sparas och skyddas som kommunalt naturreservat tillsammans med område 33.

Friluftsliv: Vid torpet Mygghem i norr går Sörmlandsleden, som sedan fortsätter in i område 21. Området kan nås såväl från Sörmlandsleden som från cykelbanan mellan Stjärnholm och Inskogen. Området besöks relativt flitigt för bär- och svampplockning men också för allmän rekreation. Områdets framkomlighet är på grund av många lågor relativt begränsad.

Fig. 35. Skogsparti söder om Mygghem med grova granar och död ved.

Biologisk mångfald: Runt torpgrunden vid Mygghem och i bryn och välgkanter i anslutning till torpet finns en stor variation av träd, örter, buskar, gräs och örter, vilket borgar för ett intressant insektsliv med många ovanliga arter, av vilka flera är rödlistade eller nya för Oxelösunds kommun. Många grova träd och rikedomerna på lågor ger en stor mångfald av arter knutna till död ved.

Naturvårdsarter

Gulsparr, *Emberiza citrinella* Gulsparrarna är en gulbrokig långstjärtad sparr. Den häckar i snåriga och täta skogs- eller buskområden. Arten har drabbats hårt av bekämpningsmedel inom jordbruket och stora delar av populationen dog ut under senare hälften av 1900-talet. Den har dock återhämtat sig under senare år. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Triplax rufipes Denna skalbagge lever på vedsvampar, främst ostronmussling, där den ofta delar plats med andra svampätande skalbaggar. Baggen sågs under en hatt på ostronmussling på död asp längs kraftledningsgatan väster om Mygghem. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Mindre bastardsvärmare, *Zygaena viciae* Mindre bastardsvärmare har bara fem röda fläckar på framvingen och är mindre än övriga arter. Liksom de andra bastardsvärmarna har den minskat väsentligt de senaste decennierna, vilket har att göra med förändringar i odlingslandskapet som minskad blomrikedom. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Sexfläckig bastardsvärmare, *Zygaena filipendulae* Sexfläckig bastardsvärmare har sex röda fläckar på framvingen. Den var förr den absolut vanligaste arten bland bastardsvärmarna, men har liksom de övriga gått mycket starkt tillbaka till följd av förändringar i odlingslandskapet. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Honungsvaxskivling, *Hygrocybe reidii* Honungsvaxskivlingen är vackert orangeröd skivling med gula skivor och en god lukt av honung. Den är normalt en svamp som växer i gamla, ogödslade betesmarker, men som ibland indikerar en äldre skogsbetesfas och då kan dyka upp i skogar av olika slag och är då betraktad som SIGNALART

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin signalart som visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. SIGNALART

Barkkornlav, *Lopadium disciforme* Barkkornlaven är en skorplav med grynig bål. Fruktkropparna är kolsvarta. Den växer på barken av löv- och barrträd och är i östra Sverige en fin signalart för gamla fuktiga granskogar med lång skoglig kontinuitet. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART.

Långfliksmossa, *Nowellia curvifolia* Denna art växer ofta tillsammans med fingermossa på barklösa, grova granolågor på platser med hög luft- och markfuktighet. Skotten liknar små runda maskar. Arten förekommer i regel i naturskogar med rik tillgång på död ved och missgynnas starkt av skogliga åtgärder då mossan är uttorkningskänslig. SIGNALART

Kantarellmussling, *Plicaturopsis crispa* Kantarellmusslingen är en vedsvamp som helst växer på kläna, barkklädda stammar och grenar av lövträd, helst hassel men gärna också på björk. Arten indikerar områden med lång kontinuitet av död lövved och gynnas av hög luftfuktighet och tycks föredra områden med vintermilt klimat. SIGNALART

Törnskata, *Lanius collurio* Törnskatan är tämligen allmän i södra Sverige och längs Norrlandskusten. Den är ett utpräglad rovdjur och fångar möss, grodor och småfåglar. Häckar i öppna buskmarker, hagar och skogsbyn. Arten minskade under lång tid men populationen har blivit mer stabil. INGÅR I FÅGELDIREKTIVET, BILAGA 1.

Andra intressanta arter

Sparvhök, *Accipiter nisus* Denna hök lever av småfåglar och häckar nu relativt allmänt i våra trakter, efter att tidigare varit ovanlig till följd av den då allmänt utbredda biocidanvändningen inom jordbruket.

Skogsduva, *Columba oenas* Denna duva har minskat mycket i Sverige, vilket anses bero på konkurrens med kajor och brist på bohål. Den är i barrskog som här beroende av spillkråkan som hackar ut bohål i gamla barrträd. Tidigare rödlistad.

Skuggtujamossa, *Thuidium delicatulum* Denna sällsynta mossan skiljer sig från närstående arter genom tillbakaböjda bladkanter och kortspetsade stamblad. Den växte i ett fuktigt, skuggigt parti strax öster om Sörmlandsleden nära Mygghem. Ny för Sörmland, men sannolikt mycket förbisedd, då bladen i regel måste mikroskopieras för att mossan ska kunna artbestämmas.

Arcyria oerstedtii En slemsvamp med långa hängande, ljusbruna plasmodier. Arten har bara sju rapporterade svenska fynd. Ny för Oxelösunds kommun.

Asptrollsmör, *Fuligo leviderma* En slemsvamp på asp med kopparbruna aethelier (sporkroppar hos slemsvampar). Rik förekomst på nedrasade aspar nära kraftledningsgatan. Bestämningen bekräftar av prof. Uno Eliasson, Göteborgs universitet. Fjärde sörmländska fyndet, i länet tidigare bara på en lokal vid Sparreholm. Ny för Oxelösunds kommun.

Violtätskinn, *Peniophora violaceolivida* Denna skinnsvamp växer på gamla aspgrenar på en låga av asp i naturskogen strax väster om Mygghem. Femte sörmländska fyndet. Ny för Oxelösunds kommun.

Klibbflamskivling, *Pholiota spumosa* Denna svamp är mindre allmän och förekommer ibland utmed barriga skogsstigar. Arten växer i fuktig blandskog utmed en stig i det naturskogsartade partiet VSV om Mygghem. Ny för Oxelösunds kommun.

Gul albuckla, *Taphrina sadebeckii* Svampen räknas till de s.k. blåssvamparna, dit även björkens häckvast hör. Gul albuckla bildar centimeterstora blåsor på löv av klibbal och är ovanlig. Ny för Oxelösunds kommun.

Gullnavling, *Chrysomphalina chrysophylla* Gullnavling har enligt litteraturen en i landet nordlig utbredning men rapporterna från Artportalen tyder snarare på motsatsen. Arten växer främst på gamla tall- och granstubbar. Känns bland annat igen på de vackert orangegula skivorna. Arten är ganska sällsynt i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

(Mjukmussling, *Crepidotus mollis* var. *mollis*) Växer i aspbeståndet längs kraftledningen väster om Mygghem. Bestämningen något osäker, mycket lik fjällmussling (albinoform?) men hatten rent vit som mjukmussling. Arten insamlades tyvärr inte.)

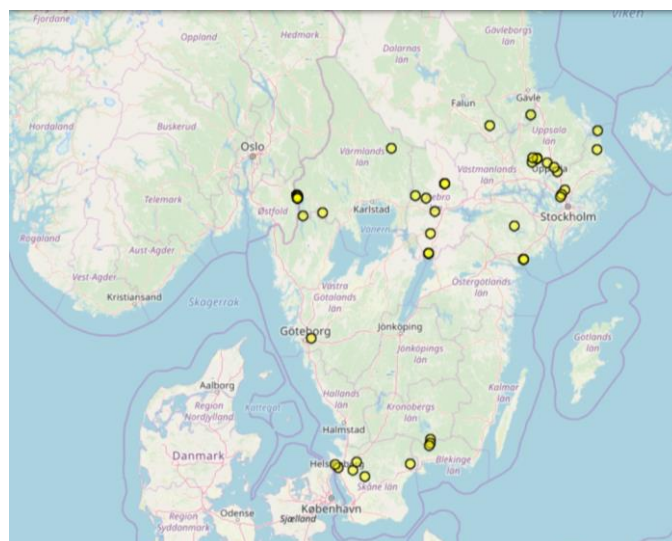
Dacrymyces chrysospermus Endast sex sörmländska fynd rapporterade i Artportalen. Lik broskboll, som går på tall, men guldgul i färgen och verkar gå på gran. Ny för Oxelösunds kommun.

Bruchus rufimanus Skalbagge i familjen bladbaggar med äggformad kropp och speciella antenner med avlångt triangulära antennleder. Arten håvades in bland örter och buskar i ett vägbryn nära Mygghem. Sju svenska fynd. Ny för Oxelösunds kommun.

Pegomya bicolor En blomsterfluga som liknar en husfluga men som har rödgul bakkropp. Svirrade över blommor i kanten av cykelvägen nära Mygghem. Arten är bara en gång tidigare anträffad i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Phytomyza obscurella En art ur familjen minerarflugor, vilka ofta bildar karaktäristiska minor i blad av olika växter. I skogen väster om torpet fanns karaktäristiska minor på blad av kirskål. Den här arten är bara rapporterad ett fåtal gånger från Sverige, men är sannolikt förbisedd. Ny för Oxelösunds kommun.

Utbredningskarta för asptrollsmör (Artportalen 2019-12-07)

Område 21

Värde: 12 p (M2 S2 A3, FN3 FF2)

Motivering: Biotopvariation, gammal granskog, rödlistade arter, viktigt område för friluftsliv.

Läge: SO om Mygghem

Datum för fältbesök: 2.10.2019

Areal: 6,1 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Småkuperad moränmark men i stora delar torvmarker. En moränhöjd finns mot kraftledningen i norra delen. Väster om cykelvägen ett system av diken som tillsammans med vägdikena leder bort vatten från kärrmarkerna. I södra delen vid Sörmlandsleden finns inslag av gammal barrskog.

Naturtyper: Gammal barrskog, lövsumpskog, blandskog

Ekologiska strukturer: I norra delen en hel del död ved som lågor, gamla stubbar och klenved.

Naturbeskrivning: Området domineras av sumpskogar och lövkärr med dominerande björk och en vegetation av grenrör. Genom dikningar har ung gran vandrat ut i kärrmarkerna. I norra delen finns en moränhöjd bevuxen med tallar. I sydvästra delen, längs Sörmlandsleden, finns ett parti med äldre barrskog där det kan finnas ovanliga svampar.

Fig. 36. Vacker friluftsskog som är en potentiell miljö för hotade barrskogssvampar.

Nuvarande markanvändning: Extensivt skogsbruk, inga sentida åtgärder.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 50, är planen produktionsskog med gallring.

Friluftsliv: Delar av området mycket viktiga för friluftslivet. Genom området leder dels en populär gång- och cykelväg, dels Sörmlandsleden genom ett trolskt skogsparti med mossrik, äldre granskog. En bred stig går också i norra delen, från Mygghem och vidare österut mot Inskogen. Kärrmarkerna är svårframkomliga och används inte för friluftsliv.

Övrigt: Skogen är i översiktsplanen (Oxelösunds kommun 2018) utpekad som ett område möjligt för framtida bebyggelse. Höga naturvärden med förekomst av rödlistade arter hotas, vilket bör tas hänsyn till i en eventuell detaljplan.

Biologisk mångfald: Området äger en viss diversitet genom omväxlingen av blöta och torra marker. Partier av äldre mossrik granskog av potentiellt intresse för intressanta naturvårdssvampar.

Naturvårdsarter

Koralltaggsvamp, *Hericium coralloides* Koralltaggsvampen är en vedbrytare som växer på grova lågor av lövträd, främst asp. Den är gulvit och korallikt förgrenad och betraktas som en av svampvärldens stora skönheter. Arten förekommer nästan enbart i miljöer med höga naturvärden, till exempel igenväxande kulturmarker med mycket död ved. Svampen växer här utmed en stig på en medelgrov asplåga. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Orange taggsvamp, *Hydnellum aurantiacum* Arten hör till nykomlingarna på den senaste rödlistan. Dess granna fruktkroppar lyser upp skogsgolvet i våra kontinuitetsbarrskogar och är en av de arter som missgynnas starkt av bondskogsavverkningarna – områden som sällan klassats som nyckelbiotoper och som haft vetenskapliga värden som inte kommit naturvårdande myndigheter till del. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Stubbspretmossa, *Herzogiella seligeri* Stubbspretmossan har liggande, nästan bågböjda skott och växer på mjuk, murken, permanent fuktig ved i miljöer med fuktigt mikroklimat. Arten kräver rik tillgång på död ved i sina miljöer. SIGNALART

Andra intressanta arter

Cinnoberröd grynskevling, *Cystodermella cinnabarina* Denna ovanliga grynskevling är en vacker prydnad i barrskogen med sin livligt röda färg på hatt och fot. Den är rätt sällsynt med i Sörmland ett 40-tal kända förekomster. Den har i Danviksområdet ovanligt många växtplatser och inte mindre än ¼ av landskapets lokaler finns i detta begränsade område.

Navelmussling, *Lentinellus flabelliformis* Den relativt ovanliga navelmusslingen har en djupt trattlik hatt, ojämnt sågade skivor och en mycket kort fot. Den växer på multnande barr- och lövved. Här påträffades den på en lövstubbe i ett lövskogsbestånd i ett bryn nära åkern.

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad mossas, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Område 22

Värde: 9 p (M2 S1 A3, FN2 FF1)

Motivering: Solexponerat hygge med sparade lövträd och tallar. En del död ved. Sällsynt vedsvamp (kameolontporing).

Läge: 200 m öster om Mygghem

Datum för fältbesök: 20.11.2019

Areal: 0,9 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Bergssluttning med överlagrad, ytblockig morän. Marken lutar åt söder, vattnet rinner ned i ett dikat björkkärr.

Naturtyp: Hygge

Ekologiska strukturer: Gamla stubbar, viss förekomst av död ved, solexponerad mark. Den döda veden finns mest i den sumpiga delen i södra delen av området där marken är fuktig – våt.

Naturbeskrivning: Området utgörs av ett hygge som tagits upp längs en kraftledning bort mot Inskogen. Tidigare växte här en medelålders barrskog. Ung gran och björk har vuxit upp på hygget men det finns också gräsbevuxna gläntor. Död ved förekommer i viss omfattning. I östra delen har stora lövträd av asp och björk sparats. Här gränsar hygget till en ruderatmark med sprängsten.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk

Eventuell skötsel: I området har stora lövträd sparats. Skötseln bör inriktas på att hålla efter gran och lövsly, ej plantera marken med träd. De stora lövträden bör få åldras i sin solexponerade miljö, vilket är gynnsamt för fåglar och insekter.

Friluftsliv: En stig, som utnyttjas för promenader, följer kraftledningsgatan från cykelvägen ända bort till Inskogen.

Biologisk mångfald: Den halvöppna miljön i söderläge är positiv för fåglar och insekter.

Övrigt: Området är i översiktsplanen (Oxelösunds kommun 2018) utpekad som ett område möjligt för framtida bebyggelse.

Naturvårdsarter

Kantarellmussling, *Plicaturopsis crispa* Kantarellmussling är en vedsvamp med små hattar i rad på grenar eller tunna stammar av lövträd, gärna björk, hassel, al med flera. Den påträffas nästan enbart i löv- och blandskogar, ofta på något fuktig mark, med rik tillgång på död ved där kontinuiteten är lång. Arten är på tillbakagång i Sverige, men ännu relativt vanlig i lämpliga biotoper. Arten växer i området på björk. SIGNALART

Annan intressant art

Kameolontporing, *Ceriporia viridans* Denna ticka är vit men blir vid tumning ofta rosa-brunfläckig och med inslag av gröna partier. Den är sällsynt och växer på undersidan av en markliggande asp nära stigen. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 23

Värde: 13 p (M1 S2 A4, FN3 FF3)

Motivering: Sällsynta svampar, vedskivlav. Kärrmark i barrskog. Fint område för friluftsliv.

Läge: Mellan Inskogen och Mygghem

Datum för fältbesök: 28.9.2019

Areal: 7,6 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Måttligt kuperad topografi med berg i dagen på höjderna, däremellan småblockig morän och i sänkorna sekundärt bildad torv. Jordmånen är en starkt sur råhumus med urlakat ytskikt. Dålig avrinning, det mesta vattnet samlas i berggrundens sänkor och magasineras i torven.

Naturtyper: Medelålders tallskog, hållmarkstallskog, skogskärr

Ekologiska strukturer: Ekologisk variation utefter topografi men inga berg eller branter av betydelse. Få gamla träd, död ved i mycket ringa omfattning. Skogskärren utgör värdefulla oaser i en annars enformig barrskogsterräng.

Naturbeskrivning: Barrskog med mosaik av hållmarker med gamla träd, medelålders, troligen självsådd tallskog på morän och kärrmarker med stort lövinslag. Skogen är jämgrov, men särskilt i söder förekommer grövre träd med en ålder över hundra år. Lövinslaget är mycket litet, blott enstaka björkar och buskformade rönnar och någon enstaka asp. Bergmarkerna är kulliga med renlavar ovanpå berggribborna och mycket blåbärsris på mellanliggande moränmarker. I sänkorna, främst i nordöstra delen finns skogskärr med vitmossor och starr, tuvull och skvattram samt ovanliga svampar i stor mängd, bland annat myrnavling, rothätta och knopprika.

Fig. 37. Mosaikartad barrskog med många ovanliga arter.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, tidigare gallring.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 49, är skogen i avverkningsmogen ålder men bör inte avverkas bland annat med hänsyn till områdets lämplighet för friluftsliv. Med tanke på att det i

området förekommer flera rödlistade arter och signalarter och samtidigt har stor betydelse för friluftslivet är bedömningen utifrån inventeringen riktig.

Friluftsliv: Området har stort intresse för rekreation och friluftsliv. En väl utnyttjad gång- och cykelled går mellan Stjärnholm och Inskogen. Från denna går enstaka stigar in i skogsbeståndet. Området utnyttjas för promenader, bär- och svampplockning och utgör en viktig skogsmiljö för dem som färdas längs cykelvägen. Terrängen i skogen är relativt lättgången om man följer linjära stråk och inte går 90 graders vinkel mot dem. Området har goda förutsättningar för rekreation på grund av närhet till bebyggelse och relativt bullerfria förhållanden.

Biologisk mångfald: Ensartad skogsmark men med inslag av mossrika partier, hållmarker med gamla träd och kärrmarker, där det finns rödlistade arter, signalarter och andra ovanliga arter. Det tycks i området finnas en lång kontinuitet av gamla träd, vilket förklarar förekomsten av flera av de rödlistade arterna. Kärrmarkerna har en ovanlig och artrik flora (svampar).

Övrigt: Skogen är i översiktsplanen (Oxelösunds kommun 2018) utpekad som ett område möjligt för framtida bebyggelse. Höga naturvärden med förekomst av rödlistade arter hotas. Med utgångspunkt från inventeringsresultatet bör området undantas från exploatering tillsammans med område 20 och 33.

Naturvårdsarter

Vedskivlav, *Hertelidia botryosa* Vedskivlaven är en grågrynig skorplav som ofta bär tätt med fruktkroppar i täta gyttringar. Den växer på bränd ved eller på torra, gamla solexponerade lågor av tall. Den indikerar ofta skyddsvärda tallskogsmiljöer, där det kan växa kolflarnlav och andra hotade arter knutna till bränd, död ved. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Grantaggsvamp, *Bankera violascens* Grantaggsvamp är normalt en bra indikator på kalkgranskogar och andra örtrika granskogar med höga naturvärden. Den bildar mykorrhiza med gran och vill gärna ha litet högre luftfuktighet. Den påträffades här vid en inventering 2006 av Hans Rydberg i skogen norr om cykelvägen nära Inskogens villaområde. Miljön är i princip oförändrad och svampen finns säkert kvar. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Fig. 38. Grantaggsvamp

Tallticka, *Phellinus pini* Talltickan är en flerårig ticka som växer, ofta högt upp på stammen, av levande, grova mycket gamla tallar. Även om den ännu är vanlig i gamla tallbestånd, inte minst i våra skärgårdar, minskar den stadigt i områden där skogsbruket är för radikalt eller där granar växer upp i tallarnas kronor och förkortar deras livslängd. Talltickan är i våra trakter en av de mest pålitliga karaktärsarterna för gamla, skyddsvärda tallbestånd. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Motaggsvamp, *Sarcodon squamosus* Denna svamp påminner mycket om fjällig taggsvamp men bildar mykorrhiza med tall i gammal hållmarkstallskog. Den är kompakt, välvd och med fjällen mer samlade mot mitten. Arten är en bra indikator på gamla tallhållmarker med lång kontinuitet. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Brokspindling, *Cortinarius bolaris* Brokspindlingen är en relativt ovanlig, vackert färgad spindelskivling som är vanligare i äldre skog än i planterade bestånd. SIGNALART

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresdier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikator när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin signalart som visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. SIGNALART

Kantarellmussling, *Plicaturopsis crispa* Kantarellmusslingen är en vedsvamp som helst växer på klena, barkklädda stammar och grenar av lövträd, helst hassel men också björk. Arten indikerar områden med lång kontinuitet av död lövved och gynnas av hög luftfuktighet och tycks föredra områden med vintermilt klimat. SIGNALART

Andra intressanta arter

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad mossas, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Myrnavling, *Arrhenia philonotis* Svampen har formen av en trattkantarell men skivorna är gråbruna och foten inte gul. Den växer här i sumpskog och öppna skogskärr tillsammans med några övriga, ovanliga vitmossesvampar. Ny för Oxelösunds kommun.

Hyaloscypha aurelilella Svampen hör till ascomyceterna och visar sig som små skålar på död ved av tall. Den påträffades nära cykelvägen precis vid stora vägböjen. Arten bestämd av Björn Wergen. Första sörmländska fyndet! Ny för Oxelösunds kommun.

Knoppriska, *Lactarius pilatii* Ovanlig riska knuten till vitmosskärr, ganska vanlig i kärrstråket mot Inskogens villaområde. Ny för Oxelösunds kommun.

Rothätta, *Mycena megaspora* Tämligen ovanlig svamp i vitmossa, men många förekomster i kärrstråket mot Inskogens villaområde. Cirka 15 fynd i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Skarp lökbrosking, *Mycetinis querceus* Denna lökdoftande, men starkt bittra svamp, växer här i förnan under en medelgrov ek centralt i området. Arten är ovanlig men har tidigare påträffats i Oxelösundstrakten.

Källarkantarell, *Tapinella panuoides* Denna ovanliga vedsvamp är funnen på ett drygt hundratal platser i Sverige, varav ett 10-tal i Södermanlands län. Den är inte rödlistad då den även förekommer i miljöer som inte är hotade och inte heller visar någon vikande population. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 24

Värde: 13 p (M2 S2 A5, FN2 FF2)

Motivering: Sällsynta arter, fint område för friluftslivet.

Läge: Nordväst om Inskogen

Datum för fältbesök: 28.10.2019

Areal: 3,4 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Kuperad skogsterräng med låga hållmarkspartier, ofta linjärt orienterade och mellanliggande moränmarker med småblockigt ytskikt. I sänkorna uppträder torvmarker.

Naturtyper: Hållmarkstallskog, tallskog på morän, sumpskog, öppet kärr

Ekologiska strukturer: Gamla träd, sumpmarker, gamla stubbar, topografisk variation.

Naturbeskrivning: Området äger en påfallande småskalig terrängstruktur med en tydlig mosaik av hållmarkspartier, kärrstråk och rikblockiga moränmarker. Skogen är varierad och består till största delen av en relativt likåldrig, medelålders tallskog till partier med äldre skog och 100 – 150-åriga tallar samt klenvuxna granar av hög ålder. I sänkorna finns torvmarker med vitmossor och skvattram. Närvaron av gamla stubbar tyder på en tidigare gallring. Vegetationen är relativt ensartad och domineras av blåbärsris, i vissa partier är marken bevuxen med skogsmossor. Längst i öster uppträder en yngre tallskog med inslag av äldre träd. Här växer bland annat de rödlistade arterna tallticka och motaggsvamp. Vid X6508227 Y1571452 (RT90 gon) finns i kanten mot ledningsgatan rikligt med grov död ved av tall och asp. Här finns också en liten kärrskog med artrik flora och fauna.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, gallring, inga sentida åtgärder.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 49, är skogen i avverkningsmogen ålder men bör inte avverkas bland annat med hänsyn till områdets lämplighet för rekreation. Med tanke på att det i området förekommer flera rödlistade arter, signalarter och andra ovanliga arter och samtidigt har viss betydelse för friluftslivet är bedömningen utifrån inventeringen riktig.

Friluftsliv: Trots närheten till bebyggelse inte så mycket utnyttjad för friluftsliv, vilket kan bero på att terrängen bitvis är något svårframkomlig. Bullerstörningar från motorvägen är påtagliga då en öppen mark ligger mellan motorvägen och skogspartiet.

Biologisk mångfald: I områdets norra del upp mot kraftledningen har fångats flera ovanliga, numera rödlistade fjärilar samt observerats törnskata under häckningstid. Tillsammans med område 22 utgör denna del en viktig biotop för insekter och fåglar. Närvaron av gamla träd i skogsområdet är viktig för rödlistade arter, både i nutid och senare när de äldre träden dör och utgör substrat för vedlevande arter.

Övrigt: Skogen är i översiktsplanen (Oxelösunds kommun 2018) utpekad som ett område möjligt för framtida bebyggelse. Höga naturvärden med förekomst av rödlistade och andra sällsynta arter hotas, vilket bör tas hänsyn till i en eventuell detaljplan.

Naturvårdsarter

Vedskivlav, *Hertelidia botryosa* Vedskivlaven är en grågrön skorplav som ofta bär tätt med fruktkroppar i täta gyttringar. Den växer på bränd ved eller på torra, gamla solexponerade lågor av tall. Den indikerar ofta skyddsvärda tallskogsmiljöer, där det kan växa kolflarnlav och andra hotade arter knutna till bränd, död ved. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Silversmygare, *Hesperia comma* Till skillnad mot ängssmygare, en vanlig fjäril, har silversmygaren silvervita fläckar på vingarnas undersida. För var silversmygaren en allmän art, men har minskat och är numera mycket lokal och mer frekvent i kalktrakter. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Sexfläckig bastardsvärmare, *Zygaena filipendulae* Sexfläckig bastardsvärmare har sex röda fläckar på framvingen. Den var förr den absolut vanligaste arten bland bastardsvärmarna, men har liksom de övriga gått mycket starkt tillbaka till följd av förändringar i odlingslandskapet. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Mindre bastardsvärmare, *Zygaena viciae* Mindre bastardsvärmare har bara fem röda fläckar på framvingen och är mindre än övriga arter. Liksom de andra bastardsvärmarna har den minskat väsentligt de senaste decennierna, vilket har att göra med förändringar i odlingslandskapet som minskad blomrikedom. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Brokspindling, *Cortinarius bolaris* Brokspindlingen är en relativt ovanlig, vackert färgad spindelskivling som är vanligare i äldre skog än i planterade bestånd. SIGNALART

Honungsvaxskivling, *Hygrocybe reidii* Honungsvaxskivlingen är vackert orangeröd skivling med gula skivor och en god lukt av honung. Den är normalt en svamp som växer i gamla, ogödslade betesmarker, men som ibland indikerar en äldre skogsbetesfas och då kan dyka upp i skogar av olika slag och är då betraktad som SIGNALART

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikator när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Kantarellmussling, *Plicaturopsis crispa* Kantarellmusslingen är en vedsvamp som helst växer på kläna, barkklädda stammar och grenar av lövträd, helst hassel men också björk. Arten indikerar områden med lång kontinuitet av död lövved och gynnas av hög luftfuktighet och tycks föredra områden med vintermilt klimat. SIGNALART

Svarta vinbär, *Ribes nigrum* Denna bärbuske växer dels vilt i fuktiga barr- och blandskogar, gärna med rörligt grundvatten, eller som förvildad från trädgårdar och uppträder då i liknande miljöer, varför vilda och förvildade buskar kan vara svåra att skilja åt. Närheten till Inskogens villaområde kan innebära att arten är spridd med fåglar från odlade buskar. SIGNALART

Törnskata, *Lanius collurio* Törnskatan är tämligen allmän i södra Sverige och längs Norrlandskusten. Den är ett utpräglad rovdjur och fångar möss, grodor och småfåglar. Häckar i öppna buskmarker, hagar och skogsbryn. Arten minskade under lång tid men populationen har numera blivit mer stabil. INGÅR I FÅGELDIREKTIVET, BILAGA 1

Andra intressanta arter

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad moss, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

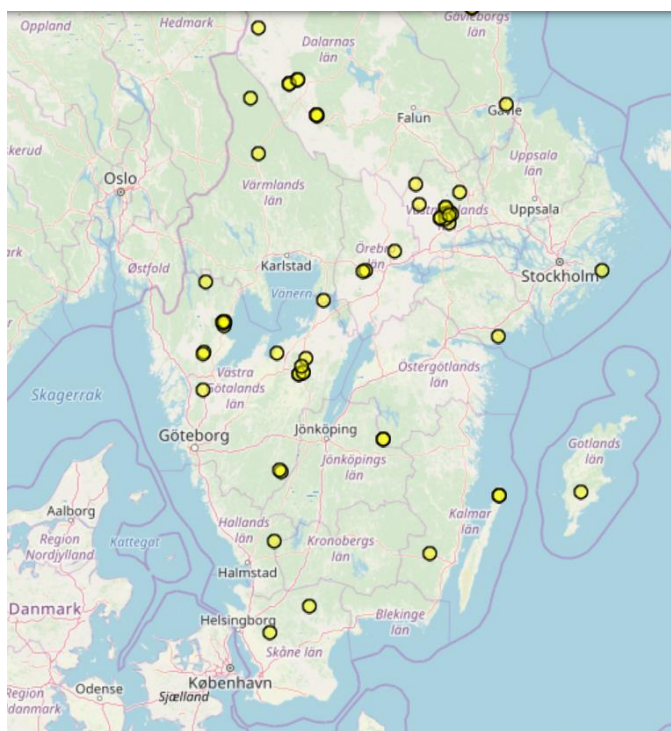
Citronticka, *Antrodia xantha* Citrontickan växer främst i gammal tallskog på grova lågor av tall och gynnas av tidigare brandpåverkade miljöer. Arten kan även finnas på tallågor i kulturskog. I detta område växer arten dock i gammal hällmarkstallskog. Ny för Oxelösunds kommun.

Spetsspindling, *Cortinarius acutus* En liten gulbrun spindelskivling, med extremt spetstoppig hatt som är strimmig i kanten. Växer här i sumpskog med gran. Ny för Oxelösunds kommun.

Spetstråding, *Inocybe acuta* En liten, brun långfotad trådskevling med spetstoppig hatt och distinkt knöliga sporer. Arten växer i det öppna kärret invid *Salix* nära Inskogens villaområde. Ny för Sörmland!

Slemsopp, *Suillus flavidus* Denna sopp är ovanlig i Sörmland och växer helst i kärr och sumpskogar. Växer här i kärret nära Inskogens villaområde bland andra ovanliga svampar. Ny för Oxelösunds kommun

Utbredningskarta för spetstråding (Artportalen 2019-12-07)

Område 25

Värde: 11 p (M2 S2 A2, FN2 FF3)

Motivering: Äldre barrskog i söder. Värdefullt område för friluftsliv.

Läge: Söder om Tegeltorp

Datum för fältbesök: 25.8.2019

Areal: 6,0 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: I nordvästra delen småkuperad terräng med en mosaik av urbergshöjder och mellanliggande stråk av en sandig morän. Åt sydost sänker sig terrängen och en morän rik på ytligt liggande block dominerar. Jordmånen är en utpräglad råhumus med urlakat ytskikt. Vattnet söker sig längs berggrunden och samlar sig i svackor men leds delvis även ner i en dalgång (område 27).

Naturtyper: Medelålders tallskog, mossrik barrblandskog

Ekologiska strukturer: Svag till måttlig förekomst av död ved, dock ett fåtal grova lågor. Förekomst av gamla stubbar, rotvältor, vertikala bergskanter och variation i fuktighet från torrt till vått.

Naturbeskrivning: Skogen i området består i huvudsak av barrträd. Den är gallrad och domineras av en 70-årig, relativt jämgrov tallskog som troligen uppstått genom självföryngring på tidigare hyggesmark. Vegetationen uppvisar en mosaik utefter topografin med lavklädda berghällar, blåbärsmarker på morän och vitmossrika stråk i terrängens fördjupningar. I sydost minskar bergigheten, skogen är grövre och består av både gran och tall. Markvegetationen är delvis mossrik, delvis bevuxen med blåbärsris. Floran är ensartad men vissa indikatorarter för skog med längre kontinuitet som linnea och kammossa förekommer. I ett bryn mot åkern i norr finns ett bestånd med medelålders aspar och en ört-gräsrik vegetation.

Fig. 39. Medelålders tallskog dominerar i området.

Nuvarande markanvändning: Gallringsskogsbruk. Ett antal stubbar visar att skogen är genomgallrad.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 53, är skogen avverkningsmogen men föreslår inga åtgärder inom planperioden.

Friluftsliv: I området, som ligger mellan Sörmlandsleden och villaområdet Inskogen, finns ett flertal väl upptrampade stigar vilka visar att området är väl frekventerat för friluftsliv som skogspromenader, bär- och svampplockning. Terrängen är relativt lättgången och lämpad för friluftsliv. Ingen påtaglig störning av buller från motorvägen som ligger strax norr om.

Biologisk mångfald: Artfattig vegetation, rikare i bryn och välganter med arter som liten blåklocka, gulmåra, blodrot, sparvicker, käringtand, bockrot, vitpyrola, ängsfryle och massvis med backgräshoppor. I sydöstra delen misstänks vissa år kunna dyka upp svampar beroende av skoglig kontinuitet som olika taggsvampar, vilka i Sörmland hade ett mycket dåligt år då inventeringen ägde rum.

Intressanta arter

Linnea, *Linnaea borealis* Linnean har blivit allt ovanligare i Sverige, liksom i Oxelösund och Sörmland i övrigt. Den missgynnas av ett rationellt skogsbruk, även om den ibland kan överleva skogsbrukets olika faser och dyka upp i yngre skogsbestånd. En äldre skog med linnea är skyddsvärd, särskilt om där även förekommer andra arter som signalerar äldre skog.

Phyllocolpa leucaspis En bladstekel vars larver lever på *Salix*. Larven har små bruna prickar på den sista bakkroppsleden och åstadkommer invikta bladkanter på värdväxten. I Sverige rapporterad från åtta lokaler, men sannolikt mycket underreporterad. [Ny för Oxelösunds kommun.](#)

Grå albuckla, *Taphrina tosquinetii* Stora förekomster av svampen, som hör till ordningen blåssvampar, på unga albuskar i diket längs vägen. [Ny för Oxelösunds kommun.](#)

Fig. 40. Linnean blommar vackert i storskogen

Område 26

Värde: 7 p (M1 S1 A1, FN2 FF2)

Motivering: Viktigt område för friluftsliv.

Läge: Sydost om Tegeltorp

Datum för fältbesök: 26.8.2019

Areal: 2,2 ha

NVI – klass: 4 Lågt naturvärde

Naturgeografi: Berggrunden är en gnejs med mycket fältspat. Den visar sig som naket eller renlavsbevuxet berg i de högre partierna men täcks i övrigt av en sandig morän. I sydost är moränen rik på ytligt liggande block. Topografin är oroligt växlande vilket ger en vegetationsmosaik med renlavar, bärris och vitmossor som dominerande efter jordmånens beskaffenhet. Jordmånen är en råhumus med urlakat ytskikt.

Naturtyp: Gallrad, tämligen ung tallskog

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer sparsamt, så gott som enbart död klenved efter senaste röjning. Den småkuperade terrängen ger en viss variation i solexponering och beskuggning.

Naturbeskrivning: Området domineras av en tämligen ung, framröjd tallskog som uppstått genom självföryngring på tidigare hyggesmark. Här växer också en del unga granar samt ett flertal döda eller döende enbuskar som troligen dött i en tät ungskog. Marken är småbergig, tämligen kuperad med variation i växtsamhällen. Dominerande växtarter är blåbär, lingon, ljung och kruståtel. Där berg går i dagen växer mycket renlavar. Åt söder växer blandskog i en sluttning och där ingår även skogsmossor i vegetationen. Längst i nordväst, mot Tegeltorp, finns ett bestånd av 10 - 15 medelålders aspar.

Fig. 41. Ung gallrad tallskog

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, gallring

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 54, skall skogen i området gallras snarast, prioritet 1. Skogens ålder i planen (80 år) är överskattad/missbedömd. Gallring är nödvändig för att på sikt skapa ett livskraftigt skogsbestånd. En strävan är att skapa en skog som tillsammans med omgivande områden kan utgöra en kärna för friluftslivet i Inskogen.

Friluftsliv: Ett glest stignät finns i området som tyder på att det används för friluftsliv, kanske främst under bär- och svampsäsong. Terrängen är relativt lättgången. Tillsammans med omgivande områden (nr 20, 25 och 33) viktiga att bevara för friluftslivet.

Biologisk mångfald: På grund av tidigare skogsbruk och magra markförhållanden är den biologiska mångfalden liten. Bäst utvecklad är den i nordväst mot Tegeltorp där det växer en del lövträd som asp och björk.

Inga intressanta arter noterades.

Område 27

Värde: 11 p (M2 S2 A3, FN2 FF2)

Motivering: Dalgång i skogsmark, död ved, viss betydelse för friluftsliv.

Läge: Nordväst om Ängtorp

Datum för fältbesök: 26.8.2019

Areal: 0,9 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Moränsluttning, delvis med sekundärt utbildad vitmosstorv, i en sänka åt sydväst omgiven av höjdparter. Vatten samlas i dalgången vid nederbördsöverskott. Jordmånen är en råhumus med inslag av förmultnad lövförna.

Naturtyp: Fuktig granskog

Ekologiska strukturer: Särskilt i norra delen rik tillgång på död ved, mest av barrträd men även lövträd som björk och sälg.

Naturbeskrivning: Granbevuxen dalgång i terrängsvacka med en vegetation av blåbär, vitmossor, skogsfräken och enstaka glasbjörk och klibbal. En hel del död ved finns, även grova lågor. Den mesta av den döda veden är nyproducerad, färsk lågor med ännu kvarsittande bark.

Fig. 42. Fuktig granskog i dalgång med stort inslag med död ved.

Nuvarande markanvändning: Ingen. Avverkning eller gallring har inte skett på flera decennier.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 53, är skogen avverkningsmogen men föreslår inga åtgärder inom planperioden. På tillhörande karta är dalgången markerad som hänsynsområde,

men det finns ingen anteckning som nämner vilken typ av hänsyn som bör tas. Området bör få kunna utvecklas fritt, då det bär på en potential att utveckla en hög biologisk mångfald knuten till död ved och fuktiga markförhållanden.

Friluftsliv: En väl upptrampad skogsstig följer dalgången på den östra sidan. Stigen leder vidare upp i områdena 25, 26 och 30.

Biologisk mångfald: Området har på några decenniers sikt en potential att utveckla höga naturvärden med värdefulla mossor och svampar knutna till död ved och fuktiga markförhållanden. Förekomsten av laven rostfläck visar på sådana begynnande värden.

Naturvårdsarter

Rostfläck. *Arthonia vinosa* Rostfläck är en tunn, rostbrun lav med små chokladbruna fruktkroppar. Den växer i något fuktiga lägen på grov bark av lövträd eller på gran, ofta långt ned på stammen. Arten indikerar miljöer som under lång tid haft ett konstant fuktigt mikroklimat. SIGNALART

Kantarellmussling, *Plicaturopsis crispa* Kantarellmusslingen är en vedsvamp som helst växer på klena, barkklädda stammar och grenar av lövträd, helst hassel men också björk. Arten indikerar områden med lång kontinuitet av död lövved och gynnas av hög luftfuktighet och tycks föredra områden med vintermilt klimat. SIGNALART

Fig. 43. Kantarellmussling – en signalart i området

Annan intressant art

Grå albuckla, *Taphrina tosquinetii* Stora förekomster av svampen, som hör till ordningen blåssvampar, har infekterat unga albuskar i södra delen längs vägen. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 28

Värde: 10 p (M2 S1 A4, FN2 FF1)

Motivering: Kulturmark kring torp, solexponerade klippor, ovanliga insekter och fågelarter.

Läge: F.d. Ängtorp

Datum för fältbesök: 13.11.2019, 7.6.2019

Areal: 0,2 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Berghällar av gnejs och mellanliggande moränsvackor. Några mindre block av grönsten sticker upp ur marken.

Naturtyper: Gräsmark, igenväxande torpträdgård

Ekologiska strukturer: Sorexponerade berghällar, ört-gräsrik flora, gamla busksnår, varma miljöer vid vägen.

Naturbeskrivning: Gammalt torpläge intill en cykelväg. Ängtorp byggdes 1821. Torpet har inte haft några egentliga bruksenheter, men väl en smärre odling för de boendes eget behov. Torpet var bebott permanent till 1939 och utnyttjades sedan som sommarbostad fram till 1988, då huset brann ner efter en våldeld. Uppmätning av husgrunder gjordes 1992 då man fann grunder efter bostadshus, ett uthus/bod, en jordkällare och ett dass.

Mot vägen finns en låg bergsslänt som leder upp på en gräsbevuxen platå. Här finns en del berghällar, kring vilka finns kvar rester av en ängsflora och en del förvildade torpväxter. Det gamla torpet markeras med en husgrund som är tämligen väl bevarad. I närheten finns några grova tallstubbar, troligen har tallar huggits bort för att bevara kulturmiljön. Torpmiljön omges av en gles blandskog, framgallrad vid en tidigare avverkning. På östra sidan av torpgrunden finns ett par nedrasade aspar. Mot vägen finns resterna av en gammal fruktträdgård. Över gräsmarken på den gamla tomten brer idag aspsly ut sig.

Fig. 44. Ängtorp 2019

Fig. 45. Ängtorp 1939

Nuvarande markanvändning: Ingen.

Eventuell skötsel: Torpmiljön bör slyröjas och gräsmarken trimmas om ängsfloran ska överleva och utvecklas.

Friluftsliv: Torpgrunden besöks då och då eftersom den ligger nära en väl frekventerad promenad- och cykelväg. Nedanför husgrunden invid vägen finns också en sittbänk.

Biologisk mångfald: Området har ett rikt insektsliv mer flera rödlistade fjärilsarter samt en sällsynt knäppare med det vetenskapliga namnet *Cidnopus aeruginosus*. Avgörande är det sydexponerade läget, förekomsten av bärande träd och buskar samt örter längs vägen och i skogsbrynet. I området finns också törnskata samt de rödlistade arterna sånglärka och ängsplärka, den förra drillande över åkern söder om Ängtorp. På berghällarna kring torpet finns också en artrik moss- och lavflora.

Naturvårdsarter

Sånglärka, *Alauda arvensis* Vårens sändebud, den välkända sånglärkan, som brukar fylla fälten med sin smattrande drill, har blivit allt ovanligare på grund av minskad variation i odlingslandskapet. Detta missgynnar bland annat fågelns häckningsbiotoper. Vid Ängtorp finns fortfarande lämpliga häckningsmiljöer för sånglärka och har där observerats under häckningstid. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Ängsplärka, *Anthus pratensis* Denna fågel liknar sånglärkan men har en betydligt tunnare näbb. Fågeln häckar på marken. Arten har minskat betydligt sedan förr på grund av att det finns färre öppna våtmarker idag. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Bredbrämad bastardsvärmare, *Zygaena lonicerae* Denna bastardsvärmare har fem röda fläckar på varje framvinge och ett relativt brett svart kantband på bakvingarna. Den har minskat mycket i landet till följd av förändringar inom jordbruket med färre blomrika marker. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Mindre bastardsvärmare, *Zygaena viciae* Mindre bastardsvärmare har bara fem röda fläckar på framvingen och är mindre än övriga arter. Liksom de andra bastardsvärmarna har den minskat väsentligt de senaste decennierna, vilket har att göra med förändringar i odlingslandskapet som minskad blomrikedom. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Törnskata, *Lanius collurio* Törnskatan är tämligen allmän i södra Sverige och längs Norrlandskusten. Den är ett utpräglat rovdjur och fångar möss, grodor och småfåglar. Häckar i öppna buskmarker, hagar och skogsbryn. Arten minskade under lång tid men populationen har nu blivit mer stabil. INGÅR I FÅGELDIREKTIVET, BILAGA 1

Andra intressanta arter

Kaukasiskt fetblad, *Phedimus spurius* Kvarleva från den gamla torpträdgården, växer på klipporna runt det gamla torpet.

Holländsk ros, *Rosa x spaethiana* Denna, inte alltför vanliga prydnadsros, kallades förr kamtjatkaros. Den är ganska lik vresros, men har smalare, mer ljusgröna blad och mindre blommor. Den odlades förr ofta på naturtomter, men har minskat i takt med igenväxningen. Rosen finns kvarstående vid Ängtorp som en rest av den gamla torpträdgården.

Cidnopus aeruginosus Skalbagge i familjen knäppare, med korthåriga täckvingar. Andra fyndet i Sörmland, ny för länet!

Phratora laticollis Skalbagge med glänsande blåsvarta täckvingar, tillhörande familjen bladbaggar. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 29

Värde: 6 p (M1 S1 A2, FN1 FF1)

Motivering: Hygge med förlust av biologisk mångfald.

Läge: Nordväst om och intill Ängtorp

Datum för fältbesök: 22.8.2019

Areal: 1,5 ha

NVI – klass: 4 Lågt naturvärde

Naturgeografi: Sydexponerad moränsluttning med stora block i markytan, vissa mer än en meter höga. Jordmånen är en urlakad råhumus. Området dräneras åt söder och vattnet samlas upp i ett vägdike.

Naturtyp: Hygge

Ekologiska strukturer: Varma sydexponerade miljöer, död ved sparsamt, mest multnande hyggesavfall samt några artificiellt skapade högstubbar av gran.

Naturbeskrivning: Nära torpgrunden vid Ängtorp har ett hygge tagits upp. Det är i huvudsak gran som avverkats. Efter avverkningen har frötallar och medelålders björkar samt någon enstaka ung ek lämnats. Marken domineras av hyggesvegetation, främst kruståtel, hallon och tistlar, i fuktiga delar i söder även tuvtåtel och veketåg. Det finns även unga granplantor som möjligen är självföryngrade, men någon plantering verkar inte ägt rum.

Fig. 46. Hygget vid f.d. Ängtorp, med vissa naturvårdshänsyn

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, avverkning,

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 60, skall gallring ske, men inte inom planperioden. Vid återplantering av marken bör ett stort inslag av lövträd prioriteras. De kvarlämnade träden bör få stå kvar och åldras och bilda död ved i det nya beståndet.

Friluftsliv: Området är alltför svårframkomligt på grund av hyggesrester för att vara attraktiv miljö för friluftsliv. Förbi Ängtorp i söder går dock en mycket populär vandrings- och cykelväg.

Biologisk mångfald: På de solexponerade markerna kan, åtminstone tillfälligt, en artrik insektsfauna blomma upp. Intressant är att det i området kan ses både sparvhök och duvhök samt att trädlärkan spelar på hygget och dess omgivning.

Naturvårdsarter

Duvhök, *Accipiter gentilis* Duvhöken är en stor fågel, karaktäristisk genom sin ljusa undersida som hos vuxna fåglar är tvärstrimmig. Denna hök lever på fåglar och små däggdjur. Boet, ett risbo, läggs högt upp i träd. Tidigare var arten hårt drabbad av jakt och miljögifter, men stammen har under senare tid återhämtat sig. Finns här inom ett större område. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Andra intressanta arter

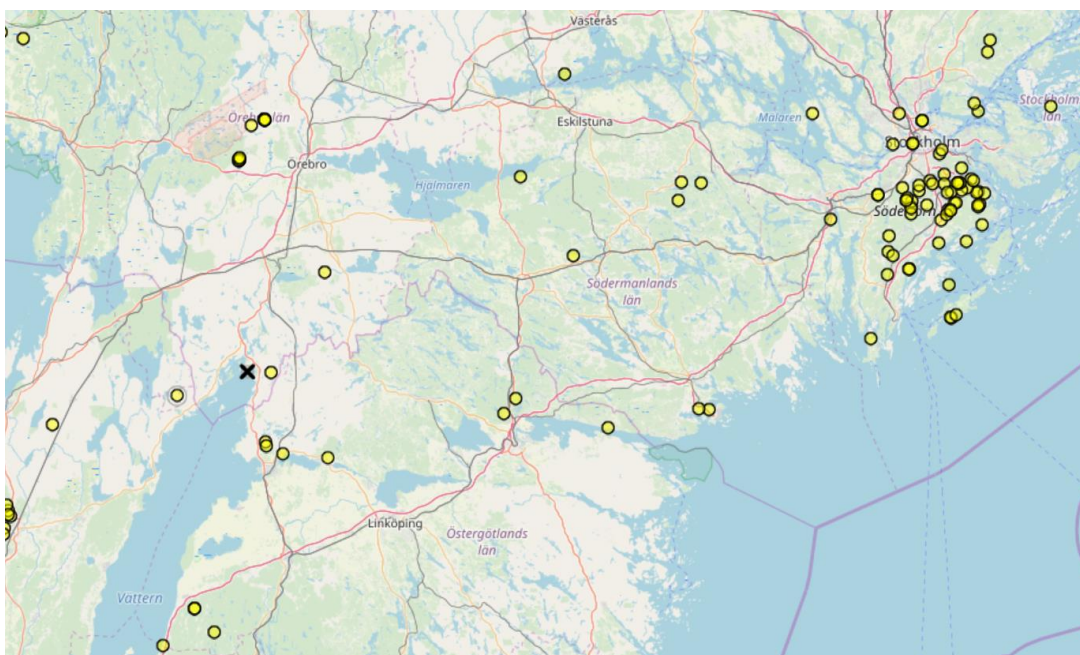
Sparvhök, *Accipiter nisus* Denna hök lever av småfåglar och häckar nu relativt allmänt i våra trakter, efter att tidigare varit ovanlig till följd av den då allmänt utbredda biocidanvändningen inom jordbruket.

Trädlärka, *Lullula arborea* Trädlärkan är i våra trakter inte särskilt vanlig men typisk för öppna varma skogsmiljöer med tall.

Mussvansmossa, *Isoetecium myosuroides* Mossa med trädlikt förgrenade skott, lik råttsvansmossa som är en vanlig art i Sörmland, men skiljer sig från denna genom att bladkanterna är tandade ända ned till basen. Mussvansmossan har i Sverige en sydvästlig utbredning men är även vanlig i Stockholmstrakten. I området växte den på en vertikal hällbrant i kanten av hygget.

Skogsbjörnbär, *Rubus nessensis* Skogarna vid Danvik är fattiga på björnbär. Den minst klimatgynnade arten, skogsbjörnbär, finns på några få håll på hygget.

Utbredning av mussvansmossa (Artportalen 2019-12-07)

Område 30

Värde: 10 p (M2 S2 A2, FN2 FF2)

Motivering: Hagmarksrest, ängsflora, gamla träd.

Läge: Strax sydost om Ängtorp

Datum för fältbesök 20.11.2019, 22.8.2019

Areal: 0,9 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Tämligen flack moränmark avskuren av en väg och två vägdiken. Moränen är rik på stora moränblock i ytan, vilka är överväxta med mossor. I väster går berg i dagen.

Naturtyper: f.d. hagmark, blandskog

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer i viss omfattning, främst av gran och sälg. Det finns både klenved och grövre lågor. Solexponerad, delvis blomrik miljö med inslag av tallar och stora lövträd. Marknära berghällar som är solexponerade och något näringsberikade av vinddrivet jordstoft och lövförna.

Naturbeskrivning: Nära cykelvägen vid Ängtorp finns en gammal hagmarksrest med ett trädskikt av tall, asp, sälg och gran. Tallen är vanligaste trädslag. På den blockrika marken ned mot åkern i söder frodas ett ört-gräsrikt fältskikt med flera hävdgynnade arter, framför allt kring berghällarna i västra delen där det växer ängshavre, småfingerört, knölsmörblomma, gulmåra, backblåklocka och backlök. Även i brynen finns en örtrik vegetation med stor blåklocka, småfingerört och svinrot. På andra sidan vägen, på gränsen till själva hygget, finns ett sparat tall-björk-sälgbestånd med en del död ved.

Fig. 47. Hagmarksskogen nära f.d. Ängtorp

Nuvarande markanvändning: Ingen

Eventuell skötsel: Området bör lämnas för fri utveckling. Slåtter av gräsmarken vore värdefull för att återskapa delar av den ängsflora som är på väg att gå förlorad. Död ved bör få ligga kvar.

Friluftsliv: Cykelvägen utnyttjas för cykling och promenader och är mycket väl använd, främst av närboende.

Biologisk mångfald: Rester av en ängsflora med torrängsväxter, av vilka flera är ovanliga i Danviksområdet. Genom det sydexponerade läget är området också av värde för olika insekter.

Naturvårdsarter

Spillkråka, *Dryocopus martius* Spillkråkan, som är Europas största hackspett, lever i gamla barr- och blandskogar med rik tillgång på död ved och gamla träd. Genom ett alltmer intensivt skogsbruk har arten minskat under de senaste decennierna. Ingår i FÅGELDIREKTIVET ANNEX 1. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Andra intressanta arter

Ängshavre, *Avenula pratensis* Ängshavre är en torrängsart som är typisk för sydöstsvenska torrängar på kalk eller i artrika torra betesmarker på mer kalkfattigt underlag. Den brukar indikera marker med lång hävdkontinuitet. Den är ännu vanlig i sydvända bryn och backar men minskar nu i takt med igenväxningen av betesmarker.

Småfingerört, *Potentilla verna* Småfingerört är typisk för sydöstsvenska torrängar på kalk eller i artrika torra betesmarker på mer kalkfattigt underlag. Den brukar indikera marker med lång hävdkontinuitet. Arten är känslig för igenväxning och har minskat påtagligt i odlingslandskapet och är sällsynt i Oxelösunds kommun.

Knölsmörblomma, *Ranunculus bulbosus* Knölsmörblomma är en torrängsart som är typisk för artrika betesmarker. Den brukar indikera marker med lång hävdkontinuitet. Den är ännu vanlig i sydvända bryn och backar men minskar nu i takt med igenväxningen av betesmarker.

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad mossa, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Rynkspindling, *Cortinarius elatior* En mycket stor och slemmig spindelskivling med en i kanten kraftigt rynkad hatt. Arten var tidigare inte känd från Oxelösund, men hittades under inventeringen på tre lokaler. Ny för Oxelösunds kommun.

Större tallkvistbock, *Pogonocherus fasciculatus* Denna bagge räknas som en av de vanligaste långhorningarna i barrskog och trivs främst på tallar, där den lever i innerbarken på nyligen döda grenar. Gnagspår funna i en gammal tall i blandskogen. Ett 60-tal fynd i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Zeugophora frontalis Skalbagge med blåsvarta täckvingar, rödgul skutell och svarta antenner och som hör till familjen bladbaggar. Funnen som blombesökare i vägkanten. Fjärde fyndplatsen i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 31

Värde: 8 p (M2 S1 A2, FN2 FF1)

Motivering: Ängsrest i söder. Promenad-/ridstig.

Läge: Mellan Träsket och Ängtorp

Datum för fältbesök: 22.8.2019

Areal: 2,3 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Bergig terräng, småkuperad topografi. I sydväst en sluttning av morän som övergår i lermarker närmast cykelvägen. Överskottsvatten från området samlas i ett fuktstråk närmast vägen i sydost.

Naturtyp: Granplantering

Ekologiska strukturer: Sydexponerade berghällar, täta partier med unga träd, varma bryn etc. skapar en viss ekologisk diversitet. Död ved finns dock i ringa omfattning, grov död ved av sälg i söder, i övrigt mest multnande rester från en tidigare röjningsinsats.

Naturbeskrivning: Marken täcks av en granplantering med inslag av självsådd tall. Den senare är hårt angripen av snöskyttesvamp. En del tallar och björkar har lämnats kvar i beståndet från en tidigare trädgeneration. Trädskiktet är mycket luckigt och täta partier omväxlar med ytor där ljus når ned till marken. I söder finns en del medelålders aspar och sälgar. Vegetationen är präglad av markens näringsfattigdom och det växer mest blåbärs- och lingonris samt mängder av örnbräken på det forna hygget. I söder finns något som liknar rester av ett gammalt torpställe med apel, päron, snårvinda och parkolvon i vegetationen.

Fig. 48. Granplantering med framstickande berghäll.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 59, är det en ungskog i behov av röjning. Behovet av röjning i syfte att skapa ett växande trädbestånd är primärt.

Friluftsliv: En rejäl stig löper in i beståndet ungefär mitt för vägkurvan. Stigen används främst för ridning och skogspromenader och ansluter till Sörmlandsleden i nordost. Utanför stigen är terrängen mycket svårframkomlig och utan intresse för friluftsliv.

Biologisk mångfald: Artrika miljöer i södra delen i anslutning till kulturmarksresterna där. På det f.d. hygget är den biologiska mångfalden starkt förändrad och kontinuiteten bruten.

Naturvårdsarter

Spillkråka, *Dryocopus martius* Spillkråkan, som är Europas största hackspett, lever i gamla barr- och blandskogar med rik tillgång på död ved och gamla träd. Genom ett alltmer intensivt skogsbruk har arten minskat under de senaste decennierna. Ingår i FÅGELDIREKTIVET ANNEX 1. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Andra intressanta arter

Parkolvon, *Viburnum lantana* Parkolvon är en odlingsrest eller kan möjligen vara fågelspridd från odlade bestånd. Busken växer i södra delen utmed stigen. Ny för Oxelösunds kommun.

Päron, *Pyrus communis* Ett mindre päronträd finns nära vägen i söder. Beståndet är intressant på grund av förekomsten av två gallbildande svampar med få förekomster längs Sörmlandskusten.

Klotpyrola, *Pyrola minor* Klotpyrolan växer i kanten av stigen cirka 30 meter från cykelvägen och är en rest från den gamla skogens flora. Klotpyrolan är mycket ovanlig i Oxelösunds kommun

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad moss, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Päronrost, *Gymnoporangium sabinae* Päronrost är en rostsvamp som på blad, ibland grenar och kvistar av päron bildar orangeröda fläckar. Den har vintersporstadium på sävenbom. Arten är sydlig men har genom det varmare klimatet spridit sig norrut. Ny för Oxelösunds kommun.

Päronbuckla, *Taphrina bullata* Päronbucklan är en sällsynt blåssvamp på blad av päron, där den bildar upp till centimeterstora bucklor som först är blekt gröna, sedan svartnar. Femte rapporterade fyndorten i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Stenacis triradiatus En art av gallkvalster som bildar galler på buskar av Salix. Funnen på sälg i kanten av en stig i granungskogen. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 32

Värde: 7 p (M2 S1 A2, FN1 FF1)

Motivering: Viss biologisk diversitet, framröjda ekar.

Läge: Nordväst om Träsket

Datum för fältbesök: 10.9.2019

Areal: 0,8 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Flack terräng utan egentliga höjdskillnader. Delvis kalkfattig lera och mullskikt ovanpå leran, som genom granförna blivit försurad. Svag avrinning sker genom de diken som tidigare grävts.

Naturtyper: Sekundär lövskog, granplantering

Ekologiska strukturer: Död klenved i mängd men sparsamt med grövre lågor. Högstubbar av asp. Inga gamla träd förekommer.

Naturbeskrivning: En kulturmarksrest, där det både kan ha förekommit odling (åker) och betesdrift i anknytning till torpet Träsket. Marken är igenväxt med en blandskog som troligen är spontant förnygrad. Björk, klibbal, asp och sälg dominerar de unga bestånden tillsammans med gran som bildar täta, planterade eller möjligen självförnygrade, oröjda bestånd. Centralt finns en framröjd glänta med ek och björk. Vegetationen domineras av gräs som rödven och tuvtåtel men det finns även en del örter, ormbunkar och hallonsnår.

Fig. 49. Framröjt lövbestånd med medelålders ekar.

Nuvarande markanvändning: Ingen, men en viss gallring har gjorts i syfte att skapa ljus i beståndet och friställa några lövträd, bland annat ett par medelålders ekar.

Eventuell skötsel: Enligt skötselplanen, bestånd 58, föreslås slutavverkning, men inte inom planperioden. Med rätt skötsel kan delar av det gamla kulturlandskapet mejslas fram, till exempel

genom att avveckla de unga granarna och röja fram nya gläntor med lövträd. En sådan skötsel gynnar den biologiska mångfalden, men är resurskrävande.

Friluftsliv: En mindre stig går genom området, men verkar inte vara mycket använd. Omgivningarna är genom igenväxningen svårframkomliga.

Biologisk mångfald: Genom gallring har öppna gläntor bildats vilket ökar artrikedomen av växter och djur. Framhuggna lövträd bidrar även till mångfalden. I området finns också fuktmarker och gamla körvägar som bidrar till variationen.

Intressanta arter

Blånande lökspindling, *Cortinarius purpurascens* Denna vackra spindelskivling har bruna – blålila färgtoner och blir vid tumning av lameller och fotknöl vackert blåviolett. Arten växer i barrskog men är inte beroende av gammal skog. Ny för Oxelösunds kommun.

Fig. 50. Blånande lökspindling – en vacker svamp.

Gulhätta, *Mycena citrinomarginata* Gulhättan är en liten svamp som kännetecknas av sin svagt gulaktiga hatt och av att skivorna under hatten har en tydligt citrongul egg. Foten är genom lupp luddig en bit upp mot hatten. Arten är ovanlig men säkert förbisedd. Den växer på förna som barr och löv i många olika biotoper, oftast i skog. Ny för Oxelösunds kommun.

Grå albuckla, *Taphrina tosquinii* Svampen hör till blåssvamparna, dit även björkens häxkvastsvamp räknas. Grå albuckla angriper som namnet antyder löv av klibbal och bildar stora, blekgröna, rynkiga blåsor som småningom fyller ut hela bladet. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 33

Värde: 15 p (M2 S3 A5, FN3 FF2)

Motivering: Gammal granskog, barrsumpskog, död ved, många sällsynta arter, Sörmlandsleden.

Läge: Väster om Inskogen

Datum för fältbesök: 28.10.2019, 18.9.2018

Areal: 7,9 ha

NVI – klass: 1 Högt naturvärde

Naturgeografi: Flack topografi, stora delar av området består av f.d. kärrtorv, genom dikningar övergående i kärrmull med begynnande podsolering och näringsurlakning. Här och var uppträder låga moränryggar, men inget berg. Markerna har en svag avrinning på grund av topografin. Vatten avleds från omgivande moränmarker ut genom grunda, numera delvis överväxta diken. Även nära cykelvägen finns ett dike som avleder vattnet från sumpskogen mot vägbanan.

Naturtyp: Gammal granskog, barrsumpskog

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer rikligt men riktigt grova lågor är fåtaliga. Troligen svag kontinuitet av död ved. Gamla stubbar, lövträdssocklar i skuggig, fuktig miljö. Hög luft- och markfuktighet.

Naturbeskrivning: Området är bevuxet med en 110 – 120-årig granskog med starkt inslag av klibbal, björk och tall. Skogen är olikåldrig och kontinuerligt gallrad. De grova stubbarna tyder på att skogen dimensionshuggits, dvs att de största träden plockats bort kontinuerligt. Huvuddelen av skogsbeståndet utgörs av en sumpig granblandskog och en vegetation av ormbunkar. Sumpskogen är tidigare dikad. Dikena är grunda, handgrävda och saknar idag egentlig dräneringsförmåga. Kring sumpskogen växer en gräs-mossrik, grandominerad barrskog med många grova träd.

Nuvarande markanvändning: Friluftsliv. Skogliga åtgärder har inte utförts på åtskilliga decennier.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, delar av bestånd 49, är skogen avverkningsmogen men ingen avverkning av beståndet föreslås. Bedömningen är riktig då resultatet av inventeringen visar på förekomst av många sällsynta, skogslevande arter och att området har stort intresse för rekreation och friluftsliv. Området bör lämnas för fri utveckling och utvecklas till barrnaturskog och skyddas som ett kommunalt naturreservat tillsammans med område 20.

Friluftsliv: I skogens torrare avsnitt finns flera väl utnyttjade promenadstigar. En av dem är Sörmlandsleden. De våta delarna är mer svårframkomliga och utnyttjas inte. Området är viktigt för närrekreation, inte minst från Inskogen. Mellan Inskogen och Stjärnholm leder en asfalterad, belyst promenad- och cykelväg, som är en av de mest frekventa friluftslederna i västra delen av Oxelösund.

Biologisk mångfald: Gamla stubbar och lövträdssocklar i skuggig, fuktig miljö är av stort värde för många mossor, lavar, svampar, insekter och landmollusker. Grova granar, mossrika partier och en fin miljö för svampar med krav på lång kontinuitet. Området har en mycket stor potential att utvecklas till naturskog med plats för många rödlistade och andra sällsynta arter.

Övrigt: Skogen är i översiktsplanen (Oxelösunds kommun 2018) utpekad som ett område möjligt för framtida bebyggelse. Höga naturvärden med förekomst av rödlistade och andra sällsynta arter hotas liksom ett område av stort intresse för friluftslivet. Med utgångspunkt från inventeringsresultatet bör området undantas från exploatering tillsammans med områdena 20 och 23.

Naturvårdsarter

Kungsfågel, *Regulus regulus* Kungsfågeln är Sveriges minsta fågel. Trivs i barr- och blandskog där den avslöjar sig med sin nålfina sång. Arten har minskat kontinuerligt under 1900-talet och under de senaste tio åren har populationen minskat med 30 – 40%. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Brandticka, *Pycnoporellus fulgens* Denna vackert orangefärgade ticka växer oftast ihop med klibbticka och indikerar skogsområden med höga naturvärden. Den växer nästan alltid på grova, förrötade granlångor, gärna i miljöer med hög luftfuktighet. Brandtickan är sällsynt, men tycks ha blivit vanligare kanske till följd av ett allt varmare klimat. Funnen 2018 av H. Rydberg på granstubbe centralt i området strax väster om Sörmlandsleden. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Fig. 51. Brandtickan växer ofta tillsammans med klibbticka på grova granlångor.

Svart trolldruva, *Actaea spicata* Trolldruvan är signalart i skogsbruket då den ofta förekommer i rika miljöer med lång kontinuitet. Enda kända förekomsten i inventeringsområdet. SIGNALART

Rankstarr, *Carex elongata* Signalart för äldre sumpskogar. Arten är ganska vanlig i Sörmland och har ett relativt lågt signalvärde, om den inte förekommer i mängd eller uppträder tillsammans med andra signalarter. Förekomsten i detta fuktstråk är dock den enda kända i Danviksområdet. SIGNALART

Gulnål, *Chaenotheca brachypoda* Gulnål är en knappnålslav med långskaftade fruktkroppar där huvud och skaft täcks av en gulgrön beläggning. Den växer i södra och mellersta Sverige på ved och bark av gamla lövträd. Den utgör en relativt bra signal på biotoper med höga naturvärden och följs ofta även av andra sällsynta arter. Laven växte här rikligt på en högstubbe av gran. SIGNALART

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin signalart som visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Den är lik blågrå mjöllav – en

ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. SIGNALART

Kastanjefjällskivling, *Lepiota castanea* Denna svamp är mörkt rödbrun och har tydliga tilltryckta fjäll på hatten och en likaledes fjällig fot. Arten hör till en grupp svampar som signalerar skyddsvärda skogsmiljöer. Ofta växer de på bar myllrik jord, under buskar eller på andra platser där förna ansamlats. I området växer arten i ett näringsrikt granskogsparti intill Sörmlandsleden. SIGNALART.
Ny för Oxelösunds kommun.

Kantarellmussling, *Plicaturopsis crispa* Kantarellmusslingen är en vedsvamp som helst växer på kläna, barkklädda stammar och grenar av lövträd, helst hassel men också björk. Arten indikerar områden med lång kontinuitet av död lövved och gynnas av hög luftfuktighet och tycks föredra områden med vintermilt klimat. SIGNALART

Skogshakmossa, *Rhytidiadelphus subpinnatus* Arten växer nära vägen i en sumpskogsmiljö med björk och al. Arten signalerar sumpskogar med ofta andra ovanliga mossor. SIGNALART

Skogslind, *Tilia cordata* Linden är ofta en gammal relik från utdöende naturtyper som lövängar och ädellövskogar. När linden förekommer i skog signalerar den ofta en tidigare skogshistorik där ovanliga arter kan ha dröjt sig kvar. I tätortsnära skogar är ofta förekomster av lind resultatet av förvildning eller utplantering. Det är dock oklart hur linden kommit till Danviksområdet. SIGNALART

Andra intressanta arter

Murreva, *Cymbalaria muralis* Murrevan är en odlad växt som ibland förvildar sig med dumpade revor från trädgårdsutkast. Arten växer här i mängder utmed cykelvägen i en vägkant.

Asptrollsmör, *Fuligo leviderma* En slemsvamp på asp med kopparbruna aethelier (sporkroppar hos slemsvampar). Växte på en asplåga nära cykelvägen bara 50 meter från bebyggelsen vid Inskogen. Fjärde sörmländska fyndet, i länet bara på en lokal vid Sparreholm. Ny för Oxelösunds kommun.

Hemimycena gracilis Liten vit svamp med tunn hatt, tidigare funnen ett par gånger i Sörmland, men sannolikt förbisedd. Funnen med några få fruktkroppar söder om cykelvägen cirka 50 meter väster om Inskogens villaområde. Ny för Oxelösunds kommun.

Tallrisk, *Lactarius musteus* Arten rapporterades växa i blandskog här i området 2006 (Rydberg 2006). Fyndet är det enda i Oxelösunds kommun, närmaste fyndplatser vid sjön Yngaren nordväst om Nyköping.

Glansbrokking, *Marasmius cohaerens* Arten går att känna igen på sin ljus kanelbruna hatt, sin sega konsistens och på sin glänsande fot som upptill är rödbrun, nedåt nästan svart. Det är en ovanlig art som förekommer på många ställen i området, närmaste växtplatser vid Linudden utanför Nyköping.

Litet haröra, *Otidea leporina* Denna örnförmade skålsvamp växer i gammal barrskog, enstaka, i områdes nordvästra del. En handfull fynd av denna svamp finns från Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Källarv, *Stellaria alsine* Källarven är en liten nejlikväxt med små vita blommor. Den växer nästan enbart nära källflöden där markvattnet är ytligt och rörligt. Sådana miljöer är ovanliga i Oxelösund. Den växer här i skogskärret söder om cykelvägen och är i kommunen tidigare bara funnen på Jagersö.

Område 34

Värde: 12 p (M1 S2 A4, FN3 FF2)

Motivering: Gammal tallskog, Sörmlandsleden, fina naturvårdsarter bl.a. dvärgbägarlav.

Läge: Väster om Träsket

Datum för fältbesök: 11.9.2019

Areal: 6,0 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: I övre delen en bergsplatå med ojämn struktur. I sänkor uppträder morän och postglacialt vittringsmaterial. Lokalt uppträder stora block i markytan. Bergarten är en svårvittrad gnejs, jordmånen en råhumus med urlakat ytskikt. Vattenflödet är dels lokalt med vatten som samlas i sänkor, dels sker en avrinning åt både norr och söder. Mot åkern i söder går ett grunt, tidigare handgrävt dike.

Naturtyp: Tallskog

Ekologiska strukturer: Död ved i sparsam omfattning, inte heller några grova lågor, utan nästan enbart gammalt avfall från tidigare gallring. På berget finns några vindfällen och en torraka av tall. Viss ekologisk variation på grund av berg och sänkor, kulturspår i söder (betongfundament) och sydligt exponerade moränmarker med lövinslag.

Naturbeskrivning: I norra delen, och i öst-västlig riktning, leder en bergsrygg med olikåldrig, gallrad, tämligen ljusöppen tallskog med inslag av 100 – 150-åriga tallar. De flesta träden är relativt smalstammiga. På hållarna växer mest renlavar, i sänkorna tallmossevegetation med skvattram, eller där avrinningen är bättre, istället blåbärsris. På en moränsluttning åt söder växer en ung, gles, gallrad blandskog med asp, björk och tall med gräsvegetation, närmast Träsket avverkat med kvarlämnade frötallar och lövträd. Längst i väster växer en medelålders, gallrad, 50 – 100-årig tallskog och i sydväst ett yngre, tätare, ogallrat tallbestånd med björkinslag. I gränsen mot område 31 finns en vertikal bergkant med en intressant mossflora.

Fig. 52. Gammal tallskog med flera sällsynta arter.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk genom gallring

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, del av bestånd 64, skall området slutavverkas, dock inte under planperioden. Med tanke på förekomsten av flera naturvårdsarter och att Sörmlandsleden går genom beståndet, bör skogen överhållas och därefter skötas hyggesfritt så att äldre träd och naturvärden bevaras.

Friluftsliv: Sörmlandsleden passerar i nord-sydlig riktning, rakt genom beståndet. I södra delen finns ett kojbygge. Leden kanaliseras och mycket få stigar finns i övrigt.

Biologisk mångfald: Mot Träsket ett genom gallring utglesat, solexponerat trädbestånd med tall och lövträd av viss betydelse för insektslivet och för många fåglar. Duvhöken seglar ofta över området och häckar möjligen i beståndet. Värdefulla tallmiljöer med mycket gamla träd och rester av gammal död ved.

Naturvårdsarter

Duvhök, *Accipiter gentilis* Duvhöken är en stor fågel, karaktäristisk genom sin ljusa undersida som hos vuxna fåglar är tvärstrimmig. Denna hök lever på fåglar och små däggdjur. Boet, ett risbo, läggs högt upp i träd. Tidigare var arten hårt drabbad av jakt och miljögifter, men stammen har under senare tid återhämtat sig. Rör sig här över ett större område. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad).

Vedskivlav, *Hertelidia botryosa* Vedskivlaven är en grågrynig skorplav som ofta bär tätt med fruktkroppar i täta gyttningar. Den växer på bränd ved eller på torra, gamla solexponerade lågor av tall. Den indikerar ofta skyddsvärda tallskogsmiljöer, där det kan växa kolflarnlav och andra hotade arter knutna till bränd, död ved. Arten växte här på en tallåga ca 175 m öster om Sörmlandsleden i riktning mot Inskogens villaområde. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Dvärgbägarlav, *Cladonia parasitica* En liten, buskformig bägarlav som växer på död, avbarkad ved av främst tall och ek. Arten är vanligast i naturskogar med tall, men kan också finnas på gamla tallågor i mer kulturpåverkad skog som rest från tidigare mer skyddsvärda tallmiljöer. Arten växer i detta område på en tallåga strax intill Sörmlandsleden strax norr om Träsket. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Klippfrullania, *Frullania tamarisci* En rödbrun, glänsande, rikt förgrenad levermossa som bildar mattor på bergväggar. Arten påträffas i främst skyddsvärda skogsmiljöer med lång kontinuitet samt trädklädda bergbranter som har ett jämnt och fuktigt mikroklimat året om. Mossan växer här på en vertikal silikatbrant av ett nordexponerat berg i gränsen mot område 31 intill en fuktig miljö med blandskog. SIGNALART

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soredier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikatorart när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Andra intressanta arter

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad mossas, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

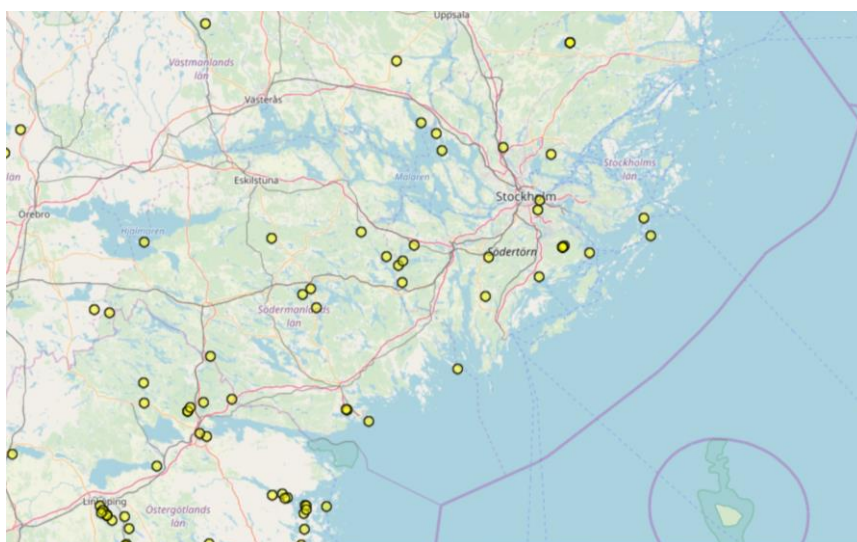
Lövvedsnål, *Chaenotheca xyloxena* Arten kännetecknas av att bålen är helt insänkt i substratet och att undersidan av fruktkroppens huvud undertill har en tydlig, vit beläggning. Fruktkropparna är långa och slanka med brunaktig spormassa. Arten är östlig och föredrar skogar med förekomst av död ved i något beskuggade lägen. Sannolikt inte ovanlig, men sällan rapporterad. Ny för Oxelösunds kommun.

Lilariska, *Lactarius uvidus* En grå, slemmig riska med en mjölksaft som vid luftens tillträde blir violett. Växte på två lokaler i den bergiga tallskogen väster om Träsket tillsammans med björk. Ny för Oxelösunds kommun.

Lecanora saligna Arten växte på bark av en tall alldeles intill stigen norr om torpläget. I kommunen tidigare funnen på Häverö. Dessa är de enda rapporterade fyndplatserna i Södermanlands län.

Korstecknad svampbagge, *Mycetina cruciata* Arten är funnen under en hatt av ostronmussling på en lövstubbe på hygget ovanför Träsket. Arten är mykofag (äter svamp). Arten är ovanlig i Sörmland, föga rapporterad, men har i kommunen tidigare påträffats av Hans Ahnlund 2012 på Stora Äpskär.

Utbredningskarta för korstecknad svampbagge (Artportalen 2019-12-07)

Område 35

Värde: 8 p

(M1 S1 A3, FN2 FF1)

Motivering: Närrekreation, ovanliga kryptogamer.

Läge: Väster om Inskogens villaområde

Datum för fältbesök: 30.7.2019

Areal: 6,1 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Svagt kuperad skogsmark med låga bergryggar och mellanliggande moränsänkor, som i sina djupaste delar är fuktiga och delvis klädda med grund torv. En del moränblock finns i ytan. Jordmånen är en typisk podsolfjord. Det förekommer inga ytliga vattenflöden, mer lokala flöden där regnvatten lägger sig i sänkorna.

Naturtyp: Tallskog

Ekologiska strukturer: Berghällar och block av betydelse för stenlevande arter, främst lavar, i moränsvackor små sumpstråk med fuktälskande flora, bland annat frossört och starr. Död klenved i stor mängd förekommer av intresse för vedlevande svampar. Bök av vildsvin konstaterades i ett fuktigt parti.

Naturbeskrivning: Ung, cirka 50-årig tallskog, med olika stamgrovlekar, troligen självföryngrad på tidigare hyggesmark. Björk ingår som naturligt inslag och har troligen uppstått i hyggesfasen. En gallring är genomförd under de senaste åren, där framför allt gran och ung björk tagits bort i syfte att öka tallarnas tillväxt. Området är/har varit detaljplanlagt och skogsskötseln har tidigare måhända anpassats till den planerade bebyggelsen. Vegetationen är artfattig och av ristyp, mest mossor och blåbärsris, i högre delar lavrik. Efter gallringen har fuktängsarter etablerat sig i körspåren. Fuktängsflora finns också i stråken med ung björk-tallskog, där det också finns en del vitmossor.

Fig. 53. Genomgallrad tallskog med lövuppslag.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 65, klassas skogen som produktionsskog med målet gallring. Skötseln bör inriktas så att en ljus, luftig skog av björk och tall utvecklas.

Friluftsliv: Området utnyttjas idag främst av de närboende, för promenader, bär- och svampplockning. Stigar finns i mindre omfattning i östra delen, men de är smala och lågutnyttjade. Möjligtvis används traktorvägarna i viss omfattning. Även om skogspartiet idag är litet svårframkomligt på grund av gallringsris, hyser det en stor potential som fritidsskog, kanske främst för närrekreation. Det ligger intill villaområdet och gränsar i norr till områden med äldre skog (område 23 och 33).

Biologisk mångfald: Området är fattigt på biologisk variation, men några mindre vanliga arter kunde dock noteras:

Övrigt: Skogen är i översiktsplanen (Oxelösunds kommun 2018) utpekad som ett område möjligt för framtida bebyggelse. Vissa naturvärden hotas. Med utgångspunkt från inventeringsresultatet bör hänsyn till dessa tas vid en eventuell detaljplan.

Naturvårdsarter

Duvhöök, *Accipiter gentilis* Duvhöken är en stor fågel, karaktäristisk genom sin ljusa undersida som hos vuxna fåglar är tvärstrimmig. Denna hök lever på fåglar och små däggdjur. Boet, ett risbo, läggs högt upp i träd. Tidigare var arten hårt drabbad av jakt och miljögifter, men stammen har under senare tid återhämtat sig. Arten häckar någonstans kring Träsket och rör sig även inom detta område. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Liten spiklav, *Calicium parvum* Arten är känd från ett hundratal lokaler i landet. Den är knuten till äldre död ved eller bark av främst barrträd i områden med trädkontinuitet och bedöms av ArtDatabanken att minska i landet till följd av skogsbruket. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART.

Andra intressanta arter

Björkblåsor, *Anisostephus betulinus* Björkblåsor kallas de gallbildningar hos björk med stora svällande blåsor på löven, orsakade av en art av gallmyggor. Växte här på en ung glasbjörk i en tallplantering. Arten har få rapporterade fynd i landet, men är troligen mycket underrapporterad. Ny för Oxelösunds kommun.

Gyttrad taggsvamp, *Creolophus cirrhatus*, på lövträdsstubbe av asp. Värmegynnad, mindre allmän. Tidigare ett fynd i Oxelösunds kommun.

Sammetsticka, *Trametes pubescens*, är en nästan, vit, zonerad, tunn, sammetsfildad ticka som här växer på grenar av död björk på marken. Mindre vanlig i Sörmland, allmännare norrut i landet.

Linnea, *Linnaea borealis*, växer här i ett mindre bestånd som överlevt en tidigare hyggesfas. Linnean har blivit allt ovanligare i Sverige, liksom i Oxelösund och Sörmland i övrigt. Den missgynnas av ett rationellt skogsbruk, även om den ibland kan överleva skogsbrukets olika faser och dyka upp i yngre skogsbestånd. En äldre skog med linnea är skyddsvärd, särskilt om där förekommer andra arter som signalerar äldre skog. Arten minskar i takt med ett allt intensivare skogsbruk och är ovanlig i Oxelösunds kommun.

Agromyza *alnibetulae* är en art ur gruppen minerarflugor. Den är dåligt uppmärksammas i inventeringar och blott känd från cirka 15 lokaler i Sverige. Arten känns igen på bladminan som är lång och slingrande samt bildar en broskartad förtjockning i bladkanten av vårt- och glasbjörk. I området sågs angreppet på en lågvuxen glasbjörk. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 36

Värde: 11 p (M3 S1 A3, FN2 FF2)

Motivering: Värdefull kulturmiljö, viktig för insekter, artrik fjärilsfauna, Sörmlandsleden.

Läge: Träsket, f.d. torp

Datum för fältbesök 20.11.2019

Areal: 2,3 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Bergssluttning täckt med morän rik på ytliga block. Berg i dagen i form av marknära hållar intill den gamla torpgrunden. Vattnet leds åt söder ned mot en gräsmark på ett underlag av glaciallera. Morän och berggrund är rik på silikatmineral och jordmånen utgörs av en typisk råhumus.

Naturtyper: Gräsmark, gles blandskog

Ekologiska strukturer: Stora lövträd, markhållar, betongfundament, sydexponerade miljöer.

Naturbeskrivning: Sörmlandsleden korsar cykelvägen söderifrån och passerar en fuktig, ohävdad gräsmark med gamla vallväxter och fuktängsarter som olika tistlar. Ovanför gräsmarken finns rester av ett gammalt torp. Torpet är känt från 1735 som Träskstugan. Namnet ändrades sedan till Träsket, men även Djupviksstugan och Lilla Danvikstugan har förekommit. Sista arrendatorn Edvard Lind, slutade sitt arrende 1938. Bostadshuset var byggt 1918, men ett stycke nordost därom finns rester från tidigare bebyggelse. Byggnaderna brändes ned av brandkåren 1971. I anslutning till det gamla torpet finns marknära berghållar med lavar och mossor och enstaka örter. I sluttningen mot norr växer på morän en blandskog med tall, ek och björk, i nordost även asp och sälg. Skogen norr om torpet är avverkad och gallrad. På hygget finns en del kvarstående frötallar samt bärbuskar av nypon och rönn.

Fig. 54. Gräsmarken upp mot torpet Träsket

Nuvarande markanvändning: Friluftsliv, skogsbruk. Markerna kring Träsket var tidigare brukade. Sven Lind, son vid Träsket, har berättat att de hade 3 - 4 kor och att fyra tunnland åker ingick i arrendet. För att få ihop hö till djuren fick de lov att slå vägdiken och skogsängar.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 71, skall skogen i området skötas genom gallring. Gräsmarken bör hävdas genom slåtter, vilket skulle öka blomrikedomen och gynna floran och insektslivet.

Friluftsliv: Sörmlandsleden går i gräsmarken upp till Träsket och är en flitigt utnyttjad strövstig. Det gamla torpet disponerades i slutet av 1960-talet av Skid- och Friluftsförbundet i Oxelösund. Bland annat hade man en skidbacke där Sörmlandsleden går idag.

Biologisk mångfald: Sydexponerade marker med omgivande löv- och blandskogar. Biotoprikedomerna är bra för fjärilar och vid en nattfångst i juli 2019 noterades cirka 350 arter, däribland några av naturvårdsintresse. Då här nämnda arter inte med säkerhet reproducerar sig i område 36, tas de inte upp under rubriken "Andra intressanta arter". Dock samlades de in med ljus vid inventeringen 2019, vilket ändå bekräftar att de då befunnit sig i närområdet.

Bland mindre vanliga arter kan nämnas **skogspärlemorfjäril**, *Argynnis adippe* – en art som minskat då antalet skogsängar blir färre, **bandad hallonspinnare**, *Habrosyne pyritoides* – en relativt nyetablerad men sällsynt art, **eksikelve**, *Watsoniella binaria* – påträffad som ny för Sörmland 2016 och därefter ökande, **almlundmätare**, *Venusia blomeri*, som etablerades i Sörmland först för tio år sedan, **blålockemalmätare**, *Eupithecia denotata* – en ovanlig art knuten till nässelklocka och stor blåklocka, **snövit** och **gråvit gaffelsvans**, *Furcula bicuspis* och *F. bifida* – båda ovanliga, **asptandvinge**, *Notodonta torva* – ovanlig och knuten till asp samt **kungslavspinnare**, *Lithosia quadra*, som tidigare var mycket sällsynt i Sverige men som numera är etablerad.

Naturvårdsarter

Humlerotfjäril, *Hepialus humuli* Denna karaktäristiska nattfjäril är lätt att se när de silvervita hannarna utför sin pendlande dans på sommarkvällarna. Tyvärr en alltmer ovanlig syn, då arten har minskat kraftigt genom att gräsmarker vuxit igen. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Sexfläckig bastardsvärmare, *Zygaena filipendulae* Sexfläckig bastardsvärmare har sex röda fläckar på framvingen. Den var förr den absolut vanligaste arten bland bastardsvärmarna, men har liksom de övriga gått mycket starkt tillbaka till följd av förändringar i odlingslandskapet. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Andra intressanta arter

Arrhenia retiruga Denna svamp ser ut som små, krusiga öron och växer på mossor, gärna takmossa, på grundstenar till gamla husrester vid Träsket. Sällsynt och funnen på fem lokaler i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Härmsångare, *Hippolais icterina* Härmsångaren är ovanlig i skogarna i västra Oxelösund. Den häckar framför allt i lövskog och parker som vid Träsket där det växer mycket lövträd.

Murtuss, *Tortula muralis* Denna mossa har en lång hårudd, men till skillnad mot takmossan som den annars liknar, har den inga tänder i bladspetsen. Murtuss är kalkgynnad och växer på kalksten och cement. Arten är från länet bara känd från Östermalma och Lövsta kalkbrott i Vagnhärad, men kan vara förbisedd. Ny för Oxelösunds kommun.

Trigonaspis megaptera. Denna stekel hör till familjen gallsteklar. Den åstadkommer rödaktiga, runda men något tillspetsade galler på ek. Arten påträffades på en medelålders ek nära Träsket. Ny för Sörmland!

Område 37

Värde: 12 p (M3 S2 A4, FN2 FF1)

Motivering: Fint lövträdsbestånd i bryn mot söder, rik förekomst av död ved. Bestånd av gammal granskog.

Läge: Skog öster om Träsket

Datum för fältbesök: 30.9.2019

Areal: 2,9 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Bergshöjd med ojämn, pucklig struktur. Bergspucklar omväxlar med smala dalstråk och andra sänkor. Mot söder en sluttning som bitvis är brant, i övrigt mer långsamt sluttande. Jordarten är en sandig, inte särskilt djup morän, med många, ytligt liggande jämnstora block. Längst i söder är moränen utflackad och övergår i lermarker. Genom svårvittrad berggrund och morän är jordmånen en råhumus, mindre sur åt söder där den lättas upp av förnan från lövträd.

Naturtyper: Tallskog, triviallövskog

Ekologiska strukturer: Död ved i rätt hög omfattning, främst i södra kanten där gamla lövträd, främst björk, sälg och rönn, bidrar till mångfalden. Även ett mindre parti med grova lågor av gran och en del mycket gamla stubbar bidrar till fina miljöer för vedlevande arter.

Fig. 55. Gammal granskog med mossrik vegetation.

Naturbeskrivning: Höglänt skogsparti med medelålders till tämligen gamla tallar, troligen 50 – 100 år gamla, på berghällar och över stråk av tunn morän. I svackor och stråk mellan bergknallar växer en mossrik vegetation, särskilt där moränen är småblockig. Mot söder sänker sig terrängen och

barrskogen får en större inblandning av gran och lövträd. I nedre delen mot åkern finns ett fint skogsbyn med lövträd, bland annat medelålders, tämligen fritt stående ekar, av stor betydelse som generationsträd, dvs träd som ersätter dagens jätteekar och som garanterar kontinuerliga miljöer för eklevande organismer.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, gallring.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 70, är skogen mogen att avverkas men ingen avverkning bör ske med hänsyn till naturvård och friluftsliv. Möjligen kan ett hyggesfritt skogsbruk tillämpas där man spar de äldre träden, låta några andra utvecklas och därigenom skapar en olikåldrighet av värde för flora och fauna.

Friluftsliv: Friluftslivet är svagt utvecklat. Sörmlandsleden går alldeles intill och i anslutning till denna går en populär vandrings- och cykelled. Från Sörmlandsleden går några mindre stigar upp i berget, men utnyttjandet är begränsat till stor del på att området är relativt svårframkomligt.

Biologisk mångfald: Fina lövbestånd i söder med en hel del död ved av stort värde för en artrik flora och fauna. Aspar och ekar finns och kan om de får stå kvar utvecklas till biologiskt värdefulla träd.

Naturvårdsarter

Kungsfågel, *Regulus regulus* Kungsfågeln är Sveriges minsta fågel. Trivs i barr- och blandskog där den avslöjar sig med sin nålfina sång. Arten har minskat kontinuerligt under 1900-talet och under de senaste tio åren har populationen minskat med 30 – 40%. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Duvhök, *Accipiter gentilis* Duvhöken är en stor fågel, karaktäristisk genom sin ljusa undersida som hos vuxna fåglar är tvärstrimmig. Denna hök lever på fåglar och små däggdjur. Boet, ett risbo, läggs högt upp i träd. Tidigare var arten hårt drabbad av jakt och miljögifter, men stammen har under senare tid återhämtat sig. Häckningsplatsen finns i närheten av Träsket. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Barrmusseron, *Leucopaxillus cerealis* En helt vit svamp med något nedlöpande skivor och en länge inrullad hattkant. Den växer på barrmattan under gran i inte allt för sura barrskogar. Arten har minskat mycket sedan förr på grund av slutavverkningar av värdefulla skogar. Växer här i ett parti gammal barrskog med mossor och barmattor. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Långfliksmossa, *Nowellia curvifolia* Denna art växer ofta tillsammans med fingermossa på barklösa, grova gränslågor på platser med hög luft- och markfuktighet. Skotten liknar små runda maskar. Arten förekommer i regel i naturskogar med rik tillgång på död ved och missgynnas starkt av skogliga åtgärder då mossan är uttorkningskänslig. SIGNALART

Andra intressanta arter

Cinnoberröd grynskevling, *Cystodermella cinnabarina* Denna ovanliga grynskevling är en vacker prydnad i barrskogen med sin livligt röda färg på hatt och fot. Den är rätt sällsynt med i Sörmland ett 40-tal kända förekomster. Den har i Danviksområdet ovanligt många växtplatser och inte mindre än ¼ av landskapets lokaler finns i detta begränsade område.

Puckelfjällskevling, *Macrolepiota mastoidea* Arten liknar stolt fjällskevling, men är betydligt sällsyntare. Den växer här under några grova gamla granar i en sluttning 200 m öster om Träsket. Funnen på 8 lokaler i Sörmland, närmaste fyndplats i Nynäs naturreservat vid Långmaren. Ny för Oxelösunds kommun.

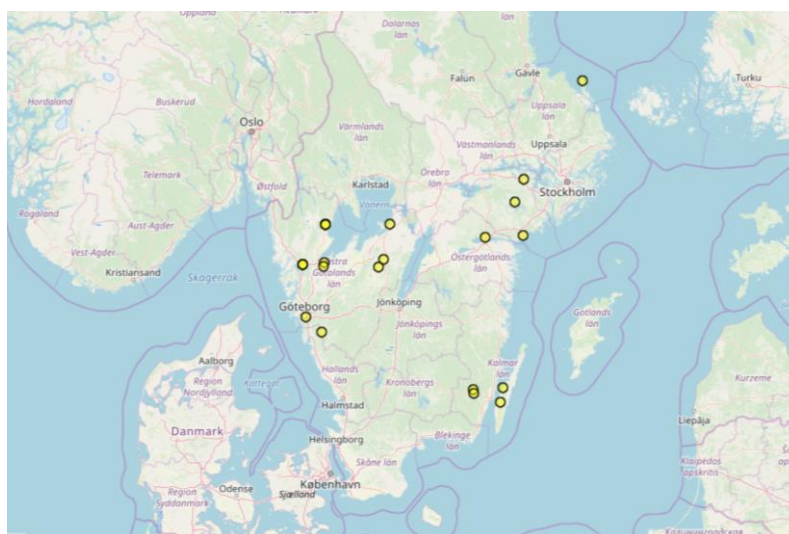

Fig. 56. Puckelfjällskivling – en ovanlig svamp i Sörmland.

Lövhätta, *Mycena polyadelpha* Denna småväxta hätta växer på färsk lövförna av ek och kommer sent på säsongen. Den är säkert mycket förbisedd, men verkar finnas främst vid större ekar, vilket möjligen beror på att det under större ekar samlas större mängder förna. Arten har rapporterats från ett 20-tal kända svenska fyndlokaler, närmast kända förekomst i Sparreholms ekhagar. Ny för Oxelösunds kommun.

Rutig rottryffel, *Scleroderma areolatum* Gulbrun rottryffel med taggiga sporer, skild från närstående arter på sporens storlek. Funnen i gräsrik blandskog i skogsbrynet öster om Träsket. Ny för Oxelösunds kommun.

Utbredningskarta – lövhätta (Artportalen 2019-12-07)

Område 38

Värde: 14 p (M2 S3 A5, FN2 FF2)

Motivering: Tallnurskog, många rödlistade arter och andra naturvårdsarter, död ved, bergbranter åt norr.

Läge: Mellan Djursvik och Ängtorp

Datum för fältbesök: 9.6.2019, 6.8.2019

Areal: 6,0 ha

NVI – klass: 1 Högt naturvärde

Naturgeografi: Kuperad terräng, bergbunden, med ett stort hållmarksparti som längs kanterna på flera håll har en starkt sönderskuren struktur. I norr några branter som via blockmarker ersätts av en sandig morän som i brynet mot åkern möter glacial lera. Moränen är på de flesta håll blockig. Jordmånen är en podsoljord, i hållmarkens grunda sänkor finns stråk med begynnande torvbildning. Nederbördsvattnen strömmar från berget i alla riktningar och samlar sig även i odränerade svackor på bergsplatån. Inga ytliga vattenflöden finns.

Naturtyper: Gammal tallskog, ekbryn

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer allmänt på hållmarken, men rör sig mest om klenved som yngre träd och nedblåsta grenar. Enstaka medelålders tallågor förekommer. Mellan berget och åkern i norr finns en brynzon med rik förekomst av död ved, även av grövre lågor. Viss variation av exponering och luftfuktighet kring block och hållbranter runt berget.

Naturbeskrivning: Gammal tallskog, sannolikt 100 – 150 år, vissa träd uppemot 200 år, på en höjdrygg med nakna eller renlavsbevuxna bergytter. Rik förekomst av blåmossa i hela området. Många tallar har en för naturskogar typisk storrutig bark och delvis vridna stammar och grenar. På platån finns även några yngre tallpartier med ung björk där skogen troligen utvecklats på nytt efter brand. I nordöstra delen av området finns en del senvuxna granar. Grandominerad blandskog förekommer i nordöst och på västra sidan av berget ned mot stigen. I brynen mot norr finns en 50-årig ek – aspskog. Fältskiktet utanför hållmarken är rikt på blåbär och andra bär samt kruståtel och enstaka örter. I norrslutningen mot åkrarna finns ett flertal lodytor där det bland annat växer skuggblåslav.

Fig. 57. En av de värdefullaste tallskogarna i undersökningsområdet.

Nuvarande markanvändning: Friluftsliv, inga skogliga åtgärder på åtskilliga decennier.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 79, är skogen mogen att avverkas men ingen avverkning bör ske. Skogen bör lämnas för fri utveckling och skapande av död ved. Vid inventeringen påträffades 15 naturvårdsarter, området är av Skogsstyrelsen klassat som nyckelbiotop och bedömningen fri utveckling understryks. För att långsiktigt skydda de höga naturvärdena i området bör ett biotopskydd inrättas.

Friluftsliv: En väl utnyttjad stig leder från vägen i väster, vid sidan av berget österut. Själva bergsområdet opåverkat av slitage. En annan stig går utmed berget på norra sidan. Det finns även några mindre stigar. Området utnyttjas extensivt för friluftsliv, troligen mest av de närboende.

Biologisk mångfald: Förekomsten av mycket gamla tallar, död ved, block och branter ger en biologisk mångfald av stort värde för naturvården. I perifera delar blandskog med gamla träd och en mer varierad flora och fauna. Många sällsynta arter, bland annat två lavar nya för Sörmland.

Naturvårdsarter

Vedskivlav, *Hertelidea botryosa* Vedskivlaven är en grågrynig skorplav som ofta bär tätt med fruktkroppar i täta gyttningar. Den växer på bränd ved eller på torra, gamla solexponerade lågor av tall. Den indikerar ofta skyddsvärda tallskogsmiljöer, där det kan växa kolflarnlav och andra hotade arter knutna till bränd, död ved. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Ullticka, *Phellinus ferrugineofuscus* Ulltickan lever på undersidan av gamla granlångor. Den är mörkbrun med en rostbrun ullig tillväxtzon. Arten är i huvudsak knuten till restbestånd av barrnaturskog, gärna med en lång kontinuitet av död ved. Ulltickan påträffades på en granlåga i nordslutningen mot åkrarna i nordost. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Tallticka, *Phellinus pini* Talltickan är en flerårig ticka som växer, ofta högt upp på stammen, av levande, grova mycket gamla tallar. Även om den ännu är vanlig i gamla tallbestånd, inte minst i våra skärgårdar, minskar den stadigt i områden där skogsbruket är för radikalt eller där granar växer upp i tallarnas kronor och förkortar deras livslängd. Talltickan är i våra trakter en av de mest pålitliga karaktärsarterna för gamla, skyddsvärda tallbestånd. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Brun nållav, *Chaenotheca phaeocephala* Denna nållav har en fjällig, grågrön bål och apothecier som på undersidan har en gul mjölig beläggning. Arten, som tidigare var rödlistad, växer på en stor ek vid Djursviksvägen. Laven är en fin indikator på skyddsvärda ekar i odlingslandskapet. SIGNALART

Skriftlav, *Graphis scripta* Denna lav ser ut som om någon ritat på bark små streck med en tunn blyertspenna. Den växer på slät bark av hassel och andra trädslag. Arten signalerar ofta skog med höga naturvärden, särskilt om den förekommer i mängd. Laven växer på lövträd i blandskogen nedanför nordbranten mot åkern. SIGNALART

Blåsippa, *Hepatica nobilis* Blåsippan är ovanlig på fastlandet i Oxelösunds kommun, vilket till en stor del beror på de kemiskt sura markerna i staden med dess omgivning. Blåsippsförekomsterna i kommunen är därför skyddsvärda. Blåsippan är en god indikator på goda markförhållanden med ofta lövträd och hassel, ibland också som inslag i granskogar med tidigare skogsbete. FRIDLYST MOT UPPGRÄVNING OCH FÖRSÄLJNING. SIGNALART

Toppvaxskivling, *Hygrocybe conica* Flera haggvaxskivlingar, släktet *Hygrocybe*, växer ibland även i skog och indikerar då tidigare hävdade miljöer. Toppvaxskivlingen växer här i ett bryn mellan berget och åkermarken i norr. SIGNALART

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresdier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikator när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Skuggblåslav, *Hypogymnia vittata* Denna art liknar blåslav men har på de långa, yttre flikarna små smala utskott. Arten växer aldrig på träd, utan nästan bara på skuggiga, mossiga lodklippor. I detta område finns den på flera ställen i nordslutningen av berget. Arten är enligt Artportalen bara funnen på fem lokaler i Sörmland, medan den är betydligt vanligare i t.ex. Östergötland. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin signalart som visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. SIGNALART

Långfliksmossa, *Nowellia curvifolia* Denna art växer ofta tillsammans med fingermossa på barklösa, grova grånågor på platser med hög luft- och markfuktighet. Skotten liknar små runda maskar. Arten förekommer i regel i naturskogar med rik tillgång på död ved och missgynnas starkt av skogliga åtgärder då mossan är uttorkningskänslig. SIGNALART

Barkticka, *Oxyporus corticola* Barktickan är en vitrötesvamp som vanligen växer på ännu barkklädda stammar och grenar av grova aspar. Arten pekar ofta på områden med förekomst av rödlistade arter och höga naturvärden i övrigt. Arten växte på en låga av asp i en bergig blandskog i nordost. SIGNALART

Kantarellmussling, *Plicaturopsis crispa* Kantarellmusslingen är en vedsvamp som helst växer på kläna, barkklädda stammar och grenar av lövträd, helst hassel men också björk. Arten indikerar områden med lång kontinuitet av död lövved och gynnas av hög luftfuktighet och tycks föredra områden med vintermilt klimat. I Sverige är den vanligast i östra Svealand. SIGNALART

Korall-lav, *Sphaerophorus globosus* Korall-laven är en rikt förgrenad busklav, brun med ljusgrå spetsar. Den växer liksom skuggblåslav på mossiga, lodklippor, på nordsidan av berget. I kommunen är den tidigare funnen på Ramnö. SIGNALART

Krushättemossa, *Ulotia crispa* Krushättemossan växer helst på tunna kvistar och grenar på buskar och unga lövträd. Den är vanligare i fuktiga miljöer med hassel och ofta där skogen innehåller andra naturvårdsarter. Hassel är sällsynt i skogarna i västra Oxelösund. I detta område växer mossan på tunna grenar av asp. SIGNALART

Andra intressanta arter

Liten trappmossa, *Anastrophyllum minutum* Denna mossa är svår att känna igen, lik den rödlistade vedtrappmossan men med rödbruna groddkorn och inte växande på ved. Arten är funnen i norra delen av hällmarken. Ny för Oxelösunds kommun.

Eklav, *Biatora globulosa* En skorplav som visar sig som mängder med svarta prickar på ekbark. Laven växte på en ek i nordvästra delen av området. I kommunen tidigare funnen på Jegersö.

Lövvedsnål, *Chaenotheca xyloxena* Arten kännetecknas av att bålen är helt insänkt i substratet och att undersidan av fruktkroppens huvud undertill har en tydlig, vit beläggning. Fruktkropparna är långa och slanka med brunaktig spormassa. Arten är östlig och föredrar skogar med förekomst av död ved i något beskuggade lägen. Sannolikt inte ovanlig, men sällan rapporterad. Ny för Oxelösunds kommun.

Tvåfläckig sköldluspiga, *Chilocorus renipustulatus* En svartfärgad nyckelpiga med en röd fläck på vardera täckvingen. Noterades på en gammal asp utmed stigen från Djursviksvägen på jakt efter bladlöss. Ny för Oxelösunds kommun.

Stubbmyra, *Formica truncorum* En rödbrun, hårig stackmyra som inte bygger stackar utan lever i murken ved. Påträffades i hållmarkstallskog på en låga av tall. Ny för Oxelösunds kommun.

Blodplättlav, *Haematomma ochroleucum* Arten är en skorplav, grågrön och på ytan mjölig med rödbruna apothecier. Den växer här på en lodyta av silikatsten. Arten är ovanlig i Sörmland, men flera fynd har gjorts på öar i Oxelösunds skärgård, bland annat Vinterklasen.

Grenkantlav, *Lecanora pulicaris* Denna skorplav växer på barrved, i området i hållmarkstallskogen på en låga av tall. Arten är säkert mycket underrapporterad och har bara ett tiotal kända fynd i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Korallkornlav, *Lopadium coralloideum* Denna rödbruna – olivfärgade lav är fingrenat korallik med svarta apothecier. Den växte här i hållmarkstallskogen ovanpå mossor. Arten är vanligast i fjälltrakterna men har några få rapporterade fynd i låglandet. Arten är troligen förbisedd och sällan rapporterad, men trots det säkert en sällsynt art. Ny för Sörmland!

Kådskaål, *Sarea resinæ* Kådskaål är en skaålvamp med orangegul skaål. Den växer i kådflöden på stelbad kåda, nästan enbart på gamla kådsprängda granar i äldre barrskogar och är en fin signal på ovanliga skogsbiotoper. Här växer den på en gammal gran i gränsen mot bygget, område 39. Ny för Oxelösunds kommun.

Tasgius melanarius Denna skalbagge hör till familjen kortvingar och är en relativt stor art. Den påträffades krypande på marken längs stigen i blandskog nära Djursviksvägen. Andra kända fyndplatsen i Södermanlands län. Ny för Oxelösunds kommun.

Skägglav, *Usnea dasypoga* Skägglaven var förr en vanlig art och draperade många träd i våra skogar med sina ofta flera decimeter långa skägg. Det moderna skogsbruket och sura luftföroreningar har gjort att arten minskat i södra och mellersta Sverige. I Oxelösund är det en sällsynt art på utdöende. Den växte här på en gammal björk i en bergkant.

Rutsopp, *Xerocomellus chrysenteron* Rutsoppen är ofta typisk för ekbackar och andra ekmiljöer med bördig jordmån. I området växte den i ett 50-årigt ek-aspbestånd på mullrik jordmån. Ny för Oxelösunds kommun.

Mjölig klotterlav, *Zwackhia sorethifera* Fynd av denna lav brukar indikera intressanta lavmiljöer. Den är ganska vanlig i Oxelösunds kommun. Arten växte här på lövträd på berget i östra delen.

Område 39

Värde: 7 p (M1 S1 A3, FN1 FF1)

Motivering: Granplantering med fattigt växt- och djurliv.
Fynd av barrviolspindling.

Läge: 500 m sydväst om Ängtorp

Datum för fältbesök: 4.9.2019

Areal: 0,9 ha

NVI – klass: 4 Lågt naturvärde

Naturgeografi: Dalsänka omgiven av två bergshöjder. Marken i dalgången lutar åt norr. Jordarten är en lera som i kanten övergår i en godartad råhumus. Vattenöverskott leds långsamt genom vattenhållande leror ned mot åkern.

Naturtyp: Granplantering

Ekologiska strukturer: Inga berg eller branter. Rik förekomst av död ved, främst hyggesavfall, men mycket lågt värde ur naturvårdssynpunkt. Högstubbe av gran samt några större aspar lämnade som naturvårdshänsyn.

Naturbeskrivning: Grund dalgång som planterats med gran. Hyggesavfall täcker marken, främst björk. Marken är fuktig men florin är artfattig då vegetationen ej hunnit etablera sig efter avverkningen. I torrare delar växer örnbräken i fuktiga delar revsmörblomma, krypven och harsyra. I södra delen finns ett aspbestånd, annars enstaka aspar lämnade som naturvårdshänsyn.

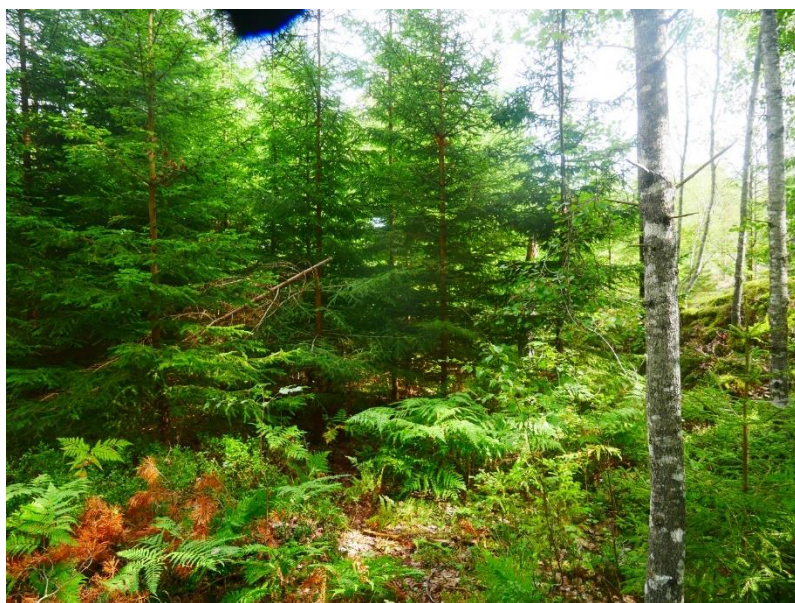

Fig. 58. Granplanterad skogsmark med björkinslag.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk (avverkat bestånd), tidigare möjligen åkermark.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 78, röjning av granplanteringen. En sådan bedöms rimlig även från ett naturvårdsperspektiv.

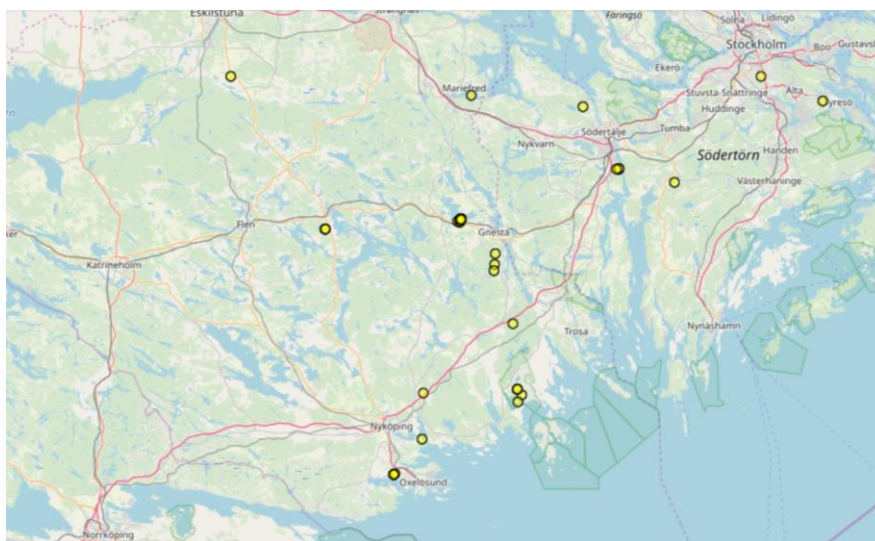
Friluftsliv: Området utnyttjas inte för friluftsliv då det är svårframkomligt.

Biologisk mångfald: Området domineras av pionjärarter på död ved och enstaka gräs och örter intill fuktiga delar. I kanten av granplanteringen upp mot den äldre skogen fanns barrviolspindling och några träd med skägglav.

Barrviolspindling, *Cortinarius harcynicus* Öväntat fynd av den vackert mörkvioletta spindelskivlingen. Den växte i norra delen av hygget i gränsen mot angränsande äldre skogen. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Skägglav, *Usnea dasypoga* Skägglaven var förr en vanlig art och draperade många träd i våra skogar med sina ofta flera decimeter långa skägg. Det moderna skogsbruket och sura luftföroreningar har gjort att arten minskat i södra och mellersta Sverige. I Oxelösund är det en sällsynt art på utdöende. Den växte här på såväl ek som tall.

Utbredningskarta för barrviolspindling (Artportalen 2019-12-09)

Område 40

Värde: 6 p (M1 S1 A2, FN1 FF1)

Motivering: Trivialt hygge.

Läge: 500 m söder om Ängtorp

Datum för fältbesök: 14.10.2019

Areal: 2,1 ha

NVI – klass: 4 Lågt naturvärde

Naturgeografi: Svag moränsluttning mot norr. Närmast åkern med stigande markfuktighet som trolig följd av hyggesförsumpning.

Naturtyp: Hygge

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer, främst stubbar och hyggesavfall.

Naturbeskrivning: Moränsluttning, tidigare bevuxen med en medelgrov granskog, nu avverkad. Hyggesgräs dominerar, främst tuvtåtel, och i detta gräshav skjuter det upp mängder av ung björk. På hygget har skett en spontan föryngring av gran och tall. Några överståndare i form av kvarlämnade lövträd, främst björk, förekommer. I östra delen finns sparade, gamla tallar, en jätteasp och en högstubbe av gran. Här finns också ett par grova granolågor.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, hygge.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 80, ska röjning ske av det uppväxande trädbeståndet. Detta verkar rimligt med hänsyn till att den tidigare skogen avverkades.

Friluftsliv: Inget friluftsliv på grund av mycket svårframkomlig mark.

Biologisk mångfald: Tämligen artrikt i den fuktiga delen i norr, där det bland annat växer brunrör, kärrsilja, skogsfräken och en rad svampar på död ved. I övrigt triviala naturförhållanden.

Intressanta arter

Brunrör, *Calamagrostis phragmitoides* Brunrör är ett högvuxet gräs med yvig vippa och med strån där nya skott skjuter upp i bladvecken. Den liknar därigenom grenrör – ett betydligt vanligare gräs på våra breddgrader. Brunrör är en nordlig art med spridda förekomster över hela landet och är funnen på ett fåtal platser i Oxelösund.

Pulverticka, *Postia ptychogaster* Pulvertickan är ganska ovanlig, men dyker upp då och då på stubbar av barrträd. Tickan består av en pulverlik massa som innehåller vegetativa förökningskroppar och skiljer sig därigenom från normala tickor. Miljöerna behöver inte vara gammelskogar utan tickan kan till och med, som här, dyka upp i hyggesmiljö. Ny för Oxelösunds kommun.

Knoppvitmossa, *Sphagnum teres* Denna gyllenbruna mossa påträffades överraskande i en fuktig del av hygget. Arten är främst knuten till mer eller mindre artrika kärr, men kan som här ibland även uppträda i andra miljöer. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 41

Värde: 12 p (M2 S2 A3, FN3 FF2)

Motivering: Äldre barrskog, friluftsliv.

Läge: Danviksskogens centrala del

Datum för fältbesök: 23.8.2019, 15.10.2019

Areal: 1,8 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Dalgång med sluttningar av morän. Berggrunden och moränen är silikatrika och marken består av en godartad råhumus.

Naturtyper: Mossrik barrskog, blandskog, skogsbryn

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer i viss omfattning, både grova lågor samt klenved.

Naturbeskrivning: I söder en moss-risrik barrskog med mycket gran, i norra delen med inslag av tall och olika lövträd, mot brynet med ett par grova ekar. Död ved förekommer i viss omfattning. I norra delen är marken fuktig och här växer många fuktängsarter som brunrör, grenrör, skogsfräken, hultbräken, ältranunkel, majbräken, topplösa, kärrviol och humleblomster. Stora delar av beståndet är en mossrik, olikåldrig grandominerad barrskog med viss potential att hysa rödlistade svampar.

Nuvarande markanvändning: Ingen, tidigare skogsbruk genom gallring.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 83, är beståndet moget för slutavverkning, men anser att ingen avverkning bör ske. Skogstypen är attraktiv för friluftslivet och skötseln bör anpassas till friluftslivets och naturvårdens behov.

Friluftsliv: En bred stig mellan Danvik och Träsket löper rätt genom området och från denna stig går också korsande stigar som leder till andra platser i Danviksskogen. Området är frekventerat och utnyttjas för skogspromenader, ridning, cykling, bär- och svamppromenader.

Biologisk mångfald: Områdets diversitet med fuktiga och torrare partier, äldre skog, stora ekar i brynet mot norr och en hel del död ved, ger en förhållandevis rik biologisk mångfald med många arter.

Naturvårdsarter

Jättesvampmal, *Scardia boletella* Grova, raka gångar i fnöskticka visar alltid på förekomst av jättesvampmal. Gånghål funna i en fnöskticka på en gammal björk nära åkerkanten i norr. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Annan intressant art

Brunrör, *Calamagrostis phragmitoides* Brunrör är ett högvuxet gräs med yvig vippa och med strån där nya skott skjuter upp i bladveckan. Den liknar därigenom grenrör – ett betydligt vanligare gräs på våra breddgrader. Brunrör är en nordlig art med spridda förekomster över hela landet och är funnen på ett fåtal platser i Oxelösund.

Område 42

Värde: 11 p (M2 S2 A3, FN2 FF2)

Motivering: Fuktig dalgång, hög artrikedom.

Läge: 400 m sydväst om Träsket

Datum för fältbesök: 15.10.2019

Areal: 2,3 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Dalgång med svag lutning åt sydväst på lerhaltig, kalkfattig mull. Inget ytligt vattenflöde.

Naturtyp: Gran - björkskog

Ekologiska strukturer: Grova lövträd, fuktig mark i dalgång, störd mark

Naturbeskrivning: Utmed en dalgång i öst-västlig riktning växer en olikåldrig blandskog, som till huvuddelen består av björk och gran, på en tidigare dikad skogsmark. En hel del stubbar tyder på att den tidigare skogen blivit avverkad och att ny skog etablerats genom självsådd. Möjligen har området tidigare använts som åker eller äng. I brynet mot åkern i öster växer en del grova lövträd, främst björk, asp och enstaka ekar. Skogen i området är varierande sluten och öppen, i öppna gläntor växer mycket grenrör, där det står tätare med träd växer det örter, ormbunkar, skogsfräken och blåbär.

Nuvarande markanvändning: Ingen, tidigare skogsbruk.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 83, är skogen mogen för slutavverkning men bedömer att ingen avverkning bör utföras. Området bör sparas och utvecklas till en blandsumpskog med hög biologisk mångfald.

Friluftsliv: En livligt frekventerad promenadstig går i dalgången. Området har därigenom betydelse för friluftslivet.

Biologisk mångfald: I den fuktiga miljön finns en stor artrikedom av växter, mossor och svampar. Här finns flera sällsynta svampar, bara under en timmes genomgång hittades nio arter som tidigare inte påträffats i Oxelösunds kommun.

Naturvårdsarter

Kryddspindling, *Cortinarius percomis* Denna vackra, gulaktiga spindelskivling med aromatisk doft av citronmeliss är en mykorrhizasvamp som växer med gran i örtrika barrskogar, i en skogstyp som normalt har höga naturvärden. Arten växte i ett skogsbryn i öster mot åkern. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART.

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresdier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikatorart när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Andra intressanta arter

Brunrör, *Calamagrostis phragmitoides* Brunrör är ett högvuxet gräs med yvig vippa och med strån där nya skott skjuter upp i bladvecken. Den liknar därigenom grenrör – ett betydligt vanligare gräs på

våra breddgrader. Brunrör är en nordlig art med spridda förekomster över hela landet och är funnen på ett fåtal platser i Oxelösund.

Blåsuga, *Ajuga pyramidalis* Växten indikerar tidigare skogsbete. Normalt en ganska vanlig art, men har bara en fyndplats i hela inventeringsområdet. Växer i skogsbrynet mot åkern i öster.

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad mossa, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Storsporig spindling, *Cortinarius casimiri* Denna spindelskivling växer här i fuktig blandskog i västra delen. Ny för Oxelösunds kommun. Närmast känd från Janstorpsskogens naturreservat utanför Nyköping.

Rynkspindling, *Cortinarius elatior* En mycket stor slemmig spindelskivling med en i kanten kraftigt rynkad hatt. Arten var tidigare inte känd från Oxelösund, men hittades under inventeringen på tre olika lokaler. Ny för Oxelösunds kommun.

Fig. 59. Rynkspindling

Musselrödling, *Entoloma byssisedum* Arten som hör till rödskivlingarna saknar ofta fot och lever på ved. Den påträffades här på död lövved i fuktig blandskog nära åkern i västra delen. Omkring 10 kända förekomster i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Lyophyllum deliberatum Denna gråskivling skiljs från andra gråskivlingar säkrast på mikroskopiska kännetecken. Arten påträffades här på marken i mossig, äldre granskog. Funnen på 8 lokaler i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Kärnkrös, *Myxarium nucleatum* s.lat. Denna gelésvamp bildar mjölkvita dynor på lövved. Inuti dynorna finns det vita kärnor av kalciumoxalat. Här växer den på en asp i en fuktig granskog. Ny för Oxelösunds kommun.

Slemmig tofsskivling, *Pholiota adiposa* Växte utmed stigen mellan område 42 och 43 vid basen av en gammal asp. Ny för Oxelösunds kommun.

Taggticka, *Sistotrema confluens* Marklevande ticka med taggar istället för porer, starkt vaniljdofande. Mindre vanlig, ofta bra indikator för intressanta svamplokaler. Växer i stor mängd på den fuktiga stigen mellan område 42 och 43. Ny för Oxelösunds kommun.

Trollskägg, *Thelephora penicillata* Denna ovanliga art växer på en trampad stig mellan område 42 och 43. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 43

Värde: 12 p (M2 S2 A3, FN2 FF3)

Motivering: Gamla tallar, äldre barrskog. Friluftsliv.

Läge: 600 m VNV om Träskbacken

Datum för fältbesök: 23.8.2019

Areal: 3.2 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Området utgörs av en måttligt kuperad terräng med mossöverväxta bergkullar och en i övrigt småblockig morän. Marken sluttar främst mot åkrarna i norr. Jordarten är en svårvittrad urbergsmorän, vilken utsatts för långvarig urlakning och jordarna är därmed kraftigt podsolerade. Hydrologin är normal för dylika jordar med en relativt hög genomsläpplighet, vilket medför att vatten avleds via berggrunden ned mot lägre liggande partier. Mot åkrarna i norr finns ett mindre dike.

Naturtyper: Gammal barrskog, lövrikt bryn

Ekologiska strukturer: Död ved finns i viss omfattning, de flesta är lågor som bildats under de senaste tio åren. Det är främst gran och tall som bidrar till den döda veden. Det finns även en del död klenved, främst björk, rönn och sälg. Då det saknas vattenflöden och bergsstrukturer i beståndet är den ekologiska variationen rätt liten.

Naturbeskrivning: Området är bevuxet med en olikåldrig tall-granskog med många gamla, minst hundraåriga träd. På flera av granarna växer gammelgranslav. Skogen växer på en sur morän, där blåbärsriset dominerar över mycket stora ytor. Fläckar av lingon och/eller örnbräken förekommer och mot brynet i norr ingår även en del örter. Mot kanterna ökar inslaget av lövträd och man kan se hundraåriga ekar tillsammans med snabbväxta, grova granar samt lövträd som björk, sälg, asp och rönn. Floran är artfattig i hela området. Det finns en hel del död ved i skogsbeståndet och det är viktigt att den kommer att bevaras i framtiden.

Fig. 60. Gammal, värdefull barrskog utmed en väl använd strövstig.

Nuvarande markanvändning: Ingen för närvarande, tidigare skogsbruk.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 75, bör skogen bevaras för friluftsliv och ej slutavverkas. Området bör skötas för friluftslivets behov.

Friluftsliv: Flera välutnyttjade stigar leder genom skogsbeståndet, vilket visar att området utnyttjas för friluftsliv som promenader, bär- och svampplockning.

Biologisk mångfald: Det finns en hel del död ved i området, vilket är viktigt för många vednedbrytande arter. I brynet mot norr ökar diversiteten genom en mer varierad trädslagsfördelning och förekomsten av stora ekar.

Naturvårdsarter

Tallticka, *Phellinus pini* Talltickan är en flerårig ticka som växer, ofta högt upp på stammen, av levande, grova mycket gamla tallar. Även om den ännu är vanlig i gamla tallbestånd, inte minst i våra skärgårdar, minskar den stadigt i områden där skogsbruket är för intensivt eller där granar växer upp i tallarnas kronor och förkortar deras livslängd. Talltickan är i våra trakter en av de mest pålitliga karaktärsarterna för gamla, skyddsvärda tallbestånd. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin signalart som visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. SIGNALART

Andra intressanta arter

Cinnoberröd grynskevling, *Cystodermella cinnabarina* Denna ovanliga grynskevling är en vacker prydnad i barrskogen med sin livligt röda färg på hatt och fot. Den är rätt sällsynt med i Sörmland ett 40-tal kända förekomster. Den har i Danviksområdet ovanligt många växtplatser och inte mindre än ¼ av landskapets lokaler finns i detta begränsade område.

Linnea, *Linnaea borealis* Linnean har blivit allt ovanligare i Sverige, liksom i Oxelösund och Sörmland i övrigt. Den missgynnas av ett rationellt skogsbruk, även om den ibland kan överleva skogsbrukets olika faser och dyka upp i yngre skogsbestånd. En äldre skog med linnea är skyddsvärd, särskilt om där förekommer andra arter som signalerar äldre skog.

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad mossas, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Område 44

Värde: 12 p (M2 S2 A3, FN2 FF3)

Motivering: Äldre barrblandskog, friluftsliv, flera sällsynta svampar.

Läge: Backe sydväst om Träsket

Datum för fältbesök: 15.10.2019

Areal: 1,8 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Höjdplatå med grovblockig, mossbevuxen ytmorän, endast på några få platser berg i dagen. Åt söder och öster finns sluttande, sandiga moräner. I öster är marktopografin böljande. Råhumusjordar dominerar, men längst i öster där skogen är mer lövrik består marken snarare av en lerblandad mull. Berggrunden och moränen är sur och svårvittrad.

Naturtyp: Tallskog, barrblandskog

Ekologiska strukturer: Död ved finns i liten omfattning, främst i öster med gallringsavfall och några medelgrova lågor. På höjdplatån saknas äldre träd och död ved. Gamla granar i öster och myrstackar.

Naturbeskrivning: Höjdplatå med 50 – 70-årig tallskog, i fältskiktet mycket blåbärsris och mindre fläckar med moss-lavrik vegetation. Det finns en hel del uppväxande unga lövträd av björk, ek och rönn. I södra delen, nedanför höjdplatån växer en olikåldrig, hundraårig, mossrik barrblandskog med gamla granar. I östra delen mot åkern växer ett ungt bestånd av triviallövträd med graninslag.

Fig. 61. Gammal barrskog finns fläckvis i området.

Nuvarande markanvändning: Ingen, inga skogliga åtgärder under de senaste decennierna.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 76, är skogen 90-årig, färdig för slutavverkning, men föreslås att få stå kvar. Inventeringen visar dock att tallskogen på platån med tiden kommer att bli för tät och att en gallring här kommer öka dess värde för såväl naturvård som friluftsliv.

Friluftsliv: I södra delen går en väl utnyttjad promenadstig som följer berget och den gamla barrskogen. Platån är i nuläget inte så frekventerad, men på sikt kommer detta bestånd tillsammans med angränsande skogar bli en viktig del för friluftsliv i olika former. Det finns fina bär- och svampmarker i hela området.

Biologisk mångfald: Gamla granar, kontinuitetsskog, flera sällsynta arter.

Naturvårdsarter

Motaggsvamp, *Sarcodon squamosus* Denna svamp påminner mycket om fjällig taggsvamp men bildar mykorrhiza med tall i gammal hållmarkstallskog. Den är kompakt, välvd och med fjällen mer samlade mot mitten. Arten är en bra indikator på gamla tallhållmarker med lång kontinuitet. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Blåsippa, *Hepatica nobilis* Blåsippan är ovanlig på fastlandet i Oxelösunds kommun, vilket till en stor del beror på de kemiskt sura markerna i staden med dess omgivningar. Blåsippsförekomsterna i kommunen är därför skyddsvärda. Blåsippan är en god indikator på goda markförhållanden med ofta lövträd och hassel, ibland också som inslag i granskogar med tidigare skogsbete. FRIDLYST MOT UPPGRÄVNING OCH FÖRSÄLJNING. SIGNALART

Andra intressanta arter

Slätsporigt stjärnskinn, *Asterostroma laxum* En skinnsvamp med gult hymenium (sporalstrande lager) och vita myceltrådar i kanten, skild från gulskinn med flera arter på mikroskopiska kännetecken. Svampen påträffades på död lövved i ett lövbestånd mot åkern söder om Sörmlandsleden. Mycket sällsynt, bara funnen på 8 svenska lokaler. Ny för Sörmland!

Bok, *Fagus sylvatica* Numera ganska vanlig kring större gårdar i Sörmland och på spridning till följd av det allt mildare klimatet, där groning av bokollon sker under milda vintrar. I det undersökta området dock bara funnen på denna plats – en mindre buske, möjligen fågelspridd från Stjärnholm.

Cinnoberröd grynskevling, *Cystodermella cinnabarina* Denna ovanliga grynskevling är en vacker prydnad i barrskogen med sin livligt röda färg på hatt och fot. Den är rätt sällsynt med i Sörmland ett 40-tal kända förekomster. Den har i Danviksområdet ovanligt många växtplatser och inte mindre än ¼ av landskapets lokaler finns i detta begränsade område.

Bittersöt tråding, *Inocybe dulcamara* Denna trådskevling växer på en gräsrik vägkant tillsammans med rosenmusseron längs cykelvägen söder om Träsket. Sällsynt, tidigare känd från sex sörmländska lokaler. Ny för Oxelösunds kommun.

Navelmussling, *Lentinellus flabelliformis* Den relativt ovanliga navelmusslingen har en djupt trattlik hatt, ojämnt sågade skivor och en mycket kort fot. Den växer på multnande barr- och lövved. Här påträffades den i lövskog i ett bryn nära åkern.

Strimhättemossa, *Orthotrichum affine* Tussar av denna mossa påträffades i en lövbacke på gammal asp strax norr om cykelvägen söder om Träsket. Sällsynt, men möjligen förbisedd. Arten bestämd av Kjell Georgson, Halmstad. Ny för Oxelösunds kommun.

Rosenmusseron, *Rugosomyces carneus* Tämmligen riklig nära den lilla vägen på en gräsbevuxen kant, annars rätt ovanlig i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Grön äggkremla, *Russula olivascens* Denna gröna kremla med gula skivor växer i den gamla granskogen vid Sörmlandsleden strax söder om cykelvägen. Ny för Oxelösunds kommun.

Taggticka, *Sistotrema confluens* Marklevande ticka med taggar istället för porer, starkt vaniljdofande. Mindre vanlig, ofta bra indikator för intressanta svamplokaler. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 45

Värde: 13 p (M3 S2 A4, FN2 FF2)

Motivering: Lövskog, artrikedom, gammal ek, sällsynta svampar.

Läge: 50 m nordost om Stora Djursvik

Datum för fältbesök: 4.9.2019

Areal: 1,3 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Bred dalsänka med sluttning åt sydväst mellan två bergs- och moränhöjder.

Dalstråket utgörs av en sandig morän med få ytnära block. Genom skogspartiet leder ett tämligen grunt, tidigare handgrävt dike, som kan visa på att en del av området tidigare odlats. Mot bergssluttningen i sydost en väl framträdande strandvall med runda, slipade stenar. Jordmånen är en godartad råhumus, under lövträden förekommer ren mull med förekomst av daggmaskar.

Naturtyper: Lövskog, ekallé

Ekologiska strukturer: Död ved förekommer i måttlig omfattning, dels grova lågor av olika trädslag samt rikligt med död ved av klenare dimensioner (unga lövträd, grenar, kvistar). Även de stora ekarna har fällt grova grenar av betydelse för vedlevande arter.

Naturbeskrivning: Området är bevuxet med en gles, tidigare gallrad lövskog av en ålder av 50 – 75 år. Här finns också ett par större ekar med en ålder kring 150 – 200 år, den grävsta cirka 3,5 meter i omkrets. Stora ekar finns också utmed Djursviksvägen. De kommer på sikt att bli grova och viktiga för att utveckla en hög biologisk mångfald. I dalgången dominerar annars stora – medelstora aspar. I fältskiktet dominerar lundgröe, ett gräs som är vanligt i torra lövskogsmiljöer. Trots topografin är marken här ganska torr. Nära stora eken finns en husgrund från ett gammalt torp, Gröndal, som var en backstuga på Stjärnholms ägor. Huset byggdes 1841 men raserades redan år 1900. I nordöstra delen av området, nära vägen, finns en liten bergknöl bevuxen med gamla tallar. I ett bryn mot vägen växer torrängsväxter som gulmåra, gråfibbla, rödklint, åkervädd, backblåkllocka och prästkrage.

Fig. 62. Gammal ek vid det gamla, sedan länge rivna torpet Gröndal.

Nuvarande markanvändning: Ingen

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 85, skall området gallras. Inventeringen här visar att området redan har gallrats och att det snarare på sikt är viktigt att utföra slyröjning kring ekarna. Det är också viktigt att lämna aspbeståndet intakt, då de i framtiden blir viktiga för växt- och djurlivet, såväl gamla hålträd för fågellivet som grova lövträdslågor av värde för många rödlistade svampar och insekter.

Friluftsliv: I gränsen mot område 38 går en bred, mycket väl använd stig, utnyttjad av främst de närboende för promenader, rekreation, svamp- och bärplockning. Lövmiljön i dalgången är, särskilt under våren, ett viktigt inslag i landskapsbilden.

Biologisk mångfald: I skogsbestånd finns några grova, troligen 150 – 200-åriga ekar, vilka har en mycket stor betydelse för den biologiska mångfalden. De delvis solöppna, ljusexponerade träden är viktiga för olika insekter. Mot åkern finns ett fint skogsbryn och intill vägen en rad 100-åriga ekar. Det finns i området även en del yngre ekar som säkrar ålderskontinuiteten av ek. Dalgång med god jordmån och förekomst av en del ovanliga arter.

Naturvårdsarter

Barrviolspindling, *Cortinarius harcynicus* Denna vackert mörkvioletta spindelskivling växte med några fruktkroppar i östra delen av beståndet i gränsen mot område 47. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Blåsippa, *Hepatica nobilis* Blåsippan är ovanlig på fastlandet i Oxelösunds kommun, vilket till en stor del beror på de kemiskt sura markerna i staden med dess omgivning. Blåsippsförekomsterna i kommunen är därför skyddsvärda. Blåsippan är en god indikator på goda markförhållanden med ofta lövträd och hassel, ibland också som inslag i granskogar med tidigare skogsbete. FRIDLYST MOT UPPGRÄVNING OCH FÖRSÄLJNING. SIGNALART

Skogslind, *Tilia cordata* Linden är ofta en gammal relik från utdöende naturtyper som lövängar och ädellövskogar. När linden förekommer i skog signalerar den ofta en tidigare skogshistorik där ovanliga arter kan ha dröjt sig kvar. I tätortsnära skogar är ofta förekomster av lind resultatet av förvildning eller utplantering. Det är dock oklart hur linden kommit till Danviksområdet. SIGNALART

Krushättemossa, *Uloa crispa* Krushättemossan växer helst på tunna kvistar och grenar på buskar och unga lövträd. Den är vanligare i fuktiga miljöer med hassel och ofta där skogen innehåller andra naturvårdsarter. Hassel är sällsynt i skogarna i västra Oxelösund. I detta område växer mossan på tunna grenar av rönn. SIGNALART

Gullviva, *Primula veris* Gullvivan är en välkänd, något kalkgynnad art, som hör till det äldre odlingslandskapet och därför minskat i landet. I det kalkfattiga Oxelösund är gullvivan relativt ovanlig som vild, men har på många håll planterats in på tomter och i trädgårdar. Här växer den i lövskog på mullartad jordmån som en rest från ett tidigare betesstadium. FRIDLYST MOT UPPGRÄVNING OCH FÖRSÄLJNING.

Andra intressanta arter

Klotpyrola, *Pyrola minor* Denna i övrigt rätt vanliga art är sällsynt kring Oxelösund. Ofta en bra indikatorart för äldre, örtrika barrskogar. Troligen har den gått tillbaka under senare decennier. Här växer den istället i lövskog på två skilda platser i en mer lövrik miljö.

Rödbrun klotterlav, *Pseudoschismatomma rufescens* Denna art växer på den gamla eken mitt i beståndet, på grov skorpbark. Arten är främst knuten till äldre ekar.

Fig. 63. Rödbrun klotterlav – karaktärsart på gamla lövträd.

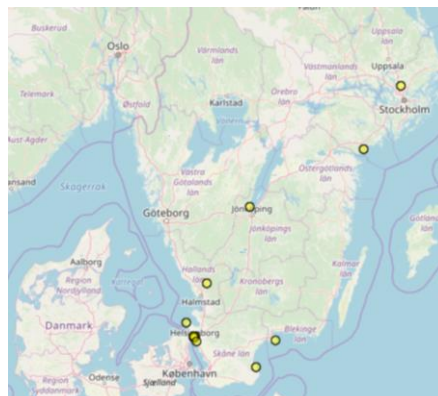
Bandad navelrödling, *Entoloma undatum* Denna svamp är djupt trattformig med hål i mitten, är gråbrun med brunaktiga koncentriska zoner. Den växer ofta på naken jord i lövskog, som här i ett parti i den fuktiga delen av lövskogen. Funnen på åtta lokaler i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Bladskål, *Hymenoscyphus epiphyllus* Arten växer på löv, bildar skålar som är gula och bägarformade med ett kort skaft. Denna art är främst funnen i Sydsverige, norr om Skåne finns bara ett fåtal kända fyndplatser. Arten är mycket sällsynt men möjligen förbisedd. Ny för Sörmland!

Ockratagging, *Steccherinum ochraceum* Denna skinnsvamp påträffades i blandskog nära stigen i gränsen mot område 38 på undersidan av en hasselgren. Arten är lättast att hitta i lövrika biotoper på ädellövträd och hassel.

Rutsopp, *Xerocomellus chrysenteron* Rutsoppen är ofta typisk för ekbackar och andra ekmiljöer med bördig jordmån. I området växte den nära en stor ek i en blockrik, myllrik sluttning nära stigen. Ny för Oxelösunds kommun.

Utbredningskarta för bladskål (Artportalen 2019-12-07)

Område 46

Värde: 8 p (M2 S1 A2, FN2 FF1)

Motivering: Sumpskog, död ved.

Läge: 100 m nordost om Stora Djursvik

Datum för fältbesök: 4.9.2019

Areal: 1,5 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Topogent terrängavschnitt, av björnmossstuvor småkullig torvmark i en sänka mellan två höjdryggar. Linser av en sandig morän skiljer torvmarken från bergspartierna. Marken är genom sin topografi och jordart starkt vattenhållande och magasinerar stora vattenöverskott med bara svag avrinning genom ett grunt, handgrävt dike åt väster.

Naturtyp: Gran - björksumpskog

Ekologiska strukturer: Viss förekomst av död ved i sumpskog av stor betydelse för vedlevande mossor och svampar. Under våta perioder kan sumpskogen även vara intressant för groddjur och mollusker.

Naturbeskrivning: Sumpmossrik dalgång mellan två bergshöjder. Vitmossor och liten hundstarr dominerar och i vissa partier växer stora, rundade tuvor med björnmossa. Där marken inte är för blöt växer rikligt med blåbärsris. Skogen är tämligen ung - medelålders, flerskiktad med cirka 40 – 50-årig björk och gran samt en yngre generation av dessa båda trädslag. Tämligen rikligt med död ved av gran och björk och i olika stadier av nedbrytning. I västra delen torr moränmark med björk, ung gran och mängder med örnbräken.

Fig. 64. En av områdets bäst utvecklade sumpskogar.

Nuvarande markanvändning: Ingen

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 84, består området av ung gran och bör röjas. Inventeringen visar att gallring bör ske i täta bestånd och att död ved bör ligga kvar. Målet är att på sikt få en sumpskog med gamla träd och mycket död ved.

Friluftsliv: I kanten av området går en mycket populär strövstig. Själva sumpskogen besöks mycket sällan på grund av att det är vått och att det inte är några givande bär- och svampmarker.

Biologisk mångfald: Sumpskogen är ovanligt rik på sphagnicola (vitmoss-levande) svampar. Vid inventeringstillfället växte lakritsriska i tiotusentals exemplar och gav doft av lakrits i hela sumpskogen. Det fanns även andra svampar som goda indikatorer på vegetationstypen, bland annat rothätta, småriska, kärnhätting, vitmosskremla, kärrsopp, olivslöjskivling, fläcksopp och riskan *Lactarius cyathuliformis*.

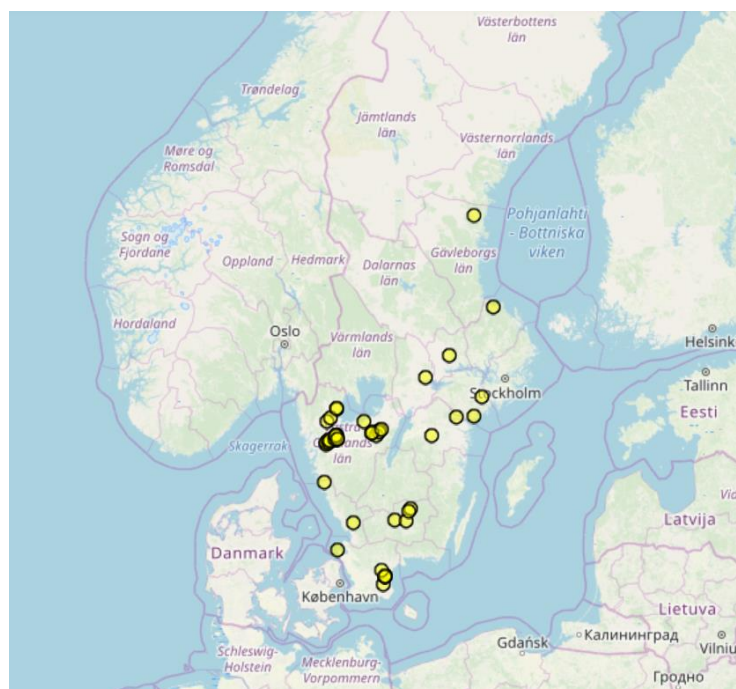
Intressanta arter

Drymus brunneus En brunfärgad skinnbagge med något droppformad kropp och randiga antenner. Påträffades sittande på liten björk i björksumpskogen. Ny för Oxelösunds kommun

Lactarius cyathuliformis Bara ett fåtal svenska fynd. I Sörmland tidigare endast känd från Marksjön utanför Gnesta. Arten liknar skålriska, växer liksom denna i vitmosstorv, men skiljer sig genom sina dysterare hattfärger och genom större sporer. Troligen har de båda arterna förväxlat och mycket av det vi tidigare kallat skålriska avser troligen denna art. Arten påträffades på vitmossrika ytor i björksumpskogen.

Rothätta, *Mycena megalospora* Tämligen ovanlig svamp i vitmossa. Arten påträffades på vitmossrika ytor i björksumpskogen. Cirka 15 fynd i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Utbredningskarta för riskan *Lactarius cyathuliformis* (Artportalen 2019-12-07)

Område 47

Värde: 10 p (M1 S1 A3, FN2 FF3)

Motivering: Friluftsliv, rik fågelfauna.

Läge: Danviksskogens västra del

Datum för fältbesök: 20.11.2019

Areal: 7,1 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Topografin är plan men svagt böjande och berggrunden är till större delen övertäckt med en småblockig, sandig morän. Berggrund och morän domineras av sura, svårvittrade mineral vilket ger en starkt podsolerad, näringsfattig jordmån. Hydrologin är av normal typ men troligen samlas mycket grundvatten i fickor och andra fördjupningar, vilket ger en svag avrinning.

Naturtyp: Tallskog

Ekologiska strukturer: Sparsam förekomst av död ved, mest gamla, nu mossöverbuxta stubbar från tidigare gallringar och några vindfällan. Enstaka gamla tallar sparade.

Naturbeskrivning: I västra delen en ung tallskog som övergår i delvis fuktig blandskog med björk. I övrigt dominerar blockiga moränmarker med en likåldrig, troligen självföryngrad, cirka 60-årig tallskog med en tämligen rik föryngring av gran. Lövträd som ek, björk och rönn förekommer, men i mycket liten omfattning. Även norrut växer tallskog, där tätare och något yngre. I slutningen mot område 48 finns en smal zon med äldre barrskog liksom i ett stråk väster om hygget i område 40. Vegetationen är även i fältskiktet mycket ensartat och består av blåbär över stora arealer. På något torrare mark växer även mycket lingon.

Fig. 65. Tallskog med mycket blåbärsris

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, dock inga sentida åtgärder.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 86, är skogsbeståndet moget av avverkas, men ingen slutavverkning bör ske under planperioden. Dock bör unga, täta tallbestånd gallras i syfte att snabbare få upp en äldre skog. I övrigt bör vid framtida skogsåtgärder stor hänsyn tas till friluftslivets intressen.

Friluftsliv: Tillsammans med omgivande skogar ett viktigt område för friluftsliv. Terrängen är lättgången och det finns små stigar överallt. Skogen är opåverkad av buller från vägar och industrier. Det går även en bredare stig rätt genom området, som utnyttjas för promenader, bär- och svampplockning.

Biologisk mångfald: Vid X6507142 – Y1570708 (RT90) finns några gamla tallar sparade. På en av tallarna växer talticka och på marken kan man se revor av linnea.

Naturvårdsarter

Kungsfågel, *Regulus regulus* Kungsfågeln är Sveriges minsta fågel. Trivs i barr- och blandskog där den avslöjar sig med sin fina sång. Arten har minskat kontinuerligt under 1900-talet och under de senaste tio åren har populationen minskat med 30 – 40%. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Fig. 66. Kungsfågel – vår minsta fågel – minskar i våra skogar!

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresdier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikator när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Andra intressanta arter

Skogsduva, *Columba oenas* Denna duva har minskat mycket i Sverige, vilket anses bero på konkurrens med kajor och brist på bohål. Den är i barrskog som här beroende av spillkråkan som hackar ut bohål i gamla barrträd. Tidigare rödlistad.

Göktyta, *Jynx torquilla* Göktytan är en liten hackspett, som till skillnad mot övriga hackspettar flyttar söderut under vintern. Arten finns mest i glesa skogar med grova lövträd där det finns naturliga bohål. Sedan 1980-talet har göktytan minskat kraftigt med i stort sett en halvering fram till 1992. Antalet häckande par är nu nere i 5000 till 10 000. Orsaken till tillbakagången är ännu inte helt klarlagd.

Mindre korsnäbb, *Loxia curvirostra* Den mindre korsnäbben häckar företrädesvis i barrskog, där den lägger sitt bo högt upp i en gran. Den äter grankottarnas frön, vilken den mejslar ut med sin

Område 48

Värde: 8 p (M2 S1 A1, FN2 FF2)

Motivering: Lövsumpskog, friluftsliv.

Läge: Danvik norr om Grävlingstigen

Datum för fältbesök: 1.11.2019

Areal: 1,9 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Tämligen plan torvmark som kantas av en sandig, blockig ytmorän. Marken är dikad genom ett cirka 30 cm djupt, tidigare handgrävt dike. Nederbördsöverskott kommer från omgivande höglänta marker som samlas i torvmarken. Moränen är kalkfattig och jordarna urlakade.

Naturtyp: Dikad lövsumpskog

Ekologiska strukturer: Död ved i mycket liten omfattning, mest avfall från tidigare gallringar och stubbar.

Naturbeskrivning: Området består av en jämnåldrig, cirka 40-årig triviallövskog med dominerande björk och asp samt enstaka sälg. Genom att området dikats växer granen bra och har vandrat in på de gamla torvytorna. Lövskogen har utvecklats genom gallring av såväl löv- som barrträd, troligen på en tidigare hyggesmark. Vegetationen domineras av blåbärsris med inslag av veketåg och ormbunkar i de blöta partierna. I gränsen mot område 52 finns ett äldre tallbestånd med förekomst av motaggsvamp.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 87, förslås röjning av skogen. Det är viktigt att granen tas bort och att de äldre lövträden får stå kvar. Lövskog är en bristvara i skogarna i västra Oxelösund och det är därför viktigt att detta bestånd även framledes sköts som en lövskog och inte planteras med gran.

Friluftsliv: På norra sidan, mellan ett berg och lövkärret, går en strövstig som utnyttjas i hög grad av ortsbefolkningen.

Biologisk mångfald: Fuktig mark och lövskog skapar intressanta ekosystem, inte minst på sikt då träden får åldras och inslaget av död ved blir större. Flera aspar kan på kort sikt nå ett stadium där de är fina hålträd och förutom för fåglar är viktiga för lavar, mossor, svampar och insekter.

Intressanta arter

Trådpipklubba, *Macrotyphula juncea* Trådpipklubban är en mindre vanlig höstsvamp med trådsmla, styvt upprätta, upp till 10 cm höga fruktkroppar. De växer i lövförna, oftast på asplöv. Funnen på flera håll, såväl i sumpskogen som i bergkanten längs stigen, massvis i tusental! Ett 20-tal rapporterade växtplatser finns från Sörmland. [Ny för Oxelösunds kommun.](#)

Naftalinskinn, *Scytinostroma portentosum* På en nedrasad sälg i kanten av kärret i västra delen påträffades den genom sin doft omisskännliga vedsvampen naftalinskinn. Den är ganska ovanlig, men ett typiskt inslag i naturskogar med gamla sälgar.

Område 49

Värde: 14 p (M2 S1 A5, FN3 FF3)

Motivering: Död ved, flera sällsynta svampar, bland andra rynkskinn och pulverklubba, friluftsliv.

Läge: Danviken väster om Träskbacken

Datum för fältbesök: 16.10.2019

Areal: 5,2 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Terrängen sluttar svagt åt norr mot fuktstråket i område 42 och i nordost mot åkrar. Berggrunden är täckt av ett lager sandig morän som är tämligen blockfattig. Jordmånen är en råhumus med urlakat ytskikt. Grundvatten flödar åt öster och norr, mot åkern i öster går ett dike.

Naturtyp: Granskog

Ekologiska strukturer: Död ved i relativt liten omfattning, enstaka grova lågor av asp och gran, i fuktiga delar döda träd och grenar som producerats genom självgallring i beskuggad miljö. I gränsen mot område 42 skuggiga habitat med många gamla träd.

Naturbeskrivning: Tämligen likåldrig granskog som uppstått genom gallring. Det finns inga riktigt grova eller gamla träd. Det är sparsamt med andra trädslag men i brynet mot åkern i öster uppträder en del björk liksom i gränsen mot område 42. Vegetationen i övrigt är örtfattig och domineras av blåbärsris, i fuktiga lägen delvis ersatt av gräs som tuvtåtel och ormbunksväxter samt skogsfräken. Mot åkern i norr finns ett bestånd med äldre skog där det på en av granlågorna växer rynkskinn.

Fig. 67. Rynkskinn – en sällsynt vedsvamp på granlågor.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, dock inga åtgärder de senaste decennierna.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 88, är skogen avverkningsmogen, men inte aktuell för avverkning. Inventeringen visar på begynnande höga naturvärden med flera

naturvårdsarter och sällsynta arter i övrigt, varför fri utveckling av beståndet är motiverat ur naturvårdens synvinkel.

Friluftsliv: En bred stig, som är mycket använd av friluftslivet för promenader och annan rekreation går i södra delen av beståndet, från Sörmlandsleden ned till villorna vid Danvik. Skogen längs stigen har stor betydelse för allmänheten eftersom den är litet trollskogsartad och samtidigt erbjuder bär och svamp. En mindre stig följer också åkerkanten i norr. Skogen i området är lättillgänglig och en viktig del i ett större område för friluftsliv.

Biologisk mångfald: Området har en stor potential att hysa många rödlistade och andra sällsynta arter om träden får bli äldre och död ved bildas i högre omfattning. Redan idag finns här sällsyntheter som pulverklubba och rynkskinn, den senare en rödlistad art som i Sörmland är mycket sällsynt och en utmärkt indikator på naturskogar med gran.

Naturvårdsarter

Rynkskinn, *Phlebia centrifuga* Rynkskinnet är en vednedbrytare som växer på undersidan av gamla granlångor med ännu kvarsittande bark. Arten har klassificerats som en "urskogsindikator" och placerats högt upp i en värdepyramid avsedd för naturvärdesbedömning av boreala granskogar. Svampen är mycket känslig för skogliga ingrepp. Flera lokaler har under senare år upptäckts i skogar runt Eskilstuna, men i övriga delar av länet är den tidigare känd endast från urskogsreservatet Askersund på Eriksbergs ägor i Stora Malm i Katrineholms kommun. Lokalen i Danviksskogen, i beståndets nordöstra del, längs en stig nära åkrarna, är mycket anmärkningsvärd och givetvis starkt skyddsvärd. Ny för Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Kungsfågel, *Regulus regulus* Kungsfågeln är Sveriges minsta fågel. Trivs i barr- och blandskog där den avslöjar sig med sin nålfina sång. Arten har minskat kontinuerligt under 1900-talet och under de senaste tio åren har populationen minskat med 30 – 40%. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Vedskivlav, *Hertelidia botryosa* Vedskivlaven är en grågrynig skorplav som ofta bär tätt med fruktkroppar i täta gyttningar. Den växer på bränd ved eller på torra, gamla solexponerade lågor av tall. Den indikerar ofta skyddsvärda tallskogsmiljöer, där det kan växa kolflarnlav och andra hotade arter knutna till bränd, död ved. Laven funnen i södra delen av beståndet, i gränsen mot område 53, på en död tall. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Stubbspretmossa, *Herzogiella seligeri* Stubbspretmossan har liggande, nästan bågböjda skott och växer på mjuk, murken, permanent fuktig ved i miljöer med fuktigt mikroklimat. Den växer här på en gammal granstubbe i den mörka granskogen mellan område 42 och 49. Arten kräver rik tillgång på död ved i sina miljöer. SIGNALART

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soledier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikator när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin signalart som visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. Den växer här på några granar i gränsen mot område 53. SIGNALART

Andra intressanta arter

Härmsångare, *Hippolais icterina* Härmsångaren är ovanlig i skogarna i västra Oxelösund. Den häckar framför allt i lövskog och parker men även i lövrika bryn.

Gröngul navling, *Chrysomphalina grossula* Denna gulaktiga svamp växer på stubbar och murkna stockar av gran och påträffades på lågan där det växer rynkskinn. Arten växer här nära en stig invid åkern i norra delen. I Artportalen finns 13 rapporterade fyndplatser i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Pepparspindling, *Cortinarius causticus* Denna lilla spindelskivling har små sporer och en slemmig hatt som i mitten är litet rynkig. Växer här i granskog nära stigen mot åkrarna i norra delen av beståndet. Femte sörmländska fyndet. Ny för Oxelösunds kommun.

Dacrymyces chrysospermus Endast sex sörmländska fynd rapporterade i Artportalen. Lik broskboll, som går på tall, men guldgul i färgen och verkar mest gå på gran. Ny för Oxelösunds kommun.

Tickstiftgömming, *Sporothrix polyporicola* Parasitsvamp, som bildar en matta av långa svarta hår. Den påträffades nära åkrarna i norr i blandskog på mjölkticka. Ny för Sörmland.

Stor kragaskivling, *Stropharia hornemanni* Denna stora kragaskivling med svagt brunlila hatt och vita, uppfnasade fot påträffades med 6 fruktkroppar i gammal granskog strax norr om område 50. Ny för Oxelösunds kommun.

Pulverklubba, *Phleogena faginea* Denna svamp liknar mycket en slemsvamp, som en liten boll på skaft, men är mer besläktad med röksvamparna. Den växte i mossan vid basen av en gran i östra delen av området upp mot åkern. Mycket sällsynt i landets mellersta delar, vanligare söderut. Andra sörmländska lokalen. Ny för Oxelösunds kommun.

Fig. 68. Pulverklubba – en stor raritet på våra breddgrader.

Ullklot, *Trichia varia* Denna slemsvamp påträffades på en låga av tall i beståndets nordöstra del. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 50

Värde: 10 p (M1 S1 A3, FN3 FF2)

Motivering: Hällmark med motaggsvamp, friluftsliv.

Läge: Mellan Träsket och Danvik

Datum för fältbesök: 30.10.2019

Areal: 0,9 ha

NVI – klass: 3 Visst naturvärde

Naturgeografi: Höjdrygg med öppna berghällar, litet småkullig med svackor av grund morän. Området avvattnas åt norr och söder. Berggrund och morän domineras av silikatmaterial, vilket ger en näringsfattig, urlakad jordmån.

Naturtyp: Hällmarkstallskog

Ekologiska strukturer: Död ved i måttlig omfattning, mest unga tallkvistar och stubbar från en tidigare gallring.

Naturbeskrivning: Området består av en bergig platå klädd med en olikåldrig, 20 - 80-årig tallskog som uppstått genom självsådd. Lavklädda berghällar uppträder i mosaik med mellanliggande moränpartier bevuxna med ljung, lingon och blåbär. I tallskogen skjuter en del gran upp medan lövträd är ytterst sparsamt förekommande. I östra delen är marken mindre bergig och här finns mossrika partier och mycket blåbärsris.

Fig. 69. Hällmarkstallskog av typiskt utseende med tall och renlavar.

Nuvarande markanvändning: Ingen, tidigare gallringsskogsbruk.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 82, föreslås gallring och slutavverkning, dock inte inom planperioden. Inventeringen visar att det finns motaggsvamp i området. Arten kräver en försiktig gallring av skogsbeståndet så att värdräden i mykorrhizan finns kvar. Slutavverkning bedöms olämplig med hänsyn till motaggsvamp och till friluftslivet.

Friluftsliv: En bred stig, använd av friluftslivet, följer höjdryggen över krönet. Stigen går genom en lättgången, ganska öppen skog dock med en viss bullerstörning av biltrafik. Skogen nyttjas främst för promenader men också för svamp- och bärplockning.

Biologisk mångfald: På berget växer rikligt med olika ren- och bägarlavar. Här finns också motaggsvamp.

Naturvårdsarter

Motaggsvamp, *Sarcodon squamosus* Denna svamp påminner mycket om fjällig taggsvamp men bildar mykorrhiza med tall i gammal hällmarkstallskog. Den är kompakt, välvd och med fjällen mer samlade mot mitten. Arten är en bra indikator på gamla tallhällmarker med lång kontinuitet. Påträffades med tre fruktkroppar i tallskogen. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Fig. 70. Motaggsvamp – en rödlistad art i hällmarkstallskogen.

Annan intressant art

Timmergröppa, *Serpula himantioides* Timmergröppan är en vedsvamp med starkt vindlat sporbärande lager. Den växer på starkt murken tallved, ofta långt inuti de rötade lågorna. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 51

Värde: 10 p (M1 S3 A3, FN2 FF1)

Motivering: Gammal tallskog, intressanta lavar och svampar, friluftsliv.

Läge: 200 m öster om Stora Djursvik

Datum för fältbesök: 10.10.2019

Areal: 5,0 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Området består av ett system av flera parallella höjdryggar med renlavsklädda urbergshällar i mosaik med låga sänkor med morän eller sekundärt bildad torv. På bergryggarna finns en del stora moränblock. Mot söder finns en blockig moränsluttning. Hydrologiskt sker en transport av nederbördsvatten från bergsplatåerna ned till omgivande moränmarker, men det mesta vattnet stannar kvar här då avrinningen är dålig.

Naturtyper: Hällmarkstallskog, blåbärstallskog

Ekologiska strukturer: Död ved finns i mycket liten omfattning, mest klena tallar och grenstycken. Då det var mycket länge sedan det togs träd från området är det också ont om stubbar. Gamla tallar, rikligt med trädlavar.

Naturbeskrivning: Ett tallskogsdominerat område med gammal tallskog både på bergribborna där också renlavar och andra lavar ingår i vegetationen och i mellanliggande moränstråk där det också växer tall men då tillsammans med ljung, lingon och blåbär. Gran saknas nästan alldeles medan björk förekommer här och var, mest som småträd och buskformiga exemplar. Förutom renlavar växer i bergen rikligt med blåmossa och kvastmossor. Tallen är i området olikåldrig, från unga – medelålders träd till riktigt gamla, 100 – 150-åriga träd. Tallticka förekommer i området. På träden hänger mycket lavar som gällav, luddig skägglav och manlav, vilket visar att luftkvalitén här är förhållandevis hög. Mot område 52 finns en artrik blocksluttning med senvuxna ekar och aspar, rik mossflora på moränblock och även intressanta svampar.

Fig. 71. Fin gammal tallskog på hällmark.

Nuvarande markanvändning: Friluftsliv. Tidigare extensivt skogsbruk, inga åtgärder utförda på många decennier.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 90, är skogen mogen för avverkning, men ingen avverkning bör ske. Den bör enligt planen utvecklas till naturskog med möjlighet att öka mängden död ved. Inventeringen visar att bedömningen är rimlig då det redan idag utvecklats höga naturvärden i biotopen.

Friluftsliv: Området är idag extensivt utnyttjat för friluftsliv, men ett par mycket tydliga stigar går över bergryggarna. De verkar mest nyttjas av de närboende. Området är svårframkomligt i nord-sydlig riktning eftersom bergryggarna går från öst till väst.

Biologisk mångfald: Området innehåller höga naturvärden kopplade till naturtyp och orördhet. Naturvärdena kommer att öka med att träden blir äldre och att mängden död ved tilltar.

Naturvårdsarter

Tallticka, *Phellinus pini* Talltickan är en flerårig ticka som växer, ofta högt upp på stammen, av levande, grova mycket gamla tallar. Även om den ännu är vanlig i gamla tallbestånd, inte minst i våra skärgårdar, minskar den stadigt i områden där skogsbruket är för intensivt eller där granar växer upp i tallarnas kronor och förkortar deras livslängd. Talltickan är i våra trakter en av de mest pålitliga karaktärsarterna för gamla, skyddsvärda tallbestånd. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Vedskivlav, *Hertelidia botryosa* Vedskivlaven är en grågrynig skorplav som ofta bär tätt med fruktkroppar i täta gyttringar. Den växer på bränd ved eller på torra, gamla solexponerade lågor av tall. Den indikerar ofta skyddsvärda tallskogsmiljöer, där det kan växa kolflarnlav och andra hotade arter knutna till bränd, död ved. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresdier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikator när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Fig. 72. Grynig blåslav växer på barken av gamla tallar och björkar.

Blomkålssvamp, *Sparassis crispa* Blomkålssvampen växer nästan uteslutande i gamla tallskogar eller i skogar med enstaka gammeltallar, där den parasiterar på grova rotpartier. Arten påträffades 2006 i områdets västra del i gles barrskog. Gamla tallar växer fortfarande i området och det är troligt att svampen ännu finns kvar. Trots att det finns så många gamla tallar i kommunen är svampen sällsynt och tidigare bara funnen på en plats i skärgården. **SIGNALART**

Andra intressanta arter

Stagg, *Nardus stricta* Stagg i skogsmark brukar tyda på att området tidigare varit betat. Den indikerar också magra förhållanden. Staggen växte här utmed en stig i en hedartad barrskog.

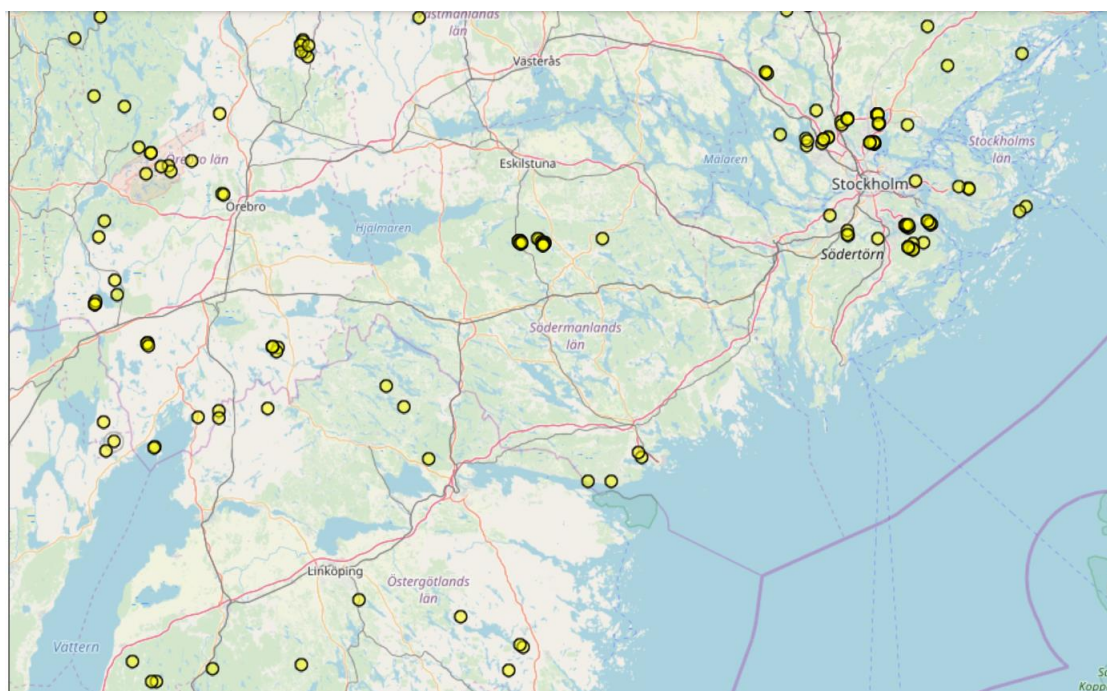
Spindelgröppa, *Leucogyrophana romellii* Denna skinnsvamp är en vackert rödgul art som växer på undersidan av riktigt murkna lågor av barrträd. Här påträffades den på en murken tall i hällmarkstallskogen. Ny för Oxelösunds kommun.

Timmergröppa, *Serpula himantioides* Timmergröppan är en vedsvamp med starkt vindlat sporbärande lager. Den växer på starkt murken tallved, ofta långt inuti de rötade lågorna. Ny för Oxelösunds kommun.

Xylografor, *Xylographa* sp. Någon av arterna *X. parallela* eller *X. rubescens* påträffades i området på gammal tall. *Xylografa*-släktets arter är ofta goda naturvårdsindikatorer på skyddsvärda tallbestånd.

Tunn flarnlav, *Xylopsora friesii* Denna lav växer främst på bränd tallved i gamla tallskogar. Påträffad på gammal tall i hällmarkstallskogen.

Utbredningskarta för tunn flarnlav (Artportalen 2019-12-07)

Område 52

Värde: 15 p (M2 S3 A4, FN3 FF3)

Motivering: Gammal barrskog, knärot, ovanliga svampar, friluftsliv.

Läge: Sydost om Stora Djursvik

Datum för fältbesök: 10.10.2019

Areal: 2,3 ha

NVI – klass: 1 Högt naturvärde

Naturgeografi: Moränsluttning åt söder mot bebyggelsen. Moränen har många ytliga block, vilka är överväxta med mossor.

Naturtyp: Barrskog

Ekologiska strukturer: En del död ved förekommer, mest klenved, samt några torrfuror.

Naturbeskrivning: Mot en promenadstig längs bebyggelsen vid Danvik leder en moränsluttning som är bevuxen med en talldominerad barrskog. De äldsta tallarna är säkerligen över hundra år. Mot stigen finns även gamla granar och björkar. Gränsen mot hållmarken i norr är flytande. Längst i söder mossrika partier och flera naturvårdsarter, däribland ett fint bestånd av knärot, på sin enda kända lokal i Danviksområdet.

Fig. 73. Väl frekventerad promenadstig i barrskog med naturvårdsarter, bl.a. knärot.

Nuvarande markanvändning: Friluftsliv, tidigare gallring. Inga skogsbruksåtgärder har gjorts under de senaste decennierna.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 86, är skogen i området avverkningsmogen, men inte aktuell för slutavverkning inom planperioden. Många naturvårdsarter finns i beståndet, vilket bör lämnas för fri utveckling.

Friluftsliv: I södra delen går en bred promenadstig som utnyttjas av åtskilliga personer, såväl från Stora Djursvik, Danvik som från Peterslund. Stigen används för promenader, ridning, cykelåkning och för bär- och svampturer i området.

Biologisk mångfald: Skogsbestånd med troligen långvarig kontinuitet vilket indikeras av flera naturvårdsarter som knärot och grantaggsvamp. Artrik funga längs stigen med många ovanliga arter, varav fem inte tidigare funna i kommunen.

Naturvårdsarter

Grantaggsvamp, *Bankera violascens* Grantaggsvamp är normalt en bra indikator på kalkgranskogar och andra örtrika granskogar med höga naturvärden. Den bildar mykorrhiza med gran och vill gärna ha litet högre luftfuktighet. Den påträffades här vid en inventering 2006 av Hans Rydberg i skogen öster om Stora Djursvik. Troligen fanns den nära stigen, där det idag bland annat växer knärot. Miljön är i princip oförändrad och svampen finns säkert kvar. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Knärot, *Goodyera repens* Knäroten är en liten orkidé med vita blommor i smalt ax och mörkgröna, litet spetsiga blad i rosett. Arten har successivt minskat i landet till följd av ett alltför intensivt skogsbruk och att skog avverkas i alltför tidig ålder. Knärot finns nästan bara i gammal barrskog. Beståndet i området fanns nära stigen i väster, där det omfattade ett 80-tal bladrosetter. Ingen blomning skedde under 2019, men eftersom ett bestånd kan leva mer än tio år innan det utvecklar blommor, kan det röra sig om en nyetablering där bladskotten bildats genom vegetativ spridning. FRIDLYST och RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Fig. 74. Bestånd av knärot med tätt packade bladrosetter.

Motaggsvamp, *Sarcodon squamosus* Denna svamp påminner mycket om fjällig taggsvamp men bildar mykorrhiza med tall i gammal hållmarkstallskog. Den är kompakt, välvd och med fjällen mer

samlade mot mitten. Arten är en bra indikator på gamla tallhällmarker med lång kontinuitet.
RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Broskvaxskivling, *Gliophorus laetus* Flera hagvaxskivlingar växer ibland även i skog och indikerar då tidigare hävdade miljöer. Broskvaxskivlingen växer, som här, företrädesvis i kanten av berg med renlavar och mossor. Ny för Oxelösunds kommun. SIGNALART

Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* Grynig blåslav liknar en storvuxen blåslav men har soresdier (en slags mjöliga, vegetativa förökningskroppar) spridda i bålens centrala delar. Den växer på bark av gamla tallar och björkar och uppträder företrädesvis i skogar med lång kontinuitet av gamla träd. Den är inte ovanlig i sin rätta miljö men en fin indikatorart när den förekommer tillsammans med andra ovanliga arter. SIGNALART

Fjällig taggsvamp, *Sarcodon imbricatus* s.str. Denna art är ännu ganska vanlig, åtminstone vissa år, men är betydligt vanligare i äldre granskog med lång kontinuitet. Då den här växer tillsammans med knärot och grantaggsvamp visar det på en skyddsvärd skogstyp, som troligen påverkats av skogsbyte. SIGNALART

Andra intressanta arter

Vaxorangelav, *Caloplaca cerina* Denna lav liknar den betydligt vanligare orangelaven, men apothecierna (fruktkropparna) har till skillnad från denna en blyertsgrå kant. Laven växte på gamla aspar i en blockbrant nedanför berget i beståndets västra del. Ny för Oxelösunds kommun.

Linnea, *Linnaea borealis* Linnean har blivit allt ovanligare i Sverige, liksom i Oxelösund och Sörmland i övrigt. Den missgynnas av ett rationellt skogsbruk, även om den ibland kan överleva skogsbrukets olika faser och dyka upp i yngre skogsbestånd. En äldre skog med linnea är skyddsvärd, särskilt om där förekommer andra arter som signalerar äldre skog.

Kolgråskivling, *Lyophyllum atratum* Växte rikligt på en brandfläck i en bergkant. Andra fyndet i Sörmland, tidigare funnen på Tåkenön i Hjälmarén. Ny för Oxelösunds kommun.

Trådpipklubba, *Macrotypula filiformis* Trådpipklubban är en mindre vanlig höstsvamp med trådsmla, styvt upprätta, upp till 10 cm höga fruktkroppar. De växer i lövförna, oftast på asplöv. Funnen på lövförna i blockbranten i beståndets västra del. Ett 20-tal rapporterade växtplatser finns från Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Purpurhätta, *Mycena purpureofusca* Purpurhättan är en mindre vanlig svamp med vackert mörkvioletta skivegg. Den växer på död ved av barrträd, oftast i litet äldre skog. Den växer här på barrförna i barrskog strax väster om Grävlingstigens slut. Ny för Oxelösunds kommun.

Grovtagging, *Radulomyces molaris* Denna karaktäristiska vedsvamp med långa grova taggar kan man se på nedfallna grenar på döda ekar. Den är mindre vanlig, men en karaktärsart för ekbiotoper med död ved. Denna svamp påträffades på gamla ekgrenar i blockbranten mot berget i beståndets västra del.

Rosenmusseron, *Rugosomyces carneus* Denna svamp påträffades nedanför blockbranten mot berget i beståndets västra del. Ganska ovanlig i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Svedknotterskinn, *Xylodon brevisetus* Ljust skinn med korta trubbiga tänder. Arten påträffad på låga av tall i blandskog i en blockbrant. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 53

Värde: 15 p (M3 S2 A4, FN3 FF3)

Motivering: Barrskog med lövinslag, variation, flera ovanliga arter, Sörmlandsleden.

Läge: Danviksskogens södra del

Datum för fältbesök: 21.10.2019

Areal: 9,2 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Kullig terräng med höjder och sänkor. Berg i dagen förekommer nästan inte alls, i stället utbreder sig en sandig morän som täcker berget helt. I åkern mot norr finns lermaterial och en jordmån präglad av lövförna.

Naturtyper: Barrskog, blandskog

Ekologiska strukturer: Det finns en stor ekologisk variation i området på grund av det stora lövinslaget. Död ved finns lokalt, främst som lågor i hög grad av nedbrytning, men också färsk vinfällan.

Naturbeskrivning: Från Grävlingstigen i söder och vidare västerut finns en mycket varierad skogsbiotop. Trädskiktet domineras av gran med inslag av tall och rätt stora lövträd av främst asp och björk. Det finns även massvis av små ekar och rönnar i området. Skogen har gallrats kontinuerligt, vilket visas av att det finns stubbar av både löv- och barrträd, olika grovlek och ålder i hela beståndet. Inga spår av tidigare slutavverkning finns. Vegetationen i området så att det på torrare mark finns mycket blåbär och kruståtel, i mer lövrika delar rikligt med piprör och diverse örter samt olika arter av ormbunkar. Mot bebyggelsen i söder finns bryn med trädgårdsväxter som förvildat sig. Mot Grävlingstigen i söder finns en stor ek, som står öppet och ljus. Eken mäter cirka 4 meter i omkrets och uppfyller kraven för ett så kallat jätteträd.

Nuvarande markanvändning: Friluftsliv. Inga sentida avverkningar har ägt rum.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 88, skall området inte slutavverkas utan bevaras för naturvård och friluftsliv – en relevant bedömning med tanke på att det finns flera naturvårdsarter i området.

Friluftsliv: Friluftslivet utnyttjar området till en rätt stor del. Ett system av stigar finns i skogen, vilken är lättgången och även i övrigt intressant för rekreation, bland annat finns här goda bär- och svampmarker.

Biologisk mångfald: Variationen av löv- och barrträd, olika skiktning, ålder och täthet skapar en rik biologisk mångfald. Det finns många ovanliga arter, vilket tyder på lång skoglig kontinuitet. Gammal ek med rik lavflora.

Naturvårdsarter

Gammelekslav, *Lecanographa amylacea* Denna art har genom nya rön visa sig vara samma art som blyertsrav. Det är en sällsynt art, men den är fast etablerad i Oxelösunds skärgård där den växer på jätteekarna på de stora öarna. Arten växer i detta område på fyrameterseken mot bebyggelsen i söder. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Gröngöling, *Picus viridis* Gröngölingen är en olivgrön hackspett med ett rött band på huvudet, lätt igenkänd på att flykten är båglik. Den finns i löv- och blandskogar men också i mer öppen mark, som i

hagar. Boet hackas ut i lövträd. Arten har minskat under senaste decennier. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Motaggsvamp, *Sarcodon squamosus* Denna svamp påminner mycket om fjällig taggsvamp men bildar mykorrhiza med tall i gammal hällmarkstallskog. Den är kompakt, välvd och med fjällen mer samlade mot mitten. Arten är en bra indikator på gamla tallhällmarker med lång kontinuitet. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Svart praktbagge, *Anthaxia similis* Svart praktbagge har en i Sverige sydöstlig utbredning och tycks vara vanligast vid kusterna. Den lever på tall, både i döda tallar men också inne i barken på solexponerade tallar på hällmarker. Arten var tidigare rödlistad. SIGNALART

Gulpudrad spiklav, *Calicium adpersum* Arten växer främst på barken av gamla jätteekar, men förekommer även på andra lövträd. Gulpudrad spiklav är kanske den viktigaste karaktärsarten för gamla, grova ekar. Den har högt signalvärde och visar på träd som ofta har en rik funga av andra sällsynta eklavar. Arten växer på jätteen mot bebyggelsen i söder. SIGNALART

Brokspindling, *Cortinarius bolaris* Brokspindlingen är en relativt ovanlig, vackert färgad spindelskivling som är vanligare i äldre skog än i planterade bestånd. SIGNALART

Fig. 75. Brokspindling, en vackert rödfärgad spindelskivling

Ädelspindlingar, *Cortinarius* subgen. *Phlegmacium* Den funna svampen gick ej att artbestämma då den var för gammal. Den konstaterades dock höra till gruppen ädelspindlingar, med tvärt avsatt lökformad fotbulb, vilket innefattar många rödlistade arter och signalarter. SIGNALART

Lundelm, *Elymus caninus* Detta kvickrotsliknande gräs med långa borst i axet växer i näringsrik löv- och blandskog, ofta i artrika miljöer där det kan finnas ovanliga arter. Växer här i ett örtrikt, fuktigt bryn mot Grävlingstigen. Inte vanlig på Oxelösunds fastland, närmast funnen på Jagersö. SIGNALART

Honungsvaxskivling, *Hygrocybe reidii* Honungsvaxskivlingen är vackert orangeröd skivling med gula skivor och en god lukt av honung. Den är normalt en svamp som växer i gamla, ogödslade betesmarker, men som ibland indikerar en äldre skogsbetesfas och då kan dyka upp i skogar av olika slag och är då betraktad som SIGNALART

Andra intressanta arter

Pösmossa, *Scleropodium purum* Kalk- eller kustgynnad moss, lik väggmossa, men mer ljusgrön och betydligt sällsyntare. Arten tycks ha ett starkt fäste i Oxelösundsområdet.

Plymspirea, *Aruncus dioicus* Förvildad från odling, troligen ett resultat från tidigare utkastat trädgårdsavfall. Växer i brynet i slutet av Grävlingstigen.

Flikbjörnbär, *Rubus laciniatus* Förvildad från odling, troligen ett resultat från tidigare utkastat trädgårdsavfall. Växer i brynet i slutet av Grävlingstigen.

Blekspirea, *Spiraea x rubella* Förvildad från odling, troligen ett resultat från tidigare utkastat trädgårdsavfall. Växer i brynet i slutet av Grävlingstigen, där ett snår är på väg att bildas.

Crepidotus applanatus En ljus vedsvamp med skivor under hatten. Sporerna är klotrunda och vårtiga. Svampen brukar normalt växa på lövträd men påträffades här på död ved av tall i ett skogsbryn mot söder väster om Grävlingstogens vändplan. Ny för Oxelösunds kommun.

Litet haröra, *Otidea leporina* Denna öronformade skålsvamp växer i blandskog, enstaka, i områdes östra del. En handfull fynd av denna svamp finns från Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Större aspvedbock, *Saperda carcharias* Typiska galler på asp som visar att denna långhorning varit framme visade sig på några ungaspar i östra delen av beståndet.

Trådmögel, *Tilachlidium brachiatum* Svampen hör till en speciell ordning, köttkärnsvarpar, inom sporsäcksvamparna, utmärkt av styva, vita förgrenade hår som växer fram i förna och ruttet växtmaterial. Arten funnen i skogsbryn i områdets västra del mot bebyggelsen. Ny för Sörmland!

Timmergröppa, *Serpula himantoides* Timmergröppan är en vedsvamp med starkt vindlat sporbärande lager. Den växer på starkt murken tallved, ofta långt inuti de rötade lågorna. Ny för Oxelösunds kommun.

Fig. 76. Timmergröppa, en vedsvamp, här i en murken tallstock.

Område 54

Värde: 11 p (M1 S2 A3, FN2 FF3)

Motivering: Friluftsliv, brandticka.

Läge: Träskbacken

Datum för fältbesök: 29.8.2019, 17.6.2019

Areal: 5,5 ha

NVI – klass: 2 Påtagligt naturvärde

Naturgeografi: Bergplatå med mosaik av berghällar och moränfyllda svackor, i perifera delar med sluttande moräner som delvis är blockiga. Själva platån har en ovanligt topogen struktur. Jordmånen är en starkt podsolerad råhumus på grund av barrskog och sur berggrund och morän. Svag avrinning, följer bergets topografi mot lägre omgivningar.

Naturtyp: Tallskog

Ekologiska strukturer: Död ved i ringa omfattning med åtskilliga stubbar från en tidigare gallring, tidigare avverkningsrester samt enstaka självdöda träd av flera trädslag. Området är homogent och fattigt på variation men på sikt kan skogen, om den får fortsätta åldras, bli en biotop för arter knutna till död ved.

Naturbeskrivning: Träskbacken utgörs av ett relativt likartat, tallbevuxet skogsområde med hedartad vegetation av lingon, blåbär, renlavar, ljung och smalbladiga gräs. Där moränen är djupare, som på sydsidan, ökar inslaget av gran med blåbär och vanliga skogsmossor. Granen är där fjällbarkig beroende på att den uppnått en viss ålder, möjligen upp till hundra år, samt varit solexponerad. Tallskogen på platån har sannolikt uppstått genom självsådd. Några tallar bedöms vara hundraåriga eller strax däröver. Lövträd uppträder mycket sparsamt, mest bestående av buskformiga exemplar av ek, björk och rönn.

Fig. 77. Träskbacken på östra sidan med fin strövstig.

Nuvarande markanvändning: Skogsbruk, gallring av en tidigare likåldrig tallskog.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 81, är skogen mogen att avverkas, men föreslås att inte slutavverkas. På sikt bör skogen lämnas för fri utveckling tillsammans med område 55 utgöra en naturskog med gamla träd och hög biologisk mångfald.

Friluftsliv: Området är väl utnyttjat för friluftsliv. Det går flera, väl använda promenadstigar i skogen, två av dem går uppe på platån. Området är lämpligt för svamp och bärplockning och allmän rekreation. Det finns goda förutsättningar för friluftsliv, då området är lättgånget och relativt ostört av buller från vägar och industrier.

Biologisk mångfald: Variationen i området är rätt liten, men av intresse för naturvården är de solexponerade gamla granarna i södra delen av området där det också skulle kunna finnas intressanta insekter.

Naturvårdsarter

Brandticka, *Pycnoporellus fulgens* Denna vackert orangefärgade ticka växer oftast ihop med klibbticka och indikerar skogsområden med höga naturvärden. Den växer nästan alltid på grova, förrötade granolågor, gärna i miljöer med hög luftfuktighet. Brandtickan är sällsynt, men tycks ha blivit vanligare kanske till följd av ett allt varmare klimat. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin signalart som visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. SIGNALART

Grovicka, *Phaeolus schweinitzii* Denna svamp återfinns så gott som enbart som rotparasit på mycket gamla tallar och återfinns därför i naturskogar med tall eller under kvarstående överåriga tallar i skogar eller i hagmarker. Arten är lätt att känna igen även då man ser fjolårets fruktkroppar, då dessa är mycket lätta (nästan som frigit!) samt att de är stora, ofta 15 - 30 cm breda och växande intill foten av gamla tallar. SIGNALART

Andra intressanta arter

Bergbräsma, *Cardamine hirsuta* Bergbräsman är en växt med små vita blommor. Den är i vårt land sydlig och kustbunden, i Sörmland sällsynt i inlandet, men vanligare vid kusten. I Oxelösunds kommun är den traktvis mycket vanlig. Beståndet i vägkanten vid Träskbacken är dock det enda i hela inventeringsområdet.

Kardvädd, *Dipsacus fullonum* Kardvädd växer här i en vägkant tillsammans med andra trädgårdsväxter och kan ha kommit hit med hjälp av dumpat trädgårdsavfall. Växterna har betydelse för nektarsökande pollinatörer.

Praktgulplister, *Lamium galeobdolon* subsp. *argenteum* Praktgulplister växer här i en vägkant tillsammans med andra trädgårdsväxter och kan ha kommit hit med hjälp av dumpat trädgårdsavfall. Växterna har betydelse för nektarsökande pollinatörer.

Fig. 78. Praktgulplister – kan sprida sig ohämmat i skog där den etablerat sig.

Rödfibbla, *Pilosella aurantiaca* subsp. *aurantiaca* Rödfibbla växer här i en vägkant tillsammans med andra trädgårdsväxter och kan ha kommit hit med hjälp av dumpat trädgårdsavfall. Växterna har betydelse för nektarsökande pollinatörer.

Liten neonmossa, *Barbula convoluta* Bara ett fåtal fynd längs Sörmlandskusten, men troligen dåligt eftersökt. Växer söder om Träskbacken i en vägsränning mot skogen. Ny för Oxelösunds kommun.

Skägglav, *Usnea dasypoga* Skägglaven var förr en vanlig art och draperade många träd i våra skogar med sina ofta flera decimeter långa skägg. Det moderna skogsbruket och sura luftföroreningar har gjort att arten minskat i södra och mellersta Sverige. I Oxelösund är det en sällsynt art på utdöende. Den växte här på en gammal björk i en bergkant.

Lerbrun björkskivling, *Cortinarius tabularis* Trots det svenska namnet en spindelskivling, lik björkspindling men spinkigare och med en brunare hatt. Växer här med björk i granskogen söder om Danviksvägen. Tredje rapporterade fyndet från Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Lilakremla, *Russula lilacea* Denna kremla är liten, har en rödviolett hatt utan glans men med fåror i kanten. Den växer helst med ek och bok. Den finns i en lite avvikande miljö här i granskogen söder om Danviksvägen, troligen i mykorrhiza med någon av de ekar som finns i närheten. Ny för Oxelösunds kommun.

Område 55

Värde: 16 p (M3 S3 A5, FN3 FF2)

Motivering: Gammal skog, stora lövträd, sumpskog, biotopvariation, rik förekomst av död ved, sällsynta lavar och svampar, friluftsliv.

Läge: Utterkärret

Datum för fältbesök: 24.9.2019, 13.9.2018, 7.5.2019

Areal: 10,2 ha

NVI – klass: 1 Högt naturvärde

Naturgeografi: Området utgörs av en moränslänt runt den bergbundna Träskbacken (område 54). Moränen övergår i postglaciala leror. Jorden är en godartad råhumus, på östra sidan mot kärret i lövrika partier snarare mullrik. Överskottsvatten från Träskbacken silar under moränen och bryter fram och försörjer fuktmarkerna runt omkring, bland annat i Utterkärret.

Naturtyper: Gammal granskog, blandsumpskog, björksumpskog, lövskogsbryn

Ekologiska strukturer: Ett av de värdefullaste områdena på Oxelösunds fastland med avseende på död ved. Lågor av lövträd, särskilt björk och säl, förekommer allmänt, men även gran, asp och andra trädslag bidrar också till den döda veden. I ett parti i sydöstra delen förekommer grova lågor av gran.

Naturbeskrivning: Mot vägen i söder växer en grov, gammal granskog med 100 – 120-åriga träd. I torrare delar är marken mossrik och något sliten, i sydost uppträder en fuktig blandskog som delvis är tät och översluten. I gränsområdet växer mycket ormbunkar, gräs och örter. I området mellan granskogen och sumpskogen finns mycket död ved i form av grova granlångor. Här går också en gammal körväg. Söder om vägen växer en mossrik, grandominerad blandskog med mycket blåbär och kruståtel, i sydöst mot åkern en grov gammal skog med mycket ormbunkar, mest lundbräken, och grova, delvis förrötade lågor av björk och gran.

Norra delen av Utterkärret har karaktären av lövnaturskog med dominerande gran och björk men med ett stort inslag av säl, björk, ek och asp. Grova lågor av björk och säl finns nästan överallt. Markvegetationen är gräsrik, mot berget med blåbärsris och kruståtel. Vegetationen har sannolikt ett ursprung i en gammal betesmark, som sedan vuxit igen.

Nuvarande markanvändning: Tidigare slogs våtängen Utterkärret för att få vinterfoder till de kor som hölls av torparen på Träsket (se område 36). Idag finns ingen markanvändning i området och egentligt skogsbruk har inte bedrivits på många decennier. Dock finns en hel del gamla stubbar, som visar att skogen tidigare har gallrats.

Eventuell skötsel: Enligt skogsbruksplanen, bestånd 233, bör området lämnas för fri utveckling. Resultatet av inventeringen pekar i samma riktning, då området idag är att betrakta som en sekundär lövnaturskog och att granskogen närmast vägen är så gammal att höga naturvärden är på väg att utvecklas. Det finns dock viss risk för graninvandring i de lövrika partierna och det bör då på sikt vara av godo för den biologiska mångfalden att hålla efter granen och sträva efter en lövdominerad skog. För att långsiktigt skydda de höga naturvärdena i området bör ett biotopskydd inrättas.

Friluftsliv: Friluftslivet har stor betydelse i området, särskilt i södra delen går flera stigar som sedan fortsätter upp i Träskbacken och vidare västerut i Danviksskogen. Området utnyttjas främst för rekreation och svampturer. Området söder om vägen är en mycket fin skog med fina kvalitéer för friluftsliv, men utnyttjas inte mycket i dagsläget.

Biologisk mångfald: Med sina tiotalet naturvårdsarter samt ytterligare ovanliga arter, varav många ej tidigare funna i Oxelösunds kommun, framstår området som ett av de mest värdefulla och mest varierade i denna del av kommunen. Av stort intresse är häckning av såväl kungsfågel som brandkronad kungsfågel, båda rödlistade som sårbara. Stor variation uppvisas även i vegetationstyper, i vegetationens vertikala skiktning, i trädslags- och åldersfördelning samt i tillgången på död ved av många olika arter, dimensioner och grader av nedbrytning. Rik kryptogamflora finns i hela området, vilket till stor del har att göra med god mark- och luftfuktighet. Nära Danviksvägen och infartsvägen mot Träsket har Rikard Sellberg 2005 rapporterat fynd av både mindre och större vattensalamander. Det är dock osäkert om fyndet gjordes inom inventeringsområdet.

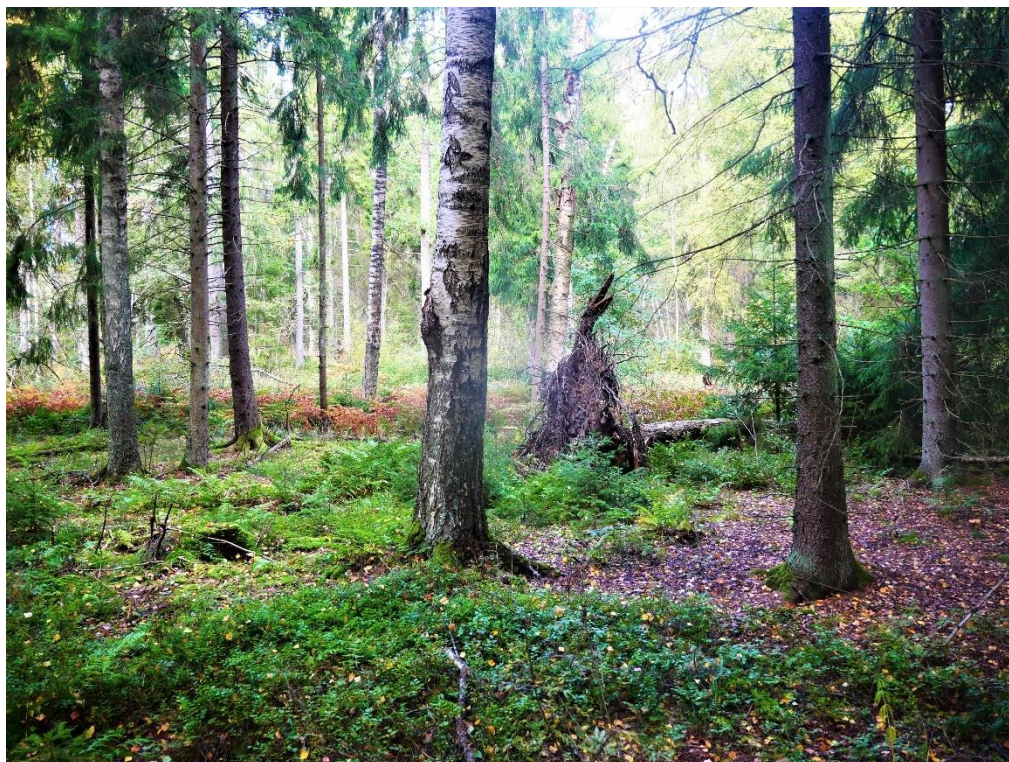

Fig. 79. Många olika naturtyper finns inom området, bland annat sumpskog med gran och björk.

Övrigt: Skogen är i översiktsplanen (Oxelösunds kommun 2018) utpekad som ett område möjligt för framtida bebyggelse. Mycket höga naturvärden med förekomst av rödlistade arter och andra sällsynta arter förekommer i området. Med utgångspunkt från inventeringsresultatet bör området helt undantas från exploatering.

Naturvårdsarter

Kungsfågel, *Regulus regulus* Kungsfågeln är Sveriges minsta fågel. Trivs i barr- och blandskog där den avslöjar sig med sin fina sång. Arten har minskat kontinuerligt under 1900-talet och under de senaste tio åren har populationen minskat med 30 – 40%. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Brandkronad kungsfågel, *Regulus ignicapilla* Till skillnad mot kungsfågel är den brandkronade en flyttfågel. Den skiljer sig i utseende främst genom den orange bandet på halsens sidor. Den lever liksom kungsfågeln i barrskog, gärna med lövinslag, men är betydligt sällsyntare. Den har spridit sig norrut längs kusten och har nu en etablerad stam i Oxelösunds kommun. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Liten blekspik, *Sclerophora peronella* Denna ovanliga art är en utsökt indikator på skyddsvärda, gamla ädellövträd. Fyndet här gjordes på en halvdöd ek nära Danviksvägen på gränsen mot Träskbacken, område 54. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Guldtrattskivling, *Leucopaxillus subzonalis* Arten är i Sverige mycket sällsynt och växer i granförna i granskog, just i sådan miljö som arten hittades i vid Utterkärret. Funnen på åtta lokaler i Sverige, närmast i Uppsala-trakten och på norra Öland. RÖDLISTAD SOM VU (Sårbar)

Barmusseron, *Leucopaxillus cerealis* En helt vit svamp med något nedlöpande skivor och en länge inrullad hattkant. Den växer på barmattan under gran i inte allt för sura barrskogar. Arten har minskat mycket sedan förr på grund av slutavverkningar av värdefulla skogar. Växer här i ett parti gammal barrskog med mossor och barmattor. RÖDLISTAD SOM NT (Nära hotad)

Skriptlav, *Graphis scripta* Denna lav ser ut som om någon ritat på bark små streck med en tunn blyertspenna. Den växer på slätbark av hassel och andra trädslag. Arten signalerar ofta skog med höga naturvärden, särskilt om den förekommer i mängd. Laven växer på många platser på rönn och hassel i nordslutningen mot gärdena. SIGNALART

Stubbspretmossa, *Herzogiella seligeri* Stubbspretmossan har liggande, nästan bågböjda skott och växer på mjuk, murken, permanent fuktig ved i miljöer med fuktigt mikroklimat. Arten kräver rik tillgång på död ved i sina miljöer. Växer i området på död ved i norra delen av beståndet. SIGNALART

Gammelgranslav, *Lecanactis abietina* Gammelgranslaven är en fin signalart som visar att man befinner sig i en granskog med lång kontinuitet av gran. Eftersom laven föredrar grova träd hittas den mest i äldre granskog, ofta där man även kan hitta rödlistade arter. Gammelgranslaven liknar blågrå mjöllav – en ytterst vanlig art i denna miljö – men skiljer sig genom en något annan färgton och genom förekomsten av små vita utskott och något gulaktigt pudrade fruktkroppar. SIGNALART

Kantarellmussling, *Plicaturopsis crispa* Kantarellmusslingen är en vedsvamp som helst växer på klena, barkklädda stammar och grenar av lövträd, helst hassel men också björk. Arten indikerar områden med lång kontinuitet av död lövved och gynnas av hög luftfuktighet och tycks föredra områden med vintermilt klimat. SIGNALART

Grönpyrola, *Pyrola chlorantha* Grönpyrola är en liten flerårig ört med mörkgröna blad i rosett och gulgröna blommor. Den växer i äldre, naturligt uppkomna barrskogar och tycks helt undvika dagens industriellt skötta produktionsskogar. Arten påträffades i den gamla granskogen mot Danviksvägen. Den är sällsynt i Oxelösund och har förutom vid Utterkärret bara påträffats på ön Beten. SIGNALART

Fig. 80. Grönpyrola växer i barrskogen i södra delen.

Andra intressanta arter

Kattuggla, *Strix aluco* Kattugglan häckar tämligen allmänt i löv- och blandskog med mera, där det finns tillgång till ihåliga lövträd. Man känner igen den på storleken och på det typiska hoandet.

Praktgulplister, *Lamium galeobdolon* subsp. *argenteum* Denna ibland invasiva trädgårdsväxt påträffas här på några håll i vägkanten söder om Träskbacken. Bestånden bör bevakas eftersom arten kan spridas i naturliga biotoper och konkurrera ut den inhemska floran.

Skogskovall, *Melampyrum sylvaticum* Liknar ängskovall men blomman är rent gul och bara hälften så stor. Arten är vanlig i större delen av landet, men i Oxelösund ovanlig. Beståndet vid Utterkärret är det enda påträffade i inventeringsområdet.

Liten rostfläck, *Arthonia didyma* Denna lav har bara fyra kända förekomster i länet, men är sannolikt mycket förbisedd. Funnen på en ek i brynet i norra delen av Utterkärret. Ny för Oxelösunds kommun.

Mjölilig klotterlav, *Zwackhia soreliifera* Fynd av denna lav brukar indikera intressanta lavmiljöer. Den är ganska vanlig i Oxelösunds kommun. Arten växte på tre skilda platser på lövträd i den nordvästra delen av Träskbacken.

Citronticka, *Antrodia xantha* Citrontickan växer främst i gammal tallskog på grova lågor av tall och gynnas av tidigare brandpåverkade miljöer. Arten kan även finnas på tallågor i kulturskog. I detta område växer arten på en låga av tall nära Danviksvägen i söder. Ny för Oxelösunds kommun.

Rynkspindling, *Cortinarius elatior* En mycket stor slemmig spindelskivling med en i kanten kraftigt rynkad hatt. Arten var tidigare inte känd från Oxelösund, men hittades under inventeringen på tre lokaler, bland annat som här i en fuktig barrskog söder om vägen. Ny för Oxelösunds kommun.

Cinnoberröd grynskivling, *Cystodermella cinnabarina* Denna ovanliga grynskivling är en vacker prydnad i barrskogen med sin livligt röda färg på hatt och fot. Den är rätt sällsynt med i Sörmland ett 40-tal kända förekomster. Den har i Danviksområdet ovanligt många växtplatser och inte mindre än ¼ av landskapets lokaler finns i detta begränsade område.

Asppung, *Taphrina johansonii* Sällsynt, men dök upp på många nya lokaler under den rika aspblomningen 2019 och är nu funnen på ett tiotal platser i Sörmland. Arten parasiterar på honblomor av asp. Fyndet i området, längs norra kanten, är det första i Oxelösunds kommun.

Triblidium caliciiforme Sällsynt skålsvamp, nästan svart med korta skaft. Funnen på gran i lövrikt bryn i nordvästra delen av området. Fyra fynd i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Ärgmögel, *Trichoderma viride* Växte på död lövved i den lövinblandade skogen i sydöstra delen mot landsvägen. Svampen bildar både rödbruna kuddar och ett ärggrönt mögel, vilka båda visat sig vara former av samma svamp. Fem fynd i Sverige, troligen mycket förbisedd. Ny för Sörmland!

Jodhätta, *Mycena filopes* Arten lever på barr och annat markliggande skräp i barr- och blandskogar. Den liknar frosthätta – båda har en svag lukt av plåster (jod), men är mer grå och har en tunn ljus pruina och smalare cystidier på skivornas kant. Några ex sågs i barrskog på nordsluttningen av Utterkärret. Ny för Oxelösunds kommun.

Labyrintgröppa, *Phlebia rufa* Växer i barrskogen i norra delen av området på död gren av ek. Ny för Oxelösunds kommun.

Strimmussling, *Resupinatus applicatus* Påträffades i barrskog i sluttningen mot vägen i söder. Sjätte fyndet i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Ostkremla, *Russula amoenolens* En sällsynt kremla, funnen i norra delen av området i barrskog. Andra fyndet i Sörmland, i Sverige västlig utbredning. Ny för Oxelösunds kommun.

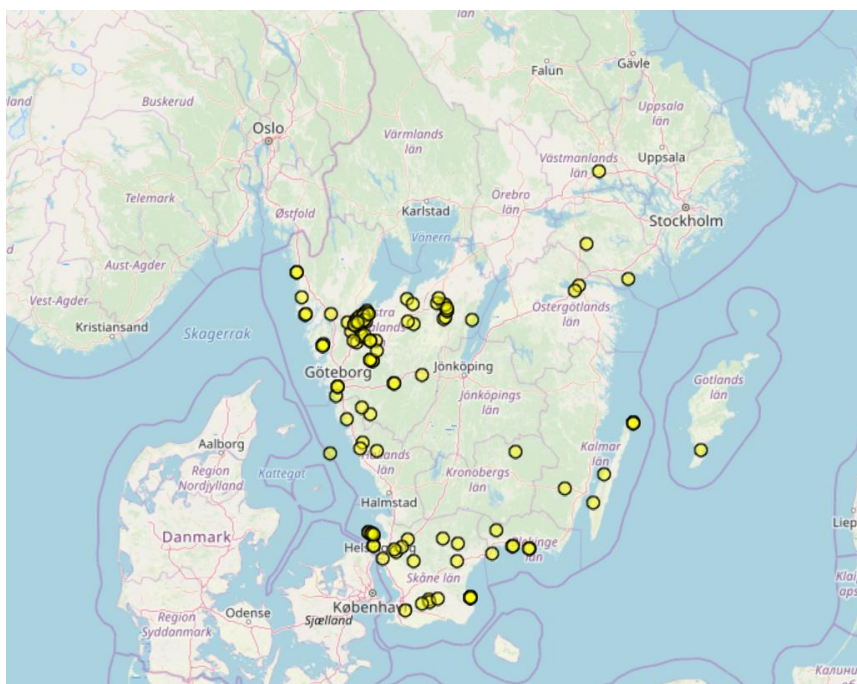
Plattickesvampfluga, *Agathomyia wankowiczii* Denna fluga bildar mycket karaktäristiska rörformade galler på porlagret av plattickor och är ovanlig men troligen förbisedd, eftersom man måste vända på tickans hatt för att se angreppet. Funnen på två platser, dels i blandskog mitt i området, dels i fuktig granskog med björk i sydöstra delen. Ny för Oxelösunds kommun.

Auleutes epilobii Skalbagge i familjen vivlar, bl.a. kännetecknad av ett ljust kors mitt på ryggskölden. Laven lever bl.a. på mjölkört. Besökte blommor i välgkant i södra delen av området. Andra fyndplatsen i Sörmland. Ny för Oxelösunds kommun.

Cantharis lateralis Skalbagge i familjen flugbaggar. Håvad i blandskog i norra delen av området. Ny för Oxelösunds kommun.

Sadellocke, *Mitopus morio* Andra fyndet i Södermanlands län, men sannolikt mycket förbisedd. Funnen under bark på ett multnande lövträd. Ny för Oxelösunds kommun.

Utbredningskarta för ostkremla (Artportalen 2019-12-07)

Använd litteratur

- Aronsen, A. & Laessoe, T. 2016: The genus *Mycena*. Fungi of Northern Europe, vol. 5. The Danish Mycological Society
- ArtDatabanken 2015: Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Artportalen 2019: Uttag 2019-12-01. www.artportalen.se
- Bernes, C. 1994: Biologisk mångfald i Sverige. En landstudie. Naturvårdsverket, monitor 14.
- Boertmann, D. 1995: The genus *Hygrocybe*. Fungi of Northern Europe, vol. 1. Author & The Danish Mycological Society.
- Breitenbach, J. & Kränzlin, F. 1984: Pilze der Schweiz, band 1: Ascomyceten. Verlag Mykologia, Luzern.
- Breitenbach, J. & Kränzlin, F. 1986: Pilze der Schweiz, band 2: Nichtblätterpilze. Verlag Mykologia, Luzern.
- Christensen, M & Heilmann-Clausen, J. 2013: The genus *Tricholoma*. Fungi of Northern Europe. The authors & The Danish Mycological Society.
- Coulanos, C.-C. 2012: Bärffisar i Sverige – en fälthandbok. Entomologiska Föreningen i Stockholm.
- Coulanos, C.-C. & Holmåsen, I. 1991: Galler. En fälthandbok om gallbildningar på vilda och odlade växter. Interpublishing.
- Dannelid, E. 2015: Trollsländor i Sverige – en fälthandbok. Entomologiska Föreningen i Stockholm.
- Ehnström, B. & Axelsson, R. 2002: Insektsnag i bark och ved. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Ehnström, B. & Holmer, M. 2007: Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Skalbaggar: Långhorningar. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Ehnström, B. & Walldén, H. 1986: Faunavård i skogsbruket – Den lägre faunan. Skogsstyrelsen.
- Ekologigruppen 2016: Vad händer när kottarna tar slut? En kartläggning av barns närmatur i Knivsta och Alsike. Knivsta kommun.
- Eriksson, O. 1992: The non-lichenized pyrenomycetes of Sweden. SBT-förlaget, Lund.
- Ellis, M. & Ellis, J.P. 1985: Microfungi on land plants – an identification Handbook. Richmond Publishing, London.
- Elmqvist, H. & Liljeberg, G. m.fl. 2019: Sveriges fjärilar, 2 uppl. Bugbook Publishing.
- Europeiska Kommissionen 2011: En strategi för biologisk mångfald i EU fram till 2020.
- Foucard, T. 1990: Svensk skorplavsflora. Stenström, Stockholm.
- Frendin, D. 1982: Översiktlig naturinventering. Oxelösunds kommun. Länsstyrelsen i Södermanlands län 1982:13.
- Gjaerum, H.B. 1974: Nordens Rustsopper. Fungiflora, Oslo.
- Gustafsson, J. 2019: Fågelinventering i fyra skogsområden i Oxelösund 2019. Fågelföreningen Tärnan.

- Hagström, M. 2019: Naturvårdsintressanta lavar mm i Danviksområdet, Oxelösund. Fennicus Natur.
- Hallingbäck, T. 2016: Mossor – en fältguide. Naturcentrum, Stenungsund.
- Hansen, L. & Knudsen, H. 1997: Nordic Macromycetes, vol. 3. Heterobasidioid, Aphyllophoroid and Gastromycetoid basidiomycetes. Nordsvamp, Copenhagen.
- Hansen, D., Wockatz, E., Wärnhjelm, H. & Frost, A. 2017: Oxelösunds kommun. Kulturhistorisk områdesbeskrivning. Sörmlands Museum.
- Hansen, L. & Knudsen, H. 2000: Nordic Macromycetes, vol. 1. Ascomycetes. Nordsvamp, Copenhagen.
- Henderson, D.M. 2004: The Rust Fungi of the British Isles. A guide identification by their host plants. British Mycological Society.
- Heilmann-Clausen, J., Verbeken, A. & Vesterholt, J. 1998: The genus *Lactarius*. Fungi of Northern Europe, vol. 2.
- Ihlén, P. & Wedin, M. 2008: An annotated key to the lichenicolous Ascomycota (including mitosporic morphs) of Sweden. *Nova Hedwigia* 86: 3 - 4.
- Imby, L. 1987: Svenska fåglar – en fälthandbok. Raben & Sjögren.
- Jaederfeldt, K. 2003: Tickboken. Sveriges Mykologiska Förening & Naturhistoriska Riksmuséet.
- Knudsen, H. & Vesterholt, J. 2012: *Funga Nordica*, vol 1 - 2. Nordsvamp, Copenhagen.
- Laessle, T. & Petersen, J. 2019: Fungi of Temperate Europe, vol. 1. Chanterelles, Agarics and Boletes. Princeton University Press, Princeton and Oxford.
- Laessle, T. & Petersen, J. 2019: Fungi of Temperate Europe, vol. 2. Princeton University Press, Princeton and Oxford.
- Lindroth, C.H. 1993: Våra skalbaggar och hur man känner igen dem. Fältbiologerna.
- Lindström, H., Lundmark, H., Tedebrand, J-O. 6 Wasstorp, B. 2002: Släktet *Russula* i Mittsverige. *Jordstjärnan* 23(3): 4 - 39.
- Lyneborg, L. 1975: Vad jag finner på åker och äng. AWE/Gebbers Stockholm.
- Länsstyrelsen i Södermanlands län 1991: Sörmlands natur. Naturvårdsprogram.
- Löfroth, M. 1997: Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Naturvårdsverket.
- Mandahl-Barth, G. & Coulianos, C.-C. 1975: Vad jag finner i skogen. AWE/Gebbers, Stockholm.
- Moberg, R. & Hultengren, S. 2016: Lavar – en fältguide. Naturcentrum AB.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2018: Nordens Flora. Bonnier Fakta.
- Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna 2005: Mångfotingar. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna 2006: Bladmossor: Sköldmossor - blåmossor. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna 2008: Bladmossor: Kompaktmossor - kapmossor. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

- Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna 2012: Steklar: Myror-getingar. Hymenoptera: Formicidae-Vespidae. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna 2014: Bladmossor: Skirmossor – baronmossor. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Naturskyddsföreningen 1994: Grannskapsnatur. Sveriges Natur, årsbok.
- Naturvårdsverket & Skogsstyrelsen 2017: Nationell strategi för formellt skydd av skog.
- Nitare, J. 2000: Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag.
- Nitare, J. 2019: Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens förlag.
- Nordic Lichen Flora 1999: Vol. 1. Calicioid lichens and fungi. Bohuslän 5, Uddevalla.
- Nordic Lichen Flora 2013: Vol. 5. Cladoniaceae. Bohuslän 5, Uddevalla.
- Nylén, B. 2000: Svampar i Norden och Europa. Natur och Kultur.
- Nyman, B., Ericson, L.-O. & Bergman, A. 2000: Gårdar, torp och stugor i Oxelösund. Jubileumsboken 2000. Oxelösunds Hembygdsförening.
- Olofsson, D. 1996: Tickor i Sverige. Projektrapport. Världsnaturfonden.
- Olofsson, D. & Toresson, H.-G. 1990: Makroskopisk nyckel till svenska tickor. Svenska Ticksällskapet.
- Oxelösunds kommun 2018: Översiktsplan för Oxelösunds kommun. Antagen av kommunfullmäktige 2018.
- Plant Parasites of Europe. www.bladmineerders.nl
- Regeringen 2009: Regeringens proposition 2009/10:238. Framtidens friluftsliv. Regeringskansliet.
- Rydberg, D. & Aronsson, M. 2004: Vår tätortsnära natur – en bok om förvaltning och skötsel. Skogsstyrelsens förlag.
- Rydberg, H. 2007: Närströvmråden i Oxelösunds kommun. Miljö- och Samhällsbyggnadskontoret i Oxelösunds kommun.
- Rydberg, H. 2010: Naturvårdsplan för Oxelösunds kommuns fastland. Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden i Oxelösunds kommun, antagen 2011.
- Rydberg, H. 2018a: Gröna kilar i Oxelösunds kommun. Miljö- och Samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Rydberg, H. 2018b: Genomgång av Skogsbruksplan för Oxelösunds kommun. Miljö- och Samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Rydberg, H. 2018c: Svampar som naturvårdsindikatorer i barrskog – ett exempel från Sörmland. Svensk Mykologisk Tidskrift 39(2): 53 - 63.
- Rydberg, H. 2019: Platsmarker i Oxelösunds kommun. Miljö- och Samhällsbyggnadskontoret i Oxelösunds kommun.
- Rydberg, H. & Wanntorp, H. – E. 2001: Sörmlands flora. Botaniska Sällskapet i Stockholm.

- Ryman, S-G. & Holmåsen, I. 1998: Svampar – en fälthandbok. Interpublishing.
- Samuelsson, J. & Ingelög, T. 1996: Den levande döda veden – bevarande och nyskapande i naturen. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Schumacher, T. & Holst-Jensen, A. 1997: Synoptic keys to the inoperculate stromatic discomycetes in the Nordic countries. Sclerotiniaceae – Rutstroemiaceae.
- Sjölund, G. 2018: Skogsbruksplan för Oxelösunds kommuns skogar 2018 - 2027. Foran Forest AB.
- Sjöstedt, J. 2019: Storfjärilsinventering i Danviksskogen. Fågelföreningen Tärnan.
- Skogsstyrelsen 2019: Skogens pärlor – en digital redovisning av nyckelbiotopsinventeringen. Uttag: 2019-12-01
- Sveriges Geologiska Undersökning. Berggrundskartan, SLU Kartgeneratorn.
- Sveriges Geologiska Undersökning. Jordartskartan, SLU Kartgeneratorn.
- Sveriges Geologiska Undersökning. Jorrdjupskartan, SLU Kartgeneratorn.
- Skogsstyrelsen 2002: Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsens förlag.
- Strid, Å. 1985: Brunsporiga musslingar. Jordstjärnan (6):2.s. 14 - 20.
- Strid, Å. 1999: Skinnsvampar. De vanligaste och lättast identifierbara arterna. Sveriges Mykologiska Förening.
- Stridvall, L. & A. 1989: Svampar i vitmossa. Jordstjärnan 10(1): 39 - 65.
- Swedish Standards Institute 2013: Naturvärdesinventering (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. ftSS 199000:2013 (SV).
- Tibell, L. 1980: The lichen genus *Chaenotheca* in the northern hemisphaere. Symb. Bot. Upsaliensis XXIII:1
- Wärmling, P. 2018: Nyckelpigor i Sverige – en fälthandbok. Entomologiska föreningen i Stockholm.

Bilaga – lista över funna arter

Kärlväxter

Vanlig revlummer	<i>Lycopodium annotinum subsp. annotinum</i>
Åkerfräken	<i>Equisetum arvense</i>
Sjöfräken	<i>Equisetum fluviatile</i>
Ängsfräken	<i>Equisetum pratense</i>
Skogsfräken	<i>Equisetum sylvaticum</i>
Tajgaörnbräken	<i>Pteridium aquilinum subsp. latiusculum</i>
Ekbräken	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>
Gaffelbräken	<i>Asplenium septentrionale</i>
Hultbräken	<i>Phegopteris connectilis</i>
Kärrbräken	<i>Thelypteris palustris</i>
Majbräken	<i>Athyrium filix-femina</i>
Skogsbräken	<i>Dryopteris carthusiana</i>
Lundbräken	<i>Dryopteris dilatata</i>
Nordbräken	<i>Dryopteris expansa</i>
Träjon	<i>Dryopteris filix-mas</i>
Stensöta	<i>Polypodium vulgare</i>
Silvergran	<i>Abies alba</i>
Lärk	<i>Larix decidua</i>
Gran	<i>Picea abies</i>
Vanlig gran	<i>Picea abies subsp. abies</i>
Tall	<i>Pinus sylvestris</i>
Vanlig tall	<i>Pinus sylvestris var. sylvestris</i>
Vanlig en	<i>Juniperus communis var. communis</i>
Idegran	<i>Taxus baccata</i>
Vårlök	<i>Gagea lutea</i>
Dvärgvårlök	<i>Gagea minima</i>
Krollilja	<i>Lilium martagon</i>
Tulpan	<i>Tulipa gesneriana</i>
Knärot	<i>Goodyera repens</i>
Vårkrokus	<i>Crocus vernus</i>
Trädgårdsiris	<i>Iris germanica</i>
Backlök	<i>Allium oleraceum</i>
Snödroppe	<i>Galanthus nivalis</i>
Pingstlilja	<i>Narcissus poëticus</i>
Påsklilja	<i>Narcissus pseudonarcissus</i>
Liljekonvalj	<i>Convallaria majalis</i>
Spansk klockhyacint	<i>Hyacinthoides hispanica</i>
Ekorrbär	<i>Maianthemum bifolium</i>
Pärlhyacint	<i>Muscari botryoides</i>
Rysk blåstjärna	<i>Othocallis siberica</i>
Getrams	<i>Polygonatum odoratum</i>
Vårstjärna	<i>Scilla forbesii</i>
Bredkaveldun	<i>Typha latifolia</i>
Ryltåg	<i>Juncus articulatus</i>

Vanlig ryltåg	<i>Juncus articulatus</i> var. <i>articulatus</i>
Stubbtåg	<i>Juncus compressus</i>
Knapptåg	<i>Juncus conglomeratus</i>
Veketåg	<i>Juncus effusus</i>
Trådtåg	<i>Juncus filiformis</i>
Syltåg	<i>Juncus tenuis</i>
Knippfryle	<i>Luzula campestris</i>
Ängsfryle	<i>Luzula multiflora</i>
Vanlig ängsfryle	<i>Luzula multiflora</i> subsp. <i>multiflora</i>
Vårfryle	<i>Luzula pilosa</i>
Gråstarr	<i>Carex canescens</i>
Vanlig gråstarr	<i>Carex canescens</i> var. <i>canescens</i>
Vårstarr	<i>Carex caryophyllea</i>
Grönstarr	<i>Carex demissa</i>
Vispstarr	<i>Carex digitata</i>
Stjärnstarr	<i>Carex echinata</i>
Rankstarr	<i>Carex elongata</i>
Grusstarr	<i>Carex hirta</i>
Harstarr	<i>Carex leporina</i>
Liten hundstarr	<i>Carex nigra</i> var. <i>nigra</i>
Vanlig ärtstarr	<i>Carex oederi</i> var. <i>oederi</i>
Blekstarr	<i>Carex pallescens</i>
Pillerstarr	<i>Carex pilulifera</i>
Jättestarr	<i>Carex riparia</i>
Ljus flaskstarr	<i>Carex rostrata</i>
Piggstarr	<i>Carex spicata</i>
Blåsstarr	<i>Carex vesicaria</i>
Ängsull	<i>Eriophorum angustifolium</i>
Tuvull	<i>Eriophorum vaginatum</i>
Skogssäv	<i>Scirpus sylvaticus</i>
Brunven	<i>Agrostis canina</i>
Rödven	<i>Agrostis capillaris</i>
Storven	<i>Agrostis gigantea</i>
Krypven	<i>Agrostis stolonifera</i>
Bergven	<i>Agrostis vinealis</i>
Kärrkavle	<i>Alopecurus geniculatus</i>
Ängskavle	<i>Alopecurus pratensis</i>
Vanlig ängskavle	<i>Alopecurus pratensis</i> subsp. <i>pratensis</i>
Sydvårbrodd	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
Knylhavre	<i>Arrhenatherum elatius</i>
Kruståtel	<i>Avenella flexuosa</i>
Vanlig kruståtel	<i>Avenella flexuosa</i> subsp. <i>flexuosa</i>
Ängshavre	<i>Avenula pratensis</i>
Piprör	<i>Calamagrostis arundinacea</i>
Grenrör	<i>Calamagrostis canescens</i>
Bergrör	<i>Calamagrostis epigejos</i>
Brunrör	<i>Calamagrostis phragmitoides</i>
Hundäxing	<i>Dactylis glomerata</i>

Knägräs	<i>Danthonia decumbens</i>
Tuvtåtel	<i>Deschampsia cespitosa</i>
Vanlig tuvtåtel	<i>Deschampsia cespitosa subsp. cespitosa</i>
Lundelm	<i>Elymus caninus</i>
Kvickrot	<i>Elytrigia repens</i>
Fårsvingel	<i>Festuca ovina</i>
Rödsvingel	<i>Festuca rubra</i>
Mannagräs	<i>Glyceria fluitans</i>
Ekorrkorn	<i>Hordeum jubatum</i>
Engelskt rajgräs	<i>Lolium perenne</i>
Bergslok	<i>Melica nutans</i>
Hässlebrodd	<i>Milium effusum</i>
Blåtåtel	<i>Molinia caerulea</i>
Stagg	<i>Nardus stricta</i>
Vanlig rörflen	<i>Phalaris arundinacea var. arundinacea</i>
Timotej	<i>Phleum pratense</i>
Vanlig timotej	<i>Phleum pratense subsp. pratense</i>
Vass	<i>Phragmites australis</i>
Vitgröe	<i>Poa annua</i>
Berggröe	<i>Poa compressa</i>
Lundgröe	<i>Poa nemoralis</i>
Sengröe	<i>Poa palustris</i>
Smalgröe	<i>Poa pratensis subsp. angustifolia</i>
Vanligt ängsgröe	<i>Poa pratensis subsp. pratensis</i>
Silvergröe	<i>Poa pratensis subsp. subcaerulea</i>
Kärrgröe	<i>Poa trivialis</i>
Vanligt kärrgröe	<i>Poa trivialis subsp. trivialis</i>
Ängssvingel	<i>Schedonorus pratensis</i>
Vete	<i>Triticum aestivum</i>
Skelört	<i>Chelidonium majus</i>
Jordrök	<i>Fumaria officinalis</i>
Häckberberis	<i>Berberis thunbergii</i>
Berberis	<i>Berberis vulgaris</i>
Svart trolldruva	<i>Actaea spicata</i>
Vitsippa	<i>Anemone nemorosa</i>
Blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>
Vanlig smörblomma	<i>Ranunculus acris subsp. acris</i>
Majsmörblomma	<i>Ranunculus auricomus</i>
Knölsmörblomma	<i>Ranunculus bulbosus</i>
Ältranunkel	<i>Ranunculus flammula</i>
Revsmörblomma	<i>Ranunculus repens</i>
Pioner	<i>Paeonia</i>
Måbär	<i>Ribes alpinum</i>
Svarta vinbär	<i>Ribes nigrum</i>
Röda vinbär (aggregat)	<i>Ribes rubrum agg.</i>
Rosenrips	<i>Ribes sanguineum</i>
Krusbär	<i>Ribes uva-crispa</i>
Hjärtbergenia	<i>Bergenia cordifolia</i>

Mandelblomma	<i>Saxifraga granulata</i>
Kärleksört	<i>Hylotelephium telephium</i>
Vanlig kärleksört	<i>Hylotelephium telephium subsp. maximum</i>
Kaukasiskt fetblad	<i>Phedimus spurius</i>
Gul fetknopp	<i>Sedum acre</i>
Getväppling	<i>Anthyllis vulneraria</i>
Gökärt	<i>Lathyrus linifolius</i>
Gulvial	<i>Lathyrus pratensis</i>
Vanlig käringtand	<i>Lotus corniculatus var. corniculatus</i>
Blomsterlupin	<i>Lupinus polyphyllus</i>
Humlelusern	<i>Medicago lupulina</i>
Vit sötväppling	<i>Melilotus albus</i>
Harklöver	<i>Trifolium arvense</i>
Alsikeklöver	<i>Trifolium hybridum</i>
Vanlig alsikeklöver	<i>Trifolium hybridum subsp. hybridum</i>
Skogsklöver	<i>Trifolium medium</i>
Rödklöver	<i>Trifolium pratense</i>
Foderrödsklöver	<i>Trifolium pratense var. sativum</i>
Vitklöver	<i>Trifolium repens</i>
Kråkvicker	<i>Vicia cracca</i>
Duvvicker	<i>Vicia hirsuta</i>
Häckvicker	<i>Vicia sepium</i>
Sparvvicker	<i>Vicia tetrasperma</i>
Småborre	<i>Agrimonia eupatoria</i>
Späddaggekåpa	<i>Alchemilla filicaulis var. filicaulis</i>
Vindaggekåpa	<i>Alchemilla filicaulis var. vestita</i>
Jättedaggekåpa	<i>Alchemilla mollis</i>
Betesdaggekåpa	<i>Alchemilla monticola</i>
Häggmisplar	<i>Amelanchier</i>
Vanlig gåsört	<i>Argentina anserina subsp. anserina</i>
Plymspirea	<i>Aruncus dioicus</i>
Kråklöver	<i>Comarum palustre</i>
Krypoxbär	<i>Cotoneaster dammeri</i>
Spärroxbär	<i>Cotoneaster divaricatus</i>
Trubbhagtorn	<i>Crataegus monogyna</i>
Flikhagtorn	<i>Crataegus rhipidophylla</i>
Spetshagtorn	<i>Crataegus rhipidophylla var. rhipidophylla</i>
Älggräs	<i>Filipendula ulmaria</i>
Brudbröd	<i>Filipendula vulgaris</i>
Jordgubbe	<i>Fragaria × ananassa</i>
Parksmultron	<i>Fragaria moschata</i>
Smultron	<i>Fragaria vesca</i>
Humleblomster	<i>Geum rivale</i>
Vanligt humleblomster	<i>Geum rivale var. rivale</i>
Nejlikrot	<i>Geum urbanum</i>
Apel	<i>Malus domestica</i>
Vildapel	<i>Malus sylvestris</i>
Femfingerört	<i>Potentilla argentea</i>

Vanlig femfingerört	<i>Potentilla argentea</i> var. <i>argentea</i>
Blodrot	<i>Potentilla erecta</i>
Stor femfingerört	<i>Potentilla neglecta</i>
Revfingerört	<i>Potentilla reptans</i>
Småfingerört	<i>Potentilla verna</i>
Sötkörbär	<i>Prunus avium</i>
Surkörbär	<i>Prunus cerasus</i>
Plommon	<i>Prunus domestica</i> subsp. <i>domestica</i>
Vanlig hägg	<i>Prunus padus</i> subsp. <i>padus</i>
Slån	<i>Prunus spinosa</i>
Päron	<i>Pyrus communis</i>
Hårig nyponros	<i>Rosa caesia</i>
Daggros	<i>Rosa glauca</i>
Hartsros	<i>Rosa mollis</i>
Luddros	<i>Rosa sherardii</i>
Holländsk ros	<i>Rosa</i> × <i>spaethiana</i>
Kal nyponros	<i>Rosa vosagiaca</i>
Nyponros (aggregat)	<i>Rosa vosagiaca</i> agg.
Stenbär	<i>Rubus saxatilis</i>
Hallon	<i>Rubus idaeus</i>
Flikbjörnbär	<i>Rubus laciniatus</i>
Skogsbjörnbär	<i>Rubus nessensis</i>
Vitoxel	<i>Sorbus aria</i>
Rönn	<i>Sorbus aucuparia</i>
Vanlig rönn	<i>Sorbus aucuparia</i> subsp. <i>aucuparia</i>
Oxel	<i>Sorbus intermedia</i>
Praktspirea	<i>Spiraea japonica</i>
Blekspirea	<i>Spiraea</i> × <i>rubella</i>
Brakved	<i>Frangula alnus</i>
Skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>
Humle	<i>Humulus lupulus</i>
Brännässla	<i>Urtica dioica</i>
Ogräsnässla	<i>Urtica dioica</i> var. <i>dioica</i>
Bok	<i>Fagus sylvatica</i>
Skogsek	<i>Quercus robur</i>
Klibbal	<i>Alnus glutinosa</i>
Vårtbjörk	<i>Betula pendula</i>
Glasbjörk	<i>Betula pubescens</i>
Vanlig glasbjörk	<i>Betula pubescens</i> subsp. <i>pubescens</i>
Hassel	<i>Corylus avellana</i>
Harsyra	<i>Oxalis acetosella</i>
Gulltörel	<i>Euphorbia epithymoides</i>
Asp [trädet]	<i>Populus tremula</i>
Bindvide	<i>Salix aurita</i>
Sälg	<i>Salix caprea</i>
Vanlig sälg	<i>Salix caprea</i> subsp. <i>caprea</i>
Gråvide	<i>Salix cinerea</i>
Gråvide (aggregat)	<i>Salix cinerea</i> agg.

Jolster	<i>Salix pentandra</i>
Vanligt krypvide	<i>Salix repens</i> var. <i>repens</i>
Åkerviol	<i>Viola arvensis</i>
Ängsviol	<i>Viola canina</i>
Äkta ängsviol	<i>Viola canina</i> subsp. <i>canina</i>
Luktvial	<i>Viola odorata</i>
Kärrviol	<i>Viola palustris</i>
Skogsviol	<i>Viola riviniana</i>
Styvmorsviol	<i>Viola tricolor</i>
Pensé	<i>Viola × wittrockiana</i>
Ängsviol × skogsviol	<i>Viola canina × riviniana</i>
Äkta ängsviol × skogsviol	<i>Viola canina</i> subsp. <i>canina</i> × <i>riviniana</i>
Fyrkantig johannesört	<i>Hypericum maculatum</i>
Äkta johannesört	<i>Hypericum perforatum</i>
Flocknäva	<i>Geranium macrorrhizum</i>
Sparvnäva	<i>Geranium pusillum</i>
Stinknäva	<i>Geranium robertianum</i>
Vanlig stinknäva	<i>Geranium robertianum</i> var. <i>robertianum</i>
Midsommarblomster	<i>Geranium sylvaticum</i>
Mjölke	<i>Chamaenerion angustifolium</i>
Amerikansk dunört	<i>Epilobium adenocaulon</i>
Vit dunört	<i>Epilobium ciliatum</i>
Backdunört	<i>Epilobium collinum</i>
Bergdunört	<i>Epilobium montanum</i>
Jättenattljus	<i>Oenothera glazioviana</i>
Pricknattljus	<i>Oenothera muricata</i>
Skogslönn	<i>Acer platanoides</i>
Tysklönn	<i>Acer pseudoplatanus</i>
Rosenmalva	<i>Malva alcea</i>
Skogslind	<i>Tilia cordata</i>
Backtrav	<i>Arabidopsis thaliana</i>
Sommargyllen	<i>Barbarea vulgaris</i>
Vanlig sommargyllen	<i>Barbarea vulgaris</i> var. <i>arcuata</i>
Ryssgubbe	<i>Bunias orientalis</i>
Lomme	<i>Capsella bursa-pastoris</i>
Bergbräsmå	<i>Cardamine hirsuta</i>
Stillfrö	<i>Descurainia sophia</i>
Nägelört	<i>Draba verna</i>
Vanligt backskärvfrö	<i>Noccaea caerulea</i> subsp. <i>caerulea</i>
Åkersenap	<i>Sinapis arvensis</i>
Penningört	<i>Thlaspi arvense</i>
Rockentrav	<i>Turritis glabra</i>
Åkerbinda	<i>Fallopia convolvulus</i>
Lövbinda	<i>Fallopia dumetorum</i>
Vanlig pilört	<i>Persicaria lapathifolia</i> subsp. <i>pallida</i>
Fältpilört	<i>Persicaria lapathifolia</i> var. <i>incana</i>
Stor trampört	<i>Polygonum aviculare</i> subsp. <i>aviculare</i>
Bägartrampört	<i>Polygonum aviculare</i> subsp. <i>microspermum</i>

Parkslide	<i>Reynoutria japonica</i>
Vanlig ängssyra	<i>Rumex acetosa</i> var. <i>acetosa</i>
Äkta bergsyra	<i>Rumex acetosella</i> subsp. <i>acetosella</i>
Krusskräppa	<i>Rumex crispus</i>
Vanlig krusskräppa	<i>Rumex crispus</i> var. <i>crispus</i>
Gårdsskräppa	<i>Rumex longifolius</i>
Tomtskräppa	<i>Rumex obtusifolius</i>
Sandnarv	<i>Arenaria serpyllifolia</i>
Hårig hönsarv	<i>Cerastium fontanum</i> var. <i>vulgare</i>
Silverarv	<i>Cerastium tomentosum</i>
Borstnejlika	<i>Dianthus barbatus</i>
Skogsnarv	<i>Moehringia trinervia</i>
Krypnarv	<i>Sagina procumbens</i>
Såpnejlika	<i>Saponaria officinalis</i>
Tuvknavel	<i>Scleranthus annuus</i> subsp. <i>polycarpus</i>
Vanlig backglim	<i>Silene nutans</i> var. <i>nutans</i>
Foderspärgel	<i>Spergula arvensis</i> subsp. <i>sativa</i>
Vårspärgel	<i>Spergula morisonii</i>
Källarv	<i>Stellaria alsine</i>
Grässtjärnblomma	<i>Stellaria graminea</i>
Våtarv	<i>Stellaria media</i>
Vanlig våtarv	<i>Stellaria media</i> var. <i>media</i>
Tjärblomster	<i>Viscaria vulgaris</i>
Vägmålla	<i>Atriplex patula</i>
Svinmålla	<i>Chenopodium album</i>
Vanlig svinmålla	<i>Chenopodium album</i> var. <i>album</i>
Skogsstjärna	<i>Lysimachia europaea</i>
Praktlysing	<i>Lysimachia punctata</i>
Topplösa	<i>Lysimachia thyrsiflora</i>
Strandlysing	<i>Lysimachia vulgaris</i>
Gullviva	<i>Primula veris</i>
Rosling	<i>Andromeda polifolia</i>
Ljung	<i>Calluna vulgaris</i>
Kråkbär	<i>Empetrum nigrum</i>
Nordkråkbär	<i>Empetrum nigrum</i> subsp. <i>hermaphroditum</i>
Sydkråkbär	<i>Empetrum nigrum</i> subsp. <i>nigrum</i>
Vanlig tallört	<i>Monotropa hypopitys</i> subsp. <i>hypopitys</i>
Björkpyrola	<i>Orthilia secunda</i>
Grönpyrola	<i>Pyrola chlorantha</i>
Klotpyrola	<i>Pyrola minor</i>
Vitpyrola	<i>Pyrola rotundifolia</i>
Skvattram	<i>Rhododendron tomentosum</i>
Blåbär	<i>Vaccinium myrtillus</i>
Tranbär	<i>Vaccinium oxycoccos</i>
Vanligt odon	<i>Vaccinium uliginosum</i> subsp. <i>uliginosum</i>
Lingon	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
Snärjmåra	<i>Galium aparine</i>
Vanlig snärjmåra	<i>Galium aparine</i> var. <i>aparine</i>

Vitmåra	<i>Galium boreale</i>
Stormåra	<i>Galium mollugo</i>
Vanlig stormåra	<i>Galium mollugo subsp. erectum</i>
Vattenmåra	<i>Galium palustre</i>
Vanlig vattenmåra	<i>Galium palustre var. palustre</i>
Sumpmåra	<i>Galium uliginosum</i>
Gulmåra	<i>Galium verum</i>
Vanlig gulmåra	<i>Galium verum subsp. verum</i>
Vintergröna	<i>Vinca minor</i>
Blåeld	<i>Echium vulgare</i>
Åkerförgätmigej	<i>Myosotis arvensis</i>
Backförgätmigej	<i>Myosotis ramosissima</i>
Skogsförgätmigej	<i>Myosotis sylvatica</i>
Vit snårvinda	<i>Calystegia sepium subsp. sepium</i>
Skär snårvinda	<i>Calystegia sepium subsp. spectabilis</i>
Åkervinda	<i>Convolvulus arvensis</i>
Besksöta	<i>Solanum dulcamara</i>
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>
Syren	<i>Syringa vulgaris</i>
Smållänke	<i>Callitriche palustris</i>
Småsporre	<i>Chaenorhinum minus</i>
Murreva	<i>Cymbalaria muralis</i>
Fingerborgsblomma	<i>Digitalis purpurea</i>
Strimsporre	<i>Linaria repens</i>
Gulsporre	<i>Linaria vulgaris</i>
Svartkämpar	<i>Plantago lanceolata</i>
Groblad	<i>Plantago major</i>
Åkergroblad	<i>Plantago major subsp. intermedia</i>
Gårdsgroblad	<i>Plantago major subsp. major</i>
Fältveronika	<i>Veronica arvensis</i>
Teveronika	<i>Veronica chamaedrys</i>
Murgrönsveronika	<i>Veronica hederifolia</i>
Ärenpris	<i>Veronica officinalis</i>
Flenört	<i>Scrophularia nodosa</i>
Ljust kungsljus	<i>Verbascum thapsus</i>
Blåsuga	<i>Ajuga pyramidalis</i>
Toppdån	<i>Galeopsis bifida</i>
Hampdån	<i>Galeopsis speciosa</i>
Pipdån	<i>Galeopsis tetrahit</i>
Jordreva	<i>Glechoma hederacea</i>
Praktgulplister	<i>Lamium purpureum</i>
Rödplister	<i>Lamium purpureum</i>
Kungsmynta	<i>Origanum vulgare</i>
Brunört	<i>Prunella vulgaris</i>
Frossört	<i>Scutellaria galericulata</i>
Stinksyska	<i>Stachys sylvatica</i>
Grå ögontröst	<i>Euphrasia nemorosa</i>
Glandelögontröst	<i>Euphrasia stricta var. brevipila</i>

Ängskovall	<i>Melampyrum pratense</i>
Vanlig ängskovall	<i>Melampyrum pratense</i> var. <i>pratense</i>
Skogskovall	<i>Melampyrum sylvaticum</i>
Gatrödtoppa	<i>Odontites vulgaris</i>
Stor blåkllocka	<i>Campanula persicifolia</i>
Backblåkllocka	<i>Campanula rotundifolia</i> subsp. <i>rotundifolia</i>
Vattenklöver	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Röllika	<i>Achillea millefolium</i>
Vanlig röllika	<i>Achillea millefolium</i> subsp. <i>millefolium</i>
Vanlig gråbo	<i>Artemisia vulgaris</i> var. <i>vulgaris</i>
Krustistel	<i>Carduus crispus</i>
Blåklint	<i>Centaurea cyanus</i>
Rödclint	<i>Centaurea jacea</i>
Bergklint	<i>Centaurea montana</i>
Åkertistel	<i>Cirsium arvense</i>
Kärrtistel	<i>Cirsium palustre</i>
Vägtistel	<i>Cirsium vulgare</i>
Kanadabinka	<i>Conyza canadensis</i>
Färgkulla	<i>Cota tinctoria</i>
Gemsrot	<i>Doronicum orientale</i>
Skogsnoppa	<i>Gnaphalium sylvaticum</i>
Sumpnoppa	<i>Gnaphalium uliginosum</i>
Flockfibbla	<i>Hieracium umbellatum</i>
Skogsfibblor	<i>Hieracium</i> sect. <i>Hieracium</i>
Styvfibblor	<i>Hieracium</i> sect. <i>Tridentata</i>
Hagfibblor	<i>Hieracium</i> sect. <i>Vulgata</i>
Skogssallat	<i>Lactuca muralis</i>
Taggsallat	<i>Lactuca serriola</i>
Harkål	<i>Lapsana communis</i>
Vanlig harkål	<i>Lapsana communis</i> subsp. <i>communis</i>
Prästkraze	<i>Leucanthemum vulgare</i>
Kamomill	<i>Matricaria chamomilla</i>
Gatkamomill	<i>Matricaria discoidea</i>
Rödfibbla	<i>Pilosella aurantiaca</i> subsp. <i>aurantiaca</i>
Gråfibbla	<i>Pilosella officinarum</i>
Vanlig gråfibbla	<i>Pilosella officinarum</i> subsp. <i>officinarum</i>
Ängsfibbla × vanlig gråfibbla	<i>Pilosella aurantiaca</i> subsp. <i>dimorpha</i> × <i>officinarum</i> subsp. <i>officinarum</i>
Svinrot	<i>Scorzonera humilis</i>
Höstfibbla	<i>Scorzoneroides autumnalis</i>
Vanlig höstfibbla	<i>Scorzoneroides autumnalis</i> var. <i>autumnalis</i>
Bergkorsört	<i>Senecio sylvaticus</i>
Klibbkorsört	<i>Senecio viscosus</i>
Korsört	<i>Senecio vulgaris</i>
Ängsskära	<i>Serratula tinctoria</i>
Kanadensiskt gullris	<i>Solidago canadensis</i>
Gullris	<i>Solidago virgaurea</i>
Vanligt gullris	<i>Solidago virgaurea</i> subsp. <i>virgaurea</i>

Svinmolke
Kålmolke
Vanlig renfana
Ostenfelds maskros
Ogräsmaskrosor
Fågelfotsmaskros
Vridmaskros
Vingmaskros
Sörmlandsmaskros
Tjärmaskros
Vägmaskros
Måsmaskros
Narrmaskros
Plattmaskros
Vallmaskros
Drakmaskros
Ängshaverrot
Baldersbrå
Hästhov
Fläder
Druvfläder
Parkolvon
Kardvädd
Sträv kardvädd
Åkervädd
Linnea
Äkta kaprifol
Vildkaprifol
Snöbär
Murgröna
Kirsål
Strätta
Hundkäs
Vildmorot
Palsternacka
Vanlig palsternacka
Kärrsilja
Bockrot
Vanlig bockrot
Krusfrö
Rödkörvel

Mossor

Sotmossa
Vågig sågmossa
Stor grävlingmossa
Stor björnmossa
Skogsbjörnmossa

Sonchus asper
Sonchus oleraceus
Tanacetum vulgare f. vulgare
Taraxacum ostenfeldii
Taraxacum sect. Taraxacum
Taraxacum acroglossum
Taraxacum aequilobum
Taraxacum alatum
Taraxacum deltoideum
Taraxacum fasciatum
Taraxacum interveniens
Taraxacum lingulatum
Taraxacum piceatum
Taraxacum planum
Taraxacum retroflexum
Taraxacum stenochistum
Tragopogon pratensis
Tripleurospermum inodorum
Tussilago farfara
Sambucus nigra
Sambucus racemosa
Viburnum lantana
Dipsacus fullonum
Dipsacus strigosus
Knautia arvensis
Linnaea borealis
Lonicera caprifolium
Lonicera periclymenum
Symphoricarpos albus
Hedera helix
Aegopodium podagraria
Angelica sylvestris
Anthriscus sylvestris
Daucus carota subsp. carota
Pastinaca sativa
Pastinaca sativa subsp. sativa
Peucedanum palustre
Pimpinella saxifraga
Pimpinella saxifraga subsp. saxifraga
Selinum carvifolia
Torilis japonica

Andreaea rupestris
Atrichum undulatum
Pogonatum urnigerum
Polytrichum commune
Polytrichum formosum

Enbjörnmossa	<i>Polytrichum juniperinum</i>
Fyrtandsmossa	<i>Tetraphis pellucida</i>
Liten räffelmossa	<i>Aulacomnium androgynum</i>
Räffelmossa	<i>Aulacomnium palustre</i>
Äppelmossa	<i>Bartramia pomiformis</i>
Opalmossa	<i>Pohlia cruda</i>
Nickmossa	<i>Pohlia nutans</i>
Skrubbryum	<i>Bryum capillare</i>
Rosmossa	<i>Rhodobryum roseum</i>
Bäckrundmossa	<i>Rhizomnium punctatum</i>
Skuggstjärnmossa	<i>Mnium hornum</i>
Skogspraktmossa	<i>Plagiomnium affine</i>
Lundpraktmossa	<i>Plagiomnium cuspidatum</i>
Vågig praktmossa	<i>Plagiomnium undulatum</i>
Kakmossa	<i>Hedwigia ciliata</i>
Strimhättemossa	<i>Orthotrichum affine</i>
Asphättemossa	<i>Orthotrichum gymnostomum</i>
Trädhättemossa	<i>Orthotrichum speciosum</i>
Ulator	<i>Ulotia</i>
Krushättemossa	<i>Ulotia crispa</i>
Späd krypmossa	<i>Amblystegium serpens</i>
Cirkelmossa	<i>Sanionia uncinata</i>
Sammetmgräsmossa	<i>Brachytheciastrum velutinum</i>
Blek gräsmossa	<i>Brachythecium albicans</i>
Stor gräsmossa	<i>Brachythecium rutabulum</i>
Skogsgräsmossa	<i>Brachythecium salebrosum</i>
Hårgräsmossa	<i>Cirriphyllum piliferum</i>
Hasselmosa	<i>Eurhynchium angustirete</i>
Pösmossa	<i>Pseudoscleropodium purum</i>
Spretgräsmossa	<i>Sciuro-hypnum curtum</i>
Späd gräsmossa	<i>Sciuro-hypnum reflexum</i>
Kärskedmossa	<i>Calliergon cordifolium</i>
Palmmossa	<i>Climacium dendroides</i>
Husmossa	<i>Hylocomium splendens</i>
Väggmossa	<i>Pleurozium schreberi</i>
Gräshakmossa	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>
Skogshakmossa	<i>Rhytidiadelphus subpinnatus</i>
Kransmossa	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>
Spjutmossa	<i>Calliergonella cuspidata</i>
Trådfläta	<i>Hypnum andoi</i>
Cypressfläta	<i>Hypnum cupressiforme</i>
Kammossa	<i>Ptilium crista-castrensis</i>
Aspmossa	<i>Pylaisia polyantha</i>
Råttsvansmossa	<i>Isothecium alopecuroides</i>
Mussvansmossa	<i>Isothecium myosuroides</i>
Stubbspretmossa	<i>Herzogiella seligeri</i>
Trindsidenmossa	<i>Plagiothecium cavifolium</i>
Klosidenmossa	<i>Plagiothecium curvifolium</i>

Skogssidenmossa	<i>Plagiothecium denticulatum</i>
Vedsidenmossa	<i>Plagiothecium laetum</i>
Backtujamossa	<i>Thuidium assimile</i>
Skuggtujamossa	<i>Thuidium delicatulum</i>
Stor tujamossa	<i>Thuidium tamariscinum</i>
Smaragdmossa	<i>Dicranella heteromalla</i>
Bergkvastmossa	<i>Dicranum fuscescens</i>
Stor kvastmossa	<i>Dicranum majus</i>
Stubbkvastmossa	<i>Dicranum montanum</i>
Vågig kvastmossa	<i>Dicranum polysetum</i>
Kvastmossa	<i>Dicranum scoparium</i>
Hällkvastmossa	<i>Dicranum spurium</i>
Skärbladsmossa	<i>Paraleucobryum longifolium</i>
Brännmossa	<i>Ceratodon purpureus</i>
Blåmossa	<i>Leucobryum glaucum</i>
Strumamossa	<i>Cynodontium strumiferum</i>
Kustsnurrmossa	<i>Dicranoweisia cirrata</i>
Blockgrimmia	<i>Grimmia muehlenbeckii</i>
Bergraggmossa	<i>Racomitrium heterostichum</i>
Takmossa	<i>Syntrichia ruralis</i>
Murtuss	<i>Tortula muralis</i>
Liten neonmossa	<i>Barbula convoluta</i>
Spåmossa	<i>Funaria hygrometrica</i>
Tallvitmossa	<i>Sphagnum capillifolium</i>
Granvitmossa	<i>Sphagnum girgensohnii</i>
Klubbvitmossa	<i>Sphagnum angustifolium</i>
Sumpvitmossa	<i>Sphagnum palustre</i>
Praktvitmossa	<i>Sphagnum magellanicum s. lat.</i>
Spärrvitmossa	<i>Sphagnum squarrosum</i>
Knoppvitmossa	<i>Sphagnum teres</i>
Långfliksmossa	<i>Nowellia curvifolia</i>
Hjälmsfrullania	<i>Frullania dilatata</i>
Klippfrullania	<i>Frullania tamarisci</i>
Skogsblekmossa	<i>Chiloscyphus pallescens</i>
Vedblekmossa	<i>Lophocolea heterophylla</i>
Liten trappmossa	<i>Anastrophyllum minutum</i>
Pigglummermossa	<i>Barbilophozia attenuata</i>
Lundlummermossa	<i>Barbilophozia barbata</i>
Hornflikmossa	<i>Lophozia longidens</i>
Grönkornig flikmossa	<i>Lophozia ventricosa</i>
Fingermossa	<i>Lepidozia reptans</i>
Praktbräkenmossa	<i>Plagiochila asplenioides subsp. asplenioides</i>
Liten bräkenmossa	<i>Plagiochila asplenioides subsp. porelloides</i>
Stor fransmossa	<i>Ptilidium ciliare</i>
Tät fransmossa	<i>Ptilidium pulcherrimum</i>
Samboradula	<i>Radula complanata subsp. complanata</i>
Trädgårdslungmossa	<i>Marchantia polymorpha subsp. ruderalis</i>

Lavar

Puderfläck	<i>Arthonia cinereopruinosa</i>
Liten rostfläck	<i>Arthonia didyma</i>
Rostfläck	<i>Arthonia vinosa</i>
Gulmjöl	<i>Chrysothrix candelaris</i>
Grönt gulmjöl	<i>Chrysothrix chlorina</i>
Orangepudrad klotterlav	<i>Alyxoria ochrocheila</i>
Klotterlav	<i>Alyxoria varia</i>
Gammelekslav	<i>Lecanographa amylacea</i>
Mjölilig klotterlav	<i>Zwackhia soreliifera</i>
Gammelgranslav	<i>Lecanactis abietina</i>
Rödbrun klotterlav	<i>Pseudoschismatomma rufescens</i>
Gulnål	<i>Chaenotheca brachypoda</i>
Vednål	<i>Chaenotheca brunneola</i>
Grynig nållav	<i>Chaenotheca chrysocephala</i>
Rostfläckig nållav	<i>Chaenotheca ferruginea</i>
Ärgnål	<i>Chaenotheca furfuracea</i>
Brun nållav	<i>Chaenotheca phaeocephala</i>
Grå nållav	<i>Chaenotheca trichialis</i>
Lövvedsnål	<i>Chaenotheca xyloxena</i>
Rödbrun blekspik	<i>Sclerophora coniophaea</i>
Liten blekspik	<i>Sclerophora peronella</i>
	<i>Clypeococcum hypocenomyces</i>
	<i>Lichenocodium erodens</i>
Grå punktlav	<i>Acrocordia gemmata</i>
	<i>Homostegia piggotii</i>
	<i>Muellerella</i>
Vedsvartspik	<i>Chaenothecopsis savonica</i>
Småspik	<i>Mycocalicium subtile</i>
Brun spricklav	<i>Acarospora fuscata</i>
Kuddägglav	<i>Candelariella coralliza</i>
Allélav	<i>Anaptychia ciliaris</i>
Aspkranslav	<i>Phaeophyscia ciliata</i>
Hjälmrosettlav	<i>Physcia adscendens</i>
Rosettlav	<i>Physcia aipolia/alnophila</i>
Stjärnlav	<i>Physcia stellaris</i>
Finlav	<i>Physcia tenella</i>
Dagglav	<i>Physconia distorta</i>
Gulpudrad spiklav	<i>Calicium adpersum</i>
Svart spiklav	<i>Calicium glaucellum</i>
Liten spiklav	<i>Calicium parvum</i>
Kopparspik	<i>Calicium salicinum</i>
Gulkantad spiklav	<i>Calicium trabinellum</i>
Kolflarnlav	<i>Carbonicola anthracophila</i>
Gulvit renlav	<i>Cladonia arbuscula</i>
Stubblav	<i>Cladonia botrytes</i>
Puderlav	<i>Cladonia cenotea</i>

Brun bägarlav	<i>Cladonia chlorophaea</i>
Kochenillav	<i>Cladonia coccifera</i>
Mjölig trattlav	<i>Cladonia coniocraea</i>
Syllav	<i>Cladonia cornuta</i>
Taggbägarlav	<i>Cladonia crispata</i>
Blåfotslav	<i>Cladonia cyanipes</i>
Fingerlav	<i>Cladonia digitata</i>
Naggbägarlav	<i>Cladonia fimbriata</i>
Pinnlav	<i>Cladonia floerkeana</i>
Rislav	<i>Cladonia furcata</i>
Stängellav	<i>Cladonia gracilis</i>
Bägarstängellav	<i>Cladonia gracilis subsp. turbinata</i>
Mager bägarlav	<i>Cladonia macilenta</i>
Skuggbägarlav	<i>Cladonia ochrochlora</i>
Dvärgbägarlav	<i>Cladonia parasitica</i>
Svartfotslav	<i>Cladonia phyllophora</i>
Mjölig kochenillav	<i>Cladonia pleurota</i>
Trattlav	<i>Cladonia pyxidata</i>
Grå renlav	<i>Cladonia rangiferina</i>
Fnaslav	<i>Cladonia squamosa</i>
Fönsterlav	<i>Cladonia stellaris</i>
Hornbägarlav	<i>Cladonia subulata</i>
Trasig pöslav	<i>Cladonia sulphurina</i>
Pigglav	<i>Cladonia uncialis</i>
Blodplättlav	<i>Haematomma ochroleucum var. ochroleucum</i>
	<i>Lecanora aitema</i>
Brun kantlav	<i>Lecanora argentata</i>
	<i>Lecanora hypoptella</i>
Aspkantlav	<i>Lecanora populicola</i>
Grenkantlav	<i>Lecanora pulicaris</i>
	<i>Lecanora saligna</i>
Asplav	<i>Lecidella elaeochroma</i>
Blodlav	<i>Mycoblastus sanguinarius</i>
Vinterlav	<i>Arctoparmelia centrifuga</i>
Grå tagellav	<i>Bryoria capillaris</i>
Manlav	<i>Bryoria fuscescens</i>
Hedlav	<i>Cetraria aculeata</i>
Smal islandslav	<i>Cetraria ericetorum</i>
Islandslav	<i>Cetraria islandica</i>
Slånlav	<i>Evernia prunastri</i>
Grynig blåslav	<i>Hypogymnia farinacea</i>
Blåslav	<i>Hypogymnia physodes</i>
Pukstocklav	<i>Hypogymnia tubulosa</i>
Skuggblåslav	<i>Hypogymnia vittata</i>
Klilav	<i>Imshaugia aleurites</i>
Hällav	<i>Melanelia hepatizon</i>
Svart sköldlav	<i>Melanelia stygia</i>
Glänsande sköldlav	<i>Melanelixia fuliginosa</i>

Glänsande sköldlav/stiftbrunlav	<i>Melanelixia fuliginosa/glabratula</i>
Vårtig sköldlav	<i>Melanohalea exasperata</i>
Klubbsköldlav	<i>Melanohalea exasperatula</i>
	<i>Nesolechia oxyspora</i>
Letlav	<i>Parmelia omphalodes</i>
Färglav	<i>Parmelia saxatilis</i>
Skrynkelav	<i>Parmelia sulcata</i>
Stocklav	<i>Parmeliopsis ambigua</i>
Vedlav	<i>Parmeliopsis hyperopta</i>
Näverlav	<i>Platismatia glauca</i>
Gällav	<i>Pseudevernia furfuracea</i>
Brämlav	<i>Tuckermannopsis chlorophylla</i>
Skägglav	<i>Usnea dasypoga</i>
Luddig skägglav	<i>Usnea hirta</i>
Kort skägglav	<i>Usnea subfloridana</i>
Granlav	<i>Vulpicida pinastri</i>
Kaklav	<i>Xanthoparmelia conspersa</i>
Knölig sköldlav	<i>Xanthoparmelia loxodes</i>
Mörkbrun sköldlav	<i>Xanthoparmelia pulla</i>
Stiftsköldlav	<i>Xanthoparmelia verruculifera</i>
Korallkornlav	<i>Lopadium coralloideum</i>
Barkkornlav	<i>Lopadium disciforme</i>
Dynlavar	<i>Micarea</i>
	<i>Micarea lignaria</i> var. <i>endoleuca</i>
Citrongul skivlav	<i>Psilolechia lucida</i>
Lönnlav	<i>Bacidia rubella</i>
Eklav	<i>Biatora globulosa</i>
Dropplav	<i>Cliostomum griffithii</i>
Hjälmbrosklav	<i>Ramalina baltica</i>
Rännformig brosklav	<i>Ramalina calicaris</i>
Mjölig brosklav	<i>Ramalina farinacea</i>
Rosettbrosklav	<i>Ramalina fastigiata</i>
Brosklav	<i>Ramalina fraxinea</i>
Korallav	<i>Sphaerophorus globosus</i>
Vedskivlav	<i>Hertelidea botryosa</i>
Blågrå mjöllav	<i>Lepraria incana</i>
Mjöllav	<i>Lepraria membranacea</i>
Påskrislavar	<i>Stereocaulon</i>
Svart kantlav	<i>Tephromela atra</i>
Rostskivlav	<i>Lecidea lithophila</i>
Slanklav	<i>Collema flaccidum</i>
Filtlav	<i>Peltigera canina</i>
Trevarlav	<i>Peltigera polydactylon</i>
Fjällig filtlav	<i>Peltigera praetextata</i>
Krusig filtlav	<i>Peltigera rufescens</i>
Kartlav	<i>Rhizocarpon geographicum</i>
Vaxorangelav	<i>Caloplaca cerina</i>
Groporangelav	<i>Caloplaca obscurella</i>

Asporangelav
 Vägglav
 Hattlav
 Torvskivlav
 Vedknotterlav
 Knotterlav
 Xylografor

 Strecklav
 Skriftlav
 Blemlav
 Gråstenslav
 Mörk gråstenslav
 Tunn örnlav
 Bitterlav
 Hagelporlav
 Stiftlav
 Gul porlav
 Flarnlav
 Tuschlav
 Svedlav
 Ragglav
 Glatt navellav
 Knölig flarnlav
 Tunn flarnlav
 Trådlav
 Vedpyttelav
 Vecknavling

Gyalolechia flavorubescens
Xanthoria parietina
Baeomyces rufus
Placynthiella uliginosa
Trapeliopsis flexuosa
Trapeliopsis granulosa
Xylographa
Xylographa rubescens
Xylographa parallela/rubescens
Graphis scripta
Phlyctis argena
Aspicilia cinerea
Circinaria caesiocinerea
Ochrolechia microstictoides
Pertusaria amara
Pertusaria coccodes
Pertusaria corallina
Pertusaria flavida
Hypocenomyce scalaris
Lasallia pustulata
Umbilicaria deusta
Umbilicaria hirsuta
Umbilicaria polyphylla
Xylopsora caradocensis
Xylopsora friesii
Ephebe lanata
Strangospora moriformis
Lichenomphalia umbellifera
Frankia alni

Svampar

Jordgubbsfläck
 Silverfläck
 Reffelsprickling

Krutgömming
 Aspskorv
 Kådsål
 Ekmjöldagg
 Lönnmjöldagg
 Grönskål
 Violet gelésål
 Citronskål
 Bladskål
 Nötskål

Lärkkräfta
 Fruktmögel

Ramularia grevilleana
Mycosphaerella stemmatea
Hysterium pulicare
Leptosphaerulina myrtillina
Melanomma pulvis-pyrius
Venturia radiosa
Sarea resinae
Erysiphe alphitoides s. lat.
Sawadaea tulasnei
Chlorociboria aeruginascens
Ascocoryne sarcoides
Bisporella citrina
Hymenoscyphus epiphyllus
Hymenoscyphus fructigenus
Hyaloscypha aureliella
Lachnellula willkommii
Monilinia

Mössmurkling	<i>Cudonia circinans</i>
Blek mössmurkling	<i>Cudonia confusa</i>
Eksprickling	<i>Colpoma quercinum</i>
	<i>Lophodermium juniperinum</i>
Granskytte	<i>Lophodermium piceae</i>
Barrsprickling	<i>Lophodermium pinastri</i>
Tallskytte	<i>Lophodermium seditiosum</i>
Lönntjärfläck	<i>Rhytisma acerinum</i>
Videtjärfläck	<i>Rhytisma salicinum</i>
	<i>Triblidium caliciiforme</i>
Biskopsmössa	<i>Gyromitra infula</i>
Luden skålmurkla/flikig	
skålmurkla	<i>Helvella fibrosa/macropus</i>
Litet haröra	<i>Otidea leporina</i>
Stort haröra	<i>Otidea onotica</i>
Tickstiftgömning	<i>Sporothrix polyporicola</i>
Lilagömning	<i>Nectriopsis violacea</i>
Kolvsvamp	<i>Epichloë typhina s. lat.</i>
Gul svampsnyltning	<i>Hypomyces chrysospermus</i>
Blodriskssnyltning	<i>Hypomyces lateritius</i>
Karminsnyltning	<i>Hypomyces rosellus</i>
Guldyna	<i>Trichoderma citrinum</i>
Grönpricksdyna	<i>Trichoderma gelatinosum</i>
Tickdyna	<i>Trichoderma pulvinatum</i>
Ärgmögel	<i>Trichoderma viride s. str.</i>
Dynrödgömning	<i>Dialonectria episphaeria/ullevolea</i>
Cinnobergömning	<i>Nectria cinnabarina</i>
Lövträdskräfta	<i>Neonectria ditissima</i>
Trådmögel	<i>Tilachlidium brachiatum</i>
Sälgnästing	<i>Diatrype bullata</i>
Slätnästing	<i>Diatrype stigma</i>
Björknästing	<i>Diatrypella favacea</i>
Eknästing	<i>Diatrypella quercina</i>
Aspnästing	<i>Eutypa sparsa</i>
Stornästing	<i>Eutypella sorbi</i>
Rönndyna	<i>Biscogniauxia repanda</i>
	<i>Hypoxylon fuscum s. str.</i>
Aldyna	<i>Hypoxylon fuscum/fuscoides</i>
Björkdyna	<i>Jackrogersella multiformis</i>
Plattdyna	<i>Nemania serpens</i>
Stubbhorn	<i>Xylaria hypoxylon</i>
Bräkenskorpa	<i>Cryptomycina pteridis</i>
Kotteskorv	<i>Phragmotrichum chailletii</i>
Valksvamp	<i>Protomyces macrosporus</i>
Päronbuckla	<i>Taphrina bullata</i>
Asppung	<i>Taphrina johansonii</i>
Gul albuckla	<i>Taphrina sadebeckii</i>
Grå albuckla	<i>Taphrina tosquinetii</i>

Rödskivig dvärgchampinjon	<i>Agaricus comtulus</i>
Rosenchampinjon	<i>Agaricus porphyrrhizon</i>
Blekröd dvärgchampinjon	<i>Agaricus semotus</i>
Skogschampinjon	<i>Agaricus sylvaticus</i>
Knölchampinjon	<i>Agaricus sylvicola</i>
Rodnande fjällskivling	<i>Chlorophyllum rachodes s. lat.</i>
Gul brödkorgssvamp	<i>Crucibulum laeve</i>
Ockragul grynskevling	<i>Cystoderma amianthinum</i>
Rödgrå grynskevling	<i>Cystoderma carcharias</i>
Cinnoberröd grynskevling	<i>Cystoderma cinnabarina</i>
Rostbrun grynskevling	<i>Cystoderma granulosa var. granulosa</i>
Kastanjefjällskivling	<i>Lepiota castanea</i>
Syrlig fjällskivling	<i>Lepiota cristata</i>
Gulflockig fjällskivling	<i>Lepiota magnispora</i>
Por-röksvampar	<i>Lycoperdon</i>
Långfotad röksvamp	<i>Lycoperdon excipuliforme</i>
Mjuk röksvamp	<i>Lycoperdon molle</i>
Vårtig röksvamp	<i>Lycoperdon perlatum</i>
Gytttrad röksvamp	<i>Lycoperdon pyriforme</i>
Umbraröksvamp	<i>Lycoperdon umbrinum</i>
Puckelfjällskivling	<i>Macrolepiota mastoidea</i>
Stolt fjällskivling	<i>Macrolepiota procera</i>
Zonkamskevling	<i>Amanita battarrae</i>
Vitgul flugsvamp	<i>Amanita citrina</i>
Gråfotad flugsvamp	<i>Amanita excelsa</i>
Brun kamskevling	<i>Amanita fulva</i>
Röd flugsvamp/brun flugsvamp	<i>Amanita muscaria</i>
Röd flugsvamp	<i>Amanita muscaria var. muscaria</i>
Panterflugsvamp	<i>Amanita pantherina</i>
Mörkringad flugsvamp	<i>Amanita porphyria</i>
Rodnande flugsvamp	<i>Amanita rubescens</i>
Vit flugsvamp	<i>Amanita virosa</i>
Guldskevling	<i>Bolbitius titubans</i>
Hättingar	<i>Conocybe</i>
Kanelspindling	<i>Cortinarius cinnamomeus</i>
Spetspucklig kanelspindling	<i>Cortinarius croceoconus</i>
Gulskivig kanelspindling	<i>Cortinarius croceus</i>
Grönköttig spindling	<i>Cortinarius malicorius</i>
Toppig giftspindling	<i>Cortinarius rubellus</i>
Blodspindling	<i>Cortinarius sanguineus s. lat.</i>
Rödskivig kanelspindling	<i>Cortinarius semisanguineus</i>
Barrviolspindling	<i>Cortinarius hircynicus</i>
Bleklå spindling	<i>Cortinarius betulinus</i>
Pepparspindling	<i>Cortinarius causticus</i>
Violett fotad slemspindling	<i>Cortinarius collinitus</i>
Rynkspindling	<i>Cortinarius elatior</i>
Tallspindling	<i>Cortinarius mucifluus</i>
Hedspindling	<i>Cortinarius mucosus</i>

Honungsspindling	<i>Cortinarius stillatitius</i>
Trappspindling	<i>Cortinarius trivialis</i>
Gallspindling	<i>Cortinarius vibratilis</i>
Ädelspindlingar	<i>Cortinarius subgen. Phlegmacium</i>
Asprotspindling	<i>Cortinarius argutus</i>
Ekspindling	<i>Cortinarius balteatocumatilis</i>
Kungsspindling	<i>Cortinarius elegantior</i>
Bitterspindling	<i>Cortinarius infractus</i>
Kryddspindling	<i>Cortinarius percomis</i>
Blånande lökspindling	<i>Cortinarius purpurascens</i>
Mångkransad spindling	<i>Cortinarius triumphans</i>
Klubbspindling	<i>Cortinarius varius</i>
Spetsspindling	<i>Cortinarius acutus</i>
Blekviolett spindling	<i>Cortinarius alboviolaceus</i>
Björkspindling	<i>Cortinarius anomalus</i>
Purpurbrun spindling	<i>Cortinarius anthracinus</i>
Aprikosspindling	<i>Cortinarius armeniacus</i>
Rödbandad spindling	<i>Cortinarius armillatus</i>
Håls spindling	<i>Cortinarius bivelus</i>
Brokspindling	<i>Cortinarius bolaris</i>
Umbras spindling	<i>Cortinarius brunneus</i>
Storsporig spindling	<i>Cortinarius casimiri</i>
Gulbandad spindling	<i>Cortinarius gentilis</i>
Toppig umbras spindling	<i>Cortinarius glandicolor</i>
Fjunspindling	<i>Cortinarius hemitrichus</i>
Jodoformspindling	<i>Cortinarius obtusus</i>
Tegelbandspindling	<i>Cortinarius paragaudis</i>
Rättikspindling	<i>Cortinarius raphanoides</i>
Lerbrun björkskivling	<i>Cortinarius tabularis</i>
Bockspindling	<i>Cortinarius traganus</i>
Rimskivling	<i>Cortinarius caperatus</i>
Pelargonspindling	<i>Cortinarius paleaceus</i>
	<i>Crepidotus applanatus</i>
Storsporig spindling	<i>Crepidotus caspari</i>
Mjukmussling	<i>Crepidotus mollis</i> var. <i>mollis</i>
Fjällmussling	<i>Crepidotus mollis</i> var. <i>calolepis</i>
Spetstråding	<i>Inocybe acuta</i>
Bittersöt tråding	<i>Inocybe dulcamara</i>
Luddtråding	<i>Inocybe flocculosa</i>
Sidentråding	<i>Inocybe geophylla</i>
Violett sidentrårds skivling	<i>Inocybe lilacina</i>
Löktråding	<i>Inocybe mixtilis</i>
Knöltråding	<i>Inocybe napipes</i>
Topptråding	<i>Inocybe rimosa</i>
Blektråding	<i>Inocybe sindonia</i>
Kottetätskivling	<i>Baeospora myosura</i>
Purpurskinn	<i>Chondrostereum purpureum</i>
Mjölkskivling	<i>Clitopilus prunulus</i>

Musselrödling	<i>Entoloma byssisedum</i>
Bandad navelrödling	<i>Entoloma undatum</i>
Ametistskivling	<i>Laccaria amethystina</i>
Laxskivling	<i>Laccaria laccata</i>
Stor laxskivling	<i>Laccaria proxima</i>
Toppvaxskivling	<i>Hygrocybe conica</i>
Honungsvaxskivling	<i>Hygrocybe reidii</i>
Broskvaxskivling	<i>Gliophorus laetus</i>
Gullnavling	<i>Chrysomphalina chrysophylla</i>
Gröngul navling	<i>Chrysomphalina grossula</i>
Doftvaxskivling	<i>Hygrophorus agathosmus</i>
Besk vaxskivling	<i>Hygrophorus erubescens</i>
Björkvaxskivling	<i>Hygrophorus hedrychii</i>
Frostvaxskivling	<i>Hygrophorus hypothecus</i> var. <i>hypothecus</i>
Olivvaxskivling	<i>Hygrophorus olivaceoalbus</i>
Granvaxskivling	<i>Hygrophorus piceae</i>
Rosa vaxskivling	<i>Hygrophorus pudorinus</i>
Myrnavling	<i>Arrhenia philonotis</i>
	<i>Arrhenia retiruga</i>
Fläckkantarell	<i>Cantharellula umbonata</i>
Klubbtrattskepp	<i>Ampulloclitocybe clavipes</i>
Vit vaxskivling	<i>Cuphophyllus virgineus</i>
Hättingar	<i>Galerina</i>
	<i>Galerina hybrida</i>
Gifthätting	<i>Galerina marginata</i>
Trådkärrhätting	<i>Galerina paludosa</i>
Kärrhätting	<i>Galerina tibiicystis</i>
Fränskepp	<i>Hebeloma</i>
Tårfränskepp	<i>Hebeloma crustuliniforme</i>
Diskfränskepp	<i>Hebeloma mesophaeum</i>
Mörk alskräling	<i>Naucoria scolecina</i>
Argusöga	<i>Merismodes anomala</i>
Kolgråskivling	<i>Lyophyllum atratum</i>
	<i>Lyophyllum deliberatum</i>
Mjölgråskivling	<i>Lyophyllum rancidum</i>
Rosenmusseron	<i>Rugosomyces carneus</i>
Streknagelskepp	<i>Clitocybula platyphylla</i>
Vednavling	<i>Gerronema xanthophyllum</i>
Tuvnagelskepp	<i>Gymnopus acervatus</i>
Tagelbrosking	<i>Gymnopus androsaceus</i>
Brosknagelskepp	<i>Gymnopus confluens</i>
Blek nagelskepp	<i>Gymnopus dryophilus</i>
Barrbrosking	<i>Marasmiellus perforans</i>
Brännagelskepp	<i>Gymnopus peronatus</i>
Kanelnagelskepp	<i>Gymnopus putillus</i>
Liten hjulbrosking	<i>Marasmius bulliardii</i>
Glansbrosking	<i>Marasmius cohaerens</i>
Dvärgbrosking	<i>Marasmius epiphyllum</i>

Lökbrosking	<i>Mycetinis scorodonius</i>
Skarp lökbrosking	<i>Mycetinis querceus</i>
Mörk nagelskivling	<i>Rhodocollybia butyracea</i>
Horngrå nagelskivling	<i>Rhodocollybia butyracea f. asema</i>
Besk sågnagelskivling	<i>Rhodocollybia fodiens</i>
Fläcknagelskivling	<i>Rhodocollybia maculata</i>
Sågnagelskivling	<i>Rhodocollybia proluxa</i>
	<i>Hemimycena gracilis</i>
Sommarhätta	<i>Mycena abramsii</i>
Guldeggad hätta	<i>Mycena aurantiomarginata</i>
Mjölhätta	<i>Mycena cinerella</i>
Gulhätta	<i>Mycena citrinomarginata</i>
Flåhätta	<i>Mycena epipterygia</i>
Jodhätta	<i>Mycena filopes</i>
Gulvit hätta	<i>Mycena flavoalba</i>
Rynkhätta	<i>Mycena galericulata</i>
Mjölkhätta	<i>Mycena galopus</i>
Blodhätta	<i>Mycena haematopus</i>
Klorhätta	<i>Mycena leptcephala</i>
Liten fläckhätta	<i>Mycena maculata</i>
Rothätta	<i>Mycena megalopora</i>
Frosthätta	<i>Mycena metata</i>
Bruneggad hätta	<i>Mycena olivaceomarginata</i>
Lövhätta	<i>Mycena polyadelpha</i>
Dagghätta	<i>Mycena pseudocorticola</i>
Rättikhätta	<i>Mycena pura</i>
Purpurhätta	<i>Mycena purpureofusca</i>
Rosa rättikhätta	<i>Mycena rosea</i>
Rosenhätta	<i>Mycena rosella</i>
Rödeggad hätta	<i>Mycena rubromarginata</i>
Mörkeggad blodhätta	<i>Mycena sanguinolenta</i>
Pelargonhätta	<i>Mycena septentrionalis</i>
Luthätta	<i>Mycena stipitata</i>
Gröneggad hätta	<i>Mycena viridimarginata</i>
Stor flåhätta	<i>Mycena viscosa</i>
Glanshätta	<i>Mycena vitilis</i>
Klibbhätta	<i>Mycena vulgaris</i>
Fläckhätta	<i>Mycena zephirus</i>
Vintermussling	<i>Panellus mitis</i>
Slemhätta	<i>Roridomyces rorida</i>
Grönmussling	<i>Sarcomyxa serotina</i>
Stubbrostnavling	<i>Xeromphalina campanella</i>
Bollrostnavling	<i>Xeromphalina caudicinalis</i>
Brun bollrostnavling	<i>Xeromphalina cornui</i>
Honungsskivlingar	<i>Armillaria</i>
Vanlig honungsskivling	<i>Armillaria borealis</i>
Mjukskinn	<i>Cylindrobasidium evolvens</i>
Vinterskivling	<i>Flammulina velutipes</i>

Tallkotteskivling	<i>Strobilurus stephanocystis</i>
Ringmussling	<i>Pleurotus dryinus</i>
Ostronmussling	<i>Pleurotus ostreatus</i>
Blek ostronmussling	<i>Pleurotus pulmonarius</i>
Svarteggad skölding	<i>Pluteus atromarginatus</i>
Hjortskölding	<i>Pluteus cervinus</i>
Blågrå skölding	<i>Pluteus salicinus</i>
Vedbläcksvamp	<i>Coprinellus domesticus</i>
Glitterbläcksvamp	<i>Coprinellus micaceus</i>
Grå bläcksvamp	<i>Coprinopsis atramentaria</i>
Tuvspröding	<i>Homophron spadicea</i>
Veckad bläcksvamp	<i>Parasola plicatilis</i>
Vitspröding	<i>Psathyrella candolleana</i>
Stinkmussling	<i>Phyllotopsis nidulans</i>
Grovtagging	<i>Radulomyces molaris</i>
Strimmussling	<i>Resupinatus applicatus</i>
Klyvblad	<i>Schizophyllum commune</i>
Strimmig slätskivling	<i>Deconica montana</i>
Fläckig bitterskivling	<i>Gymnopilus penetrans</i>
Mörkfotad bitterskivling	<i>Gymnopilus picreus</i>
Rökslöjskivling	<i>Hypholoma capnoides</i>
Långfotad slöjskivling	<i>Hypholoma elongatum</i>
Svavelgul slöjskivling	<i>Hypholoma fasciculare</i>
Tegelröd slöjskivling	<i>Hypholoma lateritium</i>
Mosslöjskivling	<i>Hypholoma polytrichi</i>
Föränderlig tofsskivling	<i>Kuehneromyces mutabilis</i>
Älgbroking	<i>Panaeolus alcis</i>
Olivslöjskivling	<i>Phaeonematoloma myosotis</i>
Slemmig tofsskivling	<i>Pholiota adiposa</i>
Svaveltofsskivling	<i>Pholiota flammans</i>
Gröngul flamskivling	<i>Pholiota gummosa</i>
Slemflamskivling	<i>Pholiota lenta</i>
Klibbflamskivling	<i>Pholiota spumosa</i>
Fjällig tofsskivling	<i>Pholiota squarrosa</i>
	<i>Psilocybe turficola</i>
Ärggrön kragaskivling	<i>Stropharia aeruginosa</i>
Älgbroking	<i>Stropharia alcis</i>
Stor kragaskivling	<i>Stropharia hornemannii</i>
Gul kragaskivling	<i>Stropharia semiglobata</i>
Mjöltrattskivling	<i>Clitocybe ditopus</i>
Dofttrattskivling	<i>Clitocybe fragrans</i>
Grå trattskivling	<i>Clitocybe metachroa</i>
	<i>Clitocybe metachroa var. metachroa</i>
Pudrad trattskivling	<i>Clitocybe nebularis</i>
Grön trattskivling	<i>Clitocybe odora</i>
Lövtrattskivling	<i>Clitocybe phyllophila</i>
Gifttrattskivling	<i>Clitocybe rivulosa</i>
Liten nagelskivling	<i>Collybia cirrata</i>

Gulknölig nagelskivling	<i>Collybia cookei</i>
Spetsknölig nagelskivling	<i>Collybia tuberosa</i>
Dvärgnavling	<i>Delicatula integrella</i>
Blek sommartrattskevling	<i>Infundibulicybe catinus</i>
Sommartrattskevling	<i>Infundibulicybe gibba</i>
Rödbrun trattskevling	<i>Lepista flaccida</i>
Dropptrattskevling	<i>Lepista gilva</i>
Barrmusseron	<i>Leucopaxillus cerealis</i>
Guldtrattskevling	<i>Leucopaxillus subzonalis</i>
Trattnavling	<i>Pseudoclitocybe cyathiformis</i>
Bitter riddarmusseron	<i>Tricholoma aestuans</i>
Kastanjemusseron	<i>Tricholoma albobrunneum</i>
Silkesmusseron	<i>Tricholoma columbetta</i>
Riddarmusseron	<i>Tricholoma equestre</i>
Riddarmusseron	<i>Tricholoma frondosae</i>
Fläckmusseron	<i>Tricholoma fulvum</i>
Luktmusseron	<i>Tricholoma inamoenum</i>
Poppelmusseron	<i>Tricholoma populinum</i>
Streckmusseron	<i>Tricholoma portentosum</i>
Såpmusseron	<i>Tricholoma saponaceum</i>
Räfflad kastanjemusseron	<i>Tricholoma stans</i>
Rättikmusseron	<i>Tricholoma stiparophyllum</i>
Skäggmusseron	<i>Tricholoma vaccinum</i>
Gallmusseron	<i>Tricholoma virgatum</i>
Ekmusseron	<i>Tricholoma lascivum s.lat</i>
Svavelmusseron	<i>Tricholoma sulphureum/bryogenum</i>
Prickmusseron	<i>Tricholomopsis rutilans</i>
Tofsskräling	<i>Phaeomarasmius erinaceus</i>
Ringskräling	<i>Tubaria confragosa</i>
Blek toffelskräling	<i>Tubaria conspersa</i>
Toffelskräling	<i>Tubaria furfuracea</i>
Trådpiklubba	<i>Macrotyphula filiformis</i>
Stor pipklubba	<i>Macrotyphula fistulosa</i>
Vindelgröppa	<i>Ceraceomyces serpens</i>
Vintertagging	<i>Irpicodon pendulus</i>
Kantarellmussling	<i>Plicaturopsis crispa</i>
Gultrådsskinn	<i>Piloderma fallax</i>
Stensopp	<i>Boletus edulis</i>
Finluden stensopp	<i>Boletus reticulatus</i>
Pepparsopp	<i>Chalciporus piperatus</i>
Brunsopp	<i>Imleria badia</i>
Vitfotad aspsopp	<i>Leccinum albospitatum</i>
Aspsopp	<i>Leccinum aurantiacum</i>
Kärrsopp	<i>Leccinum niveum</i>
Gransopp	<i>Leccinum piceinum</i>
Eksopp	<i>Leccinum quercinum</i>
Björksopp	<i>Leccinum scabrum</i>
Fläcksopp	<i>Leccinum variicolor</i>

Tegelsopp	<i>Leccinum versipelle</i>
Tallsopp	<i>Leccinum vulpinum</i>
Aspsopp	<i>Leccinum aurantiacum s.lat.</i>
Gallsopp	<i>Tylopilus felleus</i>
Rutsopp	<i>Xerocomellus chrysenteron</i>
Falsk rutsopp	<i>Xerocomellus porosporus</i>
Sammetsopp	<i>Xerocomus subtomentosus s.lat.</i>
Pluggskivling	<i>Paxillus involutus</i>
Pulverskinn	<i>Coniophora arida</i>
Rutig rottryffel	<i>Scleroderma areolatum</i>
Örsopp	<i>Suillus bovinus</i>
Slemsopp	<i>Suillus flavidus</i>
Grynsopp	<i>Suillus granulatus</i>
Lärksopp	<i>Suillus grevillei</i>
Smörsopp	<i>Suillus luteus</i>
Sandsopp	<i>Suillus variegatus</i>
Rabarbersvamp	<i>Chroogomphus rutilus</i>
Citronsllemskivling	<i>Gomphidius glutinosus</i>
Rosenslemskivling	<i>Gomphidius roseus</i>
Rodnande hartryffel	<i>Rhizopogon roseolus</i>
Sammetsfotad pluggskivling	<i>Tapinella atrotomentosa</i>
Källarkantarell	<i>Tapinella panuoides</i>
Narrkantarell	<i>Hygrophoropsis aurantiaca</i>
Stor spindelgröppa	<i>Leucogyrophana mollusca</i>
Spindelgröppa	<i>Leucogyrophana romellii</i>
Timmergröppa	<i>Serpula himantioides</i>
Slungboll	<i>Sphaerobolus stellatus</i>
Barrklubbsvamp	<i>Clavariadelphus ligula</i>
Storsporig klubbsvamp	<i>Clavariadelphus sachalinensis</i>
Granfingersvamp	<i>Ramaria eumorpha</i>
Gul fingersvamp	<i>Ramaria flavescens</i>
Gultoppig fingersvamp	<i>Ramaria testaceoflava</i>
Stinksvamp	<i>Phallus impudicus</i>
Broskkrös	<i>Exidia candida var. cartilaginea</i>
Vårtrös	<i>Exidia glandulosa</i>
Svartkrös	<i>Exidia pithya</i>
Snurrrös	<i>Exidia recisa</i>
Sockerkrös	<i>Exidia saccharina</i>
Ekkrös	<i>Exidia truncata</i>
Kärnkrös	<i>Myxarium nucleatum s. lat.</i>
Gelétagging	<i>Pseudohydnum gelatinosum</i>
Kantarell	<i>Cantharellus cibarius</i>
Kamfingersvamp	<i>Clavulina cristata</i>
Svart trumpetsvamp	<i>Craterellus cornucopioides</i>
Rödgul trumpetsvamp	<i>Craterellus lutescens</i>
Trattkantarell	<i>Craterellus tubaeformis</i>
Blek taggsvamp	<i>Hydnum repandum s. lat.</i>
Rödgul taggsvamp	<i>Hydnum rufescens s. lat.</i>

Taggticka	<i>Sistotrema confluens</i>
Frätskinn	<i>Vuilleminia comedens</i>
Vedmussling	<i>Gloeophyllum sepiarium</i>
Luktticka	<i>Osmoporus odoratus</i>
Almrostöra	<i>Hymenochaete ulmicola</i>
Kantöra	<i>Hymenochaetopsis tabacina</i>
Sprängticka	<i>Inonotus obliquus</i>
Alticka	<i>Inonotus radiatus</i>
Sälgicka	<i>Phellinus conchatus</i>
Ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>
Eldticka	<i>Phellinus igniarius</i>
Valkticka	<i>Phellinus laevigatus</i>
Svart eldticka	<i>Phellinus nigricans</i>
Tallticka	<i>Phellinus pini</i>
Kuddticka	<i>Phellinus punctatus</i>
Aspticka	<i>Phellinus tremulae</i>
Barkticka	<i>Oxyporus corticola</i>
Klyvporing	<i>Schizopora paradoxa</i>
Svedknotterskinn	<i>Xylodon brevisetus</i>
Piggplätt	<i>Basidioradulum radula</i>
Vaxnavling	<i>Rickenella fibula</i>
Blåfotsnavling	<i>Rickenella swartzii</i>
Violticka	<i>Trichaptum abietinum</i>
Violtagging	<i>Trichaptum fuscoviolaceum</i>
Slingerticka	<i>Cerrena unicolor</i>
Blek blåticka	<i>Postia alni</i>
Blåticka	<i>Postia caesia</i>
Blödticka	<i>Postia fragilis</i>
	<i>Postia leucomallella</i>
Pulverticka	<i>Postia pythagaster</i>
Bitterticka	<i>Postia stiptica</i>
Mjölkticka	<i>Postia tephroleuca</i>
Knölticka	<i>Antrodia serialis</i>
Timmerticka	<i>Antrodia sinuosa</i>
Citronticka	<i>Antrodia xantha</i>
Korkmussling	<i>Daedalea quercina</i>
Klibbticka	<i>Fomitopsis pinicola</i>
Björkticka	<i>Piptoporus betulinus</i>
Gråporing	<i>Cinereomyces lindbladii</i>
Vårtskinn	<i>Hyphoderma setigerum</i>
Pappersgröppa	<i>Byssomerulius corium</i>
Tvåfärgsticka	<i>Gloeoporus dichrous</i>
Blodticka	<i>Meruliopsis taxicola</i>
Sotticka	<i>Ischnoderma benzoinum</i>
Svavelticka	<i>Laetiporus sulphureus</i>
Grovticka	<i>Phaeolus schweinitzii</i>
Dallergröppa	<i>Merulius tremellosus</i>
Rynkskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>

Ribbgrynn	<i>Phlebia radiata</i>
Labyrintgröppa	<i>Phlebia rufa</i>
Kärrvaxskinn	<i>Phlebia subochracea</i>
Broskmussling	<i>Panus conchatus</i>
Svedticka	<i>Bjerkandera adusta</i>
Rödvedsskinn	<i>Phanerochaete sanguinea</i>
Pergamentsvamp	<i>Phlebiopsis gigantea</i>
Stor hjortticka	<i>Datronia mollis</i>
Fnöskticka	<i>Fomes fomentarius</i>
Platticka	<i>Ganoderma applanatum</i>
Sommarticka	<i>Polyporus ciliatus</i>
Björkmussling	<i>Trametes betulina</i>
Cinnoberticka	<i>Trametes cinnabarina</i>
Borstticka	<i>Trametes hirsuta</i>
Zonticka	<i>Trametes ochracea</i>
Sammetsticka	<i>Trametes pubescens</i>
Sidenticka	<i>Trametes versicolor</i>
Blomkålssvamp	<i>Sparassis crispa</i>
Glasticka	<i>Antrodiella pallescens</i>
Ockraporing	<i>Chaetoporus nitidus</i>
Franstagging	<i>Etheiaron fimbriatum</i>
Ockratagging	<i>Steccherinum ochraceum</i>
Tegelticka	<i>Daedaleopsis confragosa</i>
Brandticka	<i>Pycnoporellus fulgens</i>
Fårticka	<i>Albatrellus ovinus</i>
Örtaggsvamp	<i>Auriscalpium vulgare</i>
Bävermussling	<i>Lentinellus castoreus</i>
Trattmussling	<i>Lentinellus cochleatus</i>
Navelmussling	<i>Lentinellus flabelliformis</i>
Rotticka	<i>Heterobasidion annosum</i>
Gyttrad taggsvamp	<i>Hericium cirrhatum</i>
Koralltaggsvamp	<i>Hericium coralloides</i>
Slätsporigt stjärnskin	<i>Asterostroma laxum</i>
Gulskinn	<i>Gloiothle citrina</i>
Tätskin	<i>Peniophora incarnata</i>
Askskin	<i>Peniophora limitata</i>
Blåsskin	<i>Peniophora nuda</i>
Hålskin	<i>Peniophora polygonia</i>
Gråskin	<i>Peniophora quercina</i>
Vårtplätt	<i>Peniophora rufa</i>
Violtätskin	<i>Peniophora violaceolivida</i>
Naftalinskin	<i>Scytinostroma portentosum</i>
Brandrisk	<i>Lactarius aurantiacus</i>
Ettervitrisk	<i>Lactarius bertillonii</i>
Kamferrisk	<i>Lactarius camphoratus</i>
Fransrisk	<i>Lactarius citriolens</i>
	<i>Lactarius cyathuliformis</i>
Läcker risk	<i>Lactarius deliciosus</i>

Blodriska	<i>Lactarius deterrimus</i>
Buktriska	<i>Lactarius flexuosus</i>
Rökriska	<i>Lactarius fuliginosus</i>
Kokosriska	<i>Lactarius glyciosmus</i>
Lakritsriska	<i>Lactarius helvus</i>
Mörk kokosriska	<i>Lactarius mammosus</i>
Tallriska	<i>Lactarius musteus</i>
Svartriska	<i>Lactarius necator</i>
Knoppriska	<i>Lactarius pilatii</i>
Blek skäggriska	<i>Lactarius pubescens</i>
Ekriska	<i>Lactarius quietus</i>
Gulriska	<i>Lactarius repraesentaneus</i>
Pepparriska	<i>Lactarius rufus</i>
Svavelriska	<i>Lactarius scrobiculatus</i>
Småriska	<i>Lactarius tabidus</i>
Skäggriska	<i>Lactarius torminosus</i>
Skogsriska	<i>Lactarius trivialis</i>
Lilariska	<i>Lactarius uvidus</i>
Gråriska	<i>Lactarius vietus</i>
Skarp svedkremla	<i>Russula acrifolia</i>
Svedkremla	<i>Russula adusta</i>
Grönkremla	<i>Russula aeruginea</i>
Ostkremla	<i>Russula amoenolens</i>
Svartröd kremla	<i>Russula atrorubens</i>
Azurkremla	<i>Russula azurea</i>
Pepparkremla	<i>Russula badia</i>
Blek giftkremla	<i>Russula betularum</i>
Puckelkremla	<i>Russula caerulea</i>
Gulkremla	<i>Russula claroflava</i>
Olivsillkremla	<i>Russula clavipes</i>
Nässelkremla	<i>Russula consobrina</i>
Brokkremla	<i>Russula cyanoxantha</i>
Tegelkremla	<i>Russula decolorans</i>
Tätskivig svedkremla	<i>Russula densifolia</i>
Bleknande björkkremla	<i>Russula depallens</i>
Giftkremla	<i>Russula emetica</i>
Stinkkremla	<i>Russula foetens</i>
Skörkremla	<i>Russula fragilis</i>
Spädkremla	<i>Russula gracillima</i>
Eksillkremla	<i>Russula graveolens</i>
Grånande giftkremla	<i>Russula grisescens</i>
Mandelkremla	<i>Russula integra</i>
Lilakremla	<i>Russula lilacea</i>
Strimkremla	<i>Russula nauseosa</i>
Svartkremla	<i>Russula nigricans</i>
Åderkremla	<i>Russula nitida</i>
Senapskremla	<i>Russula ochroleuca</i>
Grön äggkremla	<i>Russula olivascens</i>

Storkremla	<i>Russula paludosa</i>
Sienakremla	<i>Russula puellaris</i>
Krusbärskremla	<i>Russula queletii</i>
Blodkremla	<i>Russula sanguinea</i>
Vitmosskremla	<i>Russula sphagnophila</i>
Gulröd kremla	<i>Russula velenovskyi</i>
Kantkremla	<i>Russula vesca</i>
Vinkremla	<i>Russula vinosa</i>
Violkremla	<i>Russula violacea</i>
Äggkremla	<i>Russula vitellina</i>
Brunskinn	<i>Stereum gausapatum</i>
Raggskinn	<i>Stereum hirsutum</i>
Styvskinn	<i>Stereum rugosum</i>
Blödsinn	<i>Stereum sanguinolentum</i>
Sammetssinn	<i>Stereum subtomentosum</i>
Talgsvamp	<i>Sebacina incrustans</i>
Grantaggsvamp	<i>Bankera violascens</i>
Orange taggsvamp	<i>Hydnellum aurantiacum</i>
Fjällig taggsvamp s. str.	<i>Sarcodon imbricatus s. str.</i>
Motaggsvamp	<i>Sarcodon squamosus</i>
	<i>Amaurodon</i>
Trollskägg	<i>Thelephora penicillata</i>
Vårtöra	<i>Thelephora terrestris</i>
	<i>Tomentella bryophila</i>
Mjölporing	<i>Trechispora hymenocystis</i>
Spröd mjölporing	<i>Trechispora mollusca</i>
Gultrådssinn	<i>Phlebiella vaga</i>
Gulpig	<i>Calocera cornea</i>
Dvärggullhorn	<i>Calocera furcata</i>
Gullhorn	<i>Calocera viscosa</i>
	<i>Dacrymyces chrysospermus</i>
Vedplätt	<i>Dacrymyces stillatus</i>
Broskboll	<i>Naematelia encephala</i>
Brunkrös	<i>Tremella foliacea</i>
Gullkrös	<i>Tremella mesenterica</i>
Pulverklubba	<i>Phleogena faginea</i>
Svinrotssot	<i>Microbotryum scorzonerae</i>
Korgsot	<i>Microbotryum tragopogonis-pratensis</i>
Granrost	<i>Chrysomyxa abietis</i>
Blårost	<i>Coleosporium tussilaginis</i>
	<i>Coleosporium tussilaginis f.sp. tussilaginis</i>
Björkrost	<i>Melampsoridium betulinum</i>
	<i>Naohidemyces vaccinii</i>
Häggrost	<i>Pucciniastrum areolatum</i>
Sälgrost	<i>Melampsora caprearum</i>
Asprost	<i>Melampsora populnea</i>
Hornrost	<i>Gymnosporangium cornutum</i>
Päronrost	<i>Gymnosporangium sabiniae</i>

Ranunkelrost	<i>Puccinia phragmitis</i>
Rönnrost	<i>Uromyces dactylidis</i>
Lingonsvulst	<i>Ochropsora ariae</i>
Hättmögel	<i>Exobasidium vaccinii</i>
	<i>Spinellus fusiger</i>

Slemsvampar

Vargmjölk	<i>Lycogala epidendrum</i>
Bikakssvamp	<i>Tubifera ferruginosa</i>
Jordspott	<i>Mucilago crustacea</i>
Trollsmör (släktet)	<i>Fuligo</i>
Asptrollsmör	<i>Fuligo leviderma</i>
Mosstrollsmör	<i>Fuligo muscorum</i>
Trollsmör	<i>Fuligo septica</i>
Röd ullklubba	<i>Arcyria incarnata</i>
	<i>Arcyria oerstedii</i>
Gul ullklubba	<i>Trichia decipiens</i>
Ullklot	<i>Trichia varia</i>
Stubbsmet	<i>Brefeldia maxima</i>
Stiftsvamp	<i>Stemonitis fusca</i>

Alger

Trädgröna	<i>Desmococcus olivaceus</i>
Rödfärgsalger	<i>Trentepohlia</i>
Rödfärgsalg	<i>Trentepohlia umbrina</i>

Mångfotingar

Barkpärlfoting	<i>Proteroiulus fuscus</i>
Barktrådfoting	<i>Nemasoma varicorne</i>
Brun stenkrypare	<i>Lithobius forficatus</i>

Insekter

Guldkornlöpare	<i>Amara aenea</i>
	<i>Ptinus rufipes</i>
Fyrprickig praktbagge	<i>Anthaxia quadripunctata</i>
Svart praktbagge	<i>Anthaxia similis</i>
	<i>Cantharis figurata</i>
Stor flugbagge	<i>Cantharis fusca</i>
	<i>Cantharis lateralis</i>
	<i>Cantharis nigricans</i>
Mörk flugbagge	<i>Cantharis obscura</i>
	<i>Cantharis pellucida</i>
	<i>Cantharis rustica</i>
	<i>Rhagonycha lignosa</i>
	<i>Rhagonycha testacea</i>
Lövgetingbock	<i>Clytus arietis</i>
Kortvingad granbock	<i>Molorchus minor</i>
Hundkäxbock	<i>Phytoecia cylindrica</i>

Större tallkvistbock	<i>Pogonocherus fasciculatus</i>
Större aspvedbock	<i>Saperda carcharias</i>
Gulröd blombock	<i>Stictoleptura rubra</i>
Ekbladjordloppa	<i>Altica quercetorum</i>
	<i>Crepidodera aurata</i>
	<i>Longitarsus melanocephalus</i>
Kornjordloppa	<i>Phyllotreta vittula</i>
	<i>Bruchus atomarius</i>
	<i>Bruchus rufimanus</i>
	<i>Cassida rubiginosa</i>
Grön sköldbagge	<i>Cassida viridis</i>
Aspglansbagge	<i>Chrysomela populi</i>
	<i>Phratora laticollis</i>
Pilglansbagge	<i>Phratora vitellinae</i>
Blå sälgglansbagge	<i>Phratora vulgatissima</i>
	<i>Plagiodera versicolora</i>
	<i>Cryptocephalus moraei</i>
Mjölkebladbagge	<i>Bromius obscurus</i>
Säglövbagge	<i>Lochmaea caprea</i>
Allövbagge	<i>Agelastica alni</i>
	<i>Zeugophora frontalis</i>
	<i>Dasytes caeruleus</i>
	<i>Dasytes plumbeus</i>
	<i>Malachius bipustulatus</i>
Hallonängar	<i>Byturus tomentosus</i>
Tvåfläckig sköldluspiga	<i>Chilocorus renipustulatus</i>
Fyrfläckig tallpiga	<i>Exochomus quadripustulatus</i>
Röd vasspiga	<i>Coccidula rufa</i>
Tvåprickig nyckelpiga	<i>Adalia bipunctata</i>
Tioprickig nyckelpiga	<i>Adalia decempunctata</i>
Fjortonfläckig lövpiga	<i>Calvia quatuordecimguttata</i>
Sjuprickig nyckelpiga	<i>Coccinella septempunctata</i>
Fjortonfläckig torrbackspiga	<i>Coccinula quatuordecimpustulata</i>
Schackbrädspiga	<i>Propylea quatuordecimpunctata</i>
Tjugotvåprickig nyckelpiga	<i>Psyllobora vigintiduopunctata</i>
Sextonprickig nyckelpiga	<i>Tytthaspis sedecimpunctata</i>
Klotnyckelpiga	<i>Cynegetis impunctata</i>
Korstecknad svampbagge	<i>Mycetina cruciata</i>
	<i>Triplax rufipes</i>
	<i>Triplax russica</i>
	<i>Brachypterolus</i>
	<i>Corticaria</i>
	<i>Epuraea</i>
Rapsbagge	<i>Meligethes aeneus</i>
	<i>Omphalapion hookerorum</i>
	<i>Betulapion simile</i>
	<i>Limnobaris dolorosa</i>
	<i>Glocianus punctiger</i>

Hallonvivel	<i>Auleutes epilobii</i>
	<i>Anthonomus rubi</i>
	<i>Dorytomus taeniatus</i>
	<i>Tychius quinquepunctatus</i>
Gråvivel	<i>Brachyderes incanus</i>
	<i>Strophosoma capitatum</i>
Hasselvivel	<i>Strophosoma melanogrammum</i>
	<i>Otiorhynchus singularis</i>
Päronlövvel	<i>Phyllobius pyri</i>
	<i>Phyllobius viridicollis</i>
	<i>Polydrusus cervinus</i>
	<i>Polydrusus mollis</i>
	<i>Polydrusus tereticollis</i>
	<i>Sciaphilus asperatus</i>
	<i>Sitona ambiguus</i>
Randig ärtvivel	<i>Sitona lineatus</i>
	<i>Sitona suturalis</i>
	<i>Hypera venusta</i>
	<i>Hypera viciae</i>
Vanlig snytbagge	<i>Hylobius abietis</i>
Åttatandad barkborre	<i>Ips typographus</i>
Björksplintborre	<i>Scolytus ratzeburgii</i>
Större mörkborre	<i>Tomicus piniperda</i>
Asprullvivel	<i>Byctiscus populi</i>
Björkrullvivel	<i>Deporaus betulae</i>
	<i>Tatianaerhynchites aequatus</i>
	<i>Prosternon tessellatum</i>
	<i>Athous haemorrhoidalis</i>
	<i>Athous subfuscus</i>
	<i>Cidnopus aeruginosus</i>
Randig sädesknäppare	<i>Agriotes lineatus</i>
	<i>Dalopius marginatus</i>
	<i>Ampedus balteatus</i>
Bredhalsad varvsfluga	<i>Elateroides dermestoides</i>
Skogstordyvel	<i>Anoplotrupes stercorosus</i>
Gräsgrön guldbagge	<i>Cetonia aurata</i>
	<i>Scaphidium quadrimaculatum</i>
	<i>Ocypus brunnipes</i>
	<i>Tasgius melanarius</i>
	<i>Cis glabratus</i>
Svart tornbagge	<i>Mordella aculeata</i>
Grön blombagge	<i>Chrysanthia viridissima</i>
	<i>Oedemera virescens</i>
	<i>Anaspis</i>
	<i>Anaspis frontalis</i>
Brokig svampsvartbagge	<i>Diaperis boleti</i>
Ullbagge	<i>Lagria hirta</i>
Vanlig svampsvartbagge	<i>Bolitophagus reticulatus</i>

Vanlig tvestjärt	<i>Forficula auricularia</i>
Hjortfluga	<i>Lipoptena cervi</i>
	<i>Chirosia betuleti</i>
	<i>Pegomya bicolor</i>
	<i>Agromyza alnibetulae</i>
	<i>Phytomyza obscurella</i>
Plattickesvampfluga	<i>Agathomyia wankowiczii</i>
Nyfiken blomfluga	<i>Eupeodes corollae</i>
Blindbroms	<i>Chrysops relictus</i>
Björkblåsor	<i>Anisostephus betulinus</i>
Rödknopp	<i>Contarinia loti</i>
	<i>Contarinia petioli</i>
Rönnbladgallmygga	<i>Contarinia sorbi</i>
	<i>Cystiphora sanguinea</i>
	<i>Cystiphora taraxaci</i>
	<i>Dasineura auritae</i>
Videknöl	<i>Dasineura salicis</i>
Älggräsgallmygga	<i>Dasineura ulmaria</i>
	<i>Geocrypta galii</i>
	<i>Harmandiola cavernosa</i>
Aspkulor	<i>Harmandiola globuli</i>
	<i>Harmandiola populi</i>
Aspärta	<i>Harmandiola tremulae</i>
Sälgbbladgallmygga	<i>Iteomyia capreae</i>
	<i>Macrodiplosis roboris</i>
	<i>Macrodiplosis pustularis</i>
Allmän engallmygga	<i>Oligotrophus juniperinus</i>
Videros	<i>Rabdophaga rosaria</i>
Rönnbladlus	<i>Dysaphis sorbi</i>
Körsbärsbladlus	<i>Myzus cerasi</i>
	<i>Hamamelistes betulinus</i>
Mindre granbarrlus	<i>Adelges laricis</i>
Större granbarrlus	<i>Adelges abietis</i>
	<i>Phylloxera</i>
Slät ekdvärgbladlus	<i>Phylloxera glabra</i>
Askbladloppa	<i>Psyllopsis fraxini</i>
	<i>Trioza</i>
Maskrosbladloppa	<i>Trioza dispar</i>
Kirskålsbladloppa	<i>Trioza flavipennis</i>
Ekbladloppa	<i>Trioza remota</i>
Allmän spottstrit	<i>Philaenus spumarius</i>
Hornstrit	<i>Centrotus cornutus</i>
	<i>Capsus ater</i>
Krumhornskinnbagge	<i>Alydus calcaratus</i>
Stort kantstinkfly	<i>Coreus marginatus</i>
	<i>Rhopalus subrufus</i>
Riddarskinnbagge	<i>Lygaeus equestris</i>
	<i>Drymus brunneus</i>

Hagtornsbärfis	<i>Acanthosoma haemorrhoidale</i>
Mindre björkbärfis	<i>Elasmucha grisea</i>
Mindre spetsnäsa	<i>Aelia acuminata</i>
Bred bärfis	<i>Carpocoris fuscispinus</i>
Purpurbärfis	<i>Carpocoris purpureipennis</i>
Hårig bärfis	<i>Dolycoris baccarum</i>
Rapssugare	<i>Eurydema oleracea</i>
Mindre gräsbärfis	<i>Neottiglossa pusilla</i>
Grön bärfis	<i>Palomena prasina</i>
Vårbärfis	<i>Peribalus strictus</i>
Strimlus	<i>Graphosoma lineatum</i>
Liten rosenbladstekel	<i>Blennocampa phyllocolpa</i>
	<i>Phyllocolpa alienata</i>
	<i>Phyllocolpa leucaspis</i>
	<i>Pontania pedunculi</i>
Honungsbi	<i>Apis mellifera</i>
Ljus jordhumla	<i>Bombus lucorum</i>
Mörk jordhumla	<i>Bombus terrestris</i>
Svartsmalbi	<i>Lasioglossum fratellum</i>
Hushästmyra	<i>Camponotus herculeanus</i>
Stormyror	<i>Formica</i>
Röd skogsmyra	<i>Formica rufa</i>
Stubbmyra	<i>Formica truncorum</i>
Blanksvart trämyra	<i>Lasius fuliginosus</i>
Hårig smalmyra	<i>Leptothorax acervorum</i>
Trädgårdsrödmyra	<i>Myrmica rubra</i>
Skogsrödmyra	<i>Myrmica ruginodis</i>
Ängsrödmyra	<i>Myrmica scabrinodis</i>
Bålgeting	<i>Vespa crabro</i>
Vanlig geting	<i>Vespula vulgaris</i>
	<i>Tetramesa hyalipennis</i>
	<i>Aulacidea hieracii</i>
	<i>Cynips divisa</i>
	<i>Cynips longiventris</i>
Ekäpplegallstekel	<i>Cynips quercusfolii</i>
	<i>Neuroterus albipes</i>
	<i>Neuroterus anthracinus</i>
	<i>Neuroterus numismalis</i>
	<i>Neuroterus quercusbaccarum</i>
	<i>Trigonaspis megaptera</i>
	<i>Diplolepis eglanteriae</i>
Sömntornstekel	<i>Diplolepis rosae</i>
Ekbladshålmal	<i>Heliozela sericiella</i>
Mindre snabelsvärmare	<i>Deilephila porcellus</i>
Poppelsvärmare	<i>Laothoe populi</i>
Videsvärmare	<i>Smerinthus ocellata</i>
Tallsvärmare	<i>Sphinx pinastri</i>
Ockragul sikelvinge	<i>Drepana falcataria</i>

Tandad sikelvinge	<i>Falcaria lacertinaria</i>
Eksikelvinge	<i>Watsonalla binaria</i>
Björkblekmaskspinnare	<i>Ochropacha duplaris</i>
Svartgrå blekmaskspinnare	<i>Tetheella fluctuosa</i>
Säckmalar	<i>Coleophoridae</i>
Tvillingtågsäckmal	<i>Coleophora alticolella</i>
Ekskottsmal	<i>Stenolechia gemmella</i>
Almfläckmätare	<i>Abraxas sylvata</i>
Plommonmätare	<i>Angerona prunaria</i>
Björkmätare	<i>Biston betularia</i>
Vågbräddad lavmätare	<i>Alcis repandata</i>
Ängsmätare	<i>Ematurga atomaria</i>
Ringad eklavmätare	<i>Hypomecis punctinalis</i>
Granlavmätare	<i>Peribatodes secundaria</i>
Snövit streckmätare	<i>Cabera pusaria</i>
Blekgrön mätare	<i>Campaea margaritaria</i>
Barrskogsmätare	<i>Hylaea fasciaria</i>
Mindre fläckmätare	<i>Lomaspilis marginata</i>
Tvärbandad spetsmätare	<i>Epione vespertaria</i>
Citronmätare	<i>Opisthograptis luteolata</i>
Svartribbad vitvingemätare	<i>Siona lineata</i>
Rutig buskmätare	<i>Chiasmia clathrata</i>
Albågmätare	<i>Macaria alternata</i>
Tallbågmätare	<i>Macaria liturata</i>
Pilbågmätare	<i>Macaria notata</i>
Granbågmätare	<i>Macaria signaria</i>
Måbärs mätare	<i>Macaria wauaria</i>
Tandmätare	<i>Odontopera bidentata</i>
Dagfjärilsmätare	<i>Geometra papilionaria</i>
Brunfläckig lundmätare	<i>Hemithea aestivaria</i>
Ljusgrön lundmätare	<i>Jodis lactearia</i>
Blåbärslundmätare	<i>Jodis putata</i>
Brungul älv mätare	<i>Euchoeca nebulata</i>
Almlundmätare	<i>Venusia blomeri</i>
Citrongul fäl mätare	<i>Cidaria fulvata</i>
Mossgrön fäl mätare	<i>Colostygia olivata</i>
Gräsgrön fäl mätare	<i>Colostygia pectinataria</i>
Ögonfläckad fäl mätare	<i>Cosmorhoe ocellata</i>
Fransfläckad parkmätare	<i>Eulithis mellinata</i>
Blåbärsparkmätare	<i>Eulithis populata</i>
Vitbrokig parkmätare	<i>Eulithis prunata</i>
Citrongul parkmätare	<i>Gandaritis pyraliata</i>
Violettgrå fäl mätare	<i>Thera obeliscata</i>
Barrfäl mätare	<i>Thera variata</i>
Klintmalmätare	<i>Eupithecia centaureata</i>
Blålockemalmätare	<i>Eupithecia denotata</i>
Rönnmalmätare	<i>Eupithecia exigua</i>
Röllikamalmätare	<i>Eupithecia icterata</i>

Gulspormalmätare	<i>Eupithecia linariata</i>
Ljungmalmätare	<i>Eupithecia nanata</i>
Streckad enmalmätare	<i>Eupithecia pusillata</i>
Tistelmalmätare	<i>Eupithecia satyrata</i>
Hallonmalmätare	<i>Eupithecia subfuscata</i>
Pilmalmätare	<i>Eupithecia tenuiata</i>
Vinkelmalmätare	<i>Eupithecia vulgata</i>
Slånmalmätare	<i>Pasiphila chloerata</i>
Blåbärsmalmätare	<i>Pasiphila debiliata</i>
Grön malmätare	<i>Pasiphila rectangulata</i>
Mjölkefälmätare	<i>Spargania luctuata</i>
Fjällhöstmätare	<i>Epirrita autumnata</i>
Tvärbandad fälmätare	<i>Martania taeniata</i>
Tvillingfläckad fälmätare	<i>Mesotype didymata</i>
Dånfälmätare	<i>Perizoma alchemillata</i>
Gulvingad fälmätare	<i>Camptogramma bilineata</i>
Kapuschongfälmätare	<i>Catarhoe cuculata</i>
Grå mårfälmätare	<i>Epirrhoe alternata</i>
Jämnbandad fälmätare	<i>Epirrhoe rivata</i>
Vickerbackmätare	<i>Scotopteryx chenopodiata</i>
Svartkantad fälmätare	<i>Xanthorhoe designata</i>
Roströd fälmätare	<i>Xanthorhoe ferrugata</i>
Svartfläcksfälmätare	<i>Xanthorhoe fluctuata</i>
Backfälmätare	<i>Xanthorhoe montanata</i>
Fyrbandad fälmätare	<i>Xanthorhoe quadrifasiata</i>
Brunröd fälmätare	<i>Xanthorhoe spadicearia</i>
Lädermätare	<i>Rhodostrophia vibicaria</i>
Ängslövmätare	<i>Scopula immutata</i>
Ljusgrå lövmätare	<i>Scopula incanata</i>
Blåbärslövmätare	<i>Scopula ternata</i>
Vinkellövmätare	<i>Idaea aversata</i>
Tofsfotad lövmätare	<i>Idaea biselata</i>
Skugglinjelövmätare	<i>Idaea deversaria</i>
Naggad lövmätare	<i>Idaea emarginata</i>
Rödbrämad lövmätare	<i>Idaea humiliata</i>
Rislövmätare	<i>Idaea seriata</i>
Våglinjelövmätare	<i>Idaea straminata</i>
Halmfärgad lövmätare	<i>Idaea sylvestriaria</i>
Gul syramätare	<i>Timandra comae</i>
Brakvedskronmal	<i>Bucculatrix frangutella</i>
Snedstreckad ekstyltmal	<i>Acrocercops brongniardellus</i>
Bergeksguldmal	<i>Phyllonorycter roboris</i>
Aspsaftmal	<i>Phyllocnistis labyrinthella</i>
Humlerotfjäril	<i>Hepialus humuli</i>
Lerfärgad rotfjäril	<i>Korscheltellus lupulinus</i>
Tallspinnare	<i>Dendrolimus pini</i>
Gräsulv	<i>Macrothylacia rubi</i>
Rödbrun bladspinnare	<i>Phyllodesma ilicifolium</i>

Hagtornsspinnare	<i>Trichiura crataegi</i>
Brun björnsnappare	<i>Arctia caja</i>
Rödfransad björnsnappare	<i>Diacrisia sannio</i>
Rostvinge	<i>Phragmatobia fuliginosa</i>
Prickig tigersnappare	<i>Spilosoma lubricipedium</i>
Gul tigersnappare	<i>Spilosoma luteum</i>
Punkthedsnappare	<i>Coscinia cribraria</i>
Rosenvinge	<i>Miltochrista miniata</i>
Vit borstsnappare	<i>Cybosia mesomella</i>
Mörkgrå lavsnappare	<i>Eilema complanum</i>
Mattgul lavsnappare	<i>Eilema depressum</i>
Blygrå lavsnappare	<i>Eilema lurideolum</i>
Ockragul lavsnappare	<i>Eilema lutarellum</i>
Svampfly	<i>Parascotia fuliginaria</i>
Vitbrokigt slätterfly	<i>Euclidia mi</i>
Spetsstreckat tofsfly	<i>Herminia grisealis</i>
Gulgrått tofsfly	<i>Herminia tarsipennalis</i>
Ockragult sprötfly	<i>Paracolax tristalis</i>
Palpsprötfly	<i>Polypogon tentacularia</i>
Videsnappare	<i>Leucoma salicis</i>
Barrskogsnunna	<i>Lymantria monacha</i>
Granharfotssnappare	<i>Calliteara abietis</i>
Boksnappare	<i>Calliteara pudibunda</i>
Trådsnapparefly	<i>Rivula sericealis</i>
Helfläckat vickerfly	<i>Lygephila pastinum</i>
Grått aftonfly	<i>Acronicta auricoma</i>
Storhövdat aftonfly	<i>Acronicta megacephala</i>
Syraftonfly	<i>Acronicta rumicis</i>
Storringat buskfly	<i>Amphipyra berbera</i>
Vitfläckat glansfly	<i>Deltote pygarga</i>
Guldfly	<i>Pyrrhia umbra</i>
Ängsstamfly	<i>Amphipoea fucosa</i>
Sommarängsfly	<i>Apamea crenata</i>
Tegelrött ängsfly	<i>Apamea lateritia</i>
Benfärgat ängsfly	<i>Apamea lithoxylaea</i>
Större ängsfly	<i>Apamea monoglypha</i>
Buskängsfly	<i>Apamea remissa</i>
Gulhalsat ängsfly	<i>Apamea scolopacina</i>
Träbrunt ängsfly	<i>Apamea sublustris</i>
Sumpfly	<i>Helotropha leucostigma</i>
Potatisstamfly	<i>Hydraecia micacea</i>
Ormängsfly	<i>Lateroligia ophiogramma</i>
Större vitaxfly	<i>Mesapamea secalis</i>
Rödskimrande ängsfly	<i>Oligia latruncula</i>
Hundäxingsängsfly	<i>Oligia strigilis</i>
Ljusgrått lövfly	<i>Caradrina montana</i>
Brungult lövfly	<i>Caradrina morpheus</i>
Grått lövfly	<i>Caradrina selini</i>

Mörkbrunt skuggfly	<i>Charanyca ferruginea</i>
Maskroslövfly	<i>Hoplodrina blanda</i>
Gulbrunt lövfly	<i>Hoplodrina octogenaria</i>
Klöverfly	<i>Anarta trifolii</i>
Tandlundfly	<i>Hada plebeja</i>
Grönsaksfly	<i>Lacanobia oleracea</i>
Brunt lundfly	<i>Lacanobia thalassina</i>
Kålfly	<i>Mamestra brassicae</i>
Kamsprötat lundfly	<i>Pachetra sagittigera</i>
Brungrått lundfly	<i>Polia bombycina</i>
Gröngrått lundfly	<i>Polia hepatica</i>
Prickgräsfly	<i>Leucania obsoleta</i>
Vitfläckt gräsfly	<i>Mythimna conigera</i>
Tegelrött gräsfly	<i>Mythimna ferrago</i>
Brungult gräsfly	<i>Mythimna impura</i>
Halmgult gräsfly	<i>Mythimna pallens</i>
Åkerjordfly	<i>Agrotis exclamationis</i>
Svart jordfly	<i>Euxoa nigricans</i>
Träfärgat jordfly	<i>Axylia putris</i>
Mångformigt jordfly	<i>Diarsia mendica</i>
Hallonjordfly	<i>Diarsia rubi</i>
Leverbrunt bandfly	<i>Noctua comes</i>
Bredbandat bandfly	<i>Noctua fimbriata</i>
Brunviolett bandfly	<i>Noctua janthe</i>
Större bandfly	<i>Noctua pronuba</i>
Vinkeljordfly	<i>Opigena polygona</i>
Svartpunktsjordfly	<i>Xestia baja</i>
C-tecknat jordfly	<i>Xestia c-nigrum</i>
Gråhalsat jordfly	<i>Xestia triangulum</i>
Lyktbärare	<i>Euplexia lucipara</i>
Gaffelgräsfly	<i>Cerapteryx graminis</i>
Vitribbat fältfly	<i>Tholera decimalis</i>
Grått höstfly	<i>Ammoconia caecimacula</i>
Gråvitt klippfly	<i>Antitype chi</i>
Vinkelfly	<i>Enargia paleacea</i>
Pilfly	<i>Brachylomia viminalis</i>
Blekgult gulvingsfly	<i>Cirrhia icteritia</i>
Trefläckigt vågfly	<i>Eupsilia transversa</i>
Violettbandat gulvingsfly	<i>Xanthia togata</i>
Munkfly	<i>Panthea coenobita</i>
Grönvitt nässel fly	<i>Abrostola tripartita</i>
Mittfältssdelat metallfly	<i>Diachrysis stenochrysis</i>
Gammafly	<i>Autographa gamma</i>
Purpurmetallfly	<i>Autographa pulchrina</i>
Gråpucklig trågspinnare	<i>Nola cucullatella</i>
Vit hakvinge	<i>Leucodonta bicoloria</i>
Piltandvinge	<i>Notodonta ziczac</i>
Björkporslinsvinge	<i>Pheosia gnoma</i>

Pilporslinsvinge	<i>Pheosia tremula</i>
Näbbspinnare	<i>Pterostoma palpinum</i>
Vecklarspinnare	<i>Gluphisia crenata</i>
Silversmygare	<i>Hesperia comma</i>
Ängssmygare	<i>Ochlodes sylvanus</i>
Mindre tätelsmygare	<i>Thymelicus lineola</i>
Svartfläckig glanssmygare	<i>Carterocephalus silvicola</i>
Skogsvisslare	<i>Erynnis tages</i>
Smultronvisslare	<i>Pyrgus malvae</i>
Violettkantad guldvinge	<i>Lycaena hippothoe</i>
Mindre guldvinge	<i>Lycaena phlaeas</i>
Vitfläckig guldvinge	<i>Lycaena virgaureae</i>
Tostebåvinge	<i>Celastrina argiolus</i>
Ängsbåvinge	<i>Cyaniris semiargus</i>
Klöverbåvinge	<i>Glaucopsyche alexis</i>
Ljungbåvinge	<i>Plebejus argus</i>
Hedbåvinge	<i>Plebejus idas</i>
Violett blåvinge	<i>Plebejus optilete</i>
Silverbåvinge	<i>Polyommatus amandus</i>
Puktörnebåvinge	<i>Polyommatus icarus</i>
Grönsnabbvinge	<i>Callophrys rubi</i>
Skogspärlemorfjäril	<i>Argynnis adippe</i>
Ängspärlemorfjäril	<i>Argynnis aglaja</i>
Silverstreckad pärlmorfjäril	<i>Argynnis paphia</i>
Prydlig pärlmorfjäril	<i>Boloria euphrosyne</i>
Brunfläckig pärlmorfjäril	<i>Boloria selene</i>
Storfläckig pärlmorfjäril	<i>Issoria lathonia</i>
Aspfjäril	<i>Limenitis populi</i>
Påfågelöga	<i>Aglais io</i>
Nässelfjäril	<i>Aglais urticae</i>
Sorgmantel	<i>Nymphalis antiopa</i>
Videfuks	<i>Nymphalis xanthomelas</i>
Vinbärsfuks	<i>Polygonia c-album</i>
Amiral	<i>Vanessa atalanta</i>
Tistelfjäril	<i>Vanessa cardui</i>
Skogsnätfjäril	<i>Melitaea athalia</i>
Pärlgräsfjäril	<i>Coenonympha arcania</i>
Kamgräsfjäril	<i>Coenonympha pamphilus</i>
Vitgräsfjäril	<i>Lasiommata maera</i>
Svingelgräsfjäril	<i>Lasiommata megera</i>
Kvickgräsfjäril	<i>Pararge aegeria</i>
Luktgräsfjäril	<i>Aphantopus hyperantus</i>
Sandgräsfjäril	<i>Hipparchia semele</i>
Citronfjäril	<i>Gonepteryx rhamni</i>
Ängsvitvinge	<i>Leptidea juvernica</i>
Ängsvitvinge/skogsvitvinge	<i>Leptidea juvernica/sinapis</i>
Skogsvitvinge	<i>Leptidea sinapis</i>
Kålfjäril	<i>Pieris brassicae</i>

Rapsfjäril
 Rovfjäril
 Aurorafjäril
 Vitt nässelmo
 Jättesvampmal
 Större ekluggmal
 Lingonhakvecklare
 Körsbärslansettmal
 Sexfläckig bastardsvärmare
 Bredbrämad bastardsvärmare
 Smalspröad bastardsvärmare
 Mindre bastardsvärmare
 Guldögonsländor
 Röd flickslända
 Större sjötrollslända
 Gulfläckad ängstrollslända
 Tegelröd ängstrollslända
 Backgräshoppa
 Grön vårtbitare

Pieris napi
Pieris rapae
Anthocharis cardamines
Anania hortulata
Scardia boletella
Tischeria ekebladella
Rhopobota ustomaculana
Lyonetia clerkella
Zygaena filipendulae
Zygaena lonicerae
Zygaena osterodensis
Zygaena viciae
Chrysopidae
Pyrrhosoma nymphula
Orthetrum cancellatum
Sympetrum flaveolum
Sympetrum vulgatum
Chorthippus brunneus
Tettigonia viridissima
Raphidia ophiopsis

Spindeldjur

Knoppsjuka
 Göksblod
 Oxelblåsor
 Aspknottror
 Altofsar
 Alknottror
 Slånknottror
 Rönnblåsor

 Björkknottror
 Videknottror
 Hägghorn
 Hallongallkvalster
 Apelfilt
 Vit aspfilt
 Rönnfilt
 Tallgallkvalster
 Vanlig fästing
 Fönsterspindel
 Trumspindel
 Kvadratspindel
 Lövgurkspindel
 Barkmattvävare
 Vargspindlar
 Ängshalmspindel
 Presentspindel

Acalitus calycophthirus
Acalitus longisetosus
Eriophyes arianus
Eriophyes diversipunctatus
Eriophyes inangulis
Eriophyes laevis
Eriophyes prunispinosae
Eriophyes sorbi
Stenacis triradiatus
Aculus leionotus
Aculus tetanothrix s. lat.
Phyllocoptes eupadi
Phyllocoptes gracilis
Phyllocoptes malinus
Phyllocoptes populi
Phyllocoptes sorbeus
Trisetacus pini
Ixodes ricinus
Amaurobius fenestralis
Anyphaena accentuata
Araneus quadratus
Araniella cucurbitina
Drapetisca socialis
Lycosidae
Tibellus oblongus
Pisaura mirabilis

Brokhoppspindel
Grön bladspindel
Äggspindel
Blomkrabbspindel
Kärrkrabbspindel
Sadellocke
Orange vägglocke

Landmollusker

Spansk skogssnigel
Trädgårdssnäck
Vinbergssnäck
Panternigel
Trubbdisksnäck

Fåglar

Kanadagås
Vitkindad gås
Grågås
Sädgås
Spetsbergsgås
Knölsvan
Sångsvan
Gräsand
Kricka
Gråhäger
Fiskgjuse
Kungsörn
Sparvhök
Duvhök
Brun kärrhök
Havsörn
Fjällvråk
Ormvråk
Trana
Tofsvipa
Storspov
Morkulla
Fiskmå
Skogsduva
Ringduva
Gök
Kattuggla
Göktyta
Mindre hackspett
Större hackspett
Spillkråka

Evarcha
Evarcha falcata
Micrommata virescens
Enoplognatha ovata
Misumena vatia
Xysticus ulmi
Mitopus morio
Opilio canestrinii

Arion vulgaris
Cepaea hortensis
Helix pomatia
Limax maximus
Discus rudatus

Branta canadensis
Branta leucopsis
Anser anser
Anser fabalis
Anser brachyrhynchus
Cygnus olor
Cygnus cygnus
Anas platyrhynchos
Anas crecca
Ardea cinerea
Pandion haliaetus
Aquila chrysaetos
Accipiter nisus
Accipiter gentilis
Circus aeruginosus
Haliaeetus albicilla
Buteo lagopus
Buteo buteo
Grus grus
Vanellus vanellus
Numenius arquata
Scolopax rusticola
Larus canus
Columba oenas
Columba palumbus
Cuculus canorus
Strix aluco
Jynx torquilla
Dendrocopos minor
Dendrocopos major
Dryocopus martius

Gröngöling	<i>Picus viridis</i>
Tornfalk	<i>Falco tinnunculus</i>
Törnskata	<i>Lanius collurio</i>
Varfågel	<i>Lanius excubitor</i>
Nötskrika	<i>Garrulus glandarius</i>
Skata	<i>Pica pica</i>
Kaja	<i>Corvus monedula</i>
Kråka	<i>Corvus corone</i>
Gråkråka	<i>Corvus corone cornix</i>
Korp	<i>Corvus corax</i>
Sidensvans	<i>Bombycilla garrulus</i>
Svartmes	<i>Periparus ater</i>
Tofsmes	<i>Lophophanes cristatus</i>
Entita	<i>Poecile palustris</i>
Talltita	<i>Poecile montanus</i>
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>
Talgoxe	<i>Parus major</i>
Trädlärka	<i>Lullula arborea</i>
Sånglärka	<i>Alauda arvensis</i>
Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>
Gransångare	<i>Phylloscopus collybita</i>
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
Härmsångare	<i>Hippolais icterina</i>
Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>
Trädgårdssångare	<i>Sylvia borin</i>
Ärtsångare	<i>Sylvia curruca</i>
Törnsångare	<i>Sylvia communis</i>
Brandkronad kungsfågel	<i>Regulus ignicapilla</i>
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>
Gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Nötväcka	<i>Sitta europaea</i>
Trädkrypare	<i>Certhia familiaris</i>
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>
Koltrast	<i>Turdus merula</i>
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>
Taltrast	<i>Turdus philomelos</i>
Dubbeltrast	<i>Turdus viscivorus</i>
Grå flugsnappare	<i>Muscicapa striata</i>
Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>
Näktergal	<i>Luscinia luscinia</i>
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Mindre flugsnappare	<i>Ficedula parva</i>
Rödstjärt	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Stenskvätta	<i>Oenanthe oenanthe</i>
Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>
Gulärta	<i>Motacilla flava</i>
Sädesärta	<i>Motacilla alba</i>

Ängspiplärka
Trädpiplärka
Bofink
Bergfink
Stenknäck
Tallbit
Domherre
Grönfink
Hämpling
Ob. korsnäbb
Större korsnäbb
Mindre korsnäbb
Steglits
Grönsiska
Gulspurv
Sävsparv

Anthus pratensis
Anthus trivialis
Fringilla coelebs
Fringilla montifringilla
Coccothraustes coccothraustes
Pinicola enucleator
Pyrrhula pyrrhula
Chloris chloris
Linaria cannabina
Loxia
Loxia pytyopsittacus
Loxia curvirostra
Carduelis carduelis
Spinus spinus
Emberiza citrinella
Emberiza schoeniclus

Reptiler

Skogsödla
Huggorm

Zootoca vivipara
Vipera berus

Groddjur

Vanlig groda
Mindre vattensalamander
Större vattensalamander

Rana temporaria
Lissotriton vulgaris
Triturus cristatus

Däggdjur

Fälthare
Älg
Kronhjort
Vildsvin [inkl. tamsvin]

Lepus europaeus
Alces alces
Cervus elaphus
Sus scrofa